

**MOLLA NASREDDİN DERGİSİ'NDE SÖZ VARLIĞI İNCELEMESİ
(1909)**

2020

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
YENİ TÜRK DİLİ BİLİM DALI**

Banu DEMİREL

Doç. Dr. Türkan GÖZÜTOK

MOLLA NASREDDİN DERGİSİ'NDE SÖZ VARLIĞI İNCELEMESİ
(1909)

Banu DEMİREL

T.C.

Karabük Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında

Yüksek Lisans Tezi

Olarak Hazırlanmıştır

KARABÜK

Temmuz 2020

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	1
DOĞRULUK BEYANI	8
ÖNSÖZ	9
ÖZ	12
ABSTRACT	14
ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ.....	16
ARCHIVE RECORD INFORMATION	17
KISALTMALAR.....	19
ARAŞTIRMANIN KONUSU.....	20
ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ.....	20
ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	20
KAPSAM VE SINIRLILIKLAR.....	21
BİRİNCİ BÖLÜM.....	26
1. SÖZ VARLIĞI ve KELİME GRUPLARI.....	26
1.1. Söz Varlığı.....	26
1.2. Sözcüğün İçerdiği Öğeler	26
1.2.1. Temel Söz Varlığı	26
1.2.2. Yabancı Sözcükler.....	27
1.2.3. Deyimler	27
1.2.4. Atasözleri.....	28
1.2.5. İlişki Sözleri (Kalıp Sözler)	28
1.2.6. Kalıplaşmış Sözler	28
1.2.7. Terimler.....	28
1.2.8. Çeviri Sözcükler	29
1.3. Kelime Grupları	29
1.3.1. Kelime Gruplarının Özellikleri	29
1.3.2. Kelime Gruplarının Çeşitleri.....	30
1.3.2.1. İsim Tamlaması	30
1.3.2.2. Sıfat Tamlamaları	31
1.3.2.3. Sıfat-Fiil Grubu	31

1.3.2.4. İsim-Fiil Grubu.....	31
1.3.2.5. Zarf-Fiil Grubu	32
1.3.2.6. Tekrar Grubu	33
1.3.2.7. Edat Grubu.....	33
1.3.2.8. Bağlama Grubu	34
1.3.2.9. Unvan Grubu.....	34
1.3.2.10. Birleşik İsim Grubu	34
1.3.2.11. Ünlem Grubu	35
1.3.2.12. Sayı Grubu	35
1.3.2.13. Birleşik Fiil Grubu	35
1.3.2.14. Kısaltma Grupları.....	36
İKİNCİ BÖLÜM	38
2.1. Kavram Alanları Bakımından Kelime Tasnifi	38
2.1.1. Vücut Bölümleri, Organ Adları ve İlgili Kelimeler	38
2.1.2. Aile, Akrabalık Terimleri ve İlgili Kelimeler	38
2.1.3. Giyim, Kuşam ve Kumaşlar ile İlgili Kelimeler	39
2.1.4. Sosyal Hayat ile İlgili Kelimeler	40
2.1.5. Yiyecek, İçecek Adları ve İlgili Kelimeler	40
2.1.6. Meslek Adları ve İlgili Kelimeler.....	41
2.1.7. Ağaç, Bitki, Çiçek, Meyve, Sebze Adları ve İlgili Kelimeler.....	42
2.1.8. Hayvanlar Alemi ile İlgili Kelimeler.....	43
2.1.9. Araç, Eşya Adları ve İlgili Kelimeler.....	44
2.1.10. Zaman Kavramı ile İlgili Kelimeler	45
2.1.11. Renk Adları ve İlgili Kelimeler.....	46
2.1.12. Kişi Adlarını Karşıllayan Kelimeler.....	46
2.1.13. Varlıkların ve İnsanların Durumunu Niteleyen Kelimeler	51
2.1.14. Maneviyat, İnsana Ait Duygu ve Davranışlar ile İlgili Kelimeler	56
2.1.15. Dini İfade ve Anlam İçeren Kelimeler.....	61
2.1.16. Savaş ve Askerlik ile İlgili Kelimeler	63
2.1.17. Devlet Yönetimi ve Siyasi Olaylar ile İlgili Kelimeler.....	63
2.1.18. Dil, Irk ve Millet İsimlerini Karşıllayan Kelimeler.....	65
2.1.19. Vatan ve Millet Kavramları ile İlgili Kelimeler	65
2.1.20. Yer, Yön Bildiren Kelimeler	65

2.1.21. Kurum, Kuruluş ve Bunlarla İlgili Kelimeler	66
2.1.22. İşaret, Şahıs ve Belirsizlik İfade Eden Kelimeler	66
2.1.23. Yer Adlarını Karşıllayan Kelimeler	66
2.1.23.1. Kıta ve Bölge Adlarını Karşıllayan Kelimeler	66
2.1.23.2. Ülke Adları Karşıllayan Kelimeler	66
2.1.23.3. Şehir Adları Karşıllayan Kelimeler	67
2.1.23.4. Kasaba, Mahalle ve Köy Adlarını Karşıllayan Kelimeler	68
2.1.23.5. Sokak, Cadde ve Meydan Adları Karşıllayan Kelimeler.....	68
2.1.23.6. Bina, Yapı, İşyeri ve Onların Bölümlerini Karşıllayan Kelimeler 68	
2.1.24. Coğrafya ve Tabiat ile İlgili Kelimeler	69
2.1.24.1. Dağ, Nehir, Çay, Göl ve Çöl İsimlerini Karşıllayan Kelimeler ...	69
2.1.24.2. Yeryüzü Oluşumları ve Tabiat olayları ile İlgili Kelimeler	69
2.1.25. Basın-Yayın ile İlgili Kelimeler.....	70
2.1.25.1. Kitap Adları	70
2.1.25.2. Gazete ve Dergi Adları.....	71
2.1.25.3. Matbaa ve İlgili Kelimeler	71
2.1.26. Ticaret, Ekonomi ve Para ile İlgili Kelimeler.....	72
2.1.27. Eğitim Öğretim ile İlgili Kelimeler	72
2.1.28. Radyo, Telefon ve İletişim ile İlgili Kelimeler	73
2.1.29. Ölçü ve Ölçü Birimleri ile İlgili Kelimeler	73
2.1.30. Sayı Adları ve İlgili Kelimeler	73
2.1.31. Takma Ad ve Mahlasları Karşıllayan Kelimeler	74
2.1.32. Terimler.....	76
2.1.32.1. Sağlık ve Tıp Terimler	76
2.1.32.2. Hukuk Terimleri	76
2.1.32.3. Edebiyat Terimleri	77
2.1.32.4. Tarih Terimleri	77
2.1.32.5. Mantık ve Ruh Bilimi Terimleri	77
2.1.32.6. Fizik, Kimya ve Biyoloji Terimleri	77
2.1.32.7. Uzay ve Gök Bilimi Terimleri.....	78
2.1.32.8. Matematik Terimleri.....	78
2.1.32.9. Müzik ve Görsel Sanatlar ile İlgili Terimler	78

2.1.33. Atasözleri.....	79
2.1.34. Deyimler	79
2.1.35. Dualar	80
2.1.36. Beddualar	81
2.1.37. Yeminler	81
2.1.38. Yalvarmalar- Yakarmalar.....	81
2.2. En Sık Kullanılan 100 İsim	81
2.3. En Sık Kullanılan 100 Fiil	82
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	83
3.1. Yabancı Söz Varlığı.....	83
3.1.1. Almanca Kelimeler.....	83
3.1.2. Arapça Kelimeler	83
3.1.3. Farsça Kelimeler	94
3.1.4. Fransızca Kelimeler	98
3.1.5. İngilizce Kelimeler	99
3.1.6. İtalyanca Kelimeler	99
3.1.7. Latince Kelimeler	99
3.1.8. Rusça Kelimeler	100
3.1.9. Yunanca Kelimeler.....	101
3.1.10. Arapça-Farsça Kelimeler.....	101
3.1.11. Farsça-Arapça Kelimeler.....	102
3.1.12. Diğer Dillere Ait Alıntı Kelimeler.....	102
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	104
4. MOLLA NASREDDİN DERGİDİNDE KULLANILAN KELİME GRUPLAR	104
4.1. İsim Tamlamaları	104
4.1.1. Belirtili İsim Tamlamaları	104
4.1.1.1. İki Kelimedden Oluşan Belirtili İsim Tamlamaları	104
4.1.2. Üç veya Daha Fazla Kelimedden Oluşan Belirtili İsim Tamlamaları	111
4.1.3. Belirtisiz İsim Tamlaması	126
4.1.3.1. İki Kelimedden Oluşan Belirtisiz İsim Tamlamaları	126
4.1.3.2. Üç ve Daha Fazla Kelimedden Oluşan Belirtisiz İsim Tamlamaları	135

4.1.4. Arapça ve Farsça İsim Tamlamaları.....	138
4.2. Sıfat Tamlamaları.....	140
4.2.1. İki Kelimeden Oluşan Sıfat Tamlamaları	140
4.2.2. Üç ve Daha Fazla Kelimeden Oluşan Sıfat Tamlamaları	150
4.2.3. Arapça ve Farsça Sıfat Tamlamaları.....	166
4.3. Edat Grubu.....	168
4.3.1. “kimi” (gibi, kadar) ile Kurulan Edat Grupları	168
4.3.2. “ilə” “-lA” ile Kurulan Edat Grupları	170
4.3.3. “sonra” ile Kurulan Edat Grupları	175
4.3.4. “ötrü” ile Kurulan Edat Grupları	176
4.3.5. “üçün” (için) ile Kurulan Edat Grupları.....	176
4.3.6. “qədər” (kadar) ile Kurulan Edat Grupları	178
4.3.7. “görə” ile Kurulan Edat Grupları	178
4.3.8. “bəri” ile Kurulan Edat Grupları.....	178
4.3.9. “qabaq” (önce) ile Kurulan Edat Grupları	179
4.3.10. “dolayı” ile Kurulan Edat Grupları	179
4.3.11. “özgə” ile Kurulan Edat Grupları	179
4.3.12. “tək” (gibi) ile Kurulan Edat Grupları	179
4.4. Bağlama Grubu	180
4.4.1. “və” “U” “vU” ile Kurulan Bağlama Grupları.....	180
4.4.2. “ile” Bağlacı ile Kurulan Bağlama Grupları.....	209
4.4.3. “amma” İle Kurulan Bağlama Grupları	210
4.4.4. “və ya” “ya... və ya...” ile Kurulan Bağlama Grupları	218
4.4.5. “nə... nə”, “nə...nə də...” ile Kurulan Bağlama Grupları	218
4.4.6. “lakin” “fəqət” ile Kurulan Bağlama Grupları	220
4.4.7. “həm... həm...”, “həm... də...”, “həmçinin” ile Bağlama Grupları.....	221
4.4.8. “ya...ya...”, “ya...və ya...” ile Kurulan Bağlama Grupları.....	222
4.4.9. “bəlkə” ile Kurulan Bağlama Gruplar	222
4.4.10. “...mI...mI” ile Kurulan Bağlama Grupları.....	223
4.4.11. “...dE...dE” ile Kurulan Bağlama Grupları.....	223
4.4.12. “biri...biri”, “biri...biri də” ile Kurulan Bağlama Grupları	223
4.4.13. “yainki” (yahut, veya) ile Kurulan Bağlama Grupları	224
4.4.14. “nəinki” (sadece) ile Kurulan Bağlama Gruları	224

4.4.15. “ancaq” ile Kurulan Bağlama Grupları.....	224
4.4.16. “gah...gah...” ile Kurulan Bağlama Grupları	225
4.4.17. “hərçənd” (ya da, veya) ile Kurlan Bağlama Grupları.....	225
4.4.18. “istər...istər” ile Kurulan Bağlama Grupları	226
4.4.19. “yani” ile Kurulan Bağlama Grupları.....	226
4.5. Tekrar Grubu	228
4.5.1. Unsurları Aynı Olan Tekrar Grupları	228
4.5.2. Unsurları Yakın Anlamlı Olan Kelime Grupları.....	229
4.5.3. Unsurları Zıt Anlamlı Olan Tekrar Grupları.....	230
4.6. Unvan Grubu.....	232
4.7. Birleşik İsim Grubu.....	233
4.8. Ünlem Grubu	235
4.9. Sayı Grubu.....	236
4.10. Birleşik Fiil Grubu.....	237
4.10.1. Bir Hareket Bildiren Birleşik Fiiller.....	237
4.10.1.1. Etmek Fiili ile Kurulan Birleşik Fiiller	237
4.10.1.2. Eyləmək/ Eləmək Fiili ile Kurulan Birleşik Fiiller.....	241
4.10.1.3. Kılmaq Fiili ile Kurulan Birleşik Fiiller	242
4.10.1.4. Diğer Yardımcı Fiiller ile Kurulan Birleşik Fiiller	242
4.10.2. Bir Hareketi Tasvir Eden Birleşik Fiiller	243
4.10.2.1. Yeterlik Anlamlı Birleşik Fiiller	243
SONUÇ	245
KAYNAKÇA	248
ŞEKİLLER LİSTESİ	253
EKLER	254
ÖZGEÇMİŞ.....	260

TEZ ONAY SAYFASI

Banu DEMİREL'e ait "Molla Nasreddin Dergisi'nde Söz Varlığının İncelenmesi (1909)." başlıklı bu tez çalışması, Tez Kurulumuz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yeni Türk Dili Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi programı olarak oybirliği/oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Türkan GÖZÜTOK

Tez Danışmanı, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Akademik Unvanı, Adı SOYADI

İmzası

Başkan : Doç. Dr. Enver KAPAĞAN

Üye : Doç. Dr. Türkan GÖZÜTOK

Üye : Doç. Dr. Akartürk KARAHAN

20 / 07 / 2020

KBÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu, bu tez ile, Yüksek Lisans Tezi derecesini onamıştır.

Prof. Dr. Hasan SOLMAZ

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans/Doktora tezi olarak sunduğum bu çalışmayı bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı herhangi bir yola tevessül etmeden yazdığımı, araştırmamı yaparken hangi tür alıntılarım intihal kusuru sayılacağını bildiğimi, intihal kusuru sayılabilecek herhangi bir bölüme araştırmamda yer vermediğimi, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserlere metin içerisinde uygun şekilde atıf yaptığımı beyan ederim.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak ahlaki ve hukuki tüm sonuçlara katlanmayı kabul ederim.

Adı Soyadı: Banu DEMİREL

İmza :

ÖNSÖZ

Dil, insanın evrende gördüğü varlıkları, kavramları, duyduklarını ve hissettiklerini ifade etmeye yarayan, kendi içerisinde kuralları olan, seslerden kurulu bir sistemdir. Aynı zamanda dil, yaşayan ve gelişen bir varlıktır. Zaman içerisinde başka dilleri etkiler ve o dillerden etkilenir. Bu etki sürecinde ihtiyaca göre ya kendi içinde yeni kelimeler üretir ya da yabancı dillerden yeni kelimeler edinir. Kimi zaman da kullanılmayan kelimeleri zaman içerisinde düşürür. Böylelikle dil, tarih boyunca durmadan kendini yeniler, zenginleştirir ve her döneme uyum sağlar.

Söz varlığı ise dilin sahip olduğu ifade gücünü, kavram zenginliğini, kültürel birikimini ve dünya görüşünü ifade eden kelimeleri barındıran büyük bir ambardır. Bu ambar, ne kadar dolu ve zengin olursa gelecek kuşaklara aktarılan ve yaşayan kültürel öğeler de o kadar kalıcı ve etkili olur. Bir dile ait söz varlığını ortaya koymak için yazılı ürünleri incelemek ve detaylı çalışmalar yapmak gerekir. Bu çalışmalar, dilin zaman içerisinde geçirdiği merhaleleri, ait olduğu toplum ile olan ilişkisini ve sahip olduğu ifade gücünü ortaya koymak açısından önemlidir.

Bu çalışmada Azerbaycan edebiyatının ve basın tarihinin ilk mizah dergisi olan ve bir döneme damgasını vuran *Molla Nasreddin* dergisinin söz varlığı incelenmiştir. Azerbaycan sahasında büyük ilgi gören dergi, o dönemde ve sonrasında bir ekol olmuştur. Molla Nasreddin dergisi üzerine daha önce içerdiği konular ve basın hayatındaki yeri üzerine çalışmalar yapılmış fakat söz varlığı üzerine herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu tez çalışması böyle bir eksikliği gidermek amacıyla yapılmıştır. 1906-1931 yılları arasında yayımlanan *Molla Nasreddin* dergisi, 340'ı Tiflis'te, 8'i Tebriz'de ve 400'ü Bakü'de olmak üzere toplamda 748 sayıya ulaşmıştır. Dergi, Çarlık Rusya'sı ve sonrasında bölgede yaşayan Müslüman Türklerin sosyal ve siyasi sıkıntılarını mizahi ve sivri bir dille ele almıştır. Amacımız, bir devrin güncel konularını, sorunlarını, edebi ve siyasi çehresini ele alan derginin dil hazinesine inmek, söz varlığını incelemek ve Azerbaycan Türkçenin zenginliğini bir kez daha ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda derginin 1909 yılına ait 24 sayının tamamı, söz varlığı açısından incelenmiş ve kelime grupları tespit edilmiştir. Çalışmamız bu 24 sayı ile sınırlıdır.

Dört bölümden oluşan bu çalışmanın “*Birinci Bölüm*”ü söz varlığı ve kelime grupları hakkında genel bilgi içermektedir. Aynı zamanda kelime gruplarına *Molla Nasreddin*’den alınan örnekler verilmiştir.

“*İkinci Bölüm*”de kavram alanları bakımından kelime tasnifi yapılmıştır. Tasnifler alfabetik olarak sıralanmış, Türkiye Türkçesi ile ortak olmayan kelimeler belirlenerek parantez içinde Türkiye Türkçesi’nde olan karşılıkları verilmiştir. Elde edilen kelimelerin sayısı ve yüzdeleri oranları grafiklerle gösterilmiştir. Ayrıca bu bölümde en sık geçen yüz isim ve fiil yer almaktadır.

Çalışmamızın “*Üçüncü Bölüm*”ü dergide bulunan yabancı söz varlığını kapsamaktadır. Yabancı dillere ait alıntı kelimeler, başlıklar altında (Arapça, Farsça, Rusça vb.) toplanmış ve sayıları ile yüzdeleri oranları bir grafikte gösterilmiştir.

Tezin “*Dördüncü Bölüm*”ünde ise 24 sayının tamamı taranarak elde edilen kelime grupları tasnif edilmiştir. Kelime gruplarının tasnifinde Leyla Karahan’ın *Türkçede Söz Dizimi* adlı eserindeki tasnif sistemi kullanılmıştır. Sıfat-fiil, isim-fiil, zarf-fiil ve kısaltma grubu hariç diğer kelime grupları incelenmiştir. Çalışmada incelenen kelime grupları şunlardır: İsim tamlaması, sıfat tamlaması tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik isim grubu, ünlem grubu, sayı grubu ve birleşik fiil grubu. Yine bu bölümün sonunda da kelime gruplarının sayısı ve yüzdeleri oranı grafik üzerinde gösterilmiştir.

“*Sonuç*” bölümünde *Molla Nasreddin* dergisinin söz varlığı üzerine yapmış olduğumuz bu çalışmamız ile ilgili genel bir değerlendirme yapılmış, elde edilen sonuçlar ve yapılan tespitler sunulmuştur.

Tezimizin “*Kaynakça*” kısmında araştırma ve değerlendirme esnasında faydalandığımız Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesi kaynakları alfabetik olarak yer almaktadır.

“*Ekler*” bölümünde bir hiciv ve mizah dergisi olan *Molla Nasreddin*’den seçtiğimiz karikatürler ve resimler yer almaktadır. Karikatür ve resimler dönemin siyasilerini, din adamlarını, yanlış gelenek ve görenekleri ifade etmektedir.

Bu çalıřmanın her ařamasında derin bilgilerinden faydalandığım hem lisans hem de yüksek lisans hocam ve danıřmanım sayın Doç. Dr. Türkan GÖZÜTOK'a, kaynak temin etmede ve nerileri ile bana destek olan sayın hocam Doç. Dr. Ali ASKER'e; ayrıca hayatın her alanında yanımda yürüyen ve bana her konuda destek olan kıymetli eřim Doç. Dr. Hüseyin DEMİREL'e, bu süreçte sabırlarından ve desteklerinden dolayı çocuklarıma sonsuz teřekkürlerimi sunarım.

ÖZ

Söz varlığı, bir dilin anlatım gücünü, kavram zenginliğini, kültürünü ve düşünce yapısını barındıran önemli bir unsurdur. Söz varlığı çalışmaları ise bir dilin söz varlığında bulunun tüm bu hazineleri ortaya koyan bilimsel faaliyetlerdir. Buradan yola çıkarak, bu çalışma ile Azerbaycan edebiyatının ve basın hayatının önemli köşe taşlarından birisi olan *Molla Nasreddin* dergisi, söz varlığı açısından incelenerek Azerbaycan Türkçesinin o dönemdeki söz varlığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Molla Nasreddin dergisinin ilk sayısı, 7 Nisan 1906'da Tiflis'te çıkmıştır. 1931 yılına kadar yayın hayatına devam etmiştir. Dergi, siyasi ve sosyal sorunları mizahi bir dille eleştirmiş, halkın gelişmesine engel olan tüm olumsuzluklara karşı mücadele vermiştir. Azerbaycan edebiyatında önemli bir ekol olan dergi, Türkçenin hor görüldüğü bir dönemde Azerbaycan Türkçesinin gelişiminde ve korunmasında önemli bir rol oynamıştır.

Çalışmamızda derginin 1909 yılına ait 24 sayısı söz varlığı açısından incelenmiş, bu bağlamda Azerbaycan Türkçesinin önemine vurgu yapılmıştır.

Dört bölümden oluşan bu çalışmanın “*Birinci Bölümü*” söz varlığı ve kelime grupları hakkında genel bilgi içermektedir.

“*İkinci Bölüm*'de” kavram alanları bakımından kelime tasnifi yapılmıştır. Tasnifler alfabetik olarak sıralanmış, Türkiye Türkçesi ile ortak olmayan kelimeler belirlenerek parantez içinde karşılıkları verilmiştir. Elde edilen kelimelerin sayısı ve yüzdeleri oranları grafiklerle gösterilmiştir. Ayrıca bu bölümde en sık geçen yüz isim ve fiil yer almaktadır.

Çalışmamızın “*Üçüncü Bölümü*” dergide bulunan yabancı söz varlığını kapsamaktadır. Yabancı dillere ait alıntı kelimeler, başlıklar altında (Arapça, Farsça, Rusça vb.) toplanmış ve sayıları ile yüzdeleri oranları bir grafikte gösterilmiştir.

Tezin “*Dördüncü Bölümü*”nde ise 24 sayının tamamı taranarak elde edilen kelime grupları tasnif edilmiştir. Kelime gruplarının tasnifinde Leyla Karahan'ın *Türkçede Söz Dizimi* adlı eserindeki tasnif sistemi kullanılmıştır. Sıfat-fiil, isim-fiil,

zarf-fiil ve kısaltma grubu hariç diğerkelime grupları incelenmiştir. Çalışmada incelenen kelime grupları şunlardır: İsim tamlaması, sıfat tamlaması tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik isim grubu, ünlem grubu, sayı grubu ve birleşik fiil grubu. Yine bu bölümün sonunda da kelime gruplarının sayısı ve yüzdellik oranı grafik üzerinde gösterilmiştir.

“*Sonuç*” bölümünde ise çalışmamızla ilgili genel değerlendirme yapılmış, elde edilen sonuçlar ve yapılan tespitler sunulmuştur.

“*Ekler Bölümü*”nde bir hiciv ve mizah dergisi olan Molla Nasreddin’den seçtiğimiz karikatürler ve resimler yer almaktadır.

Bu çalışmanın söz varlığı alanında yapılacak başka araştırmalara kaynaklık edeceği düşüncesindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Molla Nasreddin dergisi, söz varlığı, dil, Azerbaycan basını, Azerbaycan Türkçesi.

ABSTRACT

Vocabulary is an important element that includes the expression power of a language, richness of concept, culture and mindset. Vocabulary studies are scientific activities that reveal all these treasures in the presence of a language. Based on this, Molla Nasreddin magazine, which is one of the cornerstones of Azerbaijani literature and press life with this study, was examined in terms of vocabulary and the vocabulary of Azerbaijan Turkish in that period was determined.

Molla Nasreddin is one of the important cornerstones of the Azerbaijani literature and press life. The magazine, which constitutes a solo school itself, played an important role in the development and protection of Azerbaijani Turkish at a time when Turkish was seen as a naive language.

In our study, all 24 issues of MN magazine dating back to 1909 were examined in terms of vocabulary. The first chapter of this four-chapter study contains information and classifications about vocabulary and word groups.

In the second chapter, the vocabulary classification has been made in terms of concept areas. The result of the classifications, the number of words and percentage ratios are shown with charts. In addition, the most frequently mentioned one hundred nouns and verbs are also included in this chapter.

The third chapter covers the presence of foreign words in the magazine. Quoting words from foreign languages are collected under headings (Arabic, Persian, Russian, etc.), and their numbers and percentage ratios are shown in a graph.

In the fourth chapter of the research, all 24 issues of the magazine were scanned, and the word groups obtained were classified accordingly. For the classification of the word groups, Leyla Karahan's work titled "Syntax in Turkish" was used as a reference. All word groups have been examined with the exceptions of verbal adjective, verbal noun and verbal adverb. The word groups examined in the research are as follows: noun clause, repeating group of adjective clauses, preposition group, binding group, title group, compound noun group, exclamation group, number

group and compound verb group. At the end of this chapter, the number and percentage of word groups are also shown on the graph.

In the “Conclusion” section, a general evaluation about this study we conducted on the vocabulary of Molla Nasreddin magazine has been made, the results obtained and the findings have been presented.

“In the Attachments Section, there are cartoons and pictures we chose from Molla Nasreddin, a satire and humor magazine.

We think that this study will be a source for other researches in the field of vocabulary.

Keywords: Molla Nasreddin magazine, vocabulary, language, Azerbaijani press, Azerbaijani Turkish

ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ

Tezin Adı	Molla Nasreddin Dergisi'nde Söz Varlığı İncelemesi (1909).
Tezin Yazarı	Banu DEMİREL
Tezin Danışmanı	Doç. Dr. Türkan GÖZÜTOK
Tezin Derecesi	Yüksek Lisans
Tezin Tarihi	Haziran 2020
Tezin Alanı	Yeni Türk Dili
Tezin Yeri	KBÜ/LEE
Tezin Sayfa Sayısı	259
Anahtar Kelimeler	Molla Nasreddin, söz varlığı, dil, Azerbaycan basını, Azerbaycan Türkçesi

ARCHIVE RECORD INFORMATION

Name of the Thesis	Examination of the Vocabulary in the Molla Nasreddin Magazine (1909).
Author of the Thesis	Banu DEMİREL
Advisor of the Thesis	Assoc. Prof. Dr. Türkan GÖZÜTOK
Status of the Thesis	Master
Date of the Thesis	June 2020
Field of the Thesis	New Turkish Language
Place of the Thesis	KBU/LEE
Total Page Number	259
Keywords	Molla Nasreddin magazine, vocabulary, language, Azerbaijani press, Azerbaijani Turkish

TRANSKRİPSİYON

Azerbaycan Türkçesi	Türkiye Türkçesi
A a	A a
B b	B b
C c	C c
D d	D d
E e	E e
Ə ə	E e
F f	F f
G g	G g
Ğ ğ	Ğ ğ
H h	H h
X x	H h
I ı	I ı
İ i	İ i
J j	J j
K k	K k
Q q	G g
L l	L l
M m	M m
N n	N n
O o	O o
Ö ö	Ö ö
P p	P p
R r	R r
S s	S s
Ş ş	Ş ş
T t	T t
U u	U u
Ü ü	Ü ü
V v	V v
Y y	Y y
Z z	Z z

KISALTMALAR

Ar. : Arapça

Far. : Farsça

Fr. : Fransızca

MN. : Molla Nasreddin

S. : Sayı

s. : Sayfa

vb. : ve benzeri

ARAŞTIRMANIN KONUSU

Bu araştırmanın konusu, 1906-1931 yılları arasında yayınlanan ve Azerbaycan süreli yayınlarından olan Molla Nasreddin dergisinin söz varlığı açısından incelemesidir.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Çalışmanın amacı, 20. yüzyılın başında Tiflis'te yayın hayatına başlayan, sonrasında Tebriz ve Bakü'de yayın hayatına devam eden tüm baskı ve zorluklara rağmen Azerbaycan Türkçesi ile yayınlanan Molla Nasreddin dergisinin söz varlığını incelemek ve Türkçenin zenginliğini ortaya koymaktır. Döneminde ve sonrasında bir ekol/okul olan Molla Nasreddin, okuma yazma oranının çok düşük olduğu bir ortamda, halkı eğitmek ve millî birlik ve beraberliği uyandırmak için konuşma diline yakın bir dil kullanmıştır. Azerbaycan Türkçesine çok önem veren dergi, dönemin söz varlığını ortaya koymasından önemlidir. Molla Nasreddin dergisinin söz varlığı üzerine yapılan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Çalışmanın ana amacı bu boşluğu doldurmak ve derginin kelime ve kelime gruplarının zenginliğini ortaya koymaktır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırmamızda öncelikle Molla Nasreddin dergisi üzerine yapılan çalışmalar araştırılmıştır. Elde edilen kaynaklar sonucunda çalışmamızda Azerbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Nizami Adına Ədəbiyyat İnstitutu tarafından derginin tüm sayılarını kapsayan bir transkript çalışması temel alınmıştır. On cilt olarak hazırlanması planlanan çalışmanın ilk iki cildi Azerbaycan Devlet Neşriyatı tarafından (2002) Bakü'de yayımlanmıştır. Daha sonra çalışma, Çinar/Çap Neşriyatı tarafından (2005-2010) sekizinci cilde kadar devam edebilmiştir. Tezimizde, adı geçen çalışmanın ikinci ve üçüncü cildinde yer alan Molla Nasreddin dergisinin 1909 yılına ait 24 sayısı incelenmiştir. Bunun yanı sıra dergi üzerine yapılmış erişilebilir tüm çalışmalar toplanmıştır. Daha sonra söz varlığı, kelime grupları tahlil ve sınıflandırılmasına yönelik çok sayıda farklı görüş ve yöntem incelenmiştir. Tarama yöntemi ile derginin tüm sayıları taranmış ve kavram alanları ile kelime grupları sınıflandırılmıştır. Kelime grupları içinde yer alan Arapça ve Farsça İsim Tamlamaları

ile Arapça ve Farsça Sıfat Tamlamaları transkript edilmiş kaynaktan aynen alındığı gibi korunmuştur. Arapça tamlamalarda tamlamayı oluşturan unsurların arasında yer alan “harf-i tarif” tamlanana bitişik yazılmıştır (dar’ül-müəllim/darül-müəllim). Farsça tamlamalarda da tamlamayı oluşturan unsurlar arasında yer alan “izafiyet kesresi” denilen morfolojik unsur tamlanana bitişik yazılmıştır (dud-i ah/ dudi-ah). Kelime gruplarının sınıflandırılmasında Leyla Karahan, Muharrem Ergin ve Tahsin Banguoğlu ve Mustafa Özkan’ın tasniflerin incelenmiştir. Çalışmamızda Leyla Karahan’ın *Türkçede Söz Dizimi* adlı eserindeki kelime grubu tasnifi temel alınmıştır. Bunun yanı sıra Doğan Aksan’ın *Türkçenin Söz Varlığı*, *Türkçenin Gücü*, *Her Yönüyle Dil*, Muharrem Ergin’in *Türk Dil Bilgisi*, Tahsin Banguoğlu’nun *Türkçenin Grameri* adlı eserinden yararlanılmıştır. Bu eserlerin yanı sıra makaleler, doktora ve yüksek lisans tezleri incelenmiş ve Azerbaycan Türkçesine ait sözlükler taranmıştır. Tez dört bölümden oluşmaktadır.

KAPSAM VE SINIRLILIKLAR

Bu tez çalışmasında Azerbaycan basın tarihinde önemli bir yere sahip olan Molla Nasreddin dergisi, söz varlığı açısından incelenmiştir. Çalışmamız, derginin 1909 yılına ait 24 sayıyı kapsamaktadır. Bu nedenle çalışma derginin 24 sayısı ile sınırlıdır. Çalışma, Molla Nasreddin dergisinin söz varlığı ve kelime gruplarını kapsamaktadır.

GİRİŞ

Dilin en temel işlevi varlıkları tanımlayarak, adlandırarak ve duyguları ifade ederek insanlar arasında iletişimi sağlamaktır. Dil olmadan bu süreç gerçekleştirilemez ve karşılıklı bir etkileşim süreci olan iletişim sağlanamaz. İletişimi gerçekleştiren iletiler ise insanın düşünceleridir ve seslerle ifade edilir. Saussure'e göre anlam (düşünce) ve ses bölünemez, ayrılamaz iki unsurdur. Bu iki unsurun birleşmesiyle gösterge/sözcük meydana gelir (Kerimoğlu, 2017). "İster genel dildeki kullanılışıyla sözcük, isterse dilbilimindeki karşılığıyla gösterge diye adlandıralım dilin bu unsuru evrendeki nesnelere, düşünce, duygu, olgu ve durumları simgelerle dile, söze dönüştüren bir şifreleme bir kodlama işleminin parçalarıdır" (Aksan, 2009). Sözcükler varlıkları, durumları, olayları karşılayan birer göstergedir ve dil bir gösterge sistemidir. Dilin bir başka işlevi ise sosyal bir kurum olarak ait olduğu milletin kültürel mirasını ve düşüncesini geçmişten geleceğe taşıyan en etkili araçlardan birisi olmasıdır. Dilin sahip olduğu söz varlığı, ne kadar zengin olursa kuşaktan kuşağa aktarılan ve yaşayan kültürel öğeler de o kadar kalıcı ve etkili olur. Başka bir deyişle söz varlığındaki kelimeler, bir anlam ifade etmekten ziyade ait oldukları toplumun kültürel zenginliklerini geçmişten geleceğe yansıtan bir ayna görevi görür.

Bu çalışmada Azerbaycan basın tarihinin ilk mizah dergisi olan *Molla Nasreddin*'in 1909 yılına ait 24 sayısı, söz varlığı açısından incelenmiştir. 1906-1931 yılları arasında yayımlanan *Molla Nasreddin* dergisi, 340'ı Tiflis'te, 8'i Tebriz'de ve 400'ü Bakü'de olmak üzere toplamda 748 sayı olarak neşredilir. Dergi, Çarlık Rusyası ve sonrasında bölgede yaşayan Müslüman Türklerin sıkıntılarını ele almakla kalmaz, aynı zamanda Osmanlı ve İran gibi komşu ülkelerin de sosyal ve siyasi sorunlarını sayfalarına taşır.

Molla Nasreddin'den önce Azerbaycan millî basın tarihine kısaca bakacak olursak bu süreç, Hasan Bey Zerdabi'nin 22 Temmuz 1875 yılında Bakü'de çıkardığı *Ekinci* gazetesi ile başlar. İlk Türkçe gazete olan *Ekinci*, etrafında toplanan aydınlar sayesinde o dönemin yenilikçi, ideolojik bir temsilcisi olur. Azerbaycan halkının geri kalmışlığı ve ekonomik sıkıntılarını dile getiren gazete, Çar hükümeti tarafından sansür ve baskıya maruz kalarak 1877 yılında kapatılır (Aşırılı, 2009). *Ekinci*'den sonra

Hacı Said Ünsüzade tarafından 16 Ocak 1879 yılında Tiflis'te *Ziya* gazetesi neşre başlar ve akabinde *Ziya-i Kafkasiya* adı altında 1884 yılına kadar yayın hayatına devam eder. Gazete, millî matbuatın oluşmasına katkıda bulunsa da *Ekinci* ile zıt fikirlere sahip olması nedeniyle Çar hükümetinin dikkatini pek çekmez. 1883'te yayımlanmaya başlayan *Keşkül* gazetesi, bir kısmını Rusça ve Farsça makalelere ayırır. *Ekinci*'nin izinden giden gazete, halka hizmet ve yenilikçi düşünceyi kendine düstur edinir. Gazete, 1891 yılında kapatılır. Sonrasında 1903 yılında *Şark-i Rus* gazetesi hayata geçirilene kadar Türkçe gazete ve dergi yayımlanması, Kafkas Sansür Komitesi tarafından çeşitli zorluklar çıkartılarak on iki yıl boyunca engellenir (Askerova, 2006). O dönemde Azerbaycan Türkçesi ile çıkan *Hayat*, *İrşad* ve *Füyuzat* gazetelerinin neşri, millî ideolojinin, devletçilik fikrinin, insan hakları ve özgürlük anlayışının inkişafına hizmet eder (Aşırılı, 2009).

1900'lerin başında Azerbaycan'da en önemli yayın organı Mehemed Ağa Şahtahtlı'nın 1903 yılında Tiflis'te çıkardığı "*Şark-i Rus*" gazetesidir. Gayret Matbaasında basılan gazete, XX. yüzyılda yayımlanan ilk Türkçe gazete olma özelliğine sahiptir. 1905 yılında gazetenin kapatılmasıyla Gayret Matbaası, *Molla Nasreddin* dergisine ev sahipliği yapmaya başlayacaktır. Matbaa, Celil Memmedquluzade ve Ömer Faik Numanzade tarafından satın alınır ve *Molla Nasreddin* dergisi için ilk adım atılmış olur. Kapatılan "*Şarki-Rus*" gazetesinin kadrosunda yer alan şair ve yazarların çoğu *Molla Nasreddin* dergisinde yazın hayatına devam eder (Adıgüzel, 2007). Bu dönemde Türkçe yayın faaliyetleri için Çarlık Rusya'sından izin alınması gerekiyordu. Celil Memmedguluzade ve Ömer Faik Numanzade'nin derginin çıkarılması için yapmış olduğu girişimler ilk zamanlar sonuçsuz kalsa da sonrasında merkezin belirlediği bir program çerçevesinde derginin neşrine izin verilir (Adıgüzel, 2007). 4 Mart 1906'da Tiflis Valiliği tarafından Celil Memmedguluzade'ye verilen program izni şu şekildedir: 1. Makaleler, 2. Keskin tenkitler, 3. Hikayeler, 4. Mizahi şiirler, 5. Mizahi telgraflar, 6. Mizahi hikayeler, 7. Şakalar, 8. Posta kutusu, 9. Mizahi ilanlar, 10. Özel ilanlar, 11. Karikatürler ve İllüstrasyonlar. 7 Nisan 1906 tarihinden itibaren haftalık olarak çıkan derginin hacmi küçük olsa da halk arasında büyük ilgi görmüştür. İlk sayısı bin nüsha çıkan derginin ikinci sayısı yoğun talep üzerine iki bin nüshaya çıkartılır (Aşırılı, 2009).

Dergiye *Molla Nasreddin* adı verilmesi manidardır. Öyle ki Türk mizah hayatında önemli bir yere sahip olan keskin zekâsı, nükteciliği, eleştiri ve hazır cevaplığı ile tanınan meşhur fikra tipi Molla Nasreddin (Nasreddin Hoca) ile yayınlanması toplumsal ve siyasal olarak verilecek mücadelenin de ipucu olur. Dergi, kendine ait atasözleri, bilmeceler, şiirler, maniler ve lügati ile mizah unsuru olur. (Adıgüzel, 2007).

Molla Nasreddin dergisi mizahın gücünü, bölge halkının süre gelen ezilmişliğini, suskunluğunu eleştirmek ve halkı sömürenleri kesin bir dille ifşa etmek için kullanır. Merkezi yönetimin siyasi tutumu, özgürlük, din, dil, kadın hakları, İslam coğrafyası, eğitim, köylü ve işçi hakları derginin ele aldığı konulardır. Bu bağlamda derginin ilk sayısında *Molla Nasreddin* takma adıyla Celil Memmedguluzade'nin kaleme aldığı "Size Deyip Gelmişem" adlı yazıda derginin içeriği ve hedefini ortaya koyar. Yazıda Azerbaycan Türklerini bilinçlendirir ve derginin Türkçe yayınlanacak bir mizah dergisi olduğunu ifade eder. "Ey mənım Müsəlman qardaşlarım! Əgər bilmək istəsəniz ki, kimin üstünə gülürsünüz, o vaxt qoyunuz qabağımıza aynanı və diqqət ilə baxınız camalınıza" (MN, 1906/1:2). Bu düşünce derginin kapağına da yansır. Kapağı oluşturan karikatürde uyuyan Müslümanları uyandırmaya çalışan Molla Nasreddin resmedilir (Adıgüzel, 2007). Bunun yanı sıra dergi, millî kimlik bilincinin oluşması konusunda da etkili bir rol oynar.

Dergi, etrafında toplanan aydınlar, yazarlar, şairler ve ressamın dönemin en önemli isimlerindedir. Dergiyi çıkartan Celil Memmedguluzade ve Ömer Faik Numanzade'nin yanı sıra Mirza Elekber Sabir, Ali Nazmi, Ebdürrehim Bey Hakverdiyev, Kurbanali Şerifov, Salman Mümtaz, Ali Razi Şemçizade, Mehmed Seid Ordubadi gibi dönemin önemli aydınları kadrosunda ter alır. Karikatür ve resimleri Oscar İvanoviç Şmerling, Azim Azimzade, Jozef Rotter, Emir Hacıyev, İsmayıl Ahundov, Gazanfer Halıqov, Kazım Kazımzade, Seit Ali Behzad ve Halil Musayev tarafından çizilir (Yıldırım, 2015).

Zaman içinde bir ekol haline gelmiş olan *Molla Nasreddin* dergisi siyasi baskılar yüzünden kesintilere uğrasa da 1906-1931 yılları arasında yayın hayatını sürdürür. Dergi önce Tiflis'te (1906-1918), kısa bir süre Tebriz'de (1921) ve son olarak da Bakü'de yayın hayatını devam eder. Dergi 25 yıllık yayın hayatında 776 sayı olarak çıkar (Sarıahmetoğlu, 2002).

Çarlık Rusya'sının uzun süredir yürüttüğü Panslavizm politikası sonucu bölgede yaşayan Müslüman Türklerin okuma yazma oranı çok düşüktür. Rus mekteplerinde eğitim alan gençlerin Türkçeyi küçümsemesi, mollaların Arapça ve Farsça ağırlıklı konuşmaları *Molla Nasreddin* yazar ve aydınlarını rahatsız eder. Bu sebeple derginin en önemli ilkelerinden birisi, belki de en önemlisi ana dilde yayın yapmaktır. Yazarlar edebî dilin gelişmesini halk diline yönelmekte görür. Böylelikle yazılanları halkın okuması, daha iyi anlaması, bilinçlenmesi ve çağdaşlaşmaya giden yolda geri kalmaması amaçlanır. Bir millet bu kazanımlar sonucu bağımsızlığı ve özgürlüğü talep edebilir. Bu bilinçle yola çıkan Molla Nasreddin yazar ve aydınları, dil konusunda asla taviz vermemiş ve dergiye gönderilen yazı, şiir ve mektupların Türkçe olmadığı takdirde yayımlanmayacağını bildirir. *Molla Nasreddin* yazarları milli uyanışın milli dil ile olacağını ve gelişeceğini kavramıştır. Dergi “Türk’ün açık ve şirin ana dili ile danışacağı” vaadinde bulunur.

O dönem Azerbaycan sahasında yazı dili hakkında çeşitli tartışmalar yapılır. *Füyuzat* (1906-1907) dergisi, o dönem Gaspıralı İsmail’in ‘Dilde, fikirde işte birlik’ düşüncesinden yola çıkarak Türk dünyasında İstanbul Türkçesini yazı dili olarak kabul etme eğilimindedir. Bu nedenle dergi daha çok İstanbul Türkçesine yakın bir dil kullanır. *Molla Nasreddin* ise yazı dili ile konuşma dilinin birleştirilmesini savunur ve bu yönde bir yayın politikası izler. Çünkü hitap ettiği toplumu bilgilendirmenin, gelişmesini sağlamanın yolu ancak o toplumun anlayabileceği bir dille olur. Toplum tarafından anlaşılır olmak ve dili yabancı unsurlardan arındırmak derginin tek gayesi olur. Rusça eğitim gören gençlerin evlerinde bile Rusça konuşmaları, molla ve kadıların Arapça ve Farsça tamlamalarla dili ağdalı bir hale getirmeleri dergide en çok eleştirilen konular arasındadır. Örneğin derginin 27 Ocak 1907’de yayımlanan sayısında, *Ana Dili* başlıklı yazıda bir molla ile gencin sohbetleri mizahi bir dille ele alınır. Molla ve genç bir süre sohbet ederler fakat her ikisi de bu konuşmadan hiçbir şey anlamaz (Adıgüzel, 2007).

Günümüzde dergi üzerine en kapsamlı çalışma Azerbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Nizami Adına Ədəbiyyat İnstitutu tarafından derginin tüm sayılarını kapsayan bir transkript çalışmasıdır. On cilt olarak hazırlanması planlanan çalışmanın ilk iki cildi Azerbaycan Devlet Neşriyatı tarafından (2002) Bakü’de yayımlanmıştır. Daha sonra çalışma, Çınar/Çap Neşriyatı tarafından (2005-2010)

sekizinci cilde kadar devam edebilmiştir. Bunun yanı sıra Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası 10 ciltlik yeni bir çalışma başlatmıştır ve yayın süreci devam etmektedir. Biz de çalışmamızı Azərbaycan Türkçesine bu kadar önem veren bir yayın organı üzerinde yapmak istedik. Çalışma, dönemin söz varlığını ortaya koymayı amaçlar.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. SÖZ VARLIĞI ve KELİME GRUPLARI

1.1. Söz Varlığı

Dil, bir iletişim aracından çok daha fazlasıdır. Genel bir tanımla dil, bir ulusu ulus yapan kurucu öge, insanın temel ihtiyacı olan iletişimi sağlayan, seslerden, kelimelerden ve onlara bağlanmış anlamlar ve kurallardan oluşan sistemsal bir bütündür.

Bir dilin söz varlığı denilince o dile ait yerli ve yabancı olan kelimelerin tamamı akla gelir. Dil biliminin çalışma dallarından sözcük bilimi (leksikoloji) içinde yer alan söz varlığı terimi, kelime hazinesi, söz dağarcığı, sözcük hazinesi ve vokabüler olarak da adlandırılır. Söz varlığı, TDK Türkçe Sözlük'te ise şöyle tanımlanır: “Bir dildeki sözlerin bütünü, söz hazinesi, söz dağarcığı, sözcük hazinesi, kelime hazinesi, kelime kadrosu, vokabüler” (TDK 2011).

Doğan Aksan tarafından ise söz varlığı, birtakım seslerin birleşmesiyle kurulan simgeler, kodlar veya göstergeler değil; buna paralel olarak o dili konuşan halkın kavramlar dünyasının, maddi ve manevi kültür birikiminin bir yansıması, dünya görüşünün bir tezahürü olarak ifade edilir. Bir toplumun başka toplumlarla olan ilişkisi, dini inançları, ananeleri söz varlığının incelenmesiyle ortaya çıkar (Aksan, 2015). Dolayısıyla söz varlığı, basit bir dil bilimi terimi olarak algılanmamalıdır.

1.2. Sözvarlığının İçerdiği Öğeler

1.2.1. Temel Söz Varlığı

Bir dilin en önemli ögesi temel söz varlığıdır. Temel söz varlığı “çekirdek sözcük”, “kalıt sözcük” olarak da adlandırılır ve dilin bir bölümünü oluşturur. Her toplum tarafından kuşaktan kuşağa aktarılan bu öğeler insana ve çevresine ait önemli kavramları yansıtan sözcüklerdir. Bunlar el, göz, kulak, diz ayak gibi insan organları başta olmaz üzere insana dair yemek, içmek, uyumak, almak, vermek gibi temel

kavramlar; kardeş, ata, ana gibi akrabalık adları, insanın faydalandığı inek, koyun gibi hayvanlar, tarım ile ilgili adlar ve su, ekmek, et, gibi besin maddeleri; bir, iki, on, yüz, bin gibi sayı adları, dini inanç, gelenek ve göreneklere ait sözcükler temel söz varlığına örnek olarak verilebilir (Aksan, 2009).

1.2.2. Yabancı Sözcükler

Toplumlar tarih boyunca birbirleriyle ilişki içerisinde olmuştur. Günümüzde bu ilişki, iletişim çağı ile birlikte zirveye çıkmıştır. İnsanların elektronik ortamda hemen her kültürden ve dilden insanla kolaylıkla iletişime geçmesi diller arasındaki etkileşimi de artırmıştır. Gerek siyasi gerek ticari ve kültürel ilişkilerin sonucu dile yansımakta, hemen her dilde başka dillere ait unsurlar bulunmaktadır.

Doğan Aksan yabancı öğeleri iki bölümde incelemiştir. Bunlar

- 1) Yerleşmiş yabancı sözcükler: Bu sözcükler yerleştiği dilin ses özelliklerine ve kurallarına uymuş, yabancılığı artık fark edilmeyen öğelerdir. Far. kökenli duvar<dîvar, ile Ar. kökenli sandık<sandük, surat<suret bu öğelere örnek gösterilebilir (Aksan, 2015).
- 2) Yerleşmemiş yabancı sözcükler: Dilin ses özellikleri ve kurallarına uymayan, yabancılıkları hemen fark edilen yabancı öğelerdir. Oksijen, etajer, lokomotif gibi kelimeler bu öğelere örnek gösterilebilir (Aksan, 2018).

Bir dilde yabancı dillerin etkisi aşırı ölçüde olursa, bunun sonucu olarak dil kendi özünden yavaş yavaş kopar. Bu durum temel söz varlığına kadar inerek dilin pek çok kavramının kendi öğeleriyle anlatılmasına, yeni kavramların oluşmasına, eğitim ve öğretimin anadil ile yapılmasına engel olur (Aksan, 2009).

1.2.3. Deyimler

Söz varlığının içerdiği diğer bir öge ise deyimlerdir. Deyimler, toplum tarafından benimsenmiş, kalıplaşmış kelime gruplarından oluşur. Benzetme, eğretileme gibi söz sanatlarından faydalanan deyimler bir olayı, durumu ifade etmek için kullanılır. Örnek vermek gerekirse: ‘iğneyle kuyu kazmak’, ‘dudak bükmek’, ‘vakit nakittir’, ‘kaşarlanmış’ gibi örnekleri verebiliriz (Sağlam, 2001).

1.2.4. Atasözleri

Atasözleri, toplum içinde geleneklerle yerleşmiş, ilahi bir söz gibi ruha işleyen ulusal varlıklardır. Toplumların yüzyıllar boyunca yaşadıkları deneyimler ve bu deneyimlere dayanan düşüncelerden doğmuşlardır. Atasözleri her dilde vardır ve ait olduğu toplumun düşünce, inanış ve tutumunu ortaya koyar ve bize yol gösterirler (Aksoy, 1988).

Atasözlerine örnek vermek gerekirse: “Acı patlıcanı kırağı çalmaz”, “Her kuşun eti yenmez”, “Dinsizin hakkından imansız gelir”, “Gözden uzak olan gönülden de uzak olur” gibi yüzlerce örnekten birkaçını sayabiliriz.

1.2.5. İlişki Sözleri (Kalıp Sözler)

Söz varlığını oluşturan diğer bir öge ilişki sözleridir. İnsanların olaylar karşısında sergiledikleri tutumu yansıtan bu sözler, Tıpkı atasözleri ve deyimler de olduğu gibi ait olduğu toplumun kültürünü, inanç sistemini, gelenek ve göreneklerini, insanlar arasındaki ilişkileri ortaya koymaktadır. İnsan ilişkilerinin belirli durumlarında kullanılmakta olan ilişki sözlerine şu örnekleri verebiliriz: “afiyet olsun”, yeni evli çift için söylenen “bir yastıkta kocayın”, yeni bir ev, araba vb. sahip olan kişilere söylenen “hayırlı olsun”, bebek sahibi olan çiftlere söylenen “Allah bağışlasın veya Allah analı-babalı büyütsün” (Gökdayı, 2008).

1.2.6. Kalıplaşmış Sözler

Bütün dillerde rastlanan kalıplaşmış sözler, insanlık tarihi süresince hükümdarların, düşünürlerin ve sanatçıların bir durum veya olay karşısında söyledikleri evrenselleşmiş sözlerdir. İnsanlığa mal olmuş bu sözler Türkçeye de çeviri yoluyla aktarılmıştır. Örneğin Sinoplu Diogenes’in “Gölge etme başka ihsan istemez” ve Shakespeare’in Hamlet adlı eserinde geçen “Olmak ya da olmamak, işte bütün mesele bu” kalıplaşmış sözlerden bazılarıdır (Aksan, 2018).

1.2.7. Terimler

Farklı bilim dallarına, uzmanlık alanlarına özgü kavramları karşılayan kelimelere terim denir. Anlamları sınırlı olan bu kelimeler, ait oldukları bilim ve sanat dallarının üyeleri arasında kısa yoldan iletişimi sağlar. Örneğin tıp alanındaki neşter, steteskop, anestezi; dilbilim ve edebiyattaki edat, yüklem; uyak, istiare; kimya alanındaki baryum, hidrojen, çözelti birer terimdir (Sağlam, 2007).

1.2.8. Çeviri Sözcükler

Diller arasındaki alışverişte en çok yer tutan ögeler sözcükler olmuştur. Bir dile giren alıntı sözcüklerin yanı sıra yeni kavramların aktarılması yoluyla dile yerleşen çeviri sözcükler de bulunur. Doğan Aksan bu sözcükleri 1) tam çeviri (yüz suyu <Far. âb-ı-rû), 2) yarı çeviri (adem oğlanı <Ar. beni adem), 3 bağımsız çeviri sözcükler (baş yapıt < Fr. chef-d'oeuvre) 4) anlamı etkileneneler olmak üzere dörde ayırır (Aksan, 2018).

1.3. Kelime Grupları

1.3.1. Kelime Gruplarının Özellikleri

Kelime grubu, birden fazla kelimeyi barındıran, yapı ve anlam bakımından bir bütünlük oluşturan, birtakım kurallar çerçevesinde bir araya gelen, bir varlığı ya da hareketi karşılayan kelimeler topluluğudur (Ergin, 2013).

Sözü geliştirmek ve kuvvetlendirmek için kelimeler gruplar oluşturur. Kavramlar arasında ilişki kuran ve tek bir kavramdan anlatmaya doğru genişleyen, birden fazla unsurun oluşturduğu kelimeler bütününe kelime grubu (kelime öbeği) denir (Banguoğlu, 2007)

Kelime grupları, belli kurallar çerçevesinde peş peşe dizilmiş tek başına bir kelimenin karşılayamadığı varlık, kavram, nitelik, durum ve hareketi karşılayan dil unsurlarıdır. Kelime ve kelime grupları arasındaki fark kelime grubunun birden fazla kelimedenden oluşmasıdır. Kelime gruplarındaki unsurların sırası şiir dili ve konuşma dilinde değişebilir (Karahana, 2014).

Kelime gruplarını meydana getiren kelimeler ek alarak veya ek almayarak birbirlerine bağlanırlar. Kelime gruplarında asıl unsur genellikle en sonda bulunur, yardımcı unsur ise asıl unsurdan önce gelir. Kelimeye getirilecek ek, grubun sonunda bulunan asıl unsura eklenir ve bu ek o kelimeye değil grubun tamamına aittir (Ergin, 2013).

Kelime grupları, cümle ve diğer kelime grupları içerisinde tek bir unsur olarak işlev görür. Kelime gruplarının ve cümlenin içinde isim, sıfat zarf, fiil gibi görevlerde bulunur ve onların bir parçası haline gelir (Ergin,2013)

Kelime gruplarında vurgu deęiřkendir. Vurgu, kelime grubunun bařında, sonunda ya da sondan bir önceki kelime üzerinde olabilir. Bazı gruplarda bütün unsurların vurgusu aynıdır (Karahana,2014).

1.3.2. Kelime Gruplarının Çeřitleri

1.3.2.1. İsim Tamlaması

İsim tamlaması, iki isim unsurunun oluřturduęu kelime grubudur. Bu grupta yardımcı unsura tamlayan, asıl unsura ise tamlanan denir. Asıl unsur, grubun sonunda bulunur ve her zaman iyelik eki alır. Yardımcı unsur olan tamlayan, asıl unsur olan tamlanana kimi zaman ilgi eki ile kimi zaman da eksiz olarak baęlanır. Tamlayan, ilgi eki ile tamlanana baęlanırsa “belirtili isim tamlaması”, ilgi eki almadan baęlanırsa “belirtisiz isim tamlaması” olarak adlandırılır.

İsim tamlamaları, bir nesnenin başka bir nesnenin parçası olduęunu, bir nesnenin başka bir nesneye ait olduęunu ya da bir nesnenin başka bir nesne ile tamamlandıęını ifade etmek için kullanılır (Ergin, 2013).

Belirtili isim tamlamalarında tamlayan ve tamlanan yer deęiřtirebilir, bu unsurlar arasına başka unsurlar girebilir. Fakat belirtisiz isim tamlamalarında tamlayan ve tamlanan arasında sürekli ve sıkı bir iliřki vardır, dolayısıyla unsurlar yer deęiřtiremez ve aralarına başka unsur giremez (Karahana, 2014, s.33-34).

Belirtili isim tamlaması:

Örnek: hürriyyetin binası (MN, S2, s.7)

Örnek: atasının sənəti (MN, S4, s.6)

Örnek: Ağdam'ın yavuqluęunda olan on altı kəndin hər biri: (MN, S10, s.5)

Örnek: Azərbaycan'da yanan kəndlərin bədbəxt ac camaatı: (MN, S11, s.5)

Belirtisiz isim tamlaması:

Örnek: Gəncə şairi (MN, S16, s.8)

Örnek: boyun çəngəli (MN, S3, s.9)

Örnek: təzə məktəb söhbəti (MN, S20, s.5)

Örnek: yüzden artıq şikayət kağızı (MN, S1, s.5)

1.3.2.2. Sıfat Tamlamaları

Sıfat tamlaması bir sıfatın ve bir ismin meydana getirdiği kelime grubudur. Sıfat tamlamasında asıl unsur isimdir ve sonda bulunur. Sıfat, ismin önünde bulunarak niteleme veya belirtme görevi görür. Bu tamlamada birden fazla sıfat unsuru olabileceği gibi bu görevde kullanılan kelime grubu da olabilir (Özkan, Sevinçli, 2013 s.34).

Örnek: çürük şalvar (MN, S17, s6)

Örnek: gözəl qızlar (MN, S8, s.8)

Örnek: bu tamaşaya gələn adamlar (MN, S16, s.6)

Örnek: ətrafımızda müşahidə olunan politika (MN, S.21, s.5)

1.3.2.3. Sıfat-Fiil Grubu

Bir sıfat-fiil ile ona bağlı öğelerden oluşan kelime grubudur. -An, -AsI, -mAz, -Ar, -DIk, -AcAk, -mIş, -mUş ekleriyle kurulan sıfat-fiil, genellikle sonda bulunur. Sıfat-fiili meydana getiren unsurların yeri konuşma ve şiir dilinde değişebilir. Yüklem görevi gören sıfat-fiilin manası özne, nesne yer tamlayıcı ve zarf ögeleri ile tamamlanır. Bu grupta vurgu, sıfat-fiilden önceki unsurdadır. Yüklem olan sıfat-fiil yargı bildirmez (Karahan, 2014, s.53).

Örnek: *şəriətə xilaf olan* teatr tamaşası (MN, S3, s.5)

Örnek: *bu yazılan* ehvalat (MN, S16, s.7)

Örnek: *dövlətli müsəlman qardaşların dilbilməz* cavan oğlanları (MN, S24, s.5)

Örnek: *Ermənilərin əlindən alınmış* vəqflər (MN, S2, s.7)

Örnek: *onlara tabe olmağın haramlığı haqqında keçən il Kazan üləmasının yazdıqları* fitva (MN, S17, s.5)

1.3.2.4. İsim-Fiil Grubu

Bir hareket ismi ile ona bağlı unsurlardan oluşan kelimeler bütününe isim-fiil grubu denir. Hareket ismi, mastar ekleri olarak bilinen -mAk, -mA, -Iş ekleri ile kurulur. Diğer fiile dayalı gruplarda olduğu gibi bu grupta da isim-fiilin yeri en sonda

bulunur ama konuşma ve şiir dilinde bu durum deęişebilir. İsim-fiilin anlamı özne, nesne, zarf, yer tamlayıcısı gibi öęelerle tamamlanır. Bu grup cümle içinde isim görevi görür. Grupta vurgu isim-fiilden önceki unsur üzerindedir ve yüklem olan isim-fiil yargı bildirmez (Karahana, 2014, s.55).

Örnek: *yazmaq-oxumaq* öyrənsinlər (MN, S.3, s.7)

Örnek: *teklif eləmək* istəyirik (MN, S.1, s.5)

Örnek: *asanlıq göstərmək* adında bir kantor (MN, S10, s.4)

Örnek: *tə'minat almaq* ilmi (MN, S3, s.7)

Örnek: *böyük bir qız məktəbi açmaq* fikri (MN, S19, s.7)

1.3.2.5. Zarf-Fiil Grubu

Bu grup bir zarf-fiil ile ona baęlı yardımcı unsurların oluşturduęu kelime grubudur. Yardımcı unsurlar zarf-fiili anlam açısından açıklar, niteler veya tamamlar. Zarf-fiil genellikle grubun sonunda bulunur ama konuşma dili ile şiir dilinde bu durum deęişebilir. Zarf-fiiller, fiillerin durumunu gösteren unsurlar olduęu için isim sayılmazlar. Arka arkaya oluşturulan zarf-fiil gruplarında grubu oluşturan ek veya kelime en son grupta bulunur.Şahıs ve zaman kavramı taşımayan bu unsurlar yargı da bildirmezler (Özkan, Sevinçli, 2013, s.89)

Bazı zarf-fiil ekleri şunlardır:

-IncA/-UncA	-A, I, U
-ArAk	-r ...-mAz
-dIkçA	-DI / mI
-Ip/-Up	-DI / -All
-All	-DI, -DU / -AsI
-ken	

Örnek: *rədd cavabı alınca* Ulduzca olmadığını qanıb dərdindən yuxusu qaçdı (MN, S.19, s.7).

Örnek: onu *istibdad nümunəsi olaraq* camaata göstərməklə milyonlar qazansınlar (MN, S17, s.5)

Örnek: ora əhalisinin *yoldan çıxıb* xudayi-taalanı unutmaları (MN, S2, s.7)

Örnek: məktəblərə, şəfa evlərinə, yetim evlərinə *ciblərindən pul çıxarıb* verən üləma (MN, S5, s.5)

1.3.2.6. Tekrar Grubu

Tekrar grubu, ifadəyi kuvvetlendirmək için aynı cinsten iki kelimenin peş peşe gelmesiyle kurulan kelime grubudur. Tekrarı oluşturan kelimeler eksiz yan yana gelirler ve anlam ve şekil açısından bütünlük oluştururlar.

Tekrar grupları, aynen tekrarlar, zıt anlamlı tekrarlar, eş anlamlı tekrarlar ve pekiştirmeli tekrarlar olmak üzere dört başlık altında toplanır.

Tekrarların kuvvetlendirme, çokluk ve devamlılık olmak üzere üç görevi vardır (Ergin, 2013, s.377).

Örnek: dəstə dəstə (MN, S.2, s.3)

Örnek: dost-düşmən (MN, S.11, s.5)

Örnek: yalan-palan (MN, S20, s.6)

Örnek: utanmaz-utanmaz (MN, S21, s.7)

Örnek: hay-huy (MN, S11, s.6)

1.3.2.7. Edat Grubu

Bir isim ve bir çekim edatının yan yana gelerek oluşturduğu kelime grubuna edat grubu denir. İsim unsuru tek bir kelime veya ismin yerine kullanılan bir kelime grubu olabileceği gibi edat tek bir kelimedenden ibarettir. Bu grupta vurgu ismin üzerindedir. Edat grubu cümle içinde isim, sıfat ve zarf unsurları olarak kullanılır (Ergin, 2013, s.392).

Örnek: Müsəlman qardaşın şeytanlığına görə (MN, S.3, s.7)

Örnek: camaat üçün (MN, S.20, s.7)

Örnek: Molla Mahmud Çakar bura məclislərində elədiyi yağlı mədhlərindən ötrü (MN, S3, s.6)

Örnek: eşşəyin başı quruyandan sonra (MN, S21, s.5)

Örnek: Molla Safi və Muqminov cenahlarının sə'yi ilə (MN, S7, s.7)

1.3.2.8. Bağlama Grubu

Bağlama grubu, iki ya da ikiden fazla isim unsurunun bağlama edatları (ve, ile, ama, dahi, fakat, veya, yahut, ya...ya, hem...hem vb.) ile birbirine bağlanması sonucu oluşan kelime grubudur. Bağlama edatları Bağlama grubunda ögeler eşit olarak birbirine bağlanır ve bu grupta vurgu her ögenin kendi üzerindedir. İki'den fazla isim unsuruyla kurulan bağlama grubunda bağlama edatı son iki isim unsurunun arasında bulunur (Karahana, 2014, s.65).

Örnek: Ağac və göy ot (MN, S19, s.6)

Örnek: nə gündə, həftədə, ayda çıxan qazət və nə jurnal: 3,s4

Örnek: Bağ Ruslar və kasıb-kusub müsəlman ilə dolu, amma intelligent, rüəsa və tüccar qismindən bir fərd dəxi yox idi: 23,s7

Örnek: ya Danabaş kəndidir, yainki Yaponiya ilə Sibirin arasındır: 13,s4

Örnek: bunu Allahdan savayı heç kəs bilmir. Hrəçənd deyirlər ki bizim molların bu işdən xəbəri var: 12,s7

1.3.2.9. Unvan Grubu

Bir şahıs ismi ilə unvan veya akrabalık bildiren ismin meydana getirdiği kelime grubudur. Unvan grubunda vurgu şahıs isminin üzerindedir, Unvan ve akrabalık bildiren unsur şahıs isminden sonra gelir (Özkan, Sevinçli, 2013, s.65).

Örnek: Abdülhəmid Xan (MN, S.3, s.7)

Örnek: Fatma xala (MN, S.20, s.7)

Örnek: Güllü Hanım (MN, S4, s.6)

Örnek: Səyid Cavad əfənd (MN, S1, s.8)

Örnek: İsmayıl bəy (MN, S10, s.7)

1.3.2.10. Birleşik İsim Grubu

Birleşik isim grubu, bir şahsa isim olmak üzere birden fazla kelimenin meydana getirdiği kelime grubudur. Grupta isimler eksiz birleşir. Tamlananı özel isim olan sıfat tamlamaları ve unvan grupları zaman içerisinde bu gruba dönüşebilir (Karahana, 2014, s.69)

Örnek: Abdullah Cövdət (MN, S.8, s.6)

Örnek: Məhəmmədrəhim Hacı Yunus (MN, S18, s.8)

Örnek: Abdulla Mustafa (MN, S23, s.6)

Örnek: Əhməd Rza (MN, S1, s.8)

Örnek: Asari Əhmədbəy Cavanşir (MN, S11, s.9)

1.3.2.11. Ünlem Grubu

Bir seslenme edatı ile bir ismin meydana getirdiği kelime grubudur. Edat grubunda kelimeler eksiz birleşir. Vurgu, edat (a, bre, hey, ah, yahu, ey vb.) üzerindedir (Ergin, 2013, s.390).

Örnek: Ey mənim din qardaşlarım (MN, S.5, s.6)

Örnek: Ay Molla dayı (MN, S.21, s.5)

Örnek: yaşa, ey möhtərəm “Din və Məişət: 3,s5

Örnek: yaşasın Niyazi, yaşasın Ənvər!: 1,s7

Örnek: Va...h! Bu imiş dersi-üsuli-cedid: 20,s4

1.3.2.12. Sayı Grubu

Sayı grubu, basamak sisteminde peş peşe gelen iki veya daha fazla sayı unsurundan oluşan kelime grubudur. Bu grupta vurgu basamak sisteminin sonunda bulunan küçük sayı üzerindedir. Sayı grubunda unsurlar ayrı yazılır.

Örnek: yüz qırx dörd (MN, S.14, s.5)

Örnek: iyirmi beş (MN, S.23, s.5)

Örnek: üç yüz əlli min (MN, S2, s.8)

Örnek: iyirmi min (MN, S7, s.5)

1.3.2.13. Birleşik Fiil Grubu

Bir isim veya fiil unsurunun yardımcı bir fiil ile oluşturduğu kelime grubudur. Yardımcı fiil grubun sonunda bulunur. Birleşik fiiller, bir hareketi karşılar ya da tasvir eder.

Birleşik fiiller, yardımcı fiillerden önce gelen isim veya fiil unsuruna göre iki gruba ayrılır. Bunların ilki bir isim ve bir yardımcı fiil ile kurulan birleşik fiiller, ikincisi ise bir fiil ve yardımcı fiil ile kurulan birleşik fiillerdir. Bu iki grubun yardımcı fiilleri de birbirinden farklıdır.

İlk grup bir isim unsuru ile -ol, et-, -eyle-, yap-, kıl-, bulun- yardımcı fiillerinin oluşturduğu yardımcı fiil grubudur. Bu grupta Türkçe ve yabancı asıllı isimlerle kurulmuş çok sayıda birleşik fiil bulunur. Birleşik fiilin unsurları ayrı yazıldığı gibi tek başına kullanılmayan yabancı kökenli unsurlar bitişik yazılır (Ergin, 2013, s.387)

Örnek: həlak etmək (MN, S.7, s.7)

Örnek: düçar olmaq (MN, S.3, s.5)

Örnek: rəhm qılmaq (MN, S1, s.8)

İkinci grup ise zarf-fiil eki barındıran ve ana unsur olan bir fiil ile bir tasvir fiilinden oluşan birleşik fiillerdir. Bunlar hareketi tasvir eder ve asıl fiile ihtimal, yeterlilik, yaklaşma, tezlik gibi manalar katar. Bu yardımcı fiiller ver-, bil-, dur-, gel-, gör-, koy- gibi fiillerdir ve asıl fiillerden sonra gelir (Karahan, 2014, s.77).

Örnek: oxuya bilmək (MN, S.14, s.5)

Örnek: bundan ucuz şey ola bilmək (MN, S3, s.9)

Örnek: mümkün edə bilmək (MN, S1, s.5)

1.3.2.14. Kısaltma Grupları

Kısaltma grupları, cümlelerin ve kelime gruplarının yıpranması ya da zamanla kalıplaşması ile meydana gelen kelime gruplarıdır. İki isimden meydana gelen bu grupta ikinci isim çoğunlukla bir nitelik ismidir. İsim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil gruplarından kısalmış bu grupların bir kısmı kalıplaşmıştır (Karahan, 2014, s.79).

Kısaltma gruplarının çeşitli yapıları vardır: (Karahan, 2014, s.80)

-İsnat grubu: Grup öğelerinde çekim eki bulunmayan veya sadece birinci öğesinde iyelik eki bulunan kısaltmalar

Örnek: eli sıkı, ayak yalın vb.

-Yükleme grubu: İlk öğesi yükleme hali eki bulunduran kısaltmalar

Örnek: vatanı müdafaa, suçluları af vb.

-Vasıta grubu: Vasıta eki almış bir isim ile başka bir isim veya sıfattan oluşan kısaltmalar

Örnek: çiçeklerle dolu, çocuklarla sarılmış vb.

-Yönelme grubu: İlk ögesi yönelme hali eki almış kısaltmalar

Örnek: dile kolay, vatanına düşkün vb.

-Uzaklaşma grubu: İlk ögesi uzaklaşma hali eki almış kısaltmalar

Örnek: zehirden acı, kılıçtan keskin vb.

-Bulunma grubu: İlk ögesi bulunma hali eki almış kısaltmalar

Örnek: devede kulak, ikide bir vb.

-Eşitlik grubu: İlk ögesi eşitlik eki bulunduran kısaltmalar

Örnek: kıdemce düşük, boyca kısa vb.

-İlk ögesi uzaklaşma hali, ikinci ögesi yönelme hali eki almış kısaltmalar

Örnek: boydan boya, kapıdan kapıya vb.

-İkinci ögesi yönelme hali eki almış kısaltmalar

Örnek: saç saça, baş başa vb.

-İkinci ögesi bulunma hali eki almış kısaltmalar

Örnek: eller yukarıda, kılıç belde vb.

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. Kavram Alanları Bakımından Kelime Tasnifi

2.1.1. Vücut Bölümleri, Organ Adları ve İlgili Kelimeler

ağız	dəst (el)	qəlb
alın	dırnaq	qıç
ayaq	dil	qol
aya	diş	qulaq
barmaq	diz	qurşaq
baş	dodaq	riş (sakal)
bədən	döş	saç
bel	əl	saqqal
beyin	eyn (göz)	sər
bığ (bıyık)	əza	sinə
bilək	göz	tər
birçək	göz qabağı	topuq
boğaz	karın	ürek
boyun	kaş	üz (yüz)
burun	kəllə	üzv (uzuv)
çənə	köbək	vücut
dal	məmə	yal (saç, sakal)
damaq	nəfəs	yumruq
dən (beyaz tüy , kıl)	pa (ayak)	zülfi
dəri	qarın	

2.1.2. Aile, Akrabalık Terimleri ve İlgili Kelimeler

ağa	bacı	çağa (bebek)
ana	bala (çocuk)	çocuk
arvad	baldız	dadaş
ata	bəradər	dayı
baba	bibi (hala)	dul

əmi	molodoy (çocuk)	sülbiyyə
əmioğulu	nənə	tifl (çocuk)
enişdə	oğlan	uşaq
əqrəba	qardaş	valideyn
ətfal (çocuklar)	qarı	xala
familiya	qayın	xatun
gəlin	qız	yar
gəlinbacı	rişə (kök, soy)	yətim
hanım	silsilə	
inaninəjad		

2.1.3. Giyim, Kuşam və Kumaşlar ile İlgili Kelimeler

arxalıq (elbise)	ipək	qurşaq (kuşak, kemer)
baldun (palto)	jiletka (jilet)	salfetka (peçete)
barama (koza)	keçə	sarpinka (pamuk kumaş)
başmaq (kadın ayakkabısı)	kəmər	satın (satın)
batist (patiska, bez)	kətan	sertuğ (başlık, süsü)
bəz	köynək	sırğa (küpe)
cib	libas	şal
çorab	madapolam (kalın kumaş)	şalvar
çuxa (yün kumaş)	mağaza	tikə (parça)
dəri	mahud (yün kumaş)	triko
dəstmal (havlu, mendil)	muslin (ince kumaş)	tualsan
dizlik	paltar (kıyafet)	tuman
fəs	papaq (kalpak, şapka)	üzük
flanel (havlu)	parusin (keten kumaş)	yaxa
frak (uzun ceket)	pidjak ceket)	yün
fulyar	qalstuk (kravat)	zağara (kalpak kenarı)
geyim	qəba (aba)	zamşa (deri)
hicab (örtü)	qrostual	

2.1.4. Sosial Hayat ile İlgili Kelimeler

adət	ianə (yardım)	rəhlət (göç, ölüm)
adres	iğtişaş (kargaşa)	sahib
aşura	imtiyazat	salam
avam	izdrasti (merhaba)	siğə (evlilik)
ayıb	kəbin (mihr)	sir (tok)
bağ	kirvə	sirdaş
bayram	klas	sirk
bayramlaşma	macal	şadyanalık
bazar	məclis	şaxsəy-vaxsəy (şii merasimi)
bəşəriyyət	mədəni	şirni (şeker, nişan)
buyur	mədəniyyət	tatrun
camaat	məslək	tələq (boşanma)
cəfr (fal bakma)	məşğələ	təziyə
cərgə (sıra, kuyruk)	miləl (milletler)	toy
dost	miting	xədim
düyün	mühacir	xələyiq
əğyar (başkaları)	müsafir	xırman (harman)
əhali	müt'ə (nikah)	xudahafız (Allah'a emanet olun)
ehsan (bağış)	namus	xum
el	nikah	yardım
eyd (bayram)	protest	yarmarka (semt pazarı)
föhş	qəda	yetim
gonaq	qonşu	yoldaş
hədiyyə	qövm	zina
həmşəri	qumar	

2.1.5. Yiyecek, İçecek Adları ve İlgili Kelimeler

ab (su)	badə	çaxır (şarap)
acı	bəhməz	çay
araq (içki)	bozbaş (etli nohut yemeği)	çörək
ayran	cücəplov (tavuklu pilav)	dondurma

doşab (pekmez)	pivə (bira)	şir
ət	plov	şirni
fisincan (pilav türü)	preyskurant (mönü)	təam
halva	qax	tirni
içki	qaymaq	tiryək
kabab	qayqanaq	tö'mə
konyak	qəhvə	turş
küftə	qəvam	turşu
limonad	qraxmal	xəmir
mə'dən suyu	qurabiyə	xörək
morojna (dondurma)	ruzi	yağ
nahar (öğle yemeği)	sədəf	yemiş
nan (çörək)	su	yumurta
nişasta	sup	zakuska
pirojki (pişi)	süd	zəhər
piti (güveç)	şərbət	

2.1.6. Meslek Adları ve İlgili Kelimeler

alıcı	çöpçü	əttar
astramavokçu	damçı	fahişə
astronom	dəllal (satış elemanı)	falçı
baqqal	dəllək (berber)	faqildrokçu
bayraqdar	dəmirçi	faytonçu
baytal (baytar)	dərzi	fəhlə (amele)
bəngçi (uyuşturucu satıcısı)	dilənçilik	fəqərəçi (kırıkçı)
bəngi (uyuşturucu bağımlısı)	doktor	fokus
cadubazlıq	donosçu (muhbir)	gözətçi
cindar	dükənçi	haçarçı
çalgıçı	dülgər	hambal
çayçı	əfyunçu	hambalçı
çıraq	əllaf (zahireci)	həkim
çoban	ənberçi	hoqqabaz

imam	mühərrir	səyyah
iməci (yardımcı)	mürəttib	skripkaçı (skripka çalan müzisyen)
incinar (mühəndis)	müxbir	strajnik (bekçi)
işçi	naxırçı (çoban)	sudya (hakim, yargıç)
kargər (amele)	nicatçı (kurtarıcı)	şair
katib	nökər (uşak)	şərabxor
kitabçı	nökərlik	şvetsar (kapıcı)
kitabfuruş (kitabçı)	oxucu	tabib
köhnəçi	oyunbaz	tacir
kömürçü	papaqçı (şapkacı)	tərcüman
küknaçı	polis	toyçu
mağıl	pristav (polis reisi)	xazyayka
mamacı (ebe)	qəffal (çilingir)	xələyiq
mədəni	qəssab (kasap)	xırçı (bostancı)
mədrəsçi	qonaqçı	yamaqçı
mə'mur	qullukçu (hizmetçi)	yazıçı
mollalık	qumarbaz	zəli
müəllid	rəhnüma (yol göstərən)	zərgər (sarraf)
müdir	revizor (vagon texnisyeni)	zurnaçı
müdir	sazanda	
müəllim	sənətkar	

2.1.7. Ağac, Bitki, Çiçək, Meyve, Sebze Adları ve İlgili Kelimələr

ağac	çay	gavalı (bir tür erik)
armud	çəmən	gilas
arpa	çiçək	gül
badımcan	çöp	gülbün
bağ	çub	gülüstan
bağça	darfilfil	həşəm
böyürtkən (böğürtlen)	düyü (çeltik)	istiotu
budaq	ələfiyyat (çəşitli otlar)	kauçuk
buğda	əncir	keşniş

kütük	saman	xaşak (çör-çöp)
nar	səbzəvar	xəs
noxut	səbzi	xulincan
ot	sidr (sədir)	yarpaq
pambıq	söyüd	yarpız
papiros	şükufə	zə'fəran
qəmiş	toxum	zəncəbil
qənd	tütün	ziraət
rişə (kök)	üzüm	

2.1.8. Hayvanlar Alemi ile İlgili Kelimeler

aslan	ilan	qoyun
at	inək	qurbağa
balıq	kaftar	qurd
bayquş	keçi	quş
bildirçin	kəklik	quzu
birə	kərtənkələ	sərçə
bit	köpək	simürg
buynuz	mal	sirkə
bülbül	mar (yılan)	şəğal (çakal)
camış	meymun	şir (aslan)
cüce (civciv)	mozolan (kanatlı haşerat)	tavuq
çəyirgə	mur (karınca)	tay
çibin (haşerat)	mürq kuş)	toyuq
dana	öküz	turaç (keklik türü)
dəvə	ördək	tuti (papağan)
əjdər	qanad	tük (tüy)
əndəlib (bülbül)	qarqa	tülkü
eşşək	qatır	yuva
göyərçin	qaz	zəhrimar
heyven	qırqovul	zəli (sülük)
horuz	qoç	zənbur (arı)

2.1.9. Araç, Eşya Adları ve İlgili Kelimeler

açar (anahtar)	durbin	konka (vagon)
aftaba (sürahi)	dürc (kutu,sandık)	konvert (mektup zarfı)
araba	düymə	küpə
avtomobil	əqiq	lampa
ayna	əsa	ləvin (forma)
balta	falaqqa	linkrust (duvar kağıdı)
barkas (küçük gemi)	fanar	manqal
bıçaq	fayton	mədal (madalya)
bilet	fərş (kilim,halı)	mələfə
boşqab	fincan	mənfəzə
brelok (anahtarlık)	forfor	mərc
bufet (büfe,dolap)	gəmi	miz (masa)
butulka (şişe)	gilabdan (kil kabı)	motal (koyun, keçi derisi)
büsat	haçar (anahtar)	mövqufat (mülk)
cuna (bez,örtü)	heybə	muncuq
çaxmaq	hoqqa	muştuq
çaydan	ip	naboyka (ayakkabı tabanı)
çərnılınsas	ıqruşka (oyuncak)	nal
çəşmək	ıstəkan (bardak)	nehre (yayık)
çıraq (lamba)	jilitka (jilet)	nəştər
çini	kandrabant	nimçə (kap, tabak)
çomaq	kardon	ocaq
çubuq	kart postal	otkritka (kartpostal)
çul	kartoçka (karton)	oyuncak
çuval	kasa	paket
daraq	keçə	palan
davat (divit)	kəfgir (kevgir)	palaz (kalın kumaş)
dəsmal (havlu)	kəmər	palaz
dəst (eşya)	kənərə	papuş (ayakkabı)
dəyənək	kəndir	parket (parke)
horojka (halı)	kisə (kase)	pasılka (zarf pulu)

paya (direk)	kisyə	şüşə
pərdə	qutu	tabut
pinka (tütün kesesi)	rementuar (kurma kolu)	tac
probka (tıkaç, tıpa)	rezin (kauçuk materyal)	təsbih
prostin	rikab (üzengi)	təşt (iri tas)
pudra	samavar	tikə (parça)
qab	sancak	top
qaliçə	səbət	torba
qaloş	sərriştə (ip, sap)	tuluq (tulum)
qamçı	sırğa (küpe)	ülgüc (makas)
qaşığı	sirac (lamba)	üstul (koltuk, sıra)
qayçı	spiçka (kibrit)	üzük
qayış	stekan (bardağı)	velosiped (bisiklet)
qazan	streskop	xançal (hançer)
qazma	sübhə (tespих tanesi)	xronometr
qəfəs	sürahi	yapışqan
qəmə	şam	yastıq
qıblənüma (pusula)	şin (teker jantı)	yeşik (tahta kasa)
qılan (eğirelemeyen yün)	şiş	yorğan
qoşun	şotka (elbise fırçası)	zamin
qurs (yuvarlak şey)	ştəmpəl (pul)	zəncir

2.1.10. Zaman Kavramı ile İlgili Kelimeler

aprel	çaharşənbə	əsr
axır	dəhr	əvvəl
axşam	dəkabr	əyyam (zaman, devir)
ay	dəm	fevral (şubat)
bazar	dəqiqə	fürsət (elverişli an)
bildir	dərhal	gah
bu gün	dövrən	gecəgündüz
cəmədiyə-əvvəl	dünən	gün
cümə	düşənbə (pazartesi)	gündəlik

gündüz	məhərrəm	sübh (seher)
günorta	mövsum	şam (akşam)
haman (derhal)	nəhar (gündüz)	şəb
həftə	pəncşənbə (Cuma akşamı)	şənbə (cumartesi)
həmişə (daima)	qələcək	tainki
hilal	rəbiül-əvvəl	təqvim
il	ruz (gün, gündüz)	təz
indi	saat	vaxt
indiyədək	sabah	veçer (akşam)
iyun (haziran)	səfər	və'də
kəç	sənə	yanvar
ləyal (geceler)	sentyabr (eylül)	yekşənbə (Pazar)
ləyl	səşənbə (çarşamba akşamı)	yəvmiyyə
mart	sezon	zaman
may	son	zəmanə
mazi	sutka (gün)	zilhicə

2.1.11. Renk Adları ve İlgili Kelimeler

boz	qaraca	surx
çal	qırmızı	Tar (kara)
firuzə	qızıl	yaşıl
gara	sarı	zər (altın rengi)
göy	səfid	zərrin (sarı)
laləgun	siyah	

2.1.12. Kişi Adlarını Karşıllayan Kelimeler

A.N.Diasamidze	Abdullah Cövdət
A.O.Mirzoyev	Abid
Abbas Ağa Qayıbov	Adilxan Ziyadxanov
Abdulayev	Ağ Seyid
Abdulla Mustafa	Amir Hadi

Anna	Dervin
Arşak	Ə. Haqverdiyev
Asari Əhmədbəy Cavanşir	Ə. Hüseynzadə
Avətik	Əbdülcəlil
Axund	Əbdürrəşid İbrahimov
Axund Araszadə	Əbubəkr Razi
Axund Damla Həmzə	Əbunəsir Şeybani
Axund Əbuturab	Ədil ağa
Axund Əliqulu	Ədilxən Ziyad
Axund Molla Əbdullətif	Əflatun
Axund Molla Ələkbər	Əfrasiyab
Axund Molla Məhəmməd	Əhməd
Axund Nurə	Əhməd Əlişhaqi
Axund Yusif Talıbzadə	Əhməd Qazizadə
B.A.Popov	Əhməd Rza
Bağrat	Əlibəy
Bala Səyid	Əlimurad
Bədəlov	Əlqədari
Boyaqçı Kərbəlayı Əli	Əmircan
Cabbar	Ənvər
Cahangir	Ərəblinski
Cahangirxan	Ərəstu
Cəlali Hacı Əfəndi	Əyyub Ələkbərov
Cəlil	Faiq Ne'manzadə
Cəlil Məhəmmədquluzadə	Fatma
Cemyayevski	Fərəc
Cənab Dadaşov	Frebel
Cənab Salamov	Fyodorov
Cənab Şəmsi Əsədulayev	Hacı
Çinovnik Abulbəy	Hacı Abdulla
Çopur Hacı İbrahim	Hacı Əbdül
Davud	Hacı Əbdülxaliq

Hacı Ələkbər	Hacı Talıb
Hacı Ələsgər Hacı Nəcəf	Hacı Vəli
Hacı Ələsgər Məhəmmədzadə	Hacı Yunis Hacı Əbdülqəni
Hacı Əli	Hafiz Mustafa
Hacı Həsən	Haqverdiyev
Hacı İbrahimov	Həllac
Hacı İsmayıl	Həmid Yusifbəyova
Hacı Mahmud	Həmzə
Hacı Məcid	Həsən Calalov
Hacı Məhəmməd Şərif	Həsən Əmirqulu
Hacı Mirağa	Həzrət Adəm
Hacı Mircəfər	Həzrət Hüseyn
Hacı Mirələkbər Təbrizi	Hilal
Hacı Molla	Hüseyn Kurdd
Hacı Molla Abdulla	Hürzad
Hacı Molla ağa Rəsulzadə	I.O.Fyodorov
Hacı Molla Atakişi	İ.Q.Qomarteli
Hacı Molla Barad	İbadulla
Hacı Molla Ədüləli	İbrahim
Hacı Molla Ələsgər	İbrahimbəy Vəkilov
Hacı Molla Hüseyn	İmam Hüseyn
Hacı Molla Pürat	İnficiyans
Hacı Molla Qasım	İskəndər
Hacı Molla Qəni	İsmayıl Hacı Məhəmməd oğlu Hacıyev
Hacı Molla Ziyaəddin	İsmayıl Hacı Məhəmməd oğlu Havıyev
Hacı Möhsün	İsmayıl Mahmudzadə
Hacı Musa	İşməhəmməd
Hacı Mustafa	İvan
Hacı Qul	Kablayı Rza
Hacı Rizvan	Kazım
Hacı Seyid Musa	Kazım bəy Mirzoyev
Hacı Şeyh	Kazım Məhəmməd

Kazımzadə	Məşədi Həsən
Kərim	Məşədi Həsənqulu Ələsgər oğlu Qurbanov
Kərim Əbdülqədirov	Məşədi Kərim
Keyfsiz Kamal	Məşədi Məhəmməd
Kolumb	Məşədi Miryusif
Lalayev	Məşədi Mirzə Haşımov
Laüveil	Məşədi Oruc
Lənkəranda Hacı Həsən	Məşədi Qafar İranlı
Leopold Kreditnaya Obşestvan	Məşədi Qasım
M. Emin Sabir	Məşədi Qərib
Mahmud	Məşədi Sijimqulu
Makədonski	Mırtış Nərgiz
Markov	Mir Ələsgər
Məcid	Mir Əliəkbər
Məcid Behbudov	Mirimanov
Mehdi	Mirsəfər
Məhəmməd	Mirxəlil
Məhəmməd	Mirzaqulu
Məhəmməd Bəqa	Mirzə Abbas Mollazadə
Məhəmməd Əli	Mirzə Abdullah Talıbzadə
Məhəmməd Hadi Obdüssəlimzadə	Mirzə Dəmşalıq
Məhəmməd Hüseyn	Mirzə Fərəc Pişnamazzadə
Məhəmməd Mirzə Süləyman	Mirzə Fətəli
Məhəmmədəli	Mirzə Həsən
Məhəmmədəli	Mirzə İsmayıl
Məhəmmədəli Şah	Mirzə İbrahimov
Məhəmmədrəhim Hacı Yunusov	Mirzə Mülkümxan
Məşədi	Mirzə Rza
Məşədi Abbas	Mirzə Sadıq Axund Pişnamazzadə
Məşədi Cəlil	Mirzə Vahab
Məşədi Əyyub Ələkbərov	Mirzəli Mirsadıqov
Məşədi Haqverdi	Molla Abasəli

Molla Abbasqulu	N.M.Melikov
Molla Abdulla	N.O.Çiçinadze
Molla Cəlil	Nağı
Molla Curu	Nağıyövlər
Molla Əbdüləli	Nazimi Əbunəsr Şeybani
Molla Əbdülhüseyn	Nəcət
Molla Əbdürrəşid	Ne'manzadə
Molla Əhməd	Nərzi Qul
Molla Əhməd Cənnətzadə	Niyazi
Molla Fəthullah	Nuh
Molla Ğuru	Ohanes
Molla Həsən	Ordubadılı Mir Mürtəza
Molla Hüseyinqulu	Ostroumov
Molla Kazım	Ömər
Molla Kərim	Pisarev
Molla Mahmud Çakəər	Pişnamazzadə
Molla Məhəmməd Həsən	Prins Səbahəddin
Molla Məhəmməd Seyidov	Pruşkeviç
Molla Məhəmmədəmin	Qafar
Molla Mə'sum	Qaragöz
Molla Mirabutalib	Qarviyer
Molla Nəsrəddin	Qasımbəy Əmin
Molla Qəvan	Qazi Gilan
Molla Səfi	Qənbər
Molla Yusuf	Qizzətulin
Molla Yusuf	Qocayev
Mollaqulu	Qoçaq Seyidov
Muqminov	Qoqol
Musa	Qranat
Muxtar Axund	Qurd Məhəmməd
Mücəhid Şəyx Fəzlullah	Qureyş Buxara
Müəllim M. Mahmudbəyov	R.Z. Krinskaya

Rəfibəyov	Şəyh Hacı Məhəmməd
Rəfiq	Şəyh Ne'mətullah
Rəhim	Şəyh Nizami
Rəşidbəy Əfəndizadə	Şeyx Əli Hacı Həsənəli
Riolan	Şlosser
Rüstəm	Tağıyövlər
Sadiq	Tarzən
Sarə	Û.M.Makarov
Səddigül-əmini	Usta Zeynal
Səid Ordubadi	V.D.Oambaşidze
Səlim	V.S.Musxilov
Sənəm	Vartan Vay
Səttarxan	Varvara
Seyid	Vəli
Seyid Mürtəza	Vəlibəy
Sijimqulu	Vəyil Kazım
Sivi	Veysov
Sohoman	Volgensteyn
Söhrab	Xacə Kor Əli
Şah Abbas	Xanlarbəy Ağayev
Şahtaxtinski	Xasməmədov
Şair Həyyir	Xəlilov Məhəmmədqulu Şuşalı
Şair Neyyir	Yaqodi
Şəmsəddin Sami	Yezid
Şəyh Cavad	Yunis
Şeyh Cəfər Şüştəri	Zakir Əlqadiri
Şəyh Fəzlullah	Zəkiyyə
Şəyh Hacı Həsən Mollazadə	Zöhrə

2.1.13. Varlıqların və İnsanların Durumunu Niteleyen Kelimələr

acı	ad	ağa
aciz	adəmiyyət	ağrısız

ahval	bərəkət	cannisar (fedakar)
andır	bərk	cavan
aqibətəndiş (geleceği düşünen)	bərqəsd (kasten)	cəbri (mecburi)
arif	bəstə	cəfəng (gereksiz)
artıq	biabırlıq (rezillik)	cəfəngiyat
asan (kolay)	biabru (hayasız)	cəhani (cihana ait)
asi	biar (arsız)	cənab
aşkar	biçarə	cərgə (cəmiyyət, sürü)
avam	bidin	cici
avarə	biəsər	cümlə
axır	bigünah	cür (çəşit)
aydın	bihuş (baygın)	çal (kır, boz renk)
aylıq	bikar	çarəsiz
azarlı	bikəs (kimsəsiz)	çıplaq
azurdə (incinmiş)	biməna (anlamsız)	çirkli
babi (dinsiz)	binəsib	çiy
baha	binəva (fakir)	çopur
barkeş (yük çeken)	biqərəz	çox
bay	birinci	daşlı
bayraqdar	bisavad (okur-yazar olmayan)	dəhri (ateist)
bədbəxt	bisurax	dəhşətli
bədgüman (şüpheci)	bişüur	dəliksiz
bədkar (şer kimsi)	bivaxt	dəmdəməki (dönek kişi)
bədsima	bixəbər	dəstgahlı (görkemli)
bədxasiyyət	bixəya	dilan (gönül dostu)
bədzad	borçlu	dilgüşa (gönül açan)
bəhəqq (doğrudan)	boş	diplomlu
bəhsiz	boynuqalın	dipsiz
bəid (uzak)	böyük	dişi
bəli	büran (kesen)	divanə
bəliğanə (tesirle)	bütün	dövlətli
bərdar (meyveli)	cahil	dun (aşağı, alçak)

dürüst	fason	tiyəli (bıçağın kesən yüzü)
düyyüm	fəqir	illik (yıllık)
düz	fərzanə (alim, bilgili)	inqilabçı
əbləhan (ahmak)	fəzilətli	insafsız
əbrar	fırıldaq	intəha (son, ahır)
əbyəz (en beyaz)	füqərə	intelligent
ədəbsiz	füzul (fazla, artıq)	irad (noksan, ayıp)
əhəmmiyətli	füzun (çok, fazla)	iri
əhrar (hür)	gəmgin (kederli)	isti (sıcak)
əhsən	gərm (sıcak, kaynar)	işsiz
ehtişamlı	gəyr	kalender
ehtiyatlı	giribandəst	kasıb (yosul)
əkabir	girizan (kaçan)	keçəl (kel)
əkid	gözəl	kəfənlük
əks	gözlü	kem
ə'la	gümrah (azgın)	kəmətiqat (inançsız)
ələhiddə	gündəlik	kəşakəş (keşmekeş)
elektrikli	hacı	keyfsiz
əlvan	hal	kifayətsiz
əmmaməli (sarıklı)	haramzadə	kir
əqsa (en uzak)	havi (ihtiva eden)	kobud (kaba)
ər	hədd	kosa (köse)
ərizə	həftəlik	köhnə
erkək	hənəli (kınalı)	köhnəpərəst köməksizlik (yardımsızlık)
əsi	hərəmi	kör
əskiklik	heyvərə	kütah (kısa, boysuz)
ətirli	hiyləgər	lələc (ilaçsız, çaresiz)
əxyar (faziətli, iyi kimse)	hiyləgərlik	lafzən (laf vuran)
ə'yan (asilzadə)	hökmən	Lağlağı (boş boğaz)
facia	huşyar (akıllı)	lal
fəidəbəhş (faydalı)	ifriti (çirkin, cadı)	laləgun (lale rengi)
fanatik	igir	

laməzhəb	məxsusi	mütəəssif (üzülen)
lax (kokuşmuş)	məyyit	mütəfərriq
layəs'əlun (soru sorulmaz)	məzəli (lezzetli)	mütəkəllim (konuşan)
Lotu (fırıldak kişi)	məzlum	mütənəccis (necis olan)
maarifpərəst	məzmum (artırılmış)	mütəşəxxis (görkemli)
mahir	milli	mütəşəkkil
mədəni	modni (modaya uyğun)	mütəvəccəh (yönelən)
məəttəl (terk edilmiş)	moizə (öğüt)	müti (veren)
məğmum (gamlı)	möhkəm	mütrübbazlıq (oyunbaz)
məğşuş (karışık, sahte)	möhkəmlik	müxtəsər (özetlenmiş)
mehriban	möhhtac	müzəyyən
məhrum	mötəbər	nabəkar
məkkarə (hiylekar)	mövciib (netice, son)	nabələd
məlikülmütəkəllimin	mujik (kentli)	nabeşüur (düşüncesiz)
məl'un	murdar	nadan (cahil)
məmlüv (dolu, doldurulmuş)	muxtar	nadinç
mərd	müftə (bedava)	naəhl
mərdanə (yiğitçe)	müftəxor (bedavacı)	nahaq
mərdəkanlı	mühtərəm	nainsaf
mərdimazar (eziyet veren)	münafiq	namüsəlman
mərdimazarlıq	müncəmid (donmuş)	nankorluk
mərhum	münkir	naqafil
məşədi (bir unvan)	müsəlman	naqqal (boş boğaz)
məşhun (dolu, yüklü)	müsibətzədə	narazı
məşhur	müsinn (yaşlı)	nasadiqə
məşrutəpənəh	müstəbid (zalim)	natəmiz
məşrutəşinas	müstəhəq	natiq (iyi konuşan)
mətləb (talep)	müşarileyh (adı anılan)	nazənin
mətrudi (kovulmuş)	müştaq	nəfli (faydalı)
məxluq	müştəbəh	nəticə
məxluqat	müştəq (şevkli)	nəvsal
məxsus	mütədəyyin	nihan

nimcan (yarım canlı)	qəşəng (süslü)	səhl (kolay)
nisab (esas, miqdar)	qəvi (kuvvetli)	sərbəsər
niskilli (dertli)	qız	sərnigun (alt-üst olmuş)
nümayan (görkəmli)	qızılbaş	sərsəri
nümunə	qıram	səyaq
pak	qiymət	səzavar
pakizə	qoca	sınıq
para	qospodin (efendi)	sinn (yaş)
paslı	qussəli (gamlı)	sinninə (yaş, yaşlı)
patəntli	qüdsi	siyəhpuş (matemli)
paxallıq	qüsur	son
pəhlivan	rahat	soyuq
pejmürdə	rəhmətlik	surət
pirayə	rəhnümun	şad
pis	rəngli	şahanə
piyan (sarhoş)	rəvac	şahbaz
piyanlıq (sarhoşluk)	rişşəfid (ak sakallı)	şarlatan
puç (boş, kof)	riyakar	şəbəh (benzerlik)
qalın	rövnaq (parlak, güzel)	şəbih (benzerlik)
qanə (kanaatkar)	rövşən (açık, aydın)	şəkərli
qanlı	ruberu (yüzyüze)	şəkil
qapaqlı	sabig (geçən, evvelki)	şərafət
qaranlıq	sadə	şipyon (casus)
qatı	sair (yürüyen)	şor (tuzlu)
qəbih (çirkin)	sakin	şöhrətli
qəddar	sakit	şüglü (meşgul)
qəliz (kalın, kaba)	salamat	şükufəzar (çiçəklik)
qəmçin (kederli)	salamat	şümür (zalim)
qərib	savay (başka)	şüru
qəribə	saxtə	tabii
qərran (kükreyen)	sədd	taqət
qərrayə	səfəh (ahmak)	tar (kara, siyah)

təbərrük (berekət)	uzaq	yağlı
tecrübəli	uzunətək	yaman
təaccüblü (hayret veren)	üçguşəli	yamani
tə'hirsiz	üstətab	yanqı
təhlükə	vajgun (ters, uğursuz)	yava (pis, edepsiz)
təhqir	vəhşi	yavuş
tək	vətənpərvərlik	yaxşı
təng (dar, bezmiş)	vətənxah	yekə (büyük, iri)
tənha	veyil (avare, boş)	yeksər (bütün)
tənq	vəz'	yəqin (şüpheşiz)
tərbiyəsiz	vuqarlı	yerli
təsirli	xain	yəsər (sol taraf)
təsvir	xam	yətim
təvafüt (fark)	xarab	yigit
təvan (güçlü, kuvvetli)	xaraba	yğun
təvəssüt (orta)	xarəşo (başlangıç)	yolux (sirayət)
təzə	xas	yumuşaq
tintəli	xassə (hisse)	zad
töhmətli	xaxolu	zahir
tul (uzun)	xəcalətlik	zarafat
tulan (uzun)	xəlaldar	zəbun (zayıf, gücsüz)
tüklü (tüylü)	xəlvət	zəhrimar
tülküsifət	xəyanət	zidd
ubudiyyətkaranə	xırda	zikirdar
uca	xoş	zişan
ucuz	xoşbəxt	zorba
uğursuz	xozeyin (sahip)	zövqyab (zevk alan)
unvan	xüsüsən	zübdə (çok beğenilen)
	xütnə (sünnet)	

2.1.14. Maneviyat, İnsana Ait Duygu ve Davranışlar ile İlgili Kelimeler

abru

afərin

ağıl

amanlıq	dəf	əzm
and	dəngəsər (huzursuz olmaq)	faciə
ar	dəqiqəşinas	faidə
arif	dərd	faraqat
arxayın	dəstəbazlıq	fəğan
atəş	dil	fəhm
babət (tarz)	dilək	fənd
bağışlamaq	dilşad	fəramuş (unutmaq)
bais	dun	fərq
bang (ses, seda)	dürüst	fəryad
bədnəzər	düşmənçilik	fəsad
bəhacət	əcəl	fəyz
bəhrə (pay)	əda	feyzab
bəra	ədavət	fındıqça (parmaq şiklatmaq)
bərhəm (dağıtmaq)	əf'al	filməsəl
bərmənfəət	efv	fitnə
bərqərəz	eğniya	fitrət
bijlik (birlik)	əhd	fövt
bilfərz (farz etmək)	əhəmmiyət	füyuzat (faydalar, hayırlar)
birəhmanə	ehtiram	gilay (şikayət)
böhtən	ehtiraz	giley (şikayət)
bütlan (batıl olma)	əks	gözyaşı
büx	əlamət	guş (m. diqqət)
büxl (hasətlik, cimrilik)	əlhəzər	gülləbazlıq (çatışma)
cəhalət	əmanət	Güman (zan, şüphe)
cəşn (şənlik, mutluluk)	əman (imdat, yardım)	günah
cuş (coşma)	ənd	hal
cünun (deli olma)	əndər	halət
çakərani (kul olma)	əsi	haray (feryat)
çor (tuzlu)	ətəf	hədyan (hezeyan)
dad	əvham	həlaq
dəbbə (sözündən caymaq)	eyb	həlīm

həmağuş (kucaklaşma)	imkan	lə'nət
həqiqət	imtiyazat	lərzə
hərami	insaf	ləyaq (layık olma)
hərzə	insan	ləzzət
həsəd	insanlıq	loğaz (alaya almak)
həvəs	intihar	mat (hayret etmək)
həya	intişar	matəm
həyəcan	iqbal	mazat
həyət	iqdam	məcbur
heyf	iqtiza	mədaxil (kazanç)
həyl	irfan	mədəniyyət
heyvanlıq	isbat	mədh
hicab	istiot (acılık, mec. hırs)	mədhuş
hiddət	istirahət	məəlləq
hifz	istixarə	məkr (hile)
hiylə	iştəha	mənfəət
hörmət	ixlas	məntər
hövsələ	ixrac	mənzur
huş (dikkat, fikir)	ixtira	məqsud
hümmət (gayret, çalışma)	iyza	mə'qul
hünər	kam (arzu, murat)	mərd
hüzur	kankan (tuzak kurmak)	mərəkə
ibtidai	kəlniyyət	mərhamət
iclal	kəmal	məsləhət
icmaə	kəmalat	məst məsuniyyət (dokunulmazlık)
icra	kəyf	
ifna (yok etme)	kibr	məsxərə (alaya almak)
ikmal	kirdar	məşğələ
iktifa (kifayetlenme)	kölgə	məşquliyyət
ilahi	kömək	məşrutab
iltizam	ləğv (ortadan kaldırmak)	mətləb (talep)
imdad	leksiya	meyit

məyl	nifas	qürur
məzahim (zahmetler)	nifrət	qüsür
məzənnə (şüphe)	nikbət	rahnüman
miting	nisbət	ram (boyun eğmək)
möhnət	nişan	rəftar (davranış)
murad	nitq	rəftə
mübahisə (bahsetme)	niyyət	rəhm
müəssis	növ	rəhmət
müəyyid	ölü	rəmi (fal bakmaq)
müjdə	öskürmə	rəncidə
mükafat	övza (vaziyet)	rəşadət (yiğitlik)
mülahizə	panimat (kaydırmak)	rəva
müinkir	pədəranə	rəviş (gidiş, tarz)
müqəllid (taklit eden)	pənd	riya
mürtəd	peyman	ruzi (kısmet)
müsavatsızlıq	pişnihad (teklif)	rücu
müsiibət	pusqu (pusu)	rüsva
müstəbid	qanə (kanaatkar)	savad
mütəhəyyir	qəbahət	sayə
mürüvvət	qəflət	səadət
müvəffəqiyyət	qəm	səbəb
müzayigə (esirgəme)	qərəz	sədaqət
müzəxrəfat (yalan, uydurma)	qəsəm (and içmə)	sədəmə (çarpma)
nagəhan	qəsd	səfahətşiar (zevk sürmək)
nam	qəşş (bayılmək)	səhv (yanlış)
naz	qətl	səlamət
nəf	qəzəb	səs
nəng (ayıp)	qışqırıq (bağırıtı)	sidq
nəsihət	qızdırma	sifat
nəzər	qoçu (haydut)	sillə
neznayu (bilməmək)	qövl	sipər
nida	quçubazlıq (eziyyət etmə)	sirqət

sitəm	təfsir	ülviyyə (yücelik)
sövda	təhəvvül (değişme)	ülviyyət
söyüş	təkalif	ümurat
suzan	tələb	ünan
sübut	tələf	üsyən
şad	tələfat	üzr
şadyana	təmənna	varid (yetişen)
şakir	tənzil	vasil
şampyonluq	təqaza (talep, lüzum)	vəch
şan	təqsir	vəfa
şəhadət	tərbiyyə	vəhşiyan
şəkk	tərədüd	vəkil
şəmatət (kınama)	tərəqqi	vəqf
şərarət (musibət)	tə'rif	vərəsət
şərt	tərvic (revaç)	vəsvəsə
şikayə	təsdiq	vird (tekrarlamak)
şikayət	təskin	xahiş (istek, rica)
şitab (sürat, çeviklik)	təşrif	xain
şövkət	təşviş (karışdırma, heyecən)	xas
şuluqluq (həreketlilik)	təşviş	xasiyyət
şüar	təvəllüd	xəbərđar
şüğl (məşkuliyyət)	təvəqqə (dilek)	xəlvət
şükuh (büyüklük, ululuk)	təvəssüd (sırtını dayama)	xəndə (gülüş)
şüur	təvil (uzun müddət)	xəşiyyət
talə (talih, baht)	təvəqqə	xəta
tamah	təzvır (yan, hile)	xəyal
tamaşa	tilsim	xilas (kurtulma)
təbil (nağara)	tinət	xilqət (fitrat)
təbiyyə (tabi olma)	töhmət	xof (korku)
təcəlliyat	tövr (hal, tarz)	xofrak
təəccüb	uruh	xuliqan
təfavüt (özəllik)	ülfət (dostluk)	xüda

yad	zəbanbənd (dil bağlama)	zərəfşan (kızıl saçan)
yadigar	zəhlə (bezdirme)	zərər
yalan	zəhmət	zıkr
yas	zəkavət (kavrama kabiliyeti)	zorbazorluq
yazıq	zəli (mec. istismar etmək)	zülml
yəmin	zəmanət	
zaiqə (tat alma duyusu)	zərb (vurma)	

2.1.15. Dini İfade ve Anlam İçeren Kelimeler

aləm	dərgah	həc
alim	dərviş	hədis
Allahü əkbər	dəstəmaz	həyz
axirət	dindar	həzərət
axund	duagu	Həzrəti Hüsəyn
ayə (ayət)	duanəvis	hicrət
azançı	duanəvislik	hidayət
babi (ateist, dinsiz)	duayazan	hudahafiz
bayram	əcəl	huri
behişt	efv	İbrahim
bərəkallah	ələyhürrəhmə	ilahi
bərəkət	əleykəssalam	imam
bərzəx	ənbiya	imamət
bidad	ərkan	iman
bismillah	əstəğfürullah	incil
bütpərəstlik	etiqađ	inkar
came	fərayiz (farzlar)	inşallah
cəhənnəm	fitva	irəm
cin	fürüiddin (din hükümləri)	islam
cümə	günah	istifta
danişmənd	hacı	işan (molla, hoca)
dəccal	haram	itaət

ixlas	müsəlman	rükn
kafir	namaz	savab
kəfən	nəcasət	səcdə
kəramət	nəvruz	səhviyyat
kərbəla	nəzir	səlaməleyk
keşiş	nikir	səqər (cehennem)
kövsər	niran (ateş, cehennem)	seyid
lahut (ilahilik)	Nuh	starover
malakan (bu tarikat üyesi)	nübüvvət	sünni
maşallah	oruçluq	şakir
mehdi	ömür	şəkkiyyat
məhərrəmlük	pasxa	şəriətmədar
məhşər	pərvərdigar (tanrı)	şəyatin
mələk	peygəmbər	şəyhülislam
mələkut	pir	şeytan
məqbər	pir	şiə
mərsiyəxan	prazdnik (bayram)	təcvid
məscid	qəbir	təfsir
məssəb	qəda	təharət
məzaristan	qəzəb	təkyə
minbər	qılman	təvəkkül
minkir	qiblə	tofiq
misyoner	qiyamət	tövhid
moizə	qulluq	uruh
mö'cüz	Qur'an	uyezd (kaza, kader)
mömin	qurban	üləma
mötəgit (inanan, dindar)	qusl	ümur
müctəhid (fıkıh bilgini)	qütsi	üqba
müfəssələn	rəhm	ürefa
müqəddəs	rəsulullah	üsuliddin
mürid	ruhani	vacib
müsəlla	rük'ət	vallah

vəbal	xənnas (şeytan)	Yunis
vələzzalin	xortdan (hortlak)	zəbani
və'z	Xristiyan	zəkat
xacə	Xuda	zəng
xaçpərəst	xütbə	Zülcinah (Hz. Hüseyin'in atı)
xəlifə	Yəzid	

2.1.16. Savaş ve Askerlik ile İlgili Kelimeler

asayış	mücahid	revol
atəş	müxbir	revolver (tabanca)
barıt	nəfər	rütbe
casus	nə'rə (nara, haykırma)	soldat (asker)
cəng	nişanə	sərbaz (asker, dövüşçü)
cidal (savaş)	nişangah	sətvət (atak, hücum)
ərradə (küçük mancımık)	növbət	strajnik (bekçi)
əsləhə (silahlar)	orax	sülh
fə dai	polk (askeri birlik)	süngü
fəth	pristav (polis amiri)	şikar (ganimet)
fişəng	qala (askeri mıntıka)	tapança
gazi	qamçı	tə'lim
gözətçi	qaradovoy (polis neferi)	tiğ (kılıç, hançer)
həmayil (silah için boyun bağı)	qəmə	top
jandarma	qənimət	tüfəng
komanda	qoşunkeşlik (harp yürüyüşü)	xəfiyyə
ləşkər	qradonaçalnik (rütbeli polis)	xənçər
mauzər	qraf (askeri bir rütbe)	xilas
mənfa	qüllə	yağma

2.1.17. Devlet Yönetimi ve Siyasi Olaylar ile İlgili Kelimeler

akt	direktor	dıvanbəyi
darğa	divan	duma

əmir	konsul	qalabəyi (şəhir hakimi)
encümən	kraliça	qlasni (şəhir idare üyesi)
eynüddövlə	liva	qlava (belediye başkanı)
fərman	maarif	qubernator (vali)
fərmayış	məb'us	reis
fir'on (firavun)	məclis	rəiyyət (millet)
fırqə	məlik	rejim
fraksiya (siyasi grup)	mə'mur	sabraniya (milet meclisi)
həyl	mənsəb (büyük makam)	saman
höccət (resmi yazı)	məşruta	sədr
hökümət	məşrutəpərəst	səfir
hüccə (resmi yazı)	məvacibin (maaş)	sekreter
hürriyyət	məvzuat	sentralni (merkezi)
icarədar (icra işini yapan)	muxtar	sərhəd
iclas (resmi toplantı)	müdir	sərkər (kumandan)
idare	müraciət	siyasi
iğtişaş (kargaşa, göstəri)	müstəbidad (zalim hökümdar)	soltan
imtiyaz	müttəfiq	şah
inqilabçı	naib (hökümdar vekili)	şö'bə
islahat	nazir	şura
istibdad	okruq (özerk bölgə)	tacidar (hökümdar)
ittifaq	oktyabrist (ekimciler)	tamojna (gümrük)
ittihad	padşah	ultimatüm
kabinə	parlament	uprava (idare)
kandidat (aday)	pasport	vəlil (muhafiz)
kantor	paytaxt	vəzir
kantora	politika	xanlıq
komissiya (idari organ)	proqram	xidmət
komisyon	protokol	

2.1.18. Dil, İrk ve Millet İsimlerini Karşılıyan Kelimeler

Avropalı	İranlı	Rusi
Bolgar	irq	Rusiyalı
Dağıstanlı	Japon	Sərbiyalı
Ərəbi	Ləzgi	Tatar
Erməni	Nemes	Tatarçı
Farsca	Osmanlı	tayfa
Farsi	Parsicə	Türk
Firəng	Polyak	Urus
Fransi	Qafqazlı	yəcüc-mə'cuc
Gəncəli	Qaraçı	Yohudi
Gürcü	Qırqız	Yunan
Hindi	Qubalı	Zəngibar
İngilis	Rus	

2.1.19. Vatan ve Millet Kavramları ile İlgili Kelimeler

bayram	millətpərəst	Türk
dövlət	nicat	vətən
liva	övtan	vətənpərvərlik
millət	şəhadət	yurd

2.1.20. Yer, Yön Bildiren Kelimeler

aşağı	küçə (sokak)	şimal
batın (iç, iç yüz)	məhəllə	tərəf
bəri	məydan	üst
dəl (karşı teref)	ploşad (meydan)	vilayət
əknaş (kenarlar, cihetler)	qabaq (ön taraf)	xariç
ərsə	sağ	yuxarı
həndəvər (yan, yöre)	sol	zəbər (üst, üstte)
iç	şəhər	zir (aşağı)
kənd		

2.1.21. Kurum, Kuruluş ve Bunlarla İlgili Kelimeler

akademiya	İttifaqi-Məhəmmədi Cəmiyyəti	müəllimxana
darülcünun	kitabxana	müraciət
darülmüəllim	konsulxana	Müzəffəri məktəbi
Əhrrar firqəsi	Maarif nəzarəti	Nur Mədrəsəsi
fabrika	Mədrəsəyi-Hüseyniyyə	Nümunəyi- Edəb
iste'mal	Məktəbi-ruhaniyyə	Osmanlı Millət Məclisi

2.1.22. İşaret, Şahıs ve Belirsizlik İfade Eden Kelimeler

adam	hərkəs	öz
birbiri	kimi	siz
biz	mən	şəhs
bu	mö'tədil	şey
cümlə	nəçə	zəvat
hamı	o	

2.1.23. Yer Adlarını Karşılaman Kelimeler

2.1.23.1. Kıta ve Bölge Adlarını Karşılaman Kelimeler

Avsriya	Avropa	Mavəra
Acara	Bolğur Sahası	Muğan Səhrası
Afrika	Kişvər	Novaçerkez
Amərika	Kitay	Qafqaz
Anadolu	Küfristan	Xəzər
Asiya	Mancuriya	Zaqafqaziya

2.1.23.2. Ülke Adlarını Karşılaman Kelimeler

Amerika	Hindistan	Rusiya
Avstriya	İran	Serbiya
Bosnə- Hərsəg	İtaliya	Sibir
Fas	Kırım	Sibirya
Finlandiya	Misir	Yaponya (Japonya)
Firəngistan	Osmanlı	Yə'cucistan
Gürcüstan	Pataqoniya	

2.1.23.3. Şehir Adları Karşılıyan Kelimeler

Ağdam	Lissabon	Səlmas
Ağdaş	London	Səmərqənd
Ağrı	Məkkə	Sofiya
Aleksandrapoli	Mərakeş	Şahıtaxtı
Astraxan	Mərv	Şamaxı
Aşqabad	Məşqətə	Şəki
Axalsixə	Miyənə	Şərur
Axtala	Moskva	Şirvan
Badkubə	Naxçıvan	Şuşa
Bakı	New-York	Təbriz
Balaxanı	Noraşen	Təhran
Batum	Nuxa	Tiflis
Berlin	Nüsnüs	Tokio
Bolğar	Oksford	Tomsk
Bosniya	Omsk	Troitsk
Buxara	Ordubadı	Ufa
Culfa	Orenburg	Varşava
Danabaş	Orsk	Vladıqafqaz
Daşkənd	Paris	Vyana
Dərbənd	Peterburg	Xeybər
Ərdəbil	Petrovsk	Xorasan
Gədəbəy	Piyatıqorsk	Yekaterino
Gökçay	Qarabağ	Yevlax
Hacıtərxan	Qax	Yevlax
İsfahan	Qaxay	Zakaspiya
İrəvan	Qəzvin	Zaqatal
İrkutsk	Quba	
İstanbul	Ramanı	
Kaliforniya	Rəşt	
Kars	Rey	
Kaşğar	Salanik	
Kazan	Samara	

2.1.23.4. Kasaba, Mahalle ve Köy Adlarını Karşılıyan Kelimeler

Axtı	Lahıc	Pirqemiş Məhəlləsi
Buzovna	Ləkit	Qasımknđ
Car	Manzurka	Qımır
Danaçı	Mərdəkan	Registan
Davidovski Məhəllə	Məşəd	Sadaxlı
Diduba Məhəlləsi	Məzrə	Sarıtorpak Məhəlləsi
Gileyli Məhəlləsi	Muradbəyli	Sultan Bəyazid
Gökçay Mahalı	Müskürlü	Türkan
Kotavan	Novobayazıd Məhəllə	Zünuz

2.1.23.5. Sokak, Cadde ve Meydan Adları Karşılıyan Kelimeler

Avlabarda Küçə	Mö'minlər Küçəsi	Salolak Küçəsi
Beybutovski Küçə	Musulmanski Meydan	Salolak Küçəsi
Botaniçeski Küçə	Nijni Təzapir Küçəsi	Sivənski Küçə
Davidovski Küçə	Ozan Küçə	Skaçya Məydanı
Erivanskaya Ploşad	Peskovski Küçə	Sunbatom Küçəsi
Gəncəli Məhəllə	Puşkin Küçəsi	Vağzal Küçə
Kaxetinski Küçə	Qalavinski Küçə	Zərrabi Küçəsi
Krılov Küçəsi	Quberniski Küçə	

2.1.23.6. Bina, Yapı, İşyeri ve Onların Bölmələrini Karşılıyan Kelimeler

akuşka (pencere)	balkon	binövrə
astana (eşik)	baqqal	came
aşpazxana (mutfak)	bəнна	hərəmxana
bacı	bina	çayçıxana

dabbağxana	klub	poçthana
dam	konsulxana	qəbristanlıq
dəftərxana	körpü	qışlaq
dəhliz	künbəd	qumarxana
divar	künc	qurbangah
dustaqxana	mabəd	ravinduk
dükən	mağaza	səki
eşik	matəmgah	sklad (depo)
ev	mayaxana	sütun
eyvan	məhafıl	şərabxana
fabrika	mənzil	taxça
giybət-xana	məscid	tə'mirat
hamam	meygəda	tiryaxxana
həyət	müalicəxana	tun (hamam ocağı, külhan)
hin (kümes, barınak)	ortalıq	ustaxana
hovuz	otaq	vağzal (demiryolu binası)
imarət	pansion	
kəhriz (su kemeri)	pilləkan	

2.1.24. Coğrafiya ve Tabiat ile İlgili Kelimeler

2.1.24.1. Dağ, Nehir, Çay, Göl ve Çöl İsimlerini Karşılıyan Kelimeler

Afrasiyab Çölü	Ərəş Çayı	Qoçana Çayı
Ağrı Dağı	Qanq Çayı	Şaren Dərəsi
Girdman Çayı		

2.1.24.2. Yeryüzü Oluşumları ve Tabiat olayları ile İlgili Kelimeler

alov	buğ	daş
bad	buz	dərbənd (dar geçit)
bahar	cibal (dağ)	dərə
bayır	coğrafiya	dərya
biyanban	çayır	dolu
boran	dağ	dud (duman, sis)

göy	nəhr	soyuq
güzar (yol, geçit)	nəsim (hafif yel)	şimal
hava	od	torpaq
ıldırım	palçık	tufan
kanal	qətrə (damla)	vərtə (uçurum)
kəşfiyyat	qış	vulkan
külək (rüzgar, yel)	qita	xəritə
lov	ruzigar	yağış
mədən	sahil	yel
mənzərə	səhra	yer
meşə	səng	yөрüzü
mövqe	seyl	zəlzələ

2.1.25. Basın-Yayın ile İlgili Kelimeler

2.1.25.1. Kitap Adları

Azadə Danışmaq	Firdovsi-İlhamat
Bəşirətül-Ətfal	Hədiqətül-Övliya
Birinci Kitab	Həqiqəti-İslam
Birjoviye Vedomodti	Hesab Məsələsi
Bizə Hansı Elmlər Lazım	İki Uşaq
Bürhani-Tereqqi	İranda Hürriyyət
Caməyi- Abbas	İslam Məmləkətlərinin Xəritəsi
Cəngnamə	İslam Tarixi
Çehil Sual	İstiqbal
Əcəm Dili,	Kitabi-Təşrihəl-Fəraiz
Əlmərahül-Cədidət	Mazi
Ənvarül-Aşiqin	Millət Dostları
Əsəri-Mollazadə	Mir'ati-Vətən
Əzalətül- Əvham fi Nüzuli İsa Ələyhüssəlam	Mizan
Falnamə	Müəllimüş-Şəriə
Fəvaidül-Müşahid	Nəsihətül-Ətfal,

Novaya Vremya	Tarixi- Müqəddəs
Qaflət	Tə'birnamə
Qamussül-Ə'lam	Təhrirəl-Mərat
Qanlı Müsadimə	Təhrirül-Mərah
Qurbanəliyev	Təşrihül-Fəraiz
Risaleyi-Zübdətül-Əhkam,	Türk Elifbası
Rüstəm və Söhrab	Ulduznamə
Söhbət Basəri-rəfiqim vəya Naləyi- Qəribaneyi-Heyyir	Usta Zeynal
Söhbət Basəri-Rəfiqəm	Uşaq Bağçası
Şah İsmayıl	Ümdətül-Akham,
Şeyx və Vəzir və Mübdəyi-tərəqqi	Vətən Dili
Şura	Vətən və Hürriyyət
Təfsirül- Our'an	Xeyrəbər Qalası
Tracümyəi- Töhfeyi-Nəsvihə	Zübdətüt-Təvarix

2.1.25.2. Gazete ve Dergi Adları

Din və Məişət məcmuəsi	Siratül- Müstəqim Mecmua
Din və Məşəqqət (gazete)	Tayms (dergi)
İttifaq (gazete)	Tənin(gazete)
Kafkazskaya Armiya (gazete)	Tərcüman (gazete)
Məşq Məcmuəsi	Tərəqqi (gazete)
Milli Şe'r Məcmuəsi	Türküstan Vilayəti (gazete)
Molla Nəsrəddin	Vəqt (gazete)
Qeyrət Mətbəəsi	

2.1.25.3. Matbaa ve İlgili Kelimeler

abunə	məcmua	poçt
cild	məqələ	qazət
çap	mətbəə	qəzetə
e'lan	mətbuat	sahifə
jurnal	mühərrir	Qeyrət Mətbəəsi
kitab	nüsha	

2.1.26. Ticaret, Ekonomi ve Para ile İlgili Kelimeler

abbası (metal para)	hesab	rüşvət
alver	istiqraz (borç para)	sərmayə
bank	iş	sərvət
bay (zengin)	iştirakuyyun	sifariş
beh (kaparo)	karxana	straxovoy (sigorta)
bəynəlmiləl	kəsad	şərik
borc	manat (AZ. Para birimi)	şirkət (ortak)
əmlak	manufaktura	tə'minat
əqidə	məbləğ	ticarət
əvəz	müştəri	ticarətxana
məsarif	preyskurant (fiyat listesi)	transport
fəhişəxana	program	vergi
firma	pul	xərc
frank	qəpik (manatın en küçük birimi)	yəsar (zenginlik,servet)
hərclik	qiymət	zadatok
hərrac	rublə (Rus para birimi)	marka

2.1.27. Eğitim Öğretim ile İlgili Kelimeler

akademiya	dəbistan (ilkokul)	kağız
alim	dəftər	Kataqana (Japon alfabesi)
attestat (ortaokul diploması)	dərs	kiril
bayram	diplom	kurs
çernil (mürekkep)	dürüş (dersler)	lövhə (kara tahta)
dana	elm	maarif
darülfunun	gimnazist (öğrenci)	mədrəsə
darülrifan	gimnaziya (ortaokul)	məkatib
darülmüəllim	hürufat	məktəb
davat (divit)	imtihan	mixi (eski bir alfabe)

miz (masa)	qələm	tə'lim
müdərris	qələmdan	tərbiyə
müəllim	qələm-təraş	tətil
mürəkkəb	qirəat	ustad
mürəkkəb qabı	səminariyə	uşkol
nəsx (Arap yazı hattı)	səndəli (sandalye)	ülum
oxumaq	soru	üniversitət
övraq	student	vərəq
pansion	şümarə (hesap)	zəban (dil)
professor	təbaşir	
qarandaş (kara kalem)	təhsil	

2.1.28. Radyo, Telefon ve İletişim ile İlgili Kelimeler

fonoqrafiya	telefon	teleqraf
nömrə	telegram	

2.1.29. Ölçü ve Ölçü Birimleri ile İlgili Kelimeler

dəstə	pud	stəkan
gırvənkə (ağırlık ölçüsü birimi)	qədəm	verst (uzunluk ölçüsü birimi)
keyl (ölçü kabı)	qədər	yarım
misqal	sajın (uzunluk ölçüsü birimi)	

2.1.30. Sayı Adları ve İlgili Kelimeler

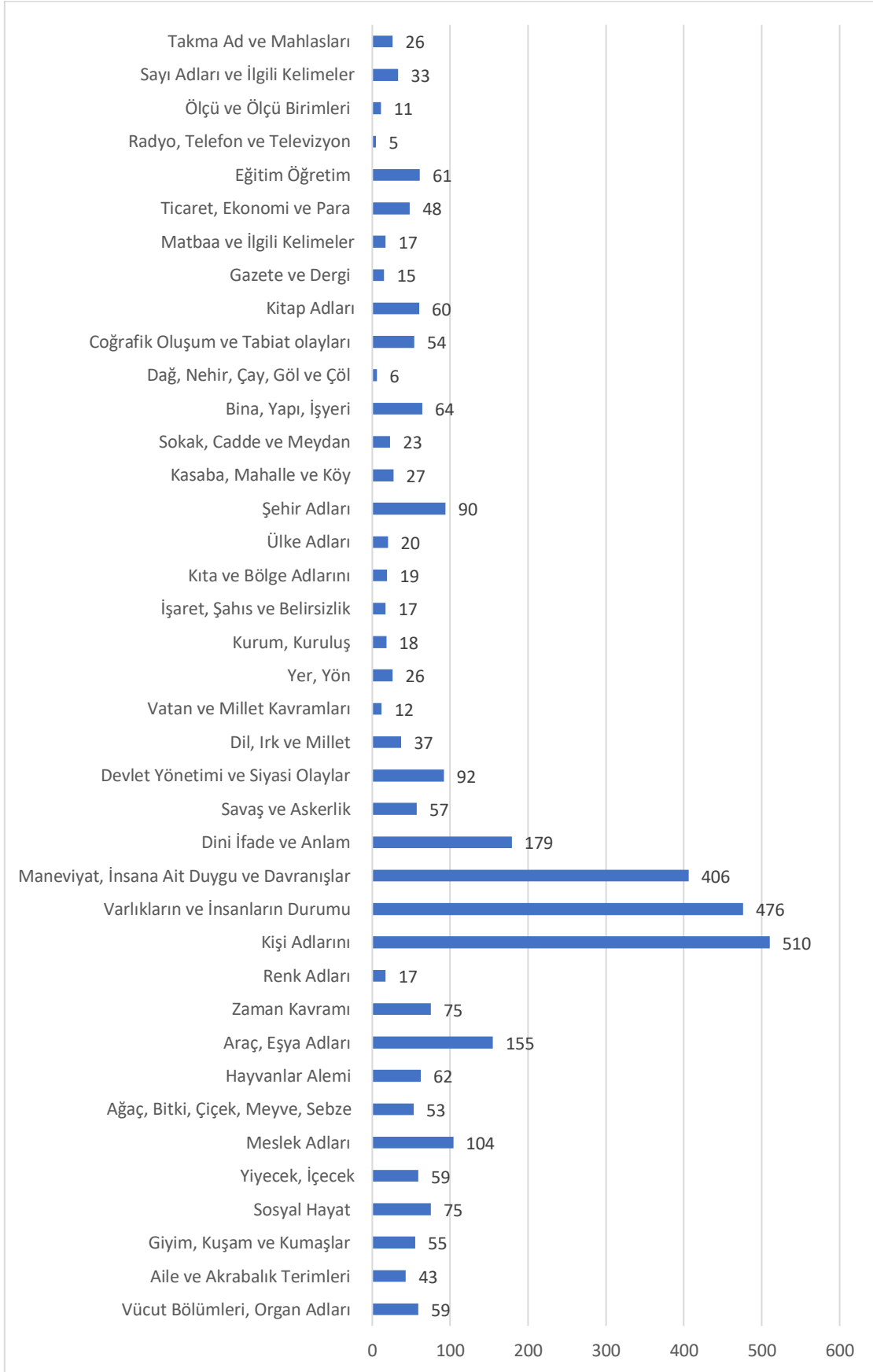
bıçık	salisən	səkkiz
bir	dördüncü	doqquz
əvvəlinci	rabıən	on
iki	beş	on bir
du	beşinci	qırx doqquz
saniyən	xamisən	iyirmi bir
üç	altı	qırx doqquz
üçüncü	altıncı	yüz qırx dörd

iki yüz	yüz min	milyon
dörd yüz altı	üç yüz min	İki milyon
həzar	üç yüz əlli min	üç yüz milyon

2.1.31. Takma Ad ve Mahlasları Karşılıyan Kelimeler

Abid	Dindar	Naqqal
Bazarbalağı	Dost	Qırxayaq
Bülbül	Hərəmi	Qorxaq
Cərrah	Kəyfsiz	Rəhbər
Cırcırəma	Lağlağı	Sail
Dabənçətləq xala	Lotu	Simürg
Dəli	Millətpərəst	Sofi Zənbil
Dəmirçi	Miskin	Yoncasatan
Dərd əhli	Müxbit	

Şekil 2.1. Molla Nasreddin Dergisindeki Kavram Alanlarının Oranı

2.1.32. Terimler

2.1.32.1. Sağlıq ve Tıp Terimlər

ağrı	hamilə	sınıq (kırık)
akuşerka (doğum ebesi)	həbbilmülük (kısırlıq)	sifilis (frengi)
azar (hastalık)	həkim	sümük (kemik)
başağrısı	həyat	süzənək (bir idrar yolu hastalığı)
bədən	mama (doğum ebesi)	şəfa
bimar (hasta)	mamaca (doğum ebesi)	təbabət (tıp ilmi)
can	marixana (hastane)	təbib
cərrah	mərham	tibb
cərrahlıq	mikrob	tiryək (tıbbi macun, panzehir, afyon)
çiçək	mumiya	uzv
darülcünun	müəllicəxana (muayenehane)	ürək
dava	müşhil	vəba
davacat	nəfəs	vizit
dərman	nəştər	xun (kan)
doktor	qabar (deride su toplayan bölge, kabarcık)	yara
əlac	qulunc	

2.1.32.2. Hukuk Terimləri

advokat (avukat)	həbs (hapis)	qərərdad
akt	hüquq	rəhnümun (delil)
bəyanat	inkvizisiyon (engizisiyon mahkemesi)	sudya (hakem, hakim)
cərimə (suç, günah)	isbat	sübut
darğalıq (hakim vazifesi)	istibdad	svidetelstava (resmi belge)
dava	məcəllə (kanun, yasa)	şə'riyyə
dəlil	məhkəmə	şikayət
divan	mürəfiə (mahkeme)	təhqiq
ədalət	nəfəqə (nafaka)	vuquat
əsarət	qadağan (yasak)	zakon
fərman	qanuni-əsasi	
fitva	qərar	

2.1.32.3. Edebiyat Terimleri

bəhr	fəulun, fəulun, fəulun, fəul	məqələ
cəfəngiyat	güft	mərsiyə
cild	güftar	məsəl
div	imza	məxrəc
drama	katib	məzmun
ədəbistan	kitab	misra
ədib	kitabət	müzafileyh
əfsanə	lüğət	nağıl (efsane)
ərizə	maqazin	nəhv (örnek, sentaks)
fail	məcmua	nəzirə
falnamə	mədhnamə	perevod (tercüme)
fəhva	məf'ul	qəsidə
Qoqol	şair	təqarüb (aruz vezninde bir bahr)
rəvayət	şiir	təqsirnamə
roman	təbriknamə	təsvir
sətir	təcvid	və'zin
səyahətname	təkfirnamə	zəban (dil)
şahnamə	tələfüz	

2.1.32.4. Tarih Terimleri

ətnoqrafiya	kəşfiyyat	tarixnəvis
heroqlif	tarix	

2.1.32.5. Mantık ve Ruh Bilimi Terimleri

ağıl	huş (fikir)	məntiq	zəhin
------	-------------	--------	-------

2.1.32.6. Fizik, Kimya ve Biyoloji Terimleri

azbest	gümüş	neft
brilyant	hava	nikel
buxar	icad	polad
cəvahirat	incinar	qanun
dəmir	kömür	rezin
ebonit	linoleum	su
elektrik	mexanizm	talk
fənn	mis	

2.1.32.7. Uzay ve Gök Bilimi Terimleri

astronom	göy	mirovoy (dünya, alem)
ay	Günəş	müdəvvər
cəhan	kokəb (yıldız)	ulduz
əncüm (yıldızlar)	Mars	Dünya

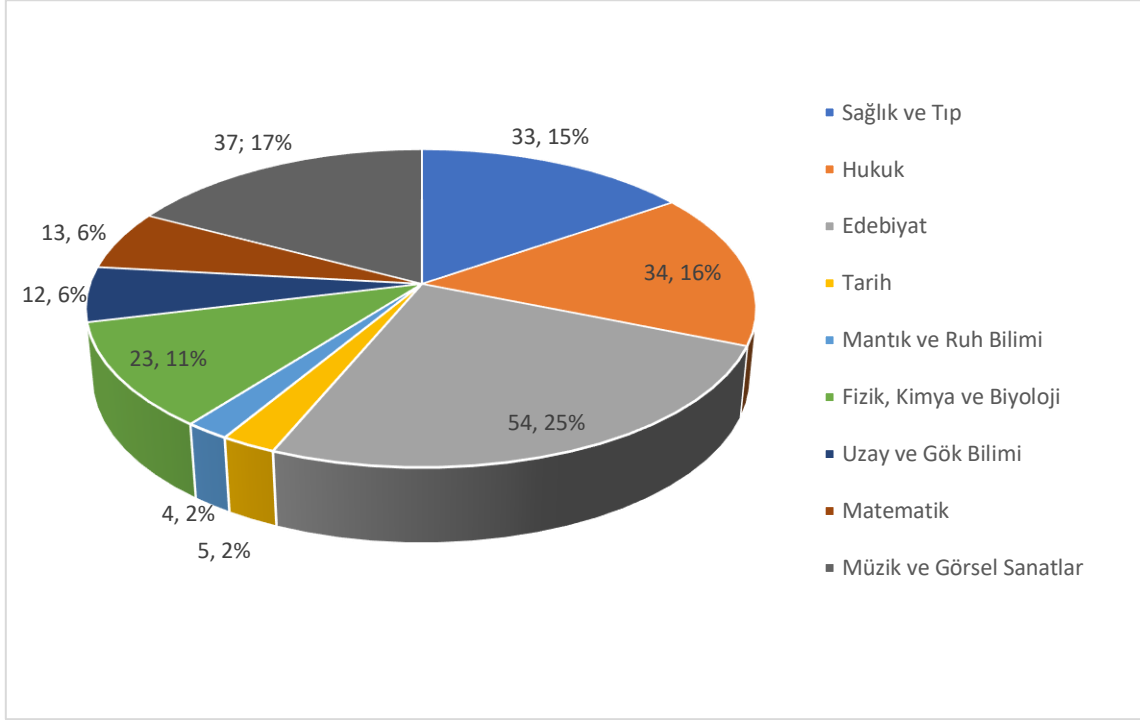
2.1.32.8. Matematik Terimleri

düjün (düzine)	müsəlləs (üçgen)	say (sayı, rakam)
hesab	nömrə	şümarə (sayı hesab)
is'təmal (uygulama)	ölçü	taya (yığın, deste)
kənar	prosent (yüzdəlik oran)	
misal	rəqəmiyyə	

2.1.32.9. Müzik ve Görsel Sanatlar ile İlgili Terimler

artistka (kadın oyuncu)	muğamat (müzikte makam)	sərgi
balaban (düdük, kaval)	mütrüb (dansçı)	səs
bilet	müzey	şeypur (nefesli bir çalgı)
dəstgah (büyük şənlik)	nay	tar (telli bir çalgı)
düdükçü	nəqş (nakış)	teatr
dümbək	oyun	təblə
kamançı	pərdə	toyçu
kəsbkar (sanat)	peşə (sanat)	urra (savaş nidası)
kəsbükar (sanat)	qaval	vistavka (sergi)
komediya	qramofon	zəng (çan, zil)
rol	rəsim	zurnaçı
kus (büyük davul)	səhnə	
məzhəkənəvislik (komedyenlik)	sənət	

Şekil 2.2. Molla Nasreddin Dergisindeki Terimlerin Oranı

Çalışmamızda çeşitli alanlara ait toplamda 214 terim tespit edilmiştir. Terimlerin alanlara göre sayıları ve yüzdelik oranları yukarıdaki grafikte verilmiştir.

2.1.33. Atasözleri

Başına gelen başmaqçı olar: 16,s6

Dağ nə qədər uca olsa yol üstündən aşar: 3,s5

Əğri otur, düz danış: 24,s4

Meşa çaqqalsız olmaz: 15,s7

Öz gözlərində qılı görmüyüb bizim gözümüzdə tiri görürlər: 18,s5

Qızım, sənə deyirəm, gəlinim, sən eşit: 22,s4

2.1.34. Deyimler

ağzını pak eylmək: 14,s4

and vermək: 16,s7

azad etmək: 3,s6

baş üstə: 8,s8

baş vermək: 7,s6-11,s7

başə yasdıq qoymaq: 1,s6

başını ezmək: 14,s5

boyun əymək: 16,s6

çarəsinə baxmaq: 4,s5

dilini çəkmək: 14,s4

dost tutmaq: 3,s6

əl çəkmək: 1,s8-16,s6-18,s4

əl vurmaq: 14,s8
 əldən getmək: 16,s5
 feyz almaq: 19,s6
 gözü aydın olmaq: 12,s6
 gözünü boyamaq: 14,s6
 gözünü silmək: 14,s5
 hamilə qalmaq: 5,s5
 həlak olmaq: 7,s7
 hücum etmək: 1,s6
 ibrət olmaq: 21,s5
 iman gətirmək: 7,s7
 inkar etmək: 1,s4
 kifayətsiz qoymaq : 1,s7
 kömək çıxmaq: 1,s7
 niyaz etmək: 1,s6
 qanimət bilmək: 1,s6
 qərar qoymaq: 1,s6
 qələm çəkmək: 8,s6
 qəm çəkmək: 18,s4
 qəvama qəlmək: 14,s6
 qiyamət qoparmaq: 1,s4
 qol qoymaq: 3,s5
 qulaq asmaq: 1, s7,s7-11,s2-13,s5-19,s5
 qulaq vermək:4,s5-7,s6-16,s6
 qulluq etmək: 16,s9-17,s9-18,s9-19,s9
 razı qalmaq: 2,s5
 rücu etmək: 2,s6-12,s8
 səd çəkmək: 8,s7
 sərf etmək: 14,s8
 sirayət etmək: 22,s6
 su saçmaq: 1,s6
 şad olmaq: 10,s6
 təhrdən çıxmaq: 1,s6
 tələf olmaq: 7,s7
 təmənna etmək: 6,s7
 topa tutmaq:4,s6
 uşaq oyuncağı: 3,s5
 ümid etmək: 8,s5
 üz vermək: 11,s7
 vəlvələ salmaq: 15,s8
 xarab olmaq: 10,s6-16,s7
 xeyir olmaq: 10,s6
 yakaya yapışmaq: 18,s5
 yaxsını qurtarmaq: 7,s7-15,s1
 yoldan çıxarmaq: 7,s6-16,s5
 zəhmət çəkmək: 19,s8
 zəhmət olmaq: 13,s7

2.1.35. Dualar

ağrını ana alsın: 24,s7
 Allah atasına rəhmət eləsin: 3,s5-13,s6
 Allah babana rəhmət eləsin: 15,s7
 Allah bərəkət vərsin: 9,s6-10,s5-18,s6
 Allah göstərməsin: 16,s6
 Allah muradın versin: 15,s5
 Allah ömür versin: 4,s6-5,s5-16,s5
 Allah razı olsun: 12,s7
 Allah rəhmət eləsin: 8,s8
 Allah! a şükür: 24,s7
 Allaha min şükürlər olsun: 10,s6
 Allah-taala mübarək eləsin: 18,s8
 gözü aydın olmaq: 4,s5
 həmd olsun: 4,s6
 şükür olsun Allah'a: 10,s6-11,s6-13,s6
 Xudanəkərdə (Allah eləməsin): 4,s6

2.1.36. Beddualar

Allah sana lə'nət eləsin, kor şeytan: 19,s6

Andıra qalsın: 15,s7

camı cəhənnəmə: 5,s5

Düşmənin gözü kor olsun: 7,s7

gözü kor olsun: 15,s6

üzünüz qara olsun: 5,s5-9,s5

2.1.37. Yeminler

and olsun Allah'a: 18,s7

and olsun: 16,s7

billah: 15,s4

tallah: 16,s6

vallah: 13,s6

vallahü billah: 15,s4

2.1.38. Yalvarmalar- Yakarmalar

başına dönüm: 15,s1,s7

əstəğfirullah: 15,s4

əttövbə: 15,s4

qadamı alım: 7,s7

qurbanın olam: 10,s7

sənə qurban: 14,s12

tövbə: 15,s4

2.2. En Sık Kullanılan 100 İsim

adam	biraz	e'lan	iç	mən	poçta	tərəqqi
ağa	biz	elm	idarə	mərsiyəxan	pul	təzə
Allah	böyük	fabrika	iki	məşədi	Qafqaz	Tiflis
amma	bu	gecə	il (yıl)	min	qardaş	Türk
artıq	bugün	Gəncə	ilə	millət	qəbul	uşaq
arvad	camaat	gözəl	kişi	molla	qəpik	üsul
Asiya	can	gözəl	Ki	müəllim	qəzetə	üz (yüz)
Avropa	canab	gün	kitab	müsəlman	qiymət	və
axır	cavab	hacı	köhnə	neçə	Rusiya	vətən
Bakı	cavan	hamı	küçə	Nəsrəddin	sən	yaxşı
bala	cümə	haqq	manat	nömrə	söz	yer
baş	çap	həftə	məcmuə	o	üzv	yol
bayram	çox	həmin	məktəb	öz	şah	yüz (sayı)
bazar	dörd	hesab	məmləkət	özgə	şəhər	zəhmət
bir	dua					

2.3. En Sık Kullanılan 100 Fiil

al-	gəl-	eşit-	çalış-	tap-	seç-	min-
ol-	yaz-	tap-	göstər-	dön-	qarış-	soxul-
et-	sal-	yığ-	gəz-	kes-	bağışla-	darıx-
de-	istə-	qorx-	qıl-	yıxıl-	ögrət-	yan-
qoy-	göndər-	inan-	qırx-	gir-	çat-	dey-
gör-	ver-	götür-	axdar-	ye-	soy-	yor-
oxu-	çix-	qaç-	qazan-	yat-	sür-	qayır-
düş-	get-	buyur-	doldur-	olabil-	deyiş-	mindir-
bil-	iç-	oyna-	tök-	aç-	saç-	salla-
elə-	gətir-	soruş-	qop-	qov-	qan-	dol-
gör-	gel-	apar-	tapıl-	gül-	çal-	yıx-
bax-	keç-	yaşa-	ağla-	bat-	yorul-	yıgıl-
danış-	tut-	qayrıl-	öl-	dayan-	dol-	qoyul-
başla-	sat-	saxla-	ögrən-	sataş-	sox-	yağ-
qal-	çıxar-					

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1. Yabancı Söz Varlığı

3.1.1. Almanca Kelimeler

fokus	polisa (polis)	siferblat
kandidat	preyskurant	şin
müşük	qalstuk	ştəmpəl
nikel	qraf	yarmarka

3.1.2. Arapça Kelimeler

aciz	bani	bilmərrə
adam	baqqal	bina
adəmiyyət	batin	binaən əleyh
adət	baytal	böhtən
ahval	bədən	buxar
akt	bəh	bülbül
Allah	bəhacət	büsat
ar	bəhəqq	bütlan
araq	bəhr	büxl
arif	bəid	came
asi	bənna	casus
aşura	bərəkət	cavab
avam	bərzəx	cəfəngiyat
axirət	bəşəriyyət	cəfr
axmaq	bəyan	cəhalət
ayə	bəyanat	cəhənnəm
ayıb	bəynəlmiləl	cəhət
bab	beyza	cənab
babi	bəz	cəng
bais	bidad	cərimə

cərrah	dərc	əhfad
cəvahirat	dərəcə	əhl
cəzirə	dərs	əhrar
cibal	dəva	ehsan
cidal	diqqət	əhsən
cild	divan	ehtimal
cin	dövran	ehtiram
cinayət	dua	ehtiraz
cümə	dun	ehtişam
cümlə	dünya	ehtiyat
cünun	dürc	əhval
cür'ət	dürus	əhvalat
damaq	əbləhan	əkabir
dar	əbrar	əkid
darfilfil	əbyaz	əknaif
darülcünun	əcəl	əks
darülfunun	əcinne	əlac
darülirfan	əcnebi	əlahiddə
darülmüəllim	əda	əl'aman
dava	ədələt	əlamet
davacat	ədavət	e'lan
davat	ədəb	əlavə
dəbbə	edib	əlbəttə
dəccal	ədib	ələfiyyat
dəf	əf'al	əleyh
dəfə	efv	əleyhəssalam
dəfn	əğniya	ələyhürrəhmə
dəftər	əğyar	əlhəzər
dəhr	əhali	əlif
dəlil	əhd	əllaf
dəllal	əhəmiyyət	elm
dəllək	əhəmmiyət	əlvan

əmanət	əxyar	fikr
əməl	ə'yan	filhəqiqə
əmin	eyb	filməsəl
əmlak	eyd	fir'on
əmn	eyn	firqe
əmr	eynüddövlə	fitnə
ənbiya	əyyam	fitrət
əncümən	əza	fitva
əndəlib	əzəmət	föhş
əndər	əzimət	fövt
əqiq	faciə	füqəra
əqrəba	faidə	fürsət
əqsa	fail	fürüiddin
ərbab	fal	füyuzat
ərfə	falaqqa	gazi
ərizə	faraqat	hacc
ərradə	fə dai	hacı
ərz	fəhm	hahişə
əsa	fəhüvə	hal
əsarət	fəhva	halət
əsas	fələk	halva
əsər	fələkut	hamam
əsləhə	fənn	hamilə
əsr	fəqir	haram
əsrar	fərayiz	haşiyə
əstəğfürullah	fərq	hava
ətf	fərş	havi
ətfal	fəth	hazır
əvam	fəxr	həbbilmülük
əvəz	fəxrülislam	həbs
əvvəl	fəyz	həc
əxs	fikir	hədd

hədis	hisse	iltizam
hədyan	hiylə	imam
həkim	hoqqa	imamət
həlaq	hovuz	iman
həlim	höccət	imarət
həmayil	hökmən	imdad
həna	hörmət	imkan
həqiqət	hövsələ	imla
həqqaniyyət	huri	imtahan
hərami	hüccə	imtiyazat
hərəkət	hümmədmənd	imza
hərrac	hümmət	inkar
hesab	hünər	insaf
həsəd	hüquq	insan
həsərət	hürriyyət	intəha
həvəs	hürufat	intihar
həya	hüzur	intişar
həyat	ibadət	intizar
həyəcan	ibarət	iqbal
həyət	ibrət	iqdam
heyf	ibtidai	iqtiza
heykəl	icad	irad
həyl	iclal	irəm
həyz	icmaə	irfan
həzərət	icra	irq
hicab	idarə	irsi
hicrət	ifna	isbat
hidayət	ifritə	islahat
hifz	ihtişar	islam
hikmət	ikmal	isriqraz
himmət	iktira	istemal
hindi	iltifat	istibdad

istifta	kətan	lüqət
istikbal	kəyf	lüzum
istirahət	keyl	maarif
istixarə	kibr	macal
iştah	kirdar	mahir
iştəha	kitabət	manqal
itaət	köhnə	maşallah
ittifaq	kövsər	matəm
ittihad	labüd	maye
ixlas	laəlac	mayəşa
ixrac	lahut	mazat
ixtira	la'nət	mazi
ixtişaş	layəs'əlun	məbləğ
ixtiyar	layigsahib	məbus
iyza	layiq	məcbur
izhar	lazım	məcəllə
izin	ləcacət	məclis
kafir	ləğv	məcmuə
kafur	lə'nət	mə'cuc
kahil	ləqəb	mədaxil
kasıb	ləvin	mədən
katib	ləyal	mədəni
kəfən	ləyaq	mədəniyyət
kəlimə	leyk	mədh
kəmal	leyken	mədhuş
kəmalat	ləyl	məttəl
kəramət	ləzzət	məəzalik
kərə	libas	mə'ul
kəsad	liva	məfzən
kəsib	loğaz	məğmum
kəşf	lotu	məğşuş
kəşfiyyat	lövhü	məhafil

mehdi	mərəkə	məzmum
məhəllə	mərhəm	məzmun
məhərrəm	mə'rifət	miləl
məhkəmə	mərsiyə	millət
məhluqat	məsəif	milli
məhrum	məsəl	minbər
məhşər	məsələ	minhüm
məhz	məskən	misal
məişət	məsləhət	misgal
məkatib	məslək	misraı
məkkarə	məssəb	moizə
məkr	məsxərə	mö'cüz
məktəb	məşğələ	möhnət
məktub	məşğuliyət	möhtac
mələfə	məşhun	mömin
mələk	məşhur	mötəbər
mələkut	məşrutab	mö'tədil
məlikülmütəkəllimin	məşrutə	mötəgit
mə'lum	mətbəə	mövcib
məl'un	mətləb	mövqə
məmləkət	məva	mövqufat
məmlüv	məvacibin	mövsüm
mənfəət	məxluq	mövzuat
mənfəzə	məxrəc	muğamat
mənsəb	məxsus	muhbir
məntiq	meyit	muxtar
mənzərə	məyl	mübahisə
mənzil	məzahim	mücahid
mənzur	məzəmmət	müctəhid
məqələ	məzənnə	müddəi
məqsud	məzid	müdərris
mə'qul	məzlum	müdəvvər

müdirə	müstəhəq	namus
müəllim	müstətab	nasut
müəssis	müşariləyh	natiq
müəyyid	müşəvvəq	nəcasət
müfəssələn	müştəbəh	nəf'
mühəndis	müştəq	nəfər
mühərrir	müştəri	nəfəs
mühlik	müt'ə	nəfqə
mühtərəm	mütəcəlli	nəft
mühtəsər	mütədəyyin	nəfx
mükafat	mütəəssif	nəhar
mümkün	mütəəssir	nəhv
münafiq	mütəfərriq	nəqs
müncəmid	mütəhəyyir	nərə
münkir	mütənəccis	nəsh
müqabil	mütəşəhhis	nəsihət
müqəddəs	mütəşəkkil	nəticə
müqəllid	mütəvəccəh	nəzər
müraciət	müti	nəzir
mürəfiə	mütrüb	nəzirə
mürəkkəb	müttəfiq	nicat
mürəttib	müttəhim	nida
mürtəd	müvəffaqiyyət	nifas
mürüvvət	müxbir	nifrət
müsafir	müxtəsər	nikah
müsəlla	müzafileyh	nikbət
müsəlləs	müzayigə	niqt
müshil	müzəxrəfat	niran
müsibət	nağıl	nisab
müsinn	nahar	nisbət
müstaqi	naib	nisvan
müstəbid	nal	nitq

niyyət	qəliz	qurs
növ	qəm	qusl
növbə	qənd	qussə
növbət	qənimət	qüdsi
nun	qərar	qüllə
nübüvvət	qərəz	qülub
nüfuz	qərib	qürur
nüşə	qəribə	qüsur
ömr	qərran	qüvvə
ömür	qərrayə	rahət
övraq	qəsd	rəhlət
övtan	qəsəm	rəhm
övza	qəsidə	rəhmət
qabiliyyət	qəssab	rəiyyət
qala	qəşş	rəmi
qanə	qətar	rəml
qanun	qətl	rə's
qare	qətrə	rəsim
qayda	qəvam	rəşadət
qəba	qəvi	rəvac
qəbahət	qəyr	rəvayət
qəbih	qeyrət	rə'y
qəbir	qəzəb	rikab
qəddar	qirəat	riya
qədəm	qitə	rövnaq
qədim	qiyamət	rövzəxan
qəffal	qiymət	ruh
qəflət	qövl	ruhani
qəht	qövm	rücu
qəhvə	quli-biyaban	rüf'at
qəlb	qumar	rük'ət
qələm	qurabiyə	rük'n

rüsva	sən'ət	sütun
rütbə	səqər	şair
saat	sərsəri	şakir
sabah	sərvət	şakk
sabiq	sətir	şam
sahib	sətvət	şəbəh
sahih	səyid	şəbih
sahil	seyl	şəfa
sair	səyyah	şəğal
sakinat	sidr	şəhadət
sakit	sifat	şəhadətnamə
salamat	siğə	şəhs
savad	silsilə	şəhviyyat
səadət	sinn	şəkkiyyat
səbəb	sir	şəmatət
səcdə	sirac	şən
sədaqət	sirqət	şəqavət
sədd	siyasi	şərafət
sədəmə	soltan	şərarət
sədr	söhbət	şərbət
səfahətşiar	sövda	şərik
səfəh	söyüş	şə'riyyə
səfər	sual	şərt
səhər	sunni	şəyatin
səhifə	surat	şəytan
səhl	surət	şiə
səhra	sübh	şikar
səhv	sübhə	şikayət
səlamələyk	sübut	şö'bə
səlamət	sülbiyyə	şövkət
sənə	sülh	şura
sənəd	sürahi	şüar

şüğl	təhqiq	tərvic
şümr	təhqir	təsdiq
şüru	təhsil	təsir
şüür	təhvil	təskin
tac	təkalif	təsvir
tacir	təkfir	təşəbbəhə
tamah	təklif	təşrif
taqət	təkyə	təşviş
tarix	telaq	tə'til
tasua	tələb	təvafüt
tayfa	tələf	təvəkkül
təam	tələfat	təvəllüd
təbərrük	tələfüz	təvəqqə
təbib	tələkar	təvəssüd
təbii	tə'lim	təvəssüt
təbil	təməddün	təvil
təbiyyə	təmənna	tə'xir
təbxir	təminat	təzə
təcəlliyat	tənbeh	təziyə
təcvid	tənzil	tə'ziyə
tədbir	təqaza	təzvır
təəccüb	təqrir	tıbb
təəssüb	təqsir	tıfl
təfavüt	təqvim	tılsim
təfsil	tərbiyə	tinət
təfsilən	tərbıyyət	tofiq
təfsir	tərəddüd	töhmət
təharət	tərəf	töhmət
təhər	tərəqqi	tö'mə
təhəvvül	t'ərif	tövhid
təhlükə	tərk	tövr
təhniyyət	tərtib	tövzi

tufan	vəhşi	xənnas
tul	vəhşiyan	xərc
tulani	vəkil	xəşiyyət
unvan	vələzzalin	xəta
uruh	vəlqələm	xəyal
üləma	vəqf	xəyanət
ülfət	vərəq	xeyr
ülum	vərəsət	xidmət
ülviyyə	vərtə	xilaf
ülviyyət	vəsətət	xilas
ümur	vessalam	xirgə
ümurat	vəsvəsə	xof
ünan	vətənxah	xususan
üqba	vəz'	xütbə
ürəfa	və'z	yas
üsul	və'zin	yaxa
üsuliddin	vird	yə'cuc
üsyən	vüçud	yəd
üzr	vüquat	yəmin
üzv	xarab	yə'ni
vacib	xariç	yəqin
valideyn	xas	yəsər
vaqian	xasiyyət	yəsər
varid	xassə	yetim
vasil	xəcalət	yövmiyyə
vasitə	xədim	zad
vaxt	xəfiyyə	zahir
vəba	xəlayiq	zaman
vəbal	xələl	zamin
vəch	xəlifə	zarafat
və'də	xəlq	zəbani
vəfa	xəlvət	zehin

zəhmət	zərar	zilhicə
zəkət	zərb	zina
zəlzələ	zərrə	zişan
zəmanə	zəvat	zübdə
zənbür	zidd	zülcinah
zəncəbil	zikr	

3.1.3. Farsça Kelimeler

ab	bədgüman	bisurax
abru	bədkar	biyanban
afərin	bədzad	büran
aftaba	bəhanə	cadu
asayış	behişt	cahangir
aşkar	bəhrə	can
aşpazxana	bəndə	cay
atəş	bəngi	cəfa
avarə	bəra	cəhan
ayna	bəradər	cəhani
azar	bərdar	cəşn
azürdə	bərhəm	cövhər
babət	bərpa	cuş
bad	bəs	cür
badə	bəstə	çaharşənbə
bağ	biabır	çakərani
bağça	biçarə	çəmən
bahar	bidin	çəşm
bang	bihuş	çəşmək
barə	bikar	çıraq
bazar	bikəs	çini
bazari	bimar	çoban
bazəş	binəva	çorap

dad	doşab	girov
dana	du	guş
danəstən	dud	guşənişin
danişmənd	durbin	guy
dar	dübarə	güft
dəbistan	dülgər	gül
dəhliz	dürüst	gülbün
dənə	düşənbə	gülistan
dərbənd	əfsanə	güman
dərd	əgər	gümrah
dərdmənd	əgərçi	günah
dərgah	əjdər	güzar
dərman	encümen	haman
dərviş	eyvan	heç
dərya	fəğan	həftə
dərzi	fənd	həmaguş
dəsmal	fəramuş	həmcinin
dəst	fərman	həmişə
dəstar	fərmayış	həmsəri
dəstə	fəryad	hənuz
dəstəmaz	fərzanə	hər
dəstmal	fəvvarə	hərçi
dilan	firəngistan	hərgah
dilazar	fışhəng	hərzə
dilgüşa	füzun	həzar
dilşad	gah	həzə
div	gər	horuz
divan	gilabdan	huş
divanə	giram	huşyar
divanxana	giribandəst	hünər
divar	giriftar	kabinə
dost	girizan	kaftar

kalender	mat	naz
kam	məcus	nazənin
kankan	mehmanxana	nəng
kargər	mehriban	nəsim
karvansaray	mərd	neştər
kasa	mərdanə	nəvsal
kəbin	mərdimazar	ney
kəfgir	məst	neystan
kəhriz	məşədi	nihan
kəllə	meydan	nimcan
kem	məygədə	nist
kənar	mixi	nişanə
kənarə	miyanə	nişangah
kərd	miz	nişasta
kərdə	mumiya	niyaz
keşiş	mur	nümayan
keşniş	murdar	nümunə
kin	müftə	pa
kisə	müftəxor	padşah
kişvər	müjdə	pak
köhnə	mürg	pakizə
köhnəpərəst	nabəkar	palan
kus	nadan	papuş
küftə	nadinç	para
künbəd	nagəhan	paytaxt
künc	nam	pədərənə
kütah	namaz	pəhlivan
lafzən	namə	pejmürdə
lal	nan	pəncşənbə
laləgun	nar	pənd
lərzə	natəvan	pərdə
mar	nay	peşə

peşkəş	sahtə	süzənək
pəşmin	saman	şad
peygəmbər	saxta	şadyana
pillə	saye	şagird
pilləkan	sazanda	şah
pir	səbət	şah
pirayə	səbzi	şah
pişnihad	səfid	şahanə
pişvaz	səng	şahbaz
qəda	sər	şahnamə
qərm	sər	şalvar
qiriftar	sərbaz	şam
rahnüman	sərbəsər	şəb
ram	sərbəsti	şəhər
rəftar	sərhəng	şənbə
rəftə	sərkar	şikəst
rəhnüma	sərmayə	şir
rəncidə	sərnigun	şitab
rəng	sərpuş	şükufəzar
rətar	sərriştə	şümarə
rəva	səşənbə	şüşə
rəvan	səzavar	tabut
rəviş	sillə	tamaşa
riş	simürg	tar
rişəm	sinə	tarmar
rişsəfid	sipərgərdan	taxça
rövşən	siyah	təbaşir
ruberu	siyahı	təng
ruzi	siyəhpuş	tənha
ruzigar	surx	təraş
rüstəmi	suzan	təşt
sade	süst	təşti

təvan	xəzan	zəbanbənd
təzə	xırman	zəbər
tiğ	xirəsaz	zəbun
tiryək	xoş	zə'fəran
tiryəlxana	xoşnud	zəhər
toxum	xud	zəhrimar
tun	xudanəkərdə	zəncir
turş	xulincan	zəngibar
turşu	xun	zər
tuti	xüda	zərəfşan
ustad	yadigar	zərgər
vajgun	yar	zərrin
xahiş	yekdigər	zimistan
xaşak	yeksər	zir
xəndə	yekşənbə	zorba
xəs	zəban	zülfi

3.1.4. Fransızca Kelimeler

adres	frank	mağaza
akademiya	fulyar	mikrob
bank	heroglif	misyoner
batist (patiska)	jilitka (jilet)	moda
baykot	jurnal	muslin (ince kumaş)
brilyant	kanal	mxanizm
bufet (büfe)	kantora	paket
diplom	kauçuk	pansion
elektrik	komanda	papiros
fanatik	konfrans	Paris
fayton	konvert (zarf)	parlament
flanel (pamuk veya yün kumaş)	konyak	pasport
frak (uzun erkek ceketi)	kurs	portfel (portföy)
fraksiya (pay, hisse)	limonad	professor

proqram	satin (seten)	transport
protokol	sekreter	triko
pudra	sezon	üniversitət
rejim	şarlatan	vizit
restoran	tələfon	vulkan
rol	texnik	xronometr
roman		

3.1.5. İngilizce Kelimeler

doktor	miting	student
intelligent	prosent	Tayms
klas	revolver	vağzal (istasyon binası)
klub	streskop	xuliqan

3.1.6. İtalyanca Kelimeler

fabrika	mədal (madalya)	protest
gəzətə	politika	salfetka (bez peçete)
jandarma		

3.1.7. Latince Kelimeler

advokat	ingilis	komisiyon
akt (senet)	inkvizisiyon (engizisiyon)	konsul
aprel	intelligent	kurs
attestat	İyun (haziran)	leksiya (ders)
dəkabr	kanal	linoleum (muşamba)
direktor	kanselyariya	mart
drama	kantora	muzey
familiya	komediya	qubernator (vali)
fevral (şubat)	komissiya	rezin (kauçuk materyal)

səminariya
sentyabr (eylül)
sifilis (frenği)

sirk
stansiya (istasyon)
ultimatüm

vulkan

3.1.8. Rusça Kelimeler

akuşerka (ebe)
akuşka (pencere)
batulka (şişe)
birjoviye
brelok (anahtarlık)
bulud (büyük boş kap)
butulka (şişe)
çernil (mürekkep)
çernilnitsaş (mürekkep kabı)
dorojka (izlemek)
düjün (düzine)
qradanaçalnik (şehir reisi)
iqruşka (oyuncak)
İrkutsk (bir şehir)
izdrasti (merhaba)
kakoy (hangi)
kartoçka (karton)
konka (vagon)
kruşka (fincan, kupa)
malakan (tarikat üyesi)
mirovoy (dünya)
molodoy (çocuk)
morojna (dondurma)
mujik (kentli)
nemes (Alman ırkı)
neznayu (bilmemek)
niçeço (güzellik)

okruq (özerk bölge)
otkritka (kart postal)
panimat (anlamak)
parusina (keten kumaş)
pasılka (zarf pulu)
pasmatri
peçat (mühür)
perevod (tercüme)
pidjak (ceket)
pirajki (turta)
pirikaşşik (uşak)
pivə (bira)
piyan (sarhoş)
polk (askeri birlik)
prazdnik (bayram, şenlik)
pristav (baş komser)
probka (tıpa, tıkaç)
proştin
Pruşkeviç (özel isim)
pud (bir ağırlık ölçüsü)
qaloş (galoş)
qaradovoy (polis)
qlasni (şehir hakimi)
qlava (belediye başkanı)
qospodin (efendi, bey)
rvizor (denetçi)
sabraniya (millet meclisi)

sajın (uzunluk birimi)
saldat (asker)
samavar
sarpinka (pamuk kumaş)
skamyä (sandalye, bank)
skidka (iskonto)
sklad (depo)
spıçka (kibrit)
stekan (bardak)
strajnik (bekçi)
straxovoy (sigorta)
stul (koltuk, sandalye)
sudya (hakem, hakim)
sup (çorba)
sutka (gün)
svidetelstvan (resmi belge)
şəpkə (şapka)
şipyon (casus)
şotka (elbise fırçası)
şvetsar (hizmetçi)
tamojna (gümrük)
tvoya (sizin)
uçastka (ilçe, bölge)
uçebnik (ders kitabı)
urray (asker)
uprava (idare)
uyezd (ilçe)

vedomosti	yeşik	veçer (akşam)
verst (uzunluk birimi)	zadatok (peşinat)	zamşa (deri)
vistavka (sergi)	zağraniçni (ithal mal)	zapinka
vsyo	zakaz	xozeyin (efendi)
xaraşo (başlangıç)	zakon	
xazyayka (ev sahibesi kadın)	zakuska (meze)	

3.1.9. Yunanca Kelimeler

akademiya	fonoqrafiya	mexanizm
astronom	fotoğrafiya	qramofon
coğrafiya	qimnazist (öğrenci)	təatr
ebonit (plastik madde)	gimnaziya (orta okul)	tələgram
ətnoqrafiya	katalog	tələqraf
fanar	kəlisə	Xristiyan

3.1.10. Arapça-Farsça Kelimeler

aqibətəndiş	ədəbistan	hiyləgər
bəliğanə	ələlxüsus	hoqqabaz
cindar	faidəbəhş	icarədar
dabbağxana	faidəmənd	inaninəjad
dəftərxana	fəlnamə	kəsbkar
dəqiqəşünas	fəhişəxana	kəsbükər
dindar	feyzab	kitabfüruş
duagu	haramzadə	kitanxana
duanəvis	hərəmxana	küfristan
maarifpərəst	qələmdan	şəriətmədar
marixxana	qələm-təraş	tacıdar
matəmga	qəmçin	tarixnəvis
mayaxana	qərərdad	təkfirnamə
mədhnəme	qıblənüma	tələpkər

məşrutəpənah	qiybət-xana	təqsirnamə
məşrutəpərəst	qurbangah	tərəfdar
məşrutəşinas	riyakar	ubudiyət-karanə
məzaristan	rövzə-xan	xəbərdar
millət-pərəst	sənətkar	xəbər-nigar
müəllicə-xana	səyahət-namə	xələldar
mührübbaz	şəhadət-namə	xofrak
müsi-bət-zədə	şərab-xana	zikirdar
müstəbidanə	şərab-xor	zövq-yab
nahaq		

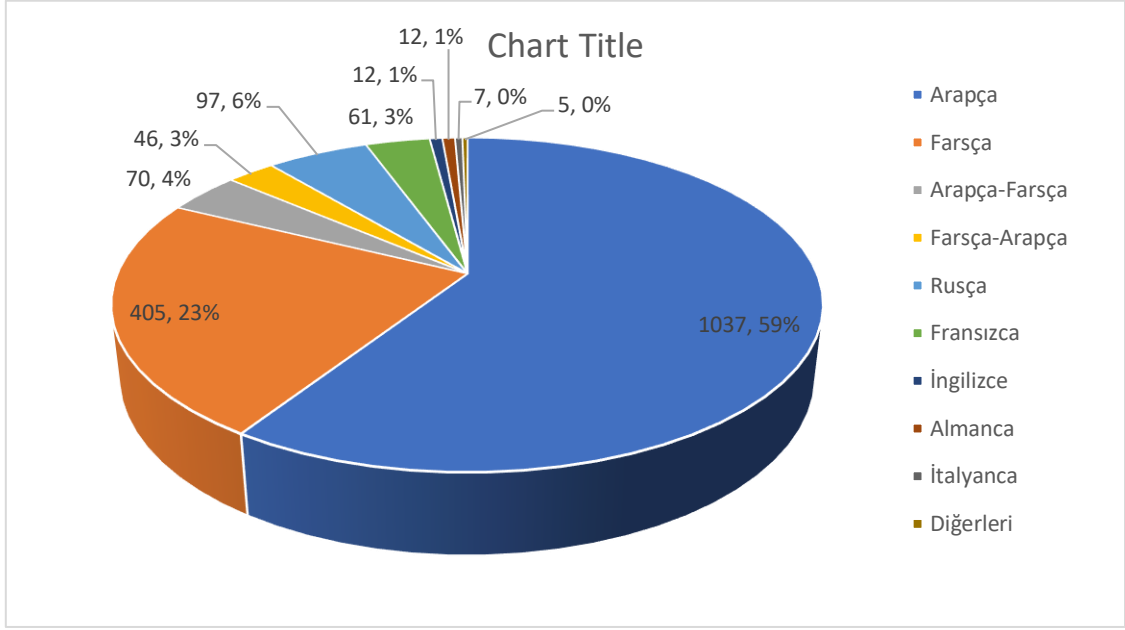
3.1.11. Farsça-Arapça Kelimeler

baabru	bimanə	mərsiyyə xan-pərvər
baxəbər	bimənfəət	nabələd
bədbəxt	binəsib	nabəşüür
bədnəzər	biqərəz	naəhl
bədsima	biqövmin	nagah
bədxasiyyət	birəhmanə	nainsaf
bəhəqq	bisavad	namüsəlman
bəistilah	bişüür	naqafil
bərmənfəət	bivaxt	narazı
bərqərar	bixəbər	nasadiqə
bərqərəz	bixəya	natəmiz
bərqəst	cannisar	naxələf
biar	cəfəngiyat	səbzəvar
biəbəd	hudahafiz	xoşbəxt
biəsər	huri	
bigünah	kəmətiqat	

3.1.12. Digər Dillere Ait Alıntı Kelimeler

poçtxana (İtalyanca-Farsça)	kraliça (Sırpça)
muzeyxana (Fransızca-Farsça)	kənd (Soğdakça)
barkas (Hollandaca)	

Şekil 3.1. Molla Nasreddin Dergisinde Yabancı Kelimelerinin Oranı

Çalışmamızda toplamda 1801 yabancı kökenli kelime tespit edilmiştir. En fazla alıntı 1037 ile Arapçadan yapılmıştır. Alıntı kelimelerin dillere göre yüzdeler oranı ve sayısı yukarıdaki grafikte verilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. MOLLA NASREDDİN DERGİDİNDE KULLANILAN KELİME GRUPLAR

4.1. İsim Tamlamaları

4.1.1. Belirtili İsim Tamlamaları

4.1.1.1. İki Kelimeden Oluşan Belirtili İsim Tamlamaları

"badloq"un mənası: 9,s5	Allah'ın iltifatı : 1,s5
"Qeyrət" mətbəəsi: 1,s5	Amerika'nın tərəqqisi: 19,s7
"Tarcüman"ın sözləri: 4,s5	anamın ilki: 1,s8
"Qaragöz"ün gözleri: 3,s7	anasının evi: 6,s6
Acara'nın mollaları: 3,s6	Aprelin sekkizi: 17,s8
adamin ağızı: 21,s4	arvadlarımızın tərəqqisi: 4,s5
adamin ruhu: 10,s6	arvadların oxumaqları: 13,s5
adamin ürəyi: 6,s5	asilərin başçısı: 7,s7
adamların tərəddüdü: 8,s7	asilərin hamısı: 7,s7
Afrika'nın səhraları: 9,s5	Aşqabad'ın yavuqluğu: 4,s5
ağacın altı: 3,s6	atasının kitabları: 4,s6
ağacın budaqlarını: 15,s7	atasının sənəti: 4,s6
ağaların pulları: 15,s7	atasının vəfatı: 12,s7
ağaların qulluqları: 2,s5	Avropalıların nəzəri: 2,s4
ağanın nəzəri: 13,s5	Avropa'nın adəti: 14,s7
ağzının suyu: 1,s8	Avropa'nın əxlaqı: 14,s7
ahvalin cümləsi: 6,s6	Avropa'nın mədəniyyəti: 19,s7
aləmin lütfü: 6,s4	axundun barəsi: 1,s7
Allah'ın divanı: 7,s7	ayəsinin təfsiri: 2,s7
Allah'ın əmri: 10,s10	ayın 24-də: 1,s6
Allah'ın evi: 5,s5	bahalanmağının səbəbi: 10,s5
Allah'ın evi: 6,s5-13,s6	baharın əvvəli: 11,s6
Allah'ın heyvanları: 14,s6	baislərin ruhu: 10,s6
Allah'ın hikməti: 7,s7	Bakı'nın istisi: 23,7

Bakı'nın işləri: 10,s6
 balığın qarnı: 11,s6
 barmaqlarının üstü: 24,s7
 başının çarəsi: 17,s7
 baynın gözü: 7,s2
 bazarın canı: 2,s6
 bilətlərin qiyməti: 8,s6
 binagüzarlığın xəbəri: 17,s8
 bir mollaının qabağı: 2,s5
 bir-birinin üzü: 2,s5
 birinin gəndi: 2,s5
 bizim analarımız: 18,s6
 bizim firmamız: 3,s9-4,s9
 bizim qolumuz: 3,s5
 bizim səkilərimiz: 15,s6
 bizim sözüümüz: 15,s5
 böyüklərin qarışdırması: 9,s8
 buların hamısı: 11,s6
 buların niyyəti: 16,s4
 bunlann içi: 2,s4
 bunların acığı: 2,s7
 bunların başı: 8,s5
 bunların biri: 7,s6
 bunların evləri: 24,s7
 bunların hamısı: 3,s9-4,s9-10,s5-10,s6-11,s7
 bunların hamısı: 6,s4
 bunların hansı: 2,s7
 bunların içi: 1,s7-16,s7
 bunların müqabili: 7,s5
 bunların qabağı: 22,s7
 bunun axırı: 6,s5
 bunun cavabı: 15,s5
 bunun dayısı: 22,s7
 Bunun fikri: 16,s6
 Bunun mə'nası: 17,s6
 Bunun məsarifi: 1,s7
 bunun namazı: 23,s6
 bunun qabağı: 4,s6
 bunun səbəbi: 4,s7-6,s5-22,s7
 bunun təbiəti: 9,s6
 buranın atları: 11,s5
 buranın darülfünunu: 11,s5
 buranın itləri: 3,s6
 buranın məktəbi: 12,s5
 buranın müftisi: 19,s7
 buranın müsəlmanları: 11,s5
 buzun üstü: 3,s7
 büsatın üstü: 12,s6
 camaatımızın düşmənləri: 21,s4
 camaatımızın nəzəri: 15,s5
 camaatın ehtiyacları: 19,s4
 camaatın qabağı: 6,s5
 camaatın təhsili: 5,s5
 cəhlin evi: 12,s6
 cəmiyyətin dəftərləri: 6,s5
 cənnətin məhəlləsi: 15,s7
 cildlərin üstü: 5,s10-6,s10-7,s10-8,s10-9,s10-10,s10-14,s4-20,s8-23,s3-24,s3
 cinin yuvası: 4,s6
 cövhəriyyətin tə'siri: 15,s3-16,s3-17,s3-18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-22,s10
 cunanın altı: 13,s7
 çayçıların ruziləri: 1,s7
 çayın aşağıları: 19,s5

çayxanaların biri: 23,s5
 çilenlərin rəngi: 20,s7
 çöllülərin canları: 22,s6
 Dağıstan'ın zəliləri: 15,s7
 danoşların bərəkəti: 22,s7
 darülmüəllimin sözü: 15,s8
 dekabrın biri: 1,s3
 dərdin yolu: 9,s6
 dəstənin xəyalı: 21,s7
 dinin dirəgi: 24,s6
 divanbəyinin dolamaqlı: 5,s7
 divanbəyinin günahı: 5,s7
 divanbəyinin hüuru: 5,s7
 dodaqlarının qanı: 20,s7
 doktorun özü: 1,s7
 dostumun cavabı: 20,s6
 dövlətin eyni: 1,s6
 döyənlərin əlləri: 16,s6
 dünyanın işi: 21,s6,s11
 dünyanın təqazasına: 21,s5
 Əbdülhəmid'in hərəmxanası: 18,s5
 Əbdülhəmid'i'n mə'murları: 18,s5
 Əbdülhəmid'in meyidi: 17,s5
 Əbdülhəmid'in qayınları: 18,s5
 əhalinin əhvalı: 22,s7
 əhvalatın şəkli
 e'lanın qədəri [1/3]
 ələfiyyatın xamısı: 9,s6
 ələfiyyatın xasiyyətləri: 7,s6
 Ələkbərov'un dükanı: 16,s8-18,s9-
 22,s8-23,s8
 əlifbanın çətinliyi: 8,s6
 elmin tərəqqisi: 18,s7
 əncümənin üzvləri: 2,s7
 ərfaüddövlənin qəsidəsi: 3,s7
 ərizənin hamısı: 20,s6
 eşşəyin başı: 21,s5
 evimin şeyləri: 13,s7
 evinin divarı: 3,s12
 Əziz'in qulağı: 24,s5
 faciənin müsənnifi: 24,s8
 fasonunun zərifliyi: 5,s10-7,s10-9,s10-11,s10-
 13,s10
 fasonunun zərifliyi: 5,s7
 faciənin mütərcimi: 23,s8
 fir'onların keyfi: 23,s5
 gəcənin qaranlığı: 8,s5
 Gəncə'nin başı: 4,s6
 Gəncə'nin bəyləri: 19,s6
 gimnazistlərimizin məşğuliyyətləri: 9,s10
 göyün üstü: 10,s6
 gözümüzün qabağı: 2,s4
 günahların hamısı: 5,s5
 Hacı'nın dostları: 21,s5
 Hacı'nın fitvası: 21,s5
 hamısından yaxşısı: 10,s5
 hamısının acısı: 18,s7
 hamısının müdaxili: 5,s5
 həmçinin uşaqları: 16,s6
 həmsərilərin başı: 6,s5
 hər kəsin güzəri: 4,s7
 hər kəsin vaxtı: 2,s7
 Həsən'imizin qatığı: 21,s4
 hovuzun içi: 23,s5

hovuzun kənarı: 23,s5
 hökumətin bəhanəsi: 10,s4
 hökumətin izni: 16,s5
 hurilərin məməsi: 6,s4
 hüriyyətin binası: 2,s7
 Hüseynovların səriki: 8,s8
 ilanın zəhləsi: 1,s8
 imamın tə'ziyəsi: 5,s5
 ingilislərin imlası: 8,s6
 insanın ağı: 19,s7
 insanın ruhu: 5,s5
 İranlıların məktəbləri: 24,s5

 İrəvan'ın əhli: 24,s5
 İrəvan'ın yanı: 4,s5
 İsmayıl bəyin kamalı: 10,s7
 işin əsli: 4,s6
 işlərin axırı: 10,s6
 işlərin hamısı: 22,s5
 iyunun 9-da: 23,s8

 kafirlərin hamısı: 4,s5
 kağızın içi: 23,s8
 kağızın məzmunu: 7,s6-9,s6
 kanselyariyanın qabağı: 15,s6

 kardonun üstü: 1,s8

 kəlisanın içi: 18,s6
 kəlisanın zəngi : 1,s6
 kəndin mollası: 21,s5
 keşişin eli: 18,s6
 keşişin dəstəsi: 9,s2

 kiçiklərin barışdırması: 9,s8
 kiminin başı: 16,s6
 kiminin qolu: 16,s6
 kişinin işi: 12,s6
 kişinin saadəti: 12,s5
 kitabın müəllifi: 19,s6
 kitabların adları: 5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9
 Kolumb'un kəşfi: 24,s6
 kölgənin tərəfi: 6,s6
 küçələrin canına: 10,s5
 küçənin ortası: 8,s7
 lağlaqların peşəsi: 10,s5

 Lalayevin evi: 4,s8-5,s9-6,s8-8,s9-,s9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8-14,s8-15,s8-16,s8-17,s8-18,s9-19,s9-20,s9-21,s9-22,s9-23,s9-24,s8
 lə'nətin ağırlığı: 4,s6
 ləşkərin beyni: 1,s6
 maarifpərəstlərimizdən çoxları: 15,s5
 malın yaxşılığı: 3,s9-4,s9

 Mantaşev'in evi: 16,s8-18,s9-19,s9
 Mart'ın onu: 13,s6
 mayənin şüşəsi: 4,s7-5,s7-6,s8-7,s8-8,s9-9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8
 məclisin müzakirəsi: 7,s5
 məclisin nəfi: 9,s6
 məclisin qəsdı: 7,s5
 məcmuənin tarixi: 5,s10-6,s10-7,s10-8,s10-9,s10-10,s10-14,s4-20,s8-23,s3-24,s3
 mədrəsələrin tələbələri: 7,s5
 məhərrəmlərin hamısı: 7,s6
 məhərrəmliyin altısı: 6,s5
 məhərrəmliyin biri: 6,s5
 məktəbin bərəkəti: 2,s6

məktəbin naziri: 20,s5
 məktəbin sədri: 12,s6
 məktəbin yanı: 21,s6
 məktəblərin ədədi: 11,s7
 məktəblərin paklığı: 14,s6
 mektubunuzun ləyaqəti: 19,s8
 mələkin eli: 2,s7
 mənim ağzım: 3,s6
 mənim çorabım: 3,s11
 mənim dilim: 8,s4
 mənim ərim: 13,s7
 mənim evim: 8,s4
 mənim qabağım: 12,s6
 mənim qızım: 18,s6
 mənim saqqalım: 9,s6
 mənim sualım: 17,s6
 mənim təklifim: 7,s7
 mərdüməzarın ixtiyarı: 16,s5
 mərsiyəxanın özü: 8,s4
 məscidin həyəti: 7,s7
 məscidin mahalləsi: 2,s7
 məscidlərimizin qapıları: 10,s4
 məsələnin özü: 8,s6
 məsələsinin mövcibi: 23,s6
 məsuniyyətinin iltizamı: 6,s6
 məzlumların axı: 18,s5
 millətimizin tərəqqisi: 6,s4
 minbərin üstü: 6,s5

 mollaların ili: 22,s7
 molların xidməti: 8,s8
 möhürlərinin qiyməti: 15,s8
 mövzuatın təxsişi: 19,s5
 mücahidlərin cümbüşü: 1,s6
 mücahidlərin qəzetələri: 15,s5
 müəllimin sözü: 16,s6
 müəllimlərin ixtiyarları: 22,s7
 münafıqlərdən biri: 13,s5
 müsəllanın tə'siri: 6,s7
 Müsəlmanların gülləbazlığı: 8,s7
 Müsəlmanların məsləhəti: 12, s7
 Müsəlmanların beli: 6,s4
 Müsəlmanların birisi: 18,s6
 Müsəlmanların dərdi: 5,s5
 Müsəlmanların ehtiyacları: 5,s6
 Müsəlmanların əlifbası: 8,s5
 Müsəlmanların gözləri: 4,s6-6,s4
 Müsəlmanların halı: 18,s5
 Müsəlmanların içi: 4,s5
 Müsəlmanların narazılıqları: 17,s5
 Müsəlmanların nəslı: 22,s6
 Müsəlmanların nəzərində: 21,s5
 Müsəlmanların oxumuşu: 23,7
 Müsəlmanların papağı: 12, s7
 Müsəlmanların təvəqqəyi: 23,s7
 müştərilərin arzuları: 3,s9-4,s9
 müştərinin adı: 3,s8
 naxoşluqların mikrobları: 13,s6
 nökrin boğazı: 2,s7
 nömrələrinin qiyməti: 4,s8-5,s9-6,s8-
 8,s9-,s9,s9-10,s9-11,s8,s9-12,s9-13,s8-14,s8-
 15,s8-16,s8-17,s8-18,s9-19,s9-
 20,s9-21,s9-22,s9-23,s9-24,s8

Nuh'un gəmisi: 11,s6
 Nuhun Gəmisi: 4,s5
 Nuh'un məmləkəti: 7,s7
 nüshənin məzmunu: 9,s6
 odun üstü: 11,s6
 oğlumun zəhməti: 8,s5
 oktyabristlərin qanunu: 4,s5
 onların arası: 2,s7
 onların boynu: 10,s7
 onların düşmənçiliyi: 21,s5
 onların ehtiyacları: 7,s5
 onların gəlməkləri: 2,s5
 onların gözü: 16,s6
 onların günləri: 18,s6
 onların hamısı: 17,s8
 onların hünəri: 3,s4
 onların hüquqları: 14,s8
 onların müqabili: 3,s5
 onların qabiliyyəti: 2,s6
 onların sözləri: 9,s7
 onların uşaqları: 16,s9-17,s9-18,s9-19,s9
 onların üstü: 15,s6
 onu sözü: 5,s7
 onun adı: 15,s5
 onun ağzı: 13,s6
 onun babası: 12,s5
 onun baniləri: 15,s6
 onun evi: 3,s6
 onun gədaları: 15,s5
 onun içi: 2,s5-13,s6
 onun misli: 10,s7
 onun pulları: 4,s6
 onun pulu: 3,s6-16,s5
 onun sözü: 7,s7
 onun vücudu: 2,s6
 onun yeri: 20,s6
 onun yumurtası: 16,s11
 oranın insanları: 10,s7
 oranın mollası: 9,s7
 oranın qəydi: 2,s4
 Osmanlıların şahı: 18,s4
 otağın ortası: 20,s5
 otaqların fərqi: 15,s3-16,s3-17,s3-18,s10
 -19,s10-20,s10-21,s10-22,s10
 oxucularımızın izni: 18,s5
 oxucularımızın yolu: 4,s7
 öküzün boynuzları: 2,s7
 öküzün dili: 18,s6
 ölənin yanı: 1,s8
 övrədlərin azadlığı: 15,s3
 övrətlərin azadlığı: 21,s8-23,s8-24,s8
 özlərinin istədikləri: 15,s8
 paketin içi: 1,s6
 paketin üstü: 2,s7
 pəhlivanın arvadı: 17,s8
 peyğəmbərin gəmisi: 7,s7
 peyğəmbərin hüzuru: 5,s7
 Pırverdi'nin gopu: 1,s7
 Pruşkeviçlərin mədəniyyəti : 1,s7
 pulun üstü: 2,s5
 pulunun qədri: 19,s5
 qapının astanası: 18,s6
 qazanın içi: 13,s7

qazinin badloqu: 9,s5
qazinin boğazı: 9,s5
qazinin burnu: 9,s5
qazinin əli: 11,s7
qəzetələrin biri: 9,s6
qəzetənin müdiri: 16,s9-17,s9-18,s9-19,s9
qışın soyuğu: 3,s7
qızın təlağı: 18,s6
qızının eli: 18,s6
qızınızın uğursuzluğu: 18,s6
qızların məzənnəsi: 7,s6
qızların nikahı: 3,s6
qızların toxumu: 12, s7
qitənin ortası: 1,s3
qiymətlərin əskilməyi: 7,s6
qocuların tərəqqisi: 4,s7
qoçuların ömürləri: 4,s7
qonaqçının nökrəri: 1,s8
Qoqolun xidməti: 14,s5
qramofonun hissələri: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3
Quegenov'un evi: 7,s9
Qumru'nun kəlamı: 8,s8
rəisin təqsiri: 24,s7
rusun kafirləri: 7,s7
saatın mexanizmləri: 3,s9-4,s9
saatın üstü: 3,s8
saatın düşməməsi: 3,s9-4,s9
sağların qanları: 15,s7
Saracev'in imarəti: 2,s8-4,s8--5,s9-6,s9
sənətinin sayı: 2,s6
senin canın: 1,s5
sənin qulluğun: 1,s3
sənin üstün: 14,s4
sənin yerin: 16,s6
sənin yoldaşların: 14,s7
Səttarxan'ın adı: 1,s7
Seyidov'un əli: 2,s7
sizim babanız: 11,s6
sizin mərhəmətiniz: 1,s8
sizin saçınız: 3,s11
sizin tayalarınız: 2,s5
sizin xeyriniz: 14,s7
soltanların hərəmxanası: 8,s8
sözlərin hamısı: 5,s7
Sözün doğrusu: 4,s5-13,s5
stolun üstü: 8,s8
sudyanın qabağı: 9,s5
suyun bərəkəti: 13,s6
şagirdlərin biri : 1,s6
şahın ziddi: 4,s6
şaqqıltının səsi: 16,s6
şəherimizin moizəsi: 4,s6
Şəkərlinin yavuqluğu: 20,s7
şəkililərin üstü: 17,s5
şəriətin ziddi: 18,s5
Şərur'un düyüsü: 10,s5
şeylərin yaxşılığı: 3,s8
şeyxlərimizin övrətbaqlığı: 21,s5
şeyxlərin əməlləri: 19,s8
şiaların mədrəsəsi: 16,s5
Şirvanlıların başları: 11,s7
Tağıyev'in teatri: 9,s1

tapmacanın təbiri: 6,s7	xudanın işi: 12,s5
teatronun oynanmamağı: 19,s6	yanvarın 30-na: 3,s5
tələbin şiddəti: 7,s5	yanvarın biri: 3,s9-4,s9
təqsirin sahibi: 10,s5	yaponiyalıların mədəniyyəti: 8,s6-14,s7
Tiflis'in yanı: 16,s9-17,s9-18,s9-19,s9	Yaponiya'nın qeyrəti: 19,s7
torpaqların üstü: 21,s4	yaraların mərhəmi: 12,s5
tullanmağının mənası: 11,s6	yazığın yaxası: 15,s6
tuluğun içi: 23,s5	yerin altı: 10,s6
uşağın eli: 22,s7	yerin damarları: 2,s7
uşaqların biri: 16,s6	yerlilərin fikri: 7,s5
Uşkolanın naziri: 16,s6	yoldaşımın anası: 24,s7
üçünün adı: 18,s7	yolun ağzı: 22,s5
üləmələrin hüzzuru: 2,s7	yolun ortası: 16,s6
üləmələrimizin cavabı: 19,s5	zəhrimarin əli: 13,s6
veçerin müdirəsi: 8,s6	zəlzələnin hikmətləri: 2,s4
xalqın yaxası: 13,s6	zəmanəmizin üləması: 10,s2
xanımların köməyi: 23,7	zəmanənin təqazası: 8,s4
xoyluların təkyəsi: 9,s7	Zoğal'ın buyurmağı: 15,s7

4.1.2. Üç veya Daha Fazla Kelimeden Oluşan Belirtili İsim Tamlamaları

"bizim şirkətin malı": 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3	"Din və Məişət" in təkfir peçatı: 7,s4
"Səadət" də fəxrülislam olan Axund Molla Ələkbər canablarının moizəsi: 5,s5	"Din və məişət" jurnalının birinci nömrəsi: 3,s5
"Sofili" məhəlləsinin mərsiyəxanı: 4,s5	"İstiqbal" in ikinci nömrəli vaxtı: 3,s6
"Türküstan" xəbərçisi'nin atası: 9,s6	"Molla Nəsrəddin" in 21-ci nömrəsi: 22,s6
"Vəqt" in İstanbul müxbiri: 10,s7	"Molla Nəsrəddin" in əvvəlinci ilinin cildlənmiş kitabları: 1,s9
"Vəqt" qəzetəsinin bir yerdə abunə qiymətləri: 6,s8-7,s9	"Nur" mədrəsəsinin 9,10,11,12 yaşında uşaqları: 22,s5
"Bayənül-həqq" qəzetəsinin müxbiri: 23,s6	"Nur" mədrəsəsinin tərəqqisinin fəxri: 22,s5
"Bəyənül-həqq" qəzetəsinin 26 martda çıxan 447-ci nömrəsi	"Tərəqqi" nin 31-ci nömrəsi: 8,s5
"Türküstan Vilayəti Qəzetəsi" nin də söhbəti: 22,s4	Allah-taalanın dərgahı: 22,s5
"Zübdətüt-təvarix" kitabının 6- cı səhifəsi: 19,s6	Allah-taalanın lütfü və mərhəməti: 22,s5
"İttifaq" qəzetəsinin 112-ci nömrəsi: 22,s4	

ad verilən çalğıcı və sazandaların çalib-oxumaqları: 1,s3

adalətli və ibadətli şəxslərin sə'y və təlaş: 16,s5

Adam oğurluyanların siyəzdi: 7,s5

adamın az qalır bağı: 14,s8

adamın bütün ömrü: 18,s7

adamın lap ağı: 15,s6

Adilxan cənablarının xahisi: 8,s4

Ağa Məhəmməd Əhməd oğlu fəhlənin biri: 5,s6

Ağa Molla Mə'sum'un "İxtiyarat": 15,s6

ağanın camaat ilə olan rəftarı: 3,s6

ağanın duasının bərəkəti: 3,s6

Ağdam bazarının yavuğu: 2,s5

Ağdam'ın iki şöbəli hökumət məktəbi: 10,s5

Ağdam'ın yavuqluğunda olan on altı kəndin hər biri: 10,s5

Ağdaş, Oarabağ, Yevlax və Nuxa müsafirlərinin gözləri: 4,s8-5,s9-6,s8-8,s9-,s9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8-14,s8-15,s8-16,s8-17,s8-18,s9-19,s9-20,s9-21,s9-22,s9-23,s9-24,s8

ağrını aldığımin nişanı: 24,s7

alemin canavarlarını və quşlarını: 19,s6

Allah taalanın ayı: 7,s7

Allah'ın da qəzabı: 15,s6

Allah'ın mənə böyük iltifatı: 1,s5

Allah'ın yekə ayını: 7,s6

altı ayın müddəti: 22,s5

Amerika'nın filan şəhəri: 2,s4

Artistiçeski Obşestvan'ın zal otağı: 8,s6

arvadlar məclisinin yaraşığı: 22,s6

atəşin ən şiddətli: 17,s8

atın qarnının altı: 5,s6

atlarınızın və öküzlərinizin quyruqları: 2,s5

avamın öz dili: 19,s5

Avropa cəmiyyətlərinin üzvləri: 2,s4

Avropa millətlərinin Əbdülhəmid'in hərəmxanasına sataşmağa heç bir haqqı: 18,s5

Avropa'nın etnoqrafiya dairələri: 18,s7

Avropa'nın fənni cəmiyyətləri: 2,s4

Avropa'nın şaha kömək etməməyi: 4,s6

axar suyun xasiyyəti: 19,s5

axırıncı moda saat zənciri: 3,s9-4,s9

axund cənablarının fərmayışı: 5,s5

Axund cənablarının sözü: 13,s4

Axund Molla Əbdüllətif'in də kəbin kəsmək haqqı: 11,s6

Ay Allah'ın axmaq həyvani: 10,s1

Azərbaycan'da yanan kəndlərin bədbəxt ac camaatı: 11,s5

Azərbaycan'ın bugünkü haləti: 4,s6

- babamın çul-çuxası: 17,s7
- Bakı-Müsəlman qəzetələrinin soruşmağı: 19,s7
- Bakı xanımlarının təbrik teleqramı: 10,s7
- balaca bacısının ayrılığı: 23,s7
- Balaxanı məktəbinin şəriət müəllimi: 20,s6
- baş şeytanların adları: 11,s5
- baş yaranların hamısı: 2,s4
- baş yaranların qanları: 2,s4
- Başların zahiri təfəvütütləri: 18,s7
- başlarını yaranların içi: 2,s4
- bazarın kasad olmağı: 7,s9
- bədənin hansı üzvü: 14,s11
- belə uşaq oyunağı: 3,s5
- bəni- növ'i-bəşərin rahat yaşamağı: 18,s7
- bəradərani-Orucovların mətbəəsi: 7,s8
- bə'zi malların qiyməti: 7,s9
- bə'zi učitellerimizin gecə zəhmətləri: 10,s10
- biçarə kəndçilərin göz yaşları: 3,s7
- biçarə Molla Əhməd Əfəndi'nin üstü: 23,s6
- biçarə uşağın anası: 17,s5
- bir adamın başı: 9,s6
- bir ağacın dalı: 17,s7
- bir ağacın yuxansı: 15,s7
- bir cavanın barəsi: 1,s7
- bir cəmiyyətin üzvü: 2,s4
- bir çoxlarının başları ilə bərabər qarınları: 5,s5
- bir dəste arif Müsəlman övratlarının fikri: 24,s7
- bir dilicanın içi: 2,s5
- bir Erməninin inəyi: 6,s7
- bir günün içi: 10,s5
- bir hambalın dalı: 16,s7
- bir həftənin ərzi: 20,s5
- bir ilin müddəti: 16,s6
- bir kəndirin misqalı: 20,s6
- bir məmləkətin millət vəkilləri: 17,s6
- bir mərsiyəxanın saatını, abasını və üç manat pulu: 4,s5
- bir məşhur rus yazıçısının adı: 14,s4
- bir millətin dini, namusu, hüququ, vətəni: 2,s4
- bir Müsəlmanın Erməniyə başın qırxdırmağı: 12,s6
- bir Müsəlmanın paltarı: 5,s7
- bir Müsəlmanın sağirlərinin hüququ: 16,s5
- bir nəfər çaycının imanı: 2,s7
- bir nəfər rəiyyətimizin evi: 1,s8
- bir para ədib və müharrirlərimizin vaxtı: 19,s6
- bir para oyunbazların əli
- bir pəhlivanın otağı: 8,s6
- bir rüknün dəlili: 6,s6
- bir uca damın üstü: 21,s4
- bir-birinin kəlləsi: 22,s7
- bir-birlərinin ağızları: 14,s6
- bir-iki günün içi: 10,s5
- bir-iki qara, qırmızısaqqallı mollaının xatiri: 2,s8
- birinci məhəllənin mədrəsələri: 19,s7
- biz Müsəlmanların abrusu: 18,s5
- biz Müsəlmanların bəxti: 20,s6
- bizə göndərdiyiniz məktubun ustadı: 16,s8

- bizim aragəzan arvadların arası: 24,s7
- bizim bangın dörd yüz çiləni: 20,s7
- bizim bayram tutan şüca cavanlarımız: 12,s6
- bizim bu bangın çilənləri: 20,s7
- bizim dağistanlıların bir para igidləri: 11,s5
- bizim elmlı, mədəniyyətli şəhərimizin məşrutəçiləri: 14,s6
- bizim maşınaların tərifı: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3
- bizim məscidın səkiləri: 15,s6
- bizim molların qızı: 18,s6
- bizim mö'təbər tanışlarımızdan birisi: 9,s6
- bizim öz sultanımızın hərəmlərinin qeyrətini: 18,s5
- bizim ruhani atalarımız: 13,s6
- bizim şəflərimizin qlasnları:12, s7
- bizim şəherin bazarbaşı: 24,s5
- bizim şirkətin çayı: 3,s8-4,s85,s9-6,s9-8,s9-9,s9-10,s8-11,s812,s8
- bizlərin sabiq məktubu: 11,s5
- böhtan qurbanının biri: 15,s6
- bu Allah'ın belə xırda qurdlara oxşuyan balaca zəliləri: 15,s7
- bu Allah'ın Erməniləri: 11,s6
- bu andın günahı: 6,s5
- bu beş məktəbin üçünü: 20,s5
- bu bişüurların əqlinə, kəmalına: 3,s4
- bu cəmiyyətlərin üzvləri: 4,s5
- bu cənabın atası: 4,s6-9,s6
- bu cür əlifbanın sahibi: 8,s6
- bu cür ləfzlərin əli: 1,s8
- bu davanın, əlbəttə, biz Müsəlmanlara da az-çox təsiri: 6,s4
- bu dörd min evin uşaqları: 10,s5
- bu gördüyümüz fokusların hamısı: 6,s4
- bu hanımın işi: 5,s5
- bu hərifin bilmərrə savadı: 22,s6
- bu il giləsin yaınki üzümün ili: 22,s7
- bu işin çarəsi: 4,s5
- bu kaftarın ölümü: 12,s4
- bu kəndirin xasiyyəti: 20,s6
- bu kitabın bərəkəti: 22,s6
- bu kitabların heç bir: 21,s6
- bu məzlum Seyidov'un çöpü: 2,s7
- bu müəllimin sayəsi: 16,s7
- bu müsülman qardaşlarının çığır-bağır: 15,s7
- bu oyunun kamil və ə'lası: 17,s7
- bu qədər məktəbin varlığı: 20,s5
- bu qələndərlərin şəhərimizə gəlməyi: 15,s6
- bu qisim səyyahların biri: 2,s4
- bu saatın adı: 3,s9-4,s9
- bu saatın düz işləməsi: 3,s9-4,s9
- bu son saatın qiyməti: 1,s6
- bu sözlərin cəvabı: 8,s4
- bu sözün əsli: 21,s4
- bu sualların həlli: 2,s7
- bu şəhərin ağzıdualı hacıları: 16,s5
- bu şəhərin çox arif, çox həlim və xoş adamları: 1.s5
- bu şəhərin mö'tədil havası, vəsi' ve xoşayənd mənzərəsi: 1.s5
- bu təştin dövrəsi: 12,s6
- bu ticarətin mənfəəti: 3,s6
- bu uşaqların üçünün də adı: 16,s5

- bu üç dilin heç olmasa biri: 23,s6
- bu üç ilin müddətində dediyim sözlərin hamısı: 19,s5
- bu üç şəxsdən ikisinin nə fikirdə olduğu: 6,s7
- bu üləma Müsəlmanların pulu: 5,s5
- bu üsuli-cədidin tərəqqisi: 23,s6
- bu xanın başı: 15,s6
- bu yazıcının adı: 14,s5
- bu yazık Seyidov'un boğazı: 2,s7
- bu yazı-pozuların varlığı: 14,s5
- bu zalim Orenburq Tatarlarının içi: 3,s5
- bugünkü tərbiyəmizin nəticəsi
- bunların bu tövr səfərlərinin cəhəti: 6,s7
- bunların əllisinin evi: 2,s6
- bunların ən böyüyü: 15,s7
- bunların hər biri: 20,s5,s6
- bunun bazarı və kitabları: 22,s6
- bunun bir o qədər eybi : 22,s7
- Bunun bir qeyr varisi: 23,s6
- bunun elminin intəhası: 2,s6
- bura əhlinin danışmaları: 18,s7
- buradaki darülmüəlliminin müsəlman şö'bəsi: 17,s5
- buranın "Əsl Rus ittifaqı" firqəsi: 11,s5
- buranın bəy və mollaları: 17,s5
- buranın bir para mollaları: 17,s5
- buranın hər mə'bədi: 16,s7
- buranın İran camaatı: 3,s6
- buranın köhnə itləri: 13,s5
- Buranın məktəbinin Türk Dili müəllimliyi:16,s7
- buranın Nəşri-maarif cəmiyyəti: 7,s4
- buranın seyidləri və mollaları: 22,s7
- buranın şirin xəbərləri: 20,s7
- Buxara papağının qabağı: 15,s6
- Buzovna kəndinin əhli Hacı Məcid öz oğlunun toyu:11,s6
- buzovnalı Əbdülrəsul'un barəsi: 17,s8
- bütün səhifənin qiyməti: 1,s3
- camaatın əsl vəkillərinin əvəzi: 9,s5
- camaatın neçə min qoyunu: 7,s5
- camaatın öz ixtiyarı: 19,s5
- can verən balaların, qarınları yırtılan ana-bacıların halı: 2,s4
- Car Müsəlmanlarının nahiyə qazisinin əlindən alınması: 23,s7
- cavan Türklərin səfəri: 24,s11
- Cəfər'in şalvarının gündə bir dəfə cırılmağı: 17,s5
- cəmaətin ölümü, nifrəti: 12,s5
- cəmi plovun pulu: 3,s7
- Cəmiyyəti - xəyriyyənin açacağı mükəmməl darülmüəlliminin planı: 19,s7
- Cəmiyyəti-xeyriyyələrin mənfəəti: 13,s5
- Cənab "Molla Nəsrəddin" məcmuəsinin təvəssütü: 9,s8
- cənab Ədilxan Ziyadxanov'un evi: 4,s6
- cənab Ərəblinski'nin teatr dəstəsi: 24,s8
- cənab Hacı Molla Qəni ağanın fərmayışı: 9,s5
- Cənab Nurməhəmməd Əfəndi'nin bəlağətli nitqi: 12,s5
- cənab peyğəmbərin anadan olmağı: 16,s7
- Cənnət'in və Cəhənnəm'in də açarları:12, s7
- çayçı dükanlarının canı: 1,s7
- çayçıxana, qumarxana, qiybət-xana və tiryəkxanaların ədədi: 11,s7
- çiçək azarının müəllicəsi: 18,s7

- çirkli dəsmalın içi: 8,s8
- çürümüş parçanın dəxi faydası: 17,s5
- Danabaş kəndinin əmmaməli jandarması: 1,s7
- danişan maşınaların heç bir fabrikasının ixtiyarı: 1,s3
- darman istəyənlərin əli:12, s7
- darülmüəlliminin açılmaq rəsmi: 12,s5
- dayının uğursuz bir qızı: 18,s6
- dəftərin andıra qalmış sözü: 17,s7
- Dekabrın iyirmi altısı: 1,s6
- dərs verən muəllimlərimizin biri: 16,s6
- Dervin kitabının dördüncü faslında və 127-ci sahifəsində kəşf etdiyi heyvanatın başlarının çanaqları: 18,s7
- dəstəbazlıq edən “sırf cahil” qardaşlarımızın qabağı: 5,s5
- dişi çıxan uşağın atasının adının əvəzi: 21,s7
- Divanbəyi Hacı Əli'nin rüşvət almağı: 5,s7
- dört min evin dörd min uşağı: 10,s5
- Dövlət Dumasının məşğul olduğu böyük məşğələlərdən biri: 5,s5
- dövlətli Müsəlman bəyinin kabineti: 6,s2
- Dsadaxlı və Axtala istansiyasının arası: 10,s8
- dünyanın hamı elmləri: 23,s1
- dünyanın hansı tərəfi: 13,s4
- dünyanın hər işi: 21,s6
- Əbdülhəmid'in altmış rə's arvadı var idi və bu arvadlarından savayı üç yüz qızdan ibarət olan haramxanası: 18,s5
- Əbdülhəmid'in altmış rə's arvadı: 18,s5
- Əbdülhəmid'in mə'lum və müsəlləm kəmalatı-siyasiyyə və durbin nəzəri: 17,s5
- Əbdülməcidi'nin xəli: 24,s11
- Əbdürrəşid İbrahimov'un məqalələri: 16,s7
- Əbdürrəşid İbrahimovun yazıları: 14,s6
- əcnəbilərin bizə olan məhəbbəti: 21,s4
- Əbdülhəmid'in hərəmxana işləri: 18,s5
- Əfəndiyev qardaşlarının mağazası: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3
- Əhrar Məhəlləsi'nin üstü: 17,s8
- əl vurmağın ləzzəti: 14,s8
- eladə xoyluların təkyəsində düşən küftə davası: 9,s7
- Ələkbər Xan'ın qorxusu: 17,s7
- əlimin də içi: 12,s6
- əlli üqbənin biri: 13,s5
- elm və fünün dövrəni: 21,s6
- Ərəş Çayı'nın içi: 17,s7
- Erməni kəndinin əhalisi: 7,s5
- Erməni millətinin qanunla (köhnə qanunlar çürümədi mi?) müəssis olan imtiyazatı: 6,s6
- Erməni qilaslarının ikisi:12, s7
- Ermənilərin Akulisi kəndi: 23,s12
- Ermənilərin əlindən alınmış vəqfləri, milli məktəbləri: 2,s7
- Ermənilərin, Firənglərin, İngilislərin əskiklikləri: 2,s8
- əski tarixlərin, əski mö'cüzələrin qədr-qiyməti: 19,s7
- əski Türk əsərlərinin cümləsi: 11,s5
- ətraf kəndlərin əhalisi: 10,s5
- Əylis mədəniyyətinin qabağı: 21,s5
- Eynüddövlənin beş günlük ultimatumunun vaxtı: 3,s6
- Əyyub Ələkbərov'un dükkanı: 9,s9
- fədailərin təngə düşdü işi: 1,s6
- fəqir kəndlinin kəbinli arvadı: 24,s6
- fəqir uşaqların mənfəətinə yığılan teatr pulunun çoxu: 17,s5
- fəqirlərin əmanət pulları: 7,s5
- Fevral ayının 26-cı günü: 10,s8
- Fevralın on üçü: 9,s5
- Feyzullan Əfəndi'nin moizəsi: 9,s8
- filan məmləkətin damarları: 2,s7

- filan millətin filan və filan alimləri: 4,s5
- filan şəhərin müsəlmanları: 21,s7
- fövt olanların əyal və uşaqları: 16,s9-17,s9-18,s9-19,s9
- füqərə malını yeyən, müsəlmanların tərəqqilərinə mane olan imam və işanların məl'unluğu: 17,s5
- gazinin köməkliyi ilə öz gardaşı: 16,s5
- gələnin dekabr ayı: 3,s6
- gəlib-gedənin əhvalı: 5,s7
- Gəncə Cəmiyyəti-xeyriyyəsinin sədri: 24,s6
- Gəncə arvadlarının canı: 22,s6
- Gəncə hacılarının əvvəlatı: 10,s6
- Gəncə Meydanının ayağı: 3,s7
- Gəncə Nəşri'-maarif cəmiyyətinin idarəsinin iki üzvü: 24,s6
- Gəncə övrətlərinin hamısı: 22,s6
- Gəncə'nin "tun" hamamı: 5,s6
- Gəncə'nin bazarbaşısının qaradovoyları: 24,s5
- Gəncə'nin bəyləri, axundlar, cavanları: 19,s6
- Gəncə'nin maarif və mərsiyəxan- pərvər əhalisi: 1,s6
- Gəncə'nin mollaları,hacıları, tacirləri: 3,s7
- Gəncə'nin Qazaklar kendi: 5,s7
- gəzətə yazanların biri: 9,s7
- Gileyli məhəlləsinin mollası: 23,s6
- göndərdiyim dörd başın ikisi övrət və ikisi kişi başı: 18,s7
- gördüklərinin fotoqrafiyaya əksləri: 2,s4
- göstərdiyi xidmətin intəhası: 16,s5
- gözəl seçmiyənin gözü: 15,s6
- güllə atanların bir günahı : 8,s7
- günçixan tərəfdəki qolunda olan yaramın pis və qəliz qanı: 15,s7
- günlərin bir günü: 13,s6-20,s5
- günün tutulmaq sirləri: 2,s4
- Hacı Əfəndi'nin açdığı üsuli-cədidə mədrəsə və məktəbləri: 17,s5
- Hacı Əli'nin əleyhi: 8,s4
- Hacı Həsən'in dükkanı: 1,s7
- Hacı İsmayıl'ın tası: 20,s7
- Hacı Ləklək'in ayaqları: 21,s7
- Hacı Məhəmməd'in əli: 23,s5
- Hacı Mirələkbər Təbrizi'nin canı: 5,s7
- Hacı Molla Qani Əfəndi'nin alveri: 24,s6
- Hacı Molla Sadiq ağanın təziyəsi: 7,s4
- Hacı Mustafa'nın Şeyx Nizami barəsində etdiyi səxavətə, bu sözləri: 16,s7
- Hacı Talib'in oğlanları: 9,s6
- hacı və axundların evləri: 2,s8
- Hacı Yunis'in fotoqrafiyası: 21,s5
- haciyi-məzkurun ətkləri: 24,s6
- hamı millətlərin gözü: 6,s4
- hamı üsuli-cədidçilərin ağızları: 2,s8
- hansı çayların, mə'dənlərin, yaylaqların suyu: 19,s5
- havanı sərin edən elektrik maşınlandıran biri: 15,s6
- hayatın qalır bizdə son saati: 1,s6
- hazırda olan ağaların hamısı: 6,s5
- heç kəsin sözü: 21,s7
- Həmid Paşa'nın xəlifəsi: 23,s5
- həna karvanının da ağzı: 19,s8
- hər bir cütünün misilsiz möhkəmliyi: 5,s10-7,s10-9,s10-11,s10-13,s10
- hər bir qramofon və plastinkanın üstü: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3

- hər bir şəhadətnamənin qiyməti: 2,s6
- hər bir yerin öz əncüməni: 24,s5
- hər birinin əli: 2,s5
- hər birinin qiyməti: 21,s8-23,s8-24,s8
- hər birinin yarım xan arşını, hənalı saqqalları və Hindistan uzuntəhtül-hənəlikləri: 6,s6
- hər iki müsəlman cəmiyyəti-xəyriyyələrinin mənfəəti: 8,s6
- hər iki tərəfin ağızları: 11,s7
- hər kesin üzünə : 1.s5
- hər kəsin yolu: 4,s7-23,s5
- hər kəsin zati: 15,s6
- hər məmləkətin coğrafiya cəmiyyətləri: 2,s4
- hər növ dərdin dərmanı: 16,s6
- hər üçbənin arası: 13,s5
- Həsən Calalov'un evi: 11,s10-12,s10-13,s10-14,s10-15,s10-16,s10-17,s10-18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-22,s10-23,s10-24,s10
- heyvan zəlinin sormağı: 23,7
- Həzrət İsa'nın beşikdə danışmağı: 19,s7
- hökumətin hər yerdə müsəlman məktəbləri: 10,s4
- hürriyyət davası: 6,s4
- İran'ın və Qafqaz'ın böyük müsəlman şəhərləri: 2,s4
- İrəvan gimnazistlərinin çoxusu: 16,s7
- İstanbul'un 31 mart igidləri: 17,s5
- içəri və uşaq azarının həkimi: 9,s9-12,s9-13,s9-15,s9-20,s9-23,s8-24,s8
- iki qitənin ortası: 1.s5
- ikinci ilin kitabları: 5,s10-6,s10-7,s10-8,s10-9,s10-10,s10-14,s4-20,s8-23,s3-24,s3
- ilanın gözünün qabağı: 1,s8
- ilin axır çərşənbəsinin axşamı: 13,s7
- İmam Nurməhəmməd Əfəndi'nin təşəbbüs və fədakarlığı: 7,s4
- imam qəbrinin topa tutulmaq xəbəri: 4,s6
- İran konsullarının hümməti: 2,s8
- İran məşrutəsinin proqramı: 5,s6
- İrəvan gimnazistlərinin illərdən bəri oxumaqdan beynini qaraldan və birçə qəpiklik mənfəət vermiyən ana dili: 16,s7
- İrəvan gimnaziyasının beş-on nəfər Müsəlman şagirdləri: 21,s5
- İrəvan gimnaziyasının dördüncü və beşinci klassı: 24,s5
- İrəvan gimnaziyasının müsəlman şagirdləri: 24,s5
- İrəvan qırmızı saqqallıların beyni: 7,s4
- İrəva'nın ən dövlətli şəxslərinin oğlanları: 24,s5
- İskəndəri-Rumi'nin böyüklüyü: 21,s4
- İslam Məmləkətlərinin Xəritəsi: 5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9
- İstanbul'un 31 mart mollaları: 17,s5
- işlərinin irəli getməsi: 10,s4
- ittihadi-osmanlının qüvətlənməsi: 6,s6
- iyirmi stəkan suyun içi: 9,s6
- iyirminci əsrimizin içi: 3,s5
- iyirmiyə qədər şəhərin millət və mə'rifətpərəstləri: 12,s6
- iyun ayının 7-də bazar günü: 23,s8
- Januyə ayının on altısı: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3
- jurnalımızın təzə və köhnə nömrələri və kitabları: 24,s9
- jurnalımızın təzə və köhnə nömrələri: 6,s7-7,s8-9,s9-12,s8-14,s8-16,s9-17,s9-18,s9-19,s9
- jurnalın hər bir nüsxəsinin qiyməti: 23,s8-24,s9
- Jurnalın hər bir nüsxəsinin qiyməti: 16,s8-18,s9-22,s8-23,s8
- Kaliforniya'nın qızıl ma'dənləri: 5,s5
- kantoradan çıxan qəyyumların biri: 16,s5
- Kazan müsəlmanlarının bayramı: 7,s7
- Kazan müsəlmanlarının arası: 7,s6

- Kazan şəhərinin qılsınları: 7,s6
keçən ənbiaların əhvalatı: 22,s5
keçən həftənin müddəti: 9,s5
kəçən nömrələrin biri: 10,s6
keçən nömrələrin biri: 24,s5
kəçən padşahların ağı: 14,s11
kəhriz suyunun hikməti: 19,s5
kəndin bəri başı: 16,s6
kəndin özü şirin olan tək camaatı: 20,s7
kiçik balalann bu az vaxtda bu gədər şeylərə cavab verməsi: 22,s5
kişi başlarının çənəsi: 18,s7
kompanyanın məxsusi mağazaları: 2,s6-4,s7-5,s8-6,s8
Köçərli cənahlarının açıq və mə'nalı məqalələri: 14,s5
köhnə kitabların, hətta bir para təfsirlərin hamısı: 7,s7
köhnə məktəb üsulunun yaxşılığını və mənfəətini: 1,s6
köhnə qanunların xəli: 6,s6
köhnə üsul ilə üsuli-cədidin təfəvütü: 1,s6
köhnələrin sana olan hörməti: 23,s5
Kreditnaya Obşestvan'ın evi: 1,s9
Kırilov'un bir basniyası: 3,s7
Kür suyunun dadı: 19,s5
Leopold Stolkind və şərikasının dərman karxanası: 23,s8-24,s8
Linoleum'un neqşləri və hesabı: 15,s3-16,s3-17,s3-18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-22,s10
maarifi - milliyyəminin ağırlaşacağı: 4,s5
manufaktura (parça) mallarının anbarı: 3,s9-4,s9-5,s8-6,s8-7,s8-8,s9
Mart ayının 17-də tək günü: 11,s9
Mart ayının 19-cu günü: 17,s8
Mart ayının üçüncü axşamı: 13,s7
Martın 31-ci gecəsi: 15,s8
May ayının biri: 18,s9-19,s9-20,s9-21,s9
mazandaran şəkərinin səhl olmağı: 4,s6
məclisin binası və hazırın möhtərəmlərin zövq-səfası: 17,s7
məclisin o tərəf - bu tərəfi: 2,s5
məcmuəminin on birinci nömrəsi : 9,s5
məcmuəminin 16-cı nömrəsi: 18,s7
məmləkətin hər tərəfi: 7,s4
Məhəmməd Bəqa'nın evi: 22,s4
Məhəmməd Hadi Obdüssəlimzadə'nin 234 səhifədən mütəşəkkil "Firdovsi-ilhamat" nam məcmuəyi-şe'riyyəsi: 7,s8
Məhəmmədrəhim Hacı Yunusov'un evi: 10,s4
məhərrəmdə bəzədiyi atın göz yaşları: 7,s5
məhərrəmin dördüncü gecəsi: 4,s5
Məhərrəmül-həram ayının on birində: 5,s7
Məhz Lakedrə və kampaniyasının mə'dən və meyvə suları: 16,s8-18,s9-19,s9
məktəbdə oxuyan sünni uşaqların ataları: 18,s7
məktəbin hər bir yaxşılığı: 2,s6
Məktəbi-ruhaniyyənin fars dili müəllimi: 4,s5
məktəblərin maarif nəzarətinə tabə tutulması: 4,s5
mektubunuzun çap olunmağı: 15,s8
mələk misli cavan övrətlərin arası: 17,s7
mənim armud ağacımın dibi: 19,s8
mənim rəhmətlik babam: 15,s7
məqalə sahibinin fərmayişi: 22,s5
Mərhum Cahangirxanla Məlikülmütəkəllimi'ninşəkəlləri: 1,s9
mərhum Əhməd Bəy'in yarım milyonluq vəqfləri: 17,s5
mərhumun altı yaşında qızı: 16,s5
mərhumun doğulmasının yüz illiyi: 14,s5

- məscid bağındakı gavalının çərdəyi: 2,s7
məscid məktəbinin xeyri: 16,s5
- məscidə gələn uşaqların başları: 9,s5
- məscidin günəbatan tərəfi: 12,s7
- Məşədi Əyyub Ələkbərov'un dükkanı: 6,s7-7,s8
- Məşədi Haqverdi'nin göyərçini: 4,s6
- Məşədi Kərim'in çayxanası: 19,s6
- Məşədi Yaxşı xalanın təhtisədarəti: 13,s7
- məşhur nemes tarixnəvisi Şlosserin kitablarında ad verilən tayfaların heçbirinin cərgəsi: 18,s7
- Məşqətə kəndinin mücahidləri: 5,s5
- məşrutə deyilən mərdiməzar işlərin biri: 17,s6
- məşrutə qanunlarının müqabili: 6,s6
- məşrutənin bircə mə'nası: 17,s6
- məşrutənin sarıqlı düşmənləri: 17,s6
- məşrutənin təzə e'lan olunmağı: 17,s5
- məşrutəpərəstlərin və qəzət yazanların barələri: 8,s4
- məzlum nökrin boğazı: 2,s7
- millət vəkillərinin bir belə qanun icad etməyə ixtiyarı: 17,s6
- millət vəkillərinin bir belə qanun onartmağa ixtiyarı: 17,s6
- millətimizin bu neçə zəhmət və xidməti: 2,s8
- millətlərin əlifbası: 8,s6
- millətlərin hüquq məsələsi: 24,s11
- milyonlarca məxluqatın günahı: 7,s7
- milyonlarca məzlumun dadü fəryadı: 2,s4
- min illik qonşunun hüququ: 14,s8
- Mirəbdülhüseyn ağanın bəyanatı: 13,s5
- Mirəbdülsəməd ağa məscidinin camaatı: 11,s6
- Mirəbdülsəməd ağanın məscidinin xalqı: 11,s6
- Mirimanov'un evi: 11,s10-12,s10-13,s10-14,s10-15,s10-16,s10-17,s10-18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-22,s10-23,s10-24,s10
- Miyana şəhərinin içi: 1.s5
- Miyane, İran'ın Azərbaycan ilə Tehran arasında vəqə məşhur qədim bir şəhəri: 1.s5
- molla cənazəsinin təzə üsul ilə götürülməsi: 13,s2
- Molla Əhməd'in başı: 2,s6
- Molla Əli'nin qazanı: 22,s6
- Molla Məhəmməd əfəndinin kitabları: 22,s6
- Molla Məhəmməd əfəndinin müridi: 22,s6
- Molla Məhəmmədbağır'ın paltarı: 5,s7
- Molla Məhəmmədəminlərin, Şamaxılı Şeyx Həmid Paşaların, Qubalı molla Hacı babaların, Ordubadlı Mir Mürtezaların nüfuz və servetləri: 2,s8
- Molla Məhəmməd'in naxoşluğu: 2,s7
- Molla Nəsrəddin'in təzə poçtdan gəlmiş nömrəsi: 8,s4
- Molla Nəsrəddin'in əvvəlinci və üçüncü ilinin cildlənmiş kitabları və boşcildləri : 5,s10-6,s10-7,s10-8,s10-9,s10-10,s10-14,s4-20,s8-23,s3-24,s3
- Molla Nəsrəddin'in ikinci nömrəsi: 8,s4
- Molla Qəvam axundun və'zi: 12,s5
- Molla Ruqiyyə bacının və'dəsi: 4,s5
- Molla Şükür axundun naməhrəm övrətlərinin məməsinin arası: 16,s7
- molla və seyidlərin ili: 22,s7
- mollanın şəkli və adı: 5,s10-6,s10-7,s10-8,s10-9,s10-10,s10-14,s4-20,s8-23,s3-24,s3
- Moskva şəhərinin lap mərkəzi: 18,s5
- Moskva'nın mərkəz saat mağazası: 3,s9-4,s9
- möhtərəm "Molla Nəsrəddin" məcmuəsinin 4- cü nömrəsi: 8,s4
- möhtərəm bir vücudun adı: 9,s5
- Muğan sahrasının hamsı: 15,s8

- mübarək ‘Molla Nəsrəddin’-in bir guşəsi: 8,s5
- Müctəhid Molla Mə’sum'a və müridlərinə təqlid etmiyənlərin alınları: 11,s5
- Müəllim Said və Akif əfəndilərin hümməti: 17,s5
- müəllimlərin də giley eləməyə haqları: 1,s5
- müəllimlərin bir neçəsi: 22,s6
- müəllimlərin kitablarının bir neçə qüsuru: 8,s6
- müfti və şeyxülislam məktəblərinin uşaqları: 1,s5
- mülk sahibinin adı: 10,s6
- müsəllaya gələnlərin içi: 6,s7
- Müsəlman arvadlarının barəsi: 18,s6
- Müsəlman cəmiyyətlərinin qapıları: 15,8
- Müsəlman dükənlərinin hamısı: 4,s6
- Müsəlman hacı və məşədilərinin və kəndillərinin cibləri: 5,s5
- Müsəlman nəşri-maarif və dram məclisinin mənfəəti: 23,7
- Müsəlman qardaşların gözü: 14,s4
- Müsəlman qəzetələrinin bə’zisi: 17,s6
- Müsəlman tacirlərinin ehtiyacları: 10,s7
- Müsəlman üləmanın fənn təcrübəsi: 10,s2
- Müsəlmanın alimləri və professorları: 7,s6
- Müsəlmanın bal qonanlığı: 11,s12
- Müsəlmanın bütün il məşquliyəti: 5,s2
- Müsəlmanların başının sahibi: 15,s8
- Müsəlmanların bir tərəfdən özlərinin çalışmaqılığı: 6,s4
- Müsəlmanların boylə ittifaqı: 23,7
- Müsəlmanların böhtançı olmağı: 15,s6
- Müsəlmanların da bika cavanları: 11,s6
- Müsəlmanların lap zübdələri: 15,s6
- Müsəlmanların nədən ötrü geridə qaldıqları: 10,s4
- Müsəlmanların Nəşri-maarif və Xeyriyyə cəmiyyətləri: 4,s5
- Müsəlmanların Ordubad şəhəri: 23,s12
- Müsəlmanların ruhani atası: 11,s7
- Müsəlmanların ruhani məktəbləri: 1,s5
- Müsəlmanların ruhani rəisi: 11,s7
- Müsəlmanların təbəlik vergisi: 16,s11
- müşarileyhin bir oğlu: 9,s6
- nahiyyə qazisinin boğazı: 9,s5
- nainsaf müştərilərin əli: 3,s7
- neçə milyon Osmanlı ahalisinin və neçə min Nuxa və Şamaxı camaatının xəlifəsi: 20,s6
- nənəmin baş-yaxası: 17,s7
- Nərzi Qul pehlivanın qarğasının boynu: 11,s7
- Niyazi və Ənvər Bəylərin şəkilləri: 1,s9
- Nuh qövmünün təqsiri: 7,s7
- Nur Əfəndinin barəsi: 24,s8
- Nurəddin Əfəndi'nin müridlərinin çomaqları: 2,s6
- Nuxa Cümə məscidinin əfəndisi: 10,s6
- Nuxa mahalının şeyxləri: 20,s7
- Nuxa məktəbinin üzvləri: 3,s7
- Nuxalı dostlarımdan birisi: 20,s6
- o arvadın köməksiz, biçarə əri: 24,s6
- o əcnəbilərin birinin yolu: 21,s5
- o illərin hər bir günü: 13,s5
- o kəndin adı: 20,s7
- o kitabların dövranı: 21,s6
- o məktəbin arası: 2,s5
- o qədər xalqın müsbəti: 9,s1
- o suyu paylayan mollaının xəmir küpəsininheç bərəkəti: 13,s6

- o üç uşağın birinin adı: 18,s7
- o yazığın günahı: 5,s7
- Oafqaz'ın hər yəri: 1,s6
- Oaragürüh camaatının başı
- on iki imzanın müqabili: 11,s5
- on iki nəfər adamın imzası : 8,s5
- onların dərd və ehtiyacları: 7,s5
- onların mö'cüzanə nitqləri: 19,s7
- onların qan paxası: 3,s7
- onu paylıyan mollalarımızın özləri: 13,s6
- onun bu il Qafqaza gəlməyindən qəsdı: 2,s4
- onun da pulu: 2,s5
- onun qardaşı və yoldaşı: 22,s4
- onun-bunun təsərrüfı: 15,s6
- ora əhalisinin yoldan çıxıb xudayi-taalanı unutmaları: 2,s7
- oranın da bir para "kəmə'tiqad" ağsaqqalları: 6,s5
- Ordubadlıların gözlərinin açılmağı: 21,s7
- Osmanlı hürriyyət qəhrəmanları: 1,s9
- Osmanlı Məclisi'nin rəisi: 1,s9
- Osmanlı məmləkətinin parçalanmağı: 15,s5
- Osmanlı məmləkətinin və bu məmləkətdə yaşayan cəmi millətlərin düşməni: 15,s5
- Osmanlı parlamentinin üzvləri: 10,s7
- Osmanlı tayfalarının yekdigərindən mütəfərriq qalması: 6,s6
- Osmanlı Türklərinin qüsuru: 10,s7
- Osmanlının o elmi parlamentini: 10,s7
- Ostroumov kimi bir misyonerin qəzetəsi: 22,s4
- otuz altı ilin ərzi: 15,s5
- oxucularımızın heç biri: 17,s6
- oxunan duanın hər hərfi: 13,s6
- oxuyan uşaqların dilləri: 19,s7
- oyunun ikinci pərdəsi: 13,s6
- Ozan Küçəsi'nin camaatı: 5,s7
- öküz ə'zasının hansı tərəfi: 2,s7
- övrədlərin ancaq on biri: 18,s5
- öz adının başı: 12,s5
- öz maxsusı doktoru doktor Oafur cənablarının müalicəsi: 20,s7
- öz məzhəbinin hörməti: 16,s4
- öz millətinin qüsuru: 2,s8
- özgə küçənin uşaqlarının canı: 3,s6
- özgə millətlərin yanı: 18,s6
- Parapetdə Varonovski və Vrangel'ski Küçələrinin küncü: 6,s7-7,s8
- Parij'in xronometr saati: 3,s9-4,s9
- petit sətrinin qiyməti: 1,s3
- pir ziyarətinin fəslı: 11,s5
- Pisarev'in əsərlərinin 4-cü cildinin 474-cü sahifəsi: 8,s6
- Pişnamazzadə, Rəfibəyov, Xasməhəmmədov'un evləri: 3,s7
- Qafqaz mə'dən sularının idarəsi: 2,s8-4,s8-5,s9-6,s9
- Qafqaz Müsəlman cəmiyyəti rəisi İbrahim Bəy Vəkilov'un evi: 8,s6
- Qafqaz Müsəlman Cəmiyyəti- xeyriyyəsinin ümumi məclisi: 3,s5
- Qafqaz Müsəlmanlarının tərəqqisi: 20,s5
- Qafqaz təbii mə'dən sularının skladı (anbarı): 2,s8-4,s8--5,s9-6,s9
- Qafqaz'ımızın hansı bir yeri: 19,s7
- Qafqaz'ımızın üsuli-cədidə məktəbləri: 19,s7
- Qafqaz'ın Bakı şəhəri: 8,s6
- Qafqaziyanın hər nöqtəsi: 2,s6
- qanın hərəkətinin qanununu və hikməti: 8,s6

- qarelərin bir parasının xəyalı: 1,s5
- Qasım Bəy məscidinin azançısının canı: 1,s8
- Qazax şüblərinin vəbalı: 16,s5
- qazi canablarının təsdiqi: 16,s5
- qazinin saxta bostanı: 23,s6
- qədim Farsların "mixi" yazılarının, hindilərin "divanağari" əlifbasının, Yaponların "kataqana" əlifbasının, Ermənilərin, Yehudilərin, Rusların "Kiril" əlifbasının və bütün Avropa əlifbalarının içi: 8,s6
- qəyr yazıcılarımızın Qoqol barəsi: 14,s5
- qəzetə alanların və oxuyanların hamısı: 11,s7
- qəzetə bir millətin ruhu və rəhbəri: 6,s6
- qəzetənin o biri: 15,s5
- qırmızı mahudun altı: 17,s8
- qızlarımızın oxuyub müəllimə olmaları: 3,s5
- qızların özlərindən artıq ata və anası: 18,s6
- qibleyi-ələmin dövləti: 1,s9
- Qoçana Çayı'nın kanarı: 2,s7
- qohum-qardaşlarının on min manatlıq mülkü: 10,s6
- Qoqol'un barəsində yazdıqları məqalənin başı: 14,s5
- qramofonun üç plastinkası: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3
- Qranat'ın qamusül-ə'lamı: 8,s6
- Quba qazisinin hicab barəsi: 14,s6
- qulaq verənlərin qulaqları: 23,s6
- qurban olduqlarımın tərifləri: 6,s6
- R.Z. Krinskaya mamanın doğmaq evi: 5,s8
- Ramazan ayının on beşi: 10,s6
- Rəhim xanın qırğını: 15,s1
- Rusiya Transport və Straxovoy cəmiyyətinin kantorası: 2,s8-4,s8--5,s9-6,s9
- Rus akuşerkasının musurman arvadları:20,s6
- Rus mə'murunun hamısı: 5,s6
- Rus və Amerika rezin manufakturasının şirkəti: 1,s9
- Rusiya Müsəlmanlarının halı : 1,s9
- Rusiyalı millətlərin çoxu: 2,s7
- saatin 6 il düz işləməyi: 3,s8
- Sadıqov, İsmayılov və Ciqayev Cabbarın canı: 24,s6
- Salyan camaatının hamısının təqlidi: 21,s7
- sarı dəmirin üstü: 15,s6
- sarı yağın tortası: 13,s7
- Sarıtorpaq məhəlləsinin şeyxi: 6,s6
- Sart Müsəlmanlarının kisəsi: 1,s6
- səfər ayının axırı: 4,s5
- səkkiz cənnətin cümləsi: 15,s7
- səkkiz yaşında balaca qızının əli: 18,s6
- Səmərqənd müftisinin başı: 22,s4
- Səmərqənd müftisinin həmin qəzetədə o qədər məqalələri: 22,s4
- Səmərqənd'in qədim iranlıları: 6,s6
- sənin asl adı: 14,s7
- sənin lazımlı ehtiyacı: 14,s7
- sənin qırmızısaqqallı dostların azsa da sarbeyinli aşnalarının: 14,s6
- sentralni mehmanxanada olan rus fəlcisinin canı: 20,s6
- Sərdar imarətinin qabağı:11,s10-12,s10-13,s10-14,s10-15,s10-16,s10-17,s10-18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-22,s10-23,s10-24,s10
- sərsəri zimistanın hərəkəti-müstəbidanəsi: 3,s6
- Səttarxan'ın fəth və nüsrət etməsi: 6,s7
- seyidlik ocağının nuru: 17,s5

- sındırın bu murdar cəmiyyəti-xeyriyyənin kruşkası: 2,s11
- sizin dərmanın on iki il bundan sora çox pis nəticəsi: 22,s6
- sizin hünərinizin bərəkəti: 22,s6
- sizin jurnalınızın 9-cu nömrəsi:12, s7
- soltanın öz nitqi: 1,s7
- su məsələsinin istiftası: 19,s5
- Sultan Əbdülhəmid'in təqsimnamələrini nəşr eliyən Osmanlı mücahidlərinin qəzetələri: 15,s5
- sultanın bu hərəkəti: 18,s5
- suya düşən adamın ölüsü: 23,s5
- suyun xasiyyətlərindən biri: 13,s6
- şad olmamın səbəbi: 18,s7
- Şah Abbas məscidinin hücrələri: 14,s8
- Şah Abbas məscidinin qapısı: 15,s6
- şah evlərinin yanısı: 24,s6
- Şahbazül-mülkün komandası: 10,s4
- şahın plastinkalarının nömrələri: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3
- şahın qılıncının keskin olması: 6,s7
- şahidsiz və sübutsuz mö'təbər bir şəxsın adı: 5,s7
- şalvarın bir hissəsi: 17,s6
- şalvarın bir özge yeri: 17,s5
- Şamaxı əhlinin bu qərədadı: 23,s7
- şəbih atının altı: 5,s5
- şəhər qiraətxanasının gözəl-göyçək müdirəsi: 15,s6
- şəhər rəislərimizin və idarə üzvlərinin və cəmi şəhər rəişəfdlərinin bir neçəsinin ömrü: 10,s6
- şəhərimizin qəzetə oxuyanları: 22,s7
- şəhərin ağsaqqal hacıları: 6,s7
- şəhərin böyük küçəsi : 8,s5
- şəhərin köhnə mədəniyyəti: 16,s7
- şəhərin mö'təbər küçəsi: 8,s5
- Şəkərlinin yavuqluğunda olan Qaraməryəm kəndinin mollası: 20,s7
- Şəki pirlərinin tə'siri: 19,s6
- Şəki'nin hamı üləması: 12,s5
- şəxslərin sə'y və talaşı: 16,s5
- Şeyh Minas məhəlləsinin məscidi: 9,s5
- Şeylərin səliqəli qablanmağı: 3,s9-4,s9
- Şeytanın öz yaxın dostlarından birinin deməyi: 19,s6
- Şeyx Həmid Paşa'nın imarət tikdirməyi: 23,s5
- Şeyx Nizami'nin günbədinin tikilməyi: 5,s5
- Şeyx Nizami'nin künbədinin tikilməyi: 19,s6
- Şeyx Nizami'nin nişangahı: 4,s6
- Şiə ilə Sünninin təfavütü: 5,s7
- şikəst olanın familiyası: 16,s9-17,s9-18,s9-19,s9
- şikəstə qarabağının başı: 15,s7
- Şirvan'ın fisincan, mürği-turş yeyən mütəşəhhisləri: 9,s5
- şö'bənin köçmək məsələsi: 17,s5
- şöhrətli yazıçılarımızın çoxu: 8,s6
- Ştrixer'in diş müalicəxanası: 1,s9-5,s8-6,s8-7,s8-8,s9
- Ştrixer'in diş müalicəxanası: 1,s9-5,s8-8,s9-9,s9
- Şuşa şəhərinin lap zorba mollaları: 2,s5
- Şuşa şəhərinin lap zorba mollalarının bu soyuqda sitildiyə-sitildiyəbu otuz-qırx verst yolu gəlməkdən manzurları: 2,s5
- Tağıyeva Xanım'ın evi: 8,s6
- Tağıyev'in qız məktəbi: 10,s7
- tamam küçənin imarətləri: 18,s5
- tanımadığımız adamın yazmağı: 7,s5

- Tatar qəzetələrinin mühərrirləri: 19,s7
- Təbriz'in axır halları: 2,s9
- təgvimin heç lüzumu : 1,s5
- tənqiddə göstərilən qüsurların bir neçəsi: 8,s6
- Tərcüman'ın bu sözləri: 4,s5
- Tərcümeyi-Our'ani- şərifin əvvəlinci cildi: 1,s9
- təzə ilin bizlərcə ən əhəmiyyətli iş və məsələsi: 4,s5
- təzə məktəplərimizin vücudu: 22,s12
- tezə müalicəxananın qabağı: 11,s8
- təzə sultanın taxta çıxmağı: 17,s5
- təzə tikiləcək evin binövrəsi: 18,s8
- Tiflis camaat darülfünununun müsəlman şöbəsi: 16,s2
- Tiflisin müsəlman casusları: 11,s5
- Tiflis'in şeytanbazarı məşədiləri: 10,s7
- Tifli'sin, Bakı'nın küçələri: 2,s4
- tiryək və mərizxanalardakıların sanı: 2,s8
- Türküstan vilayətinin ikiayaqlı heyvanları: 22,s4
- uca divarın üstü: 2,s4
- uşkol komissiyasının üzvləri : 3,s7
- uşkolun bərpa olunmağı: 22,s7
- uyezd naçalnikinin dilmanççı teatrın bufeti: 13,s6
- üç böyük məscidin səhnəsi: 11,s7
- üç ilin müddəti: 20,s5
- üç milyon Müsəlmanın yarısı: 5,s5
- Üzeyir cənablarının şirin tərcümələri: 14,s5
- Varansovski və Vrangelski küçələrinin küncündə: 6,s7-7,s8-9,s9-12,s8-14,s8-16,s9-17,s9-18,s9-19,s9
- vəfat etmiş bir şəxsin adına açılan bir məktəbin çox yaşamağı: 16,s7
- vəqf olunan dükənlərin biri: 9,s5
- Veyl dərəsindəki ən ali imarətlərin biri: 3,s5
- Vısotski və kampaniyasının çay şirkəti: 3,s8-4,s8-5,s9-6,s9-8,s9-9,s9-10,s8-11,s812,s8
- vücuda sataşmağın heç mə'nası: 22,s4
- Xaçpərəst bayramının axşamı: 1,s5
- xalqın şənü vəhşiyəti: 1,s8
- xanımların, Qafqaz Müsəlmanlarının və İranlıların cəmiyyəti-xeyriyyələrinin menfəəti: 11,s9
- xanın formalı dujurkasının dalı: 15,s6
- Xoşkənişin kəndinin mollası: 6,s7
- Xristiyan arvadlarının hamısı: 13,s4
- Xristiyan arvadlarının hansı səmtdə olmaları: 13,s4
- Yanvar ayının beşinci gecəsi: 3,s7
- Yaponiyalıların hər halları, hər təbiətləri: 12,s5
- Yaponiyanın Tokio şəhəri: 23,s6
- Yaqodi'nin arvadının başı: 17,s8
- yaşının bir aylığı: 22,s5
- Yaxşı xalanın niyyəti: 15,s5
- yazdığımız mətləblərin əvvəlincisinin çap olunmağa ləyaqəti:12, s7
- yazdıqları hər sətrin içi: 19,s7
- yazdıqları kitabın üstü: 8,s6
- yeddinci yerin altı: 2,s7
- Yedigarov və Nəzərov qardaşlarının ticarət evi: 3,s9-4,s9-5,s8-6,s8-7,s8-8,s9
- yerdə qalan otuz ilin yarısı: 5,s7
- yerdə qalan pulun çoxu: 11,s7
- yerli Qırğızların, Türklərin ziraət yerləri: 5,s6
- yerlilərin baş yarmaqdan, şəbih getirməkdən, qoçubazlıqdan savayı nə ehtiyacları: 7,s5
- yetim balaların halları: 2,s5
- yolların az-çoxu: 1,s6
- yuxarıda yazdığımız beş məktəbin adları: 20,s6

yuxarıdakı istiftanın cavabı: 19,s5
yuxudan gözlərini açan qırmızısaqqalılardan
hümməti: 8,s6
yüz kişidən artıq üləmanın iştirakı: 10,s4
yüzlerce camaatın qarşısı: 19,s7

zalım oğlu zalımın əli: 4,s6
Zinger Kompaniyasının tikiş maşınları:
2,s6-4,s7-5,s8-6,s8
ziyarətinə gedən hacıların nainki gözlərini,
hətta beyinlərini: 17,s5

4.1.3. Belirtisiz İsim Tamlaması

4.1.3.1. İki Kelimeden Oluşan Belirtisiz İsim Tamlamaları

"Bolğur" səhrası: 1,s7
"Çanaq" məsələsi: 18,s7
"Çernef" hamamı: 17,s8
"Hayat" kitabxanası: 12,s8
"İstikbal" qəzəti: 7,s5
"Nicat" cəmiyyəti: 1,s11
"növbət" məsələsi: 10,s5
"Nur" mədrəsəsi: 22,s5
"Vələzzalin" kəlməsi: 13,s6
"Nicat" cəmiyyəti: 1,s7
"Parij" mehmanxanası
"Tayms" müxbiri: 4,s6
761 məsələsi: 2,s9 -5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-
14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9
81-ci nömrəsi: 4,s5
abunə bədəli: 7,s8
abunə dəftəri: 7,s8-12,s9
abunə qiyməti: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-
-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3-
14,s3-15,s3-16,s3-17,s3-18,s3-19,s3-20,s3-
21,s3-22,s3-23,s3-24,s3
ağanın zəzəri: 13,s5
Ağdam bazarı: 2,s5
Ağdam camaatı: 10,s5
Ağdam hamamı: 23,s5
Ağdam məscidi: 10,s5
Ağdam qəsəbəsi: 10,s5
Ağrı dağı: 4,s5
ağsaqqal vıstavkası: 9,s8
Akt günü: 22,s7
Allah bəndələri: 20,s5
Allah bəndələri: 3,s5
Allah bəndəsi: 3,s7-6,s5-12,s6
Allah özü: 15,s6
Allah vergisi: 13,s4
Almaniya bankları: 21,s11
aman günü: 24,s7
Amerika qalstuku: 11,s12
Amerika qızılı: 3,s8
ana dili: 4,s5
Ana tərbiyəsi: 18,s6
araba yolu: 8,s7
arvad cəmiyyəti: 2,s8
arvad məsələsi: 2,s8
Aşqabad məscidi: 4,s5
Aşqabad şəhəri: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-
-22,s3
aşura günü: 2,s4-4,s6-5,s5-5,s12-8,s7
atalar adəti: 16,s4
Atalar sözü: 15,s7
avam camaatı: 15,s7-20,s7
Avropa alimləri: 12,s6
Avropa elmi: 17,s6

Avropa libası: 19,s6
 Avropa məmləkətləri: 17,s6
 Avropa Millətləri: 4,s5
 Avropa müzeyxanaları: 17,s5
 Avropa qəzetləri: 18,s5
 Avropa tarixi: 13,s4
 Avropa tarixi: 20,s7
 Avstriya hökuməti: 13,s4
 avtomobil şinləri: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
 Axəsti kəndi: 7,s6
 axund həzrətləri: 5,s5
 axundlarımızdan birisi
 axundun sözü: 11,s6
 ayrılıq əlaməti: 3,s4
 Azərbaycan matəmgahı: 2,s5
 Azərbaycan meydanı: 2,s4
 Azərbaycan müsibətçədələri: 3,s6
 Babaratma piri: 20,s7
 badloq kağızı: 9,s5
 bağ sahibləri: 18,s9-19,s9-20,s9-21,s9
 bahar fəsli: 15,s6
 Bakı şəhəri: 8,s6-9,s7
 Bakı üçitəlləri: 3,s8
 Balakən uçastkası: 15,s7
 balıq yapışqanı: 5,s6
 baqqal dükkanı: 3,s7-22,s6
 baqqal dükkanları: 2,s6
 bazar halvası: 1,s5
 Behişt əhiləri: 6,s4
 bərəkət duası: 3,s6
 Berlin şəhəri: 4,s7
 bir Erməni keşişi: 9,s6
 bolğar milləti: 7,s7
 boyun çəngəli: 3,s9-4,s9
 böhtan qurbanı: 15,s6
 böyütkən kötüyü: 5,s6
 bufet kassası: 13,s6
 bunlar hamısı: 2,s4-8,s6
 Bura "məşruə"çiləri: 10,s4
 bura bəyləri: 5,s5
 Bura məclisləri: 3,s6
 Bura qazisi: 7,s5
 burun yeli: 9,s5
 Buxara hökuməti: 1,s7
 buynuz şaqqıltısı: 14,s6
 bütərəstlik nişanəsi: 11,s5
 camaat darülfünunu: 23,s8
 camaat malı: 15,s6
 can məsələsi: 4,s5
 Car bazarı: 2,s7-9,s5
 cəfəngiyat kitabları: 21,s6
 cərrahlıq elmi: 9,s6
 cib bıçağı: 3,s9-4,s9
 cib davatı (çernilnitsası): 3,s9-4,s9
 cib fanarı: 3,s8
 cib qayçısı: 3,s9-4,s9
 cib qələmi: 3,s9-4,s9
 cibişdan məsələsi: 2,s5
 coğrafiya elmi: 20,s7
 cümə günü: 1,s6,s7-3,s7-13,s6-19,s6
 cümə axşamı: 1,s7
 cümə əhtiramı: 12,s6
 mürüvvət məclisi-xeyriyyəsi: 9,s6
 Molla Nəsrəddin qareləri: 9,s7

Eladə xoyluların təkyəsində düşən küftə
 davası: 9,s7
 "Birjoviye Vedemosti" qəzeti: 10,s7
 çaharşənbə gecəsi: 11,s6
 çaharşənbə günü: 19,s6
 Çaral bəyləri: 20,s7
 çay qaşığı: 12,s6
 çay qədri: 3,s8-4,s85,s9-6,s9-8,s9-9,s9-10,s8-
 11,s812,s8
 çayçı dükkanı: 2,s7
 çayçı dükkanları: 2,s6
 çəngi pulu: 11,s6
 çiçək mayaxanası: 4,s7-5,s7-6,s8-7,s8-8,s9-
 9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8
 çul-palası: 1,s8
 Danabaş kəndi: 2,s6-21,a7
 Daşkənd şəhəri: 2,s6-15,s7

 Davidov küçəsi: 2,s3

 Davud piri: 10,s7

 dəllək dükkanları: 2,s4

 dəlləklik təcrübələri:12, s7
 dəmir yolu: 8,s7
 Dərbənd dükancıları: 13,s6
 Dərbənd müsəlmanı: 13,s6
 dəstə qabağı: 2,s4
 Diduba məhəlləsi: 20,s8
 dilək tasi: 13,s7
 din haqqı: 15,s7
 div adımı: 11,s5
 divanbəyi xüsusu: 11,s5
 divar dibi: 12,s6
 divar təqvimi : 1,s5,s8-7,s7
 dolu duası: 19,s7

 dua vaxtı: 17,s11

 Duma işləri: 10,s4
 Duma üzvləri: 2,s12
 Duşaq stansiyası: 4,s5
 dünya üzü: 14,s7
 düşənbə günü: 19,s6
 Dvortsov küçəsi: 2,s8-4,s8--5,s9-6,s9

 Əbdülhəmid hərəmxanası: 18,s5
 əcinnəbaşının tükü: 4,s6
 əcnəbi fabrikləri: 3,s9-4,s9
 ədalət tərəfi: 2,s4
 Ədil ağa zəlisi: 6,s5
 Əfrasiyab çölü: 15,s5
 əhsan plovları: 5,s7
 əhsan pulları: 4,s6
 əl maşınları: 2,s6-4,s7-5,s8-6,s8-
 11,s10-12,s10-13,s10-14,s10-15,s10-
 16,s10-
 17,s10-18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-
 22,s10-23,s10-24,s10
 elektrik çıraqları:12, s7
 elektrik qüvvəsi: 3,s10-4,s10-6,s10-
 8,s10-10,s10-12,s10
 əlifba kitabı: 5,s6
 əlifba məsələsi: 8,s6
 Ərdebil pişiyi: 6,s5
 Ərəb dili: 17,s6
 Ermeni naxırçısı: 7,s6
 Erməni qəzeti: 6,s6
 Erməni qlasnları:12, s7
 Erməni toyçuları: 7,s6
 əsgər mənfəəti: 2,s8
 ev sahibi: 1,s8- 2,s5
 əvvəlinci nömrəsi: 3,s5
 Əylis camaatı: 21,s7
 Əylis camaatı: 8,s5
 fabrika anbarı: 3,s10-4,s10-6,s10-
 8,s10-10,s10-12,s10-15,s3-16,s3-17,s3-
 18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-22,s10

fabrika nişanəmiz: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3
 fahişəxana barəsi: 6,s5
 fahişəxana lotusu: 6,s5
 Fəş əmiri: 5,s6
 Fonoqrafiya alətləri: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
 fotoqrafiya kartoçkalrı: 3,s9-4,s9
 föhş atəşləri: 11,s7
 Frebel üsulü: 20,s5
 Fürudini məktəbi: 12,s6
 gecə kursları: 1,s7-s11
 gecə vaxtı: 8,s5
 gecə yarısı: 6,s4
 Gədəbəy mə'dəni: 16,s7
 Gəncə hacıları: 10,s6
 Gəncə mollaları: 5,s5
 Gəncə Müsəlmanları: 15,s6
 Gəncə şairi: 16,s8
 Gəncə şəhəri: 4,s7-7,s7
 Gəncəli məhəlləsi: 8,s8
 Giran qaraçısı: 6,s5
 Girdman çayı: 9,s7
 Gökçay mahalı: 20,s7
 göndəmək xərci: 3,s9-4,s9
 göndərmək xərci: 4,s7-5,s7-6,s8-7,s8-8,s9-9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8
 göz azarı: 9,s9-12,s9-13,s9-15,s9-20,s9-23,s8-24,s8
 gül dəstələri: 13,s5
 gülüstan yolu: 24,s4
 günorta vaxtı : 2,s6
 Gürcistan əhalisi: 3,s5
 Gürcü camaatı: 3,s5
 Gürcüstan iğtişası: 3,s5
 hacı oğlu: 22,s6
 haman günü: 7,s7
 həbəşilər yallısı: 5,s5
 həftə bazarı: 15,s7
 həkim işi: 20,s7
 hesab məsələsi: 2,s9-4,s7-5,s8-7,s5,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9
 hesab tə'limi : 2,s9-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9
 hesab üstü: 2,s7
 heyvan təbiəti: 17,s5
 hicab məsələsi: 8,s6
 hökumət idarəsi: 4,s5
 hökumət dairələri: 3,s6
 Hüseyinqulu məscidi: 7,s7
 ibtidai məktəbləri: 19,s7
 illər uzunluğu: 2,s8
 imam ehsanı: 5,s11
 imam matəmi: 6,s5
 imam xeyratları: 4,s6
 İngilis frakı: 11,s12
 ingilis poladı: 3,s8
 İngilis poladı: 3,s9-4,s9
 inkvizisiyon akademiyaaları: 5,s6
 insaf gözü: 11,s5
 İran arxalığı: 11,s12
 İran konsulxanası: 8,s6
 İran məşrutəçiləri: 14,s6
 İran tacirləri: 17,s5
 İrəvan camaatı: 9,s5
 İrəvan Müsəlmanları: 14,s8

İrevan quberniyası: 3,s9-4,s9-5,s8-6,s8-7,s8-8,s8
 İrəvan şəhəri: 9,s5
 islahat icrası: 7,s5
 İslam dini: 17,s5
 İslam mərkəzi: 14,s6
 İslam Tarixi: 5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9
 İstanbul "məşruə"ciləri: 10,s4
 İstanbul dərəsi: 17,s5
 istibdad nümunəsi: 17,s5
 istiqraz pulları: 3,s7
 istixarə vaxtı: 17,s11
 iştirak haqqı : 1,s9
 iştirakuyyun aqidəsi: 5,s6
 it kökü: 12,s4
 kaləndar pulu: 8,s7
 kalisə bayramları:1.s5
 kankan qazması: 7,s4
 Kars şəhəri: 6,s5
 karxana şeyləri: 1,s9-2,s9
 keçəllər barəsi: 2,s6
 keçi saqqalı: 16,s5
 kəndir misqalı: 20,s6
 kəramət məktəbi: 16,s7
 kəramət sahibi: 10,s6
 Kərbəla meydanı: 2,s4
 Kərbəla müsibəti: 8,s7
 Kərbəla vəq'əsi: 2,s4
 kikan balaları: 7,s2
 kişi çorabları: 7,s9
 kişi saati: 3,s9-4,s9
 kitab mağazası: 2,s9
 kitab sahihləri: 8,s6
 kitabfuruş dükkanı: 16,s8-18,s9-19,s9-20,s9-22,s9-23,s9-24,s9
 köçürtmək məsələsi: 8,s6
 küçə fohşləri: 6,s4
 küçə qapısı: 10,s5
 küflə qurdu: 6,s4,s5
 küfr fabrikanı:12, s7
 Kür suyu: 19,s4
 kürsü başı: 21,s4
 lə'nət fabrikanı:12,s7
 lə'nət möhrü: 11,s5
 Lissabon şəhəri : 2,s4
 Londra kabinəsi: 3,s7
 maarif əhli : 2,s4
 maarif nəzarəti: 4,s5
 mağaza nişanı: 2,s6-4,s7-5,s8-6,s8
 mağazin sahibi: 3,s8
 mahal qazisi: 19,s6
 mal dəyənəyi:15,5
 Maştağa kəndi: 5,s12
 matəm dəstələri: 5,s6
 matəm günləri:6,s5
 mazlumlar ahı: 11,s5
 məcmuə pulu: 8,s7
 mədrəsə tələbələri: 11,s7
 məhəllə əhli: 8,s5
 məhərrəm ayı: 1,s6-3,s7
 məhərrəm ehşanları: 3,s6
 Məhərrəm gəcələri: 5,s6
 Məhərrəm gəcesi: 6,s7
 Məhərrəm qabağı: 11,s6
 məhərrəmlik barəsi: 2,s6
 məhşər günü: 8,s5
 məktəb binası: 20,s5
 məktəb əvəzi: 8,s6

məktəb naziri: 10,s5
 məktəb vəkilləri: 21,s6
 məktub sahibləri: 9,s5
 məl'un oğlu: 3,s7
 mələk təbiəti: 15,s8
 məqalə sahibləri: 14,s5
 mərənd başmağı: 11,s12
 mərsiyə dərsləri: 17,s5
 mərsiyə məclisləri: 6,s6
 mərsiyəxan cənabları: 5,s7
 mərsiyəxan həzrətləri: 5,s7
 mərsiyəxan xəbərləri: 4,s5
 məscid ağzı: 15,s6
 məscid dükənlərini: 11,a7
 məsələlər özləri: 8,s6
 məssəb haqqı: 15,s6
 Məşq Məcmuəsi: 5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9
 Məşqətə kəndi: 5,s5
 məşrutə elanı: 24,s11
 məşrutə tərəfdarları: 17,s6
 meyvə sahibi: 18,s9
 Məzrə kəndi: 1,s7
 Millət Dostları: 5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9
 millət qeydi: 2,s5
 millət yolu: 13,s6-21,s5
 millətlər içi: 5,s5
 Miyanə camaatı: 1,s5
 molla firmaları: 11,s7
 molla imtihanı: 19,s2
 Molla Kazım qızı: 4,s6
 mollaların biri: 6,s5
 mollaların əli: 6,s5
 mövqəfat hesabı: 19,s7
 müctəhid fitvası: 4,s5
 müəllimlər məclisi: 11,s5
 Müsəlman "intelligentləri: 2,s4
 Müsəlman arvadları: 18,s6
 Müsəlman avamları: 11,s5
 Müsəlman axşamı: 8,s6
 Müsəlman ayları: 8,s9
 Müsəlman bayramı: 4,s6
 Müsəlman bayramları: 7,s7
 Müsəlman camaatı: 9,s5
 Müsəlman darülmüəllimi: 10,s4
 Müsəlman dəstəsi: 21,s7
 Müsəlman evi: 12,s8
 Müsəlman inqilabçıları: 4,s6
 Müsəlman işi: 21,s7
 Müsəlman kəndləri: 5,s7
 Müsəlman məmləkətləri: 17,s6-18,s5
 Müsəlman millətləri: 21,s5
 Müsəlman qəzetəsi: 7,s5
 Müsəlman quberniyaları: 13,s5
 Müsəlman sözləri: 19,s7
 Müsəlman şəhəri: 8,s5-16,s7
 Müsəlman tacirləri: 3,s5
 Müsəlman uşaqları: 1,s5-16,s6
 Müsəlman üzvləri: 5,s5-5,s6
 Müskürlü kəndi: 9,s7
 Müsləman qəzetələri: 2,s8
 müstəbid dəstəsi: 16,s6
 mütrüb babası: 6,s5
 mütrüb dəstəsi: 2,s7
 Müzəffəri məktəbi: 6,s7
 Nahçıvan şəhəri: 3,s9-4,s9-5,s8-6,s8-7,s8-8,s8
 nahiyə qazisi: 2,s7

nam atası: 22,s7
 nar çubuqları: 1,s6
 Naxçıvan mərsiyəxanı: 10,s7
 nəmənə hamamı: 9,s8
 Nəvruz bayramı: 5,s2
 nicat yolu: 16,s7
 nikah məcəlləsi: 7,s11
 Novruz bayramı: 11,s4-11,s5
 Novruz mədrəsəsi: 21,s5-23,s7
 Nuh qövmü: 7,s7
 Nuxa camaatı: 3,s7-4,s5-6,s5
 Nuxa cavanları: 21,s5
 Nuxa şəhəri: 2,s7
 Nüsnüs kəndi: 3,s6
 o biri: 1,s7
 oğlan uşaqları: 22,s6
 Ordubad cəhaləti: 21,s5
 Ordubad mahalı: 3,s6
 Ordubad mədrəsəsi: 17,s7
 Ordubad məxluqatı: 18,s7
 Ordubad meydanı: 7,s7
 Ordubad qızları: 21,s7
 Ordubad şəhəri: 11,s5
 Ordubad şəhəri: 4,s7
 Orenburq quberniyası: 15,s3-21,s8
 Orsk şəhəri: 15,s3
 oruçluq bayramı: 11,s6
 Osmanlı məclisi: 4,s6
 Osmanlı parlamenti: 10,s7
 Osmanlı sultanları: 8,s8
 Osmanlı taxtı: 15,s5
 Osmanlı vilayəti: 8,s8
 Our'an ayəsi: 16,s8
 Ozan məhəlləsi: 4,s6
 ördək tükü: 3,s9-4,s9
 öskürmə piri: 20,s7
 öz çərgəsi: 8,s6
 öz əlifbaları: 14,s7
 öz fikirləri: 2,s7
 öz rolü: 4,s6
 papiros qabı: 3,s8
 Parij jilitkası: 11,s12
 Parij'in observatoriyası: 3,s9-4,s9
 Paris brilyantları: 3,s9-4,s9
 Pataqonya vəhşiləri: 5,s5
 paytaxt gəzətləri: 5,s7
 pəncşənbə günü: 19,s6
 perevod kağızı: 8,s8
 Petrovsk şəhəri: 6,s5
 Pirqəmiş məhəlləsi: 10,s5
 plov yarmarkası: 9,s8
 poçt xarci: 1,s8-s9
 poçta kağızı: 3,s9-4,s9
 poçta qutusu: 1,s7- 2,s6-10,s7
 poçta xərci: 5,s10-6,s10-7,s10-8,s10-9,s10-10,s10-14,s4-20,s8-23,s3-24,s3
 posta məsrəfi: 3,s9-4,s9
 pravodnik qaloşları: 1,s10
 prikaşşik obşestvası: 9,s8
 prihod mollası: 2,s6
 pul qabı: 3,s8
 pul sahibi: 9,s8
 pul turşusu: 16,s7
 Puşkin küçəsi: 1,s8-3,s8
 Pyatıqorsk şəhəri: 18,s9-19,s9-20,s9-21,s9
 Q.Ə imzası: 10,s7
 Qafqaz dağları: 4,s5
 Qafqaz əhalsi: 20,s6
 Qafqaz müsəlmanları: 20,s5

Qafqaz xanları: 17,s5
 Qan ocağı: 1,s6
 Qanq çayı: 19,s5
 qaradovoy dalları: 16,s6
 Qasım kənd ləzgiləri: 8,s4-11,s5
 Qax bazarı: 21,s5
 Qax cahilləri: 21,s5
 Qax vilayəti: 9,s5
 Qaxay kəndi: 9,s7
 Qazax şəhəri: 16,s5
 qazilik qulluğu: 20,s6
 qələm sahihləri: 14,s5
 qəyyumluq kantorası: 16,s5
 qəzetə maraqlısı: 1,s7
 qış vaxtı: 5,s7
 qışlaq əfəndisi: 10,s6
 qız məktəbləri: 5,s5
 qız mükəllimləri: 21,s7
 qiraətxana müdirəsi: 15,s6
 qoçu davası: 8,s7
 qoşun dəstələri: 10,s4
 qoyun sürüsü: 5,s5
 qradanaçalnik divanxanası: 2,s6
 Qrsk şəhəri: 21,s8-23,s8-24,s8
 Quba meydanı: 7,s7
 Quba qazisi: 14,s7
 Qurban bayramı: 5,s2
 qurbqn dəriləri: 9,s6
 Qutu içi: 3,s9-4,s9
 qürücü qızı: 12,s8
 Ramazan ayı: 9,s7
 rəiyyət balaları: 20,s7
 rezin daraqları: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
 rezin naboykaları: 1,s9-2,s9
 rezin oyuncaqları: 1,s9-2,s9
 rezina buludları: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
 Riqa şəhəri: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
 ruhani məclis: 19,s2
 Rus bayramları: 8,s9
 Rus dərsi: 3,s8
 Rus dili: 4,s5
 Rus kəndləri: 1,s7
 Rus məktəbləri: 17,s6
 Rus mühacirləri: 5,s6
 Rus prazdniki: 4,s6
 Rus sərhəddi: 3,s6
 Rus sertiği: 11,s12
 Rus sözləri: 21,s5
 Rus uşkılları: 16,s6
 Rus-Yapon davası: 6,s4
 saat qabı: 3,s8
 sabun qabı: 3,s9-4,s9
 sabun tozu: 3,s9-4,s9
 Salanik qəl'əsi: 18,s5
 Salolak küçəsi: 7,s9
 saman çöpü: 24,s6
 Samur mahalı: 7,s6
 Saratov sarpinkası: 7,s9
 sarılıq piri: 17,s5
 savab işi: 8,s7
 savab sahibi: 15,s6
 Səadət məktəbi: 16,s7
 Səadət uşkolı: 1,s8
 səhər yeri: 10,s5
 Səmərqənd meşələri: 15,s7
 sentyabr ayı: 10,s5

Serbiya hökuməti: 13,s4
 Serbiya məmləkəti: 13,s4
 sərçə yumurtası: 16,s11
 səşənbə günü: 19,s6
 seyid fabrikalari: 11,s7
 seyid fabrikalari: 2,s8
 seyid nəslı: 3,s6
 səyyahlar dəstələri: 15,s7
 sifariş sahibləri: 12,s8
 Sinbir quberniyası: 6,s6
 Skaçya məydanı: 20,s8
 söyüd ağacı: 1,s8
 söyüş imtahanı: 7,s4
 spiçka qabı: 3,s8
 stol örtükləri: 21,s9
 strajnik arvadları: 13,s4
 straxovoy pulu: 4,s7
 streskop aləti: 3,s9-4,s9
 su məsələsi: 19,s5
 Sumbatov çüçəsi: 6,s4
 Suxum şəhəri: 13,s5
 Sübh əzanı: 14,s8
 süd gardaşı: 5,s6
 sünni məktəbi: 9,s5
 sünni uşaqları: 18,s7
 şam əzanı: 14,s8
 Şamaxı sövdası: 21,s7
 şaqird dəftərləri: 5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9
 Şaren dərisi: 3,s9-4,s9
 şəbeh atı: 4,s6
 şəbih oyunu: 4,s6
 şəfa evləri: 5,s5
 şəhər duması: 12, s7
 şəhər idarəsi: 5,s5
 şəhər qiraətxanası: 15,s2
 şəhər upravası: 15,s2
 şərabxana ünvanı: 21,s5
 şəriət hökmləri: 10,s4
 şəriət qeyrəti: 24,s6
 şiə banqı: 17,s5
 şiə məktəbi: 9,s5
 Şimal yeli: 1,s8
 şimpyonluq məktəbi: 6,s7
 Şirvan əhalisi: 2,s7
 Şuşa mollaları: 13,s6
 Şuşa şəhəri: 4,s7-8,s5
 tapança davası: 3,s6
 tapança gülləsi: 3,s6
 tasua günü: 5,s5
 Tatar qəbristanlığı: 9,s7
 teatr biləti: 13,s12
 təbrik teleqramı: 4,s6
 Təbriz acısı: 1.s5
 Təbriz açları: 16,s7
 Təbriz müctehidi: 1,s4
 Tebriz müctehidi: 1.s5
 Təbriz yolu: 19,s8
 təhvil suyu: 13,s6-16,s6
 teleqraf xəbərləri: 3,s5-4,s6-5,s5
 tə'ziyə məclisi: 1,s6
 təzvir fabrikası: 12, s7
 ticarət aləmi: 8,s8
 Tiflis qazisi: 20,s6
 Tiflis teatri: 15,s11
 tiryək çubuğu: 1,s7
 toy qonaqlığı: 6,s5
 tufan zamanı: 7,s7
 tufəng arxası: 3,s6

- Türk dili: 2,s8-16,s7
Türk Elifbası: 5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9
Türk kitabları: 21,s6
Türk məcmuəsi: 1,s3
Türkistan qəzetəsi: 15,s7
Türkistan xəbərçisi: 8,s8-9,s6
Türkistan yolu: 1,s8
ucuz qiymət: 7,s9
uçebnik məsələsi: 9,s8
urus divanxanası: 14,s6
urus məktəbləri: 16,s6
Uşaq Bağçası: 5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9
üləma məclisi: 7,s5
üzüm suyu: 14,s6
Varşava firmaları: 3,s9-4,s9
vəba zəhəri: 19,s5
vəqf dükkanı: 2,s7
vəqf işləri: 7,s5
vətən dili: 5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9
vətənpərvərlik meydanı: 2,s4
Vladiqafqaz məscidi:12, s7
Vladiqafqaz mollası: 6,s5
xaçpərəst bayramları:1.s5
xanlıq karvansarayı: 1,s7
xas axşamı: 5,s7
Xasayurt mollası: 1,s8
xəlaülmülk ləqəbləri: 17,s5
xəstələtmək kəraməti: 15,s7
Xeybər Qalası: 4,s5
Xristiyan keşişləri: 5,s6
yağış suyu: 19,s5
yangı faciəsi: 9,s1
Yapon arvadları: 14,s7
Yapon dili: 9,s5-11,s7
Yaponiya camaatı: 5,s5
Yaponiya məktəbləri: 20,s7
Yaponiya xanımı: 14,s1
Yaponya cavanları: 20,s7
yay yorğanları:21,s9
Yəhudilər faciəsi: 23,s8
Yekaterinodar şəhəri: 16,s7
yekşənbə günü: 19,s6
yer üzü: 1,s10- 2,s4-7,s7-8,s6
yetim evləri: 5,s5
Yevlax stansiyası: 3,s5-9,s8
yol zəhməti: 18,s7
yövmiyyə dəftəri : 2,s9 -5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9
zakon kitabları: 9,s5
zalım balası: 12,s6
zəhmət haqqı: 10,s8
zəhrimar balıqları: 16,s12
zənanə saatları: 3,s9-4,s9
zənbur idarəsi: 12,s9
zəncəbil çörəyi: 17,s5
Zərəfşan nəhri: 1,s7
zibil qutusu: 16,s7
ziyarət işi: 8,s7
zülcinah fükərası:12, s7

4.1.3.2. Üç ve Daha Fazla Kelimeden Oluşan Belirtisiz İsim Tamlamaları

- "Din və Məişət" mühərriri: 17,s5
"Din və məişət" məcmuəsi: 4,s6
"Din və məşəqqət" məcmuəsi: 8,s6
"Əcaib Hallar" məqaləsi: 5,s6

- “Fevaidül-müşahid” kitabı: 13,s5
 “Məhərrəm günləri” məqaləsi: 5,s6
 “Yeşin bacı” oyunu: 17,s7
 “Zübdətüt-təvarix” kitabı: 19,s6
 15 müsəlman evi: 4,s5
 3 döş və 2 də qol düyməsi (zapinkası): 3,s9-4,s9
 31 mart faciəsi: 15,s12
 açılan arvad darülfünunu: 21,s6
 açıq cib saati: 3,s8
 araba və velosiped şinləri və hissələri: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
 Asiya və Avropa xörəkləri: 4,s8-5,s9-6,s8,s9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8-14,s8-15,s8-16,s8-17,s8-18,s9-19,s9-20,s9-21,s9-22,s9-23,s9-24,s8
 Avstriya ilə Serbiya hökuməti: 8,s8
 Bakı, Nuxa və Tiflis müəllimləri: 1,s5
 bəhri-təvil sahibi: 5,s6
 beş Müsəlman xanəsi: 15,s8
 beynəlmiləl saat sərgisi: 3,s9-4,s9
 Biçarə ana və atası: 18,s6
 bikaq müsəlman cavanları: 4,s6
 bir bab dükanı: 2,s7
 bir derməni keşişi: 9,s6
 bir dəstə zəbani qoşunu: 3,s5
 bir dövlətli erməni xanımı: 9,s6
 bir elə dua bilən molla yeri: 2,s6
 bir göz muncuğu: 15,s5
 bir millət barəsi: 1,s7
 bir müsəlman şəhəri: 24,s6
 bir nəfər qərəz əhli: 17,s7
 bir perevod kağızı: 8,s8
 bir qəflət dəryası: 1,s8
 bir qəyyumluq kantoru: 16,s5
 bir Rus sözü: 19,s7
 bir tikə çörək sahibi: 3,s5
 birinci məhəllə imamı: 21,s2
 bizim Şahtaxtı kəndi: 21,s5
 boğaz, burun və qulaq həkimi: 9,s9-12,s9-13,s9-15,s9-20,s9-23,s8-24,s8
 böyük Rus kəlisəsi: 18,s6
 bu Avropa müqəllidləri: 8,s6
 Bu gaydanı müsəlman müəllimləri: 1,s5
 bu hərəkət dövrü: 2,s7
 bu malların içində bir neçə partiya kətan vəmanufaktura malı: 21,s9
 bu qış günü: 2,s5
 Bu Sünni, Şiə azarı: 20,s7
 bu Türk kitabları: 21,s6
 bu Urus tayfası: 16,s6
 cəmi müsəlman qəzetələri: 14,s4
 cəmi tərəqqi və hüriyyət tərəfdarları: 4,s6-8,s4
 cəmi xristiyan xanımları: 13,s4
 cəmiyyəti xəyriyyə üzvləri: 13,s12
 cərrah və həkim hacətləri: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
 cərrah və təbabət şeyləri: 1,s9-2,s9
 coxlu təbrik teleqrafları: 17,s5
 Culfa'da İran tacirləri və araza tökülən İran məzlumları: 18,s11
 cümə günləri və böyük müsəlman bayram günləri: 7,s6
 çəkən rezin qayıqları: 1,s9-2,s9
 dəmir yolunun qırağı: 14,s6
 din və məişət mollaları: 3,s5
 Din və məişət jurnalı: 3,s5
 din-məssəb haqqı: 15,s6
 donbalaq aşmaq təriqəti: 15,s7
 elektrik maşını alətləri: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10

- elektrik və buxar hikməti: 18,s7
- Erməni-Müsəlman ədavəti: 6,s4
- əski Türk əsərləri: 11,s5
- Firudini və Müzəffəri məktəbləri: 6,s4
- Fransa xariciyyə naziri: 5,s6
- gözəl Türk kitabları: 21,s6
- Hacı Mirağa Hacı Mircəfər oğlu: 3,s6
- Hacı Möhsün adında bir Xorasan qaraçısı: 15,s5
- hamı Rus camaatı: 5,s6
- həftədə bir dəfə çıxan Türk məcmuəsi: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3-14,s3-15,s3-16,s3-17,s3-18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3-23,s3-24,s3
- hər cür Asiya və Avropa xörəkləri: 11,s8
- hər cür Avropa və Asiya libasları: 12,s8
- hər əhsan plovu: 7,s5
- hər qisim rezin şeyləri: 1,s9-2,s9
- hilalül-məhərrəm məqaləsi: 3,s6
- İtaliya məmləkətində olan zəlzələ barəsi: 2,s7
- İçəri və uşaq azarı: 9,s9-12,s9-13,s9-15,s9-20,s9-23,s8-24,s8
- içində yaşadığı Bakı camaatı: 8,s6
- iki müsəlman kişisi: 3,s7
- iki qardaş arası: 18,s7
- ilin axır çaharşənbəsi: 15,s5
- İmam Həsən vəfatı: 12,s6
- İmam Hüseyin tə'ziyəsi: 8,s4
- imtiyazati-məzkurənin xəli: 6,s6
- İranlı, Türk məktəbləri: 2,s8
- İrəvan müsəlman qızları: 21,s6
- iştahayi-meyli-istibdad: 11,s4
- kəfgiri-hürriyyət: 11,s4
- keyli-istibdad: 11,s4
- Kırım milli məktəbləri: 4,s5
- manufaktur (parça) mallarının anbarı: 3,s9-4,s9
- məktəb və maarif işləri: 24,s11
- məktəbi-ruhaniyyə kitabxanası: 2,s9-4,s7
- məktəblərdə oxunan hər cür dərs və qiraətkitabları: 2,s9
- məktub və teleqraf adresi: 1,s3
- Məşədi Qərib məscidi: 11,s6
- millətpərəstlik eləmək xayalı: 21,s4
- Milli Rus Firqəsi: 5,s6
- Mirəbdülsəməd ağa məscidi: 11,s6
- miyana ürafa və danişməndləri: 1,s5
- Molla Gümri məscidi: 24,s6
- Molla Nəsrəddin idərəsi: 8,s8
- Molla Nəsrəddin qəzetəsi: 8,s4
- mö'min müsəlmanlar içi: 3,s5
- mövlud peyğəmbəri bayramı: 16,s7
- mükəmməl surətdə bir ləqəb maşinası: 17,s5
- Müsəlman dükənləri və mağazinləri: 7,s6
- Müsəlman-Erməni davası: 2,s8
- nə gecə və nə gündüz rahatlığı: 20,s7
- nə növ vətən və millət dərdi: 14,s6
- neçə milyon camaat pulu : 7,s5
- neçə müsəlman qiraətxanası: 2,s7
- Nijni Təzəpir küçəsi: 3,s7
- nişana vurmaq tə'limi: 6,s11
- Novruz bayramı günü: 16,s6
- Nümuneyi-ədəb məktəbi: 17,s5
- o millət ataları: 2,s5
- oğurlamaq sezonu (mövsümü): 7,s5

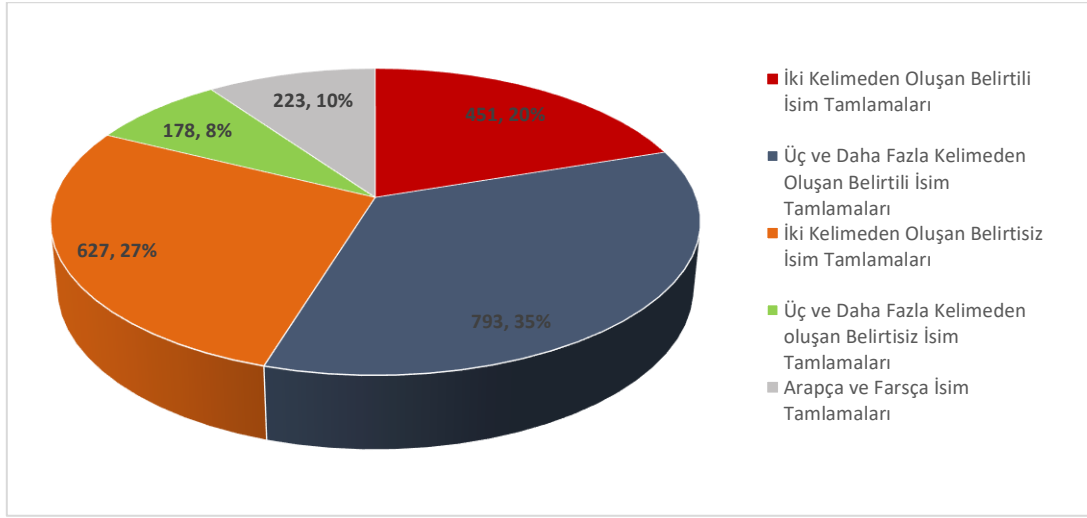
- on iki dəstə mərsiyəxan qoşunu: 3,s6
Ordubadlıların talaffüz məsələsi: 18,s7
Osmanlı fənn hey'əti: 11,s5
Osmanlı Millət Məclisi: 1,s7
Osmanlı, İran haqqı: 6,s6
öküzdən boşatmaq məsələsi: 18,s6
öz təsərrüfləri: 2,s7
Pruşkeviç Qafqaz müsəlmanları: 3,s6
pul və ya poçta markası: 3,s9-4,s9
Pürkəndi”ni dağıdıb camaatı birəhmanə qıran
Namu xan barəsi: 3,s6
Qafqaz dəmiryolu: 3,s11
Qafqaz müsəlman cəmiyyəti rəisi: 8,s6
qəyyumluq kantora rəisi: 16,s5
qıl körpusünün yanı: 3,s5
Qırğız və Kazak Türkləri: 7,s5
Qırğız və Kazak yerləri: 7,s5
qızıl kəmərlər ortası: 13,s7
Quba'dakı çayçı dükənini: 4,s6
rezindən maşın alətləri: 3,s10-4,s10-6,s10-
8,s10-10,s10-12,s10
Rus-Osmanlı qoşunu: 3,s6
sarı mahud parçası: 15,s6
sədaqətli Qafqaz müsəlmanları: 1,s12
sünni-şiə sözü: 21,s6
süzdürə “ya maqlübəl qülübül-mütəqəllibin”
duası: 12,s6
Şah Abbas məscidi: 19,s6
şami-qəriban gecəsi: 6,s4
Şəki axundları və camaatı: 4,s6
şəriətə xilaf olan teatr tamaşası: 3,s5
Şirni məclisində aldıkları k: 2,s5
teatr oynuyanlar barəsi: 3,s5
təbxiri-hürriyyət: 11,s4
tə'minat almaq ilmi: 3,s7
tə'mirat mövsümü: 15,s3
təşrif etmək xəbəri: 3,s5
təzə məktəb söhbəti: 20,s5
ticarət və ekonomi xəbərləri: 7,s6
ulumi-təbiyyə muəllimi: 2,s8
Urus-Müsəlman uşkolası: 16,s6
uzunsaç və öz milli əlbəmələrilə: 14,s7
üç çapağının üçü: 3,s9-4,s9
üç yüz min Bakı camaatı: 19,s5
ürəklər parçalayan Azərbaycan matəmğahı:
2,s4
üsuli- cədid məktəbi: 19,s7
üsuli-cədid məktəbi: 7,s4
velosiped şinləri və hissələri: 1,s9-2,s9
xalis ingilis poladı: 3,s9-4,s9
xalis ingilis poladı: 3,s9-4,s9
xummi -qədir günü: 9,s5
yalançı camaat vəkilləri: 9,s5
yaxşı köbək duası: 19,s6
yeddi həmsəri evi: 6,s5
yetimlərin, dul arvadların damağları: 5,s7
yüzden artıq şikayət kağızı: 1,s5
zağraniçni cib bıçağı: 3,s8
zərif Paris qiblənməsi: 3,s8

4.1.4. Arapça ve Farsça İsim Tamlamaları

- abi-kövsər: 14,s7
aləm- rüsvayi: 8,s5
aləmi-bəqa: 23,s7
aləmi-bərzəx: 13,s5

aləmi-fəna: 23,s7
 asari-sədaqət: 19,s4
 avareyi-nan: 8,s5
 axiri-ömr: 14,s4
 ayəyi-Qur'an: 19,s4
 ayineyi-şe'r: 4,s4
 badeyi qəflət: 5,s4
 başqa-şəhərlər: 1,s9
 bəhri-təqarib: 4,s4
 bəhri-təvil: 5,s6
 bəistilahi-Rus : 1,s6
 bəni- növ'i-bəşəri: 18,s7
 bəşirətül-ətfal: 5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9
 bəyanül-həqq: 6,s6-13,s5
 biarül-soltan: 17,s5
 bimaneyi-əğyar: 17,s4
 Bürhani- tərəqqi: 6,s6
 camaatı-meşrutə: 1,s7
 cəmiyyəti-xeyriyyə: 2,s11
 çareyi-əmri-müsəlman: 8,s5
 çubi-çini: 9,s6
 darül- müallimin: 4,s5
 darül-irfan: 2,s6
 darül-müəllim: 5,s5
 dəhri-maarif: 17,s4
 dərdi-möhnət: 4,s4
 dərsi-ibrət: 3,s4
 dini-xuda: 16,s4
 dovşanüs-səltənə: 17,s5
 dudi-ah: 4,s4
 Əflatuni-fikir: 9,s6
 əhli-maarif: 2,s8
 əhli-məclis: 17,s8
 əhli-qələm: 8,s6
 əhli-savad: 7,s6
 əlfəqiri- fexri: 8,s7
 əllameyi-əsr: 21,s6
 elmi-bqami-millətşər: 18,s7
 elmi-ilahi müəllimləri: 16,s6
 elmi-lədünn: 19,s7
 elmi-tibb: 4,s6
 əmiri-Buxara: 17,s6
 əmri-maarif: 17,s4
 əmri-millət: 3,s4
 əqsayı-Şerq: 3,s4
 ərbabi-elmin nəzəri: 18,s7
 ərəstu-kirdar : 9,s6
 ərkani-din: 6,s6
 əskinül-qəlb: 10,s5
 əsnayı-moizə: 7,s4
 əsnayı- müharibə: 11,s7
 əşxasi- matbuat: 11,s5
 Əzalətül-əvham: 4,s6
 faili-muxtar: 12,s4
 fazili-dövran: 20,s5
 fərzanəyi-əsr: 9,s6
 fikri-tərvici-qələm: 8,s5
 filosofi-zəmanə: 24,s6
 firqeyi-noməsləkan: 2,s8
 fitəfsirül-Qur'an: 1,s9
 güftarı-xud: 4,s4
 Gülistanı-İrəm: 15,s7

Şekil 4.1. Molla Nasreddin Dergisindeki İsim Tamlamalarının Oranı

Çalışmamızda toplamda 2272 adet isim tamlaması tespit edilmiştir. İsim tamlamalarının sayıları ve yüzdelik oranları yukarıdaki grafikte verilmiştir.

4.2. Sıfat Tamlamaları

4.2.1. İki Kelimeden Oluşan Sıfat Tamlamaları

1 manat: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3,s8-7,s3,s9-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3-14,s3-15,s3-16,s3-17,s3-18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3-23,s3-24,s3

1 girvənk: 5,s6

1 manat: 6,s8-7,s9

10 qəpik: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3,s6-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3-14,s3-15,s3-16,s3-17,s3-18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3-23,s3-24,s3

10 yaşında : 7,s6

11 manat: 2,s8-3,s9-4,s8,s9-5,s9-6,s9

12 aylıq: 1s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3-14,s3-15,s3-16,s3-17,s3-18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3-23,s3-24,s3

12 manat : 1,s3-2,s8-3,s9-4,s9

12 qəpik: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3-14,s3-15,s3-16,s3-17,s3-18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3-23,s3-24,s3

120 yeşik: 2,s8 -4,s8--5,s9-6,s9

13 dəfə:1,s3

17-ci nömrə: 16,s8

13 manat: 3,s9-4,s9

13 nüsxə: 1,s3

14 dəfə:1,s3

14 manat: 3,s9-4,s9

14 qəpik: 2,s8 -4,s8--5,s9-6,s9

15 daşlı: 3,s9-4,s9

15 manat : 1,s3

15 qəpik:4,s7-5,s7-5,s8-6,s8-7,s8-8,s9-9,s8-9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8-13,s9

15 yaşında: 7,s6

16 manat: 3,s9-4,s9

17 manat: 3,s9-4,s9

30 manat : 1,s3

18 manat : 1,s3-3,s9-4,s9

1908-ci il: 7,s6

1909-cu il: 2,s7

1909-cu sənə: 8,s9

2 dəfə:1,s3

2 girvənk: 5,s6

2 manat: 6,s8-7,s9-8,s6-9,s8

20 qəpiq: 6,s8-7,s9

21 manat : 1,s3

24 manat : 1,s3

25 adam: 4,s7-5,s7-6,s8-7,s8-8,s9-9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8

25 qəpiq: 1,s9-3,s8-5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9

25 qəpiq: 3,s9-4,s7,s9-5,s7,s8-6,s8-7,s8-9,s8,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s9

25 tamaşaçılar: 11,s7

26 dəfə:1,s3

26 nüsxə: 1,s3

27 dəfə:1,s3

3 aylıq: 1s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3-14,s3-15,s3-16,s3-17,s3-18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3-23,s3-24,s3

3 aylıq: 6,s8-7,s9

3 dənə: 2,s3

3 dərs: 20,s5

3 girvənk: 5,s6

3 manat : 1,s3,s9-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3,s8-7,s3,s9-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3,s9-13,s3-14,s3-15,s3,s8-16,s3-17,s3-18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3-23,s3-24,s3

30 qəpiq: 1,s8-2,s8-2,s9-4,s7-5,s7-6,s8-7,s8-8,s9-9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8

32 il: 1,s7

35 qəpiq: 2,s9-4,s7-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9

39 nüsxə: 1,s3

3-cü sinif: 22,s7

4 dərs: 20,s5

4 manat : 1,s3-s9-15,s8

4 qəpiq: 1,s3

40 qəpiq: 1,s8,s9-5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9

400 manat: 5,s6

45 qəpiq: 5,s6

5 dəst: 3,s9-4,s9-20,s5

5 girvənk: 5,s6

5 manat : 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3,s9-13,s3-14,s3-15,s3-16,s3-17,s3-18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3-23,s3-24,s3

5 qəpiq: 1,s3-4,s7-5,s7-6,s8-7,s8-8,s9-9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8

50 qəpiq: 1,s3,s9-5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9

52 dəfə:1,s3

52 nüsxə: 1,s3

5-ci sinif: 22,s7

6 aylıq: 1s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3-14,s3-15,s3-16,s3-17,s3-18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3-23,s3-24,s3

6 aylıq: 6,s8-7,s9

6 dərs: 20,s5

6 il: 3,s9-4,s9

8 qəpik: 1,s3-2,s3,s8-3,s3-4,s3,s8-5,s3,s9-6,s3, s8-7,s3,s9-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3- 14,s3-15,s3,s8-16,s3-17,s3-18,s3-19,s3 -20,s3-21,s3-22,s3-23,s3-24,s3	belə sözlər: 8,s6
81-ci nömrəsi: 4,s5	belə vəhşiliklər: 18,s5
9 aylıq: 1s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3 -9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3-14,s3-15,s3-16,s3- 17,s3-18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3-23,s3-24,s3	bəliğanə moizələr: 9,s5
9 yaşında: 7,s6	bənnə Məşədi Abbasqulu:12, s7
95 qəpiq: 3,s9-4,s9	beş hoqqa : 1,s7
9-cu nömrə: 11,s5	beş manat: 15,s1
acı yağlar: 5,s7	beş şah: 14,s4
açılan yetimxana: 16,s9-17,s9-18,s9-19,s9	beş toyuq: 5,s5
açılmış baş: 1,s5	beşinci cərgə: 16,s6
açuq məktub: 9,s5	bə'zi intelligentlər: 4,s6
ağlıyan müsəlmanlar: 4,s5	biçarə camaat: 6,s7
ağrısız diş: 1,s9-5,s8-8,s9-9,s9	biçarə müsəlmanlar: 6,s5
altı ay: 14,s7	biçarə qız: 18,s6
altı xanə: 15,s8	biədəb söz: 15,s8
altı yaş: 3,s6	bigünah qanlar: 9,s4
Artistiçeski teatr: 11,s9	bir "fənd": 1,s7
Asiyayi Rusiya: 3,s9-4,s9	bir "intelligent": 1,s6
aşağıdakı suallar: 19,s6	bir adam: 2,s5-4,s6
Avropayi Rusiya: 3,s9-4,s9	bir arvad: 4,s6
axar su: 19,s5	bir ay: 18,s7
axırncı moda: 3,s9-4,s9	bir bəhanə: 8,s5
axmaq ər:14,s4	bir boşqab: 12,s6
azarlı vilayətlər: 19,s5	bir cavan: 3,s5
balaca uşaq: 3,s6	bir cümə: 13,s6
balaca uşaqlar: 20,s5	bir dağ: 1,s6
başmaqlı müsəlman: 14,s6	bir daş: 18,s8
baxan bican: 2,s8	bir dəfə: 1,s3-3,s6
bəd əməl: 11,s6	bir dərviş: 7,s7
belə şeylər : 1,s7	bir əhval: 11,s6
belə işlər: 20,s5	bir əhvalat: 19,s5

bir əngəl: 2,s6
 bir əqiq: 15,s5
 bir ərizə: 20,s6
 bir ərizə: 3,s7
 bir əzəmət: 5,s5
 bir fırqə: 11,s6
 bir geyim: 4,s7
 bir girvənk: 1,s7
 bir gün: 2,s7-5,s7-6,s5-7,s4
 bir haçar 15,s5
 bir hey'ət: 15,s7
 bir hissə: 17,s6
 bir hücum: 1,s6
 bir kitab: 4,s6-5,s6
 bir kitabxana: 21,s6
 bir mahşər: 1,s6
 bir manat: 1,s3
 bir məclis: 2,s7

 bir məktəb: 2,s5
 bir mələk: 2,s7
 bir müddət: 3,s7
 bir Müsəlman: 2,s6
 bir müsibət: 4,s6
 bir nəfər: 1,s7-2,s4- 6,s7
 bir öküz: 2,s7
 bir paket : 1,s8
 bir papiros: 17,s6
 bir perde: 1,s6
 bir pristav: 1,s6
 bir qabil çöpçü tapıb: 2,s7
 bir qəpik: 5,s5
 bir qəribə: 11,s6
 bir qilabdan: 12,s6

 bir qismi: 2,s6
 böyük xidmət: 5,s6

 bir qoç: 14,s6
 bir qulaq: 4,s4
 bir quru can: 17,s7
 bir saət: 1,s6
 bir sancak: 3,s9-4,s9
 bir sillə: 7,s5
 bir şaqird: 2,s6
 bir universitet: 7,s6
 bir ülviyyət: 5,s5
 bir vaxt: 2,s7
 bir xəbər: 15,s7
 bir xütbə: 5,s7
 bir zaman: 1,s6
 bircə dəfə: 2,s5
 bircə dəfə: 4,s7
 bircə gün: 3,s7
 birinci məclis: 1,s7
 birinci məsələ: 2,s5
 boş cildləri: 5,s10-6,s10-7,a10-8,s10-9,s11-10,s10-14,s4-20,s8-23,s3-24,s3
 böylə meydanlar: 1,s6
 boz qatır: 1,s8
 böylə iş: 8,s5
 böylə qəbahət: 15,s4
 böylə zaman: 15,s3
 böylə zərafət: 15,s4
 böyük dəli: 6,s4
 böyük eyib: 6,s5
 böyük hünər: 5,s6-13,s4
 böyük izdiham: 12,s6
 böyük mə'lumat: 8,s9
 böyük məsələ: 4,s5
 böyük qan: 5,s6
 böyük şadlıq: 11,s5
 böyük təvafüt: 2,s9-4,s7 -5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9
 bu mətləb: 4,s4-16,s6

bu adres: 9,s8
 bu azar: 20,s7
 bu babət: 3,s5
 bu barədə: 2,s3- 2,s6
 bu biçarələr
 bu bid'ət: 11,s7
 bu cavab: 19,s5
 bu cavan: 6,s5
 bu cəhət: 2,s6
 bu cənab: 2,s3-4,s6-9,s6
 Bu cənablar: 7,s6
 bu dəfə: 4,s5
 bu eşşəklər: 6,s4
 bu ət: 10,s2
 bu əzm: 1,s5
 bu fərxəndə: 1,s5
 bu gənşular: 11,s7
 bu gün: 1,s7-2,s4-3,s7-8,s8-9,s6-9,s7-11,s4
 bu günlər: 2,s4
 bu günlər: 5,s5-23,s5
 bu günlər: 1,s5
 bu günlərdə: 24,s2
 bu hal: 1,s6
 bu il: 2,s3-4,s6-6,s5-22,s7
 bu iş: 1,s6
 bu işlər: 11,s7
 bu kağız: 3,s5
 bu kitab: 2,s9-4,s7-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9
 bu lafz: 1,s8
 bu Lənkəran: 18,s6
 bu məsələ: 15,s7
 bu məsələlər: 8,s6
 bu məşrutə: 24,s4
 bu millət: 3,s4
 bu moizələr: 5,s7
 bu münafiq: 13,s5
 bu nəsihət: 14,s8
 bu nişanə: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3,s6-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3
 bu oyunçular: 16,s6
 bu pullar: 2,s5
 bu qabiliyyət: 3,s4
 bu qərar: 7,s6
 bu qəzetlər: 16,s1
 bu qiymətlər: 3,s9-4,s9
 bu saat: 2,s7
 bu səslər: 2,s4
 bu sinn: 22,s5
 bu soyuq: 2,s5
 bu söz: 1,s6-2,s5
 Bu sözlər : 1,s7-2,s5-3,s5-4,s4,s5-8,s6-13,s4-18,s5,s7
 bu suallar: 2,s4
 bu suallar: 2,s7
 bu şəhər : 1,s5
 bu şeylər: 3,s9-4,s9
 bu şeytan: 4,s4
 bu teatr: 4,s6
 bu tərəf: 2,s5
 bu tiryəxanalar: 1,s7
 bu töhmət: 18,s6
 bu Urus: 16,s4
 bu uşaqlar: 22,s2
 bu xaraba: 7,s6
 bu xəyal: 16,s6
 bu Yaponiyalılar: 14,s7
 bu yazıçı: 14,s5
 bu zalımlar: 16,s5

bu zəkavət: 3,s4
 bu zəlilər: 15,s7
 bu zibil: 20,s2
 bunca cür'ət: 3,s4
 bunca mazet: 8,s5
 bunca qəzet: 8,s5
 cavan Türklər: 2,s8
 cəmi Müsəlmanlar: 14,s5
 cənab mərsiyəxan: 4,s6
 cildlənmiş kitablar: 6,s4
 cürbəcür adlar: 21,s6
 çox müvəvfeqiyyət: 5,s5
 çopur Mirsəfər: 12,s4
 çox adamlar: 2,s8
 çox ehtimal: 4,s5-10,s6
 çox elmlər: 7,s6
 çox hasiyyətlər: 13,s6
 çox işlər: 7,s6
 çox mənfəət: 2,s6
 çox moizələr: 5,s5
 çox qəribə: 13,s4
 çox qorxu: 15,s8
 çox razılıqlar: 3,s9-4,s9
 çox şəhərlər: 4,s6
 çox şey: 2,s8
 çox tərbiyəli: 14,7
 çox təriflər: 4,s5
 çox vaxt: 6,s6
 çox xərclər: 2,s3
 çox xütbələr: 5,s5
 çoxluca müsəlman: 7,s7
 çoxluca pul: 7,s7
 çürük şalvar: 17,s6
 danışılan xəbərlər: 3,s5
 dəhşətli mitinqlər: 4,s6
 dəllək Məhəmməd: 12,s7
 dəstgahlı poçtaxanalar: 8,s7
 dıbsız cəhalətimizi: 4,s5
 dilbilməz heyvan: 18,s6
 doğmayan arvad: 5,s6
 doğru söz : 1,s7
 doqquz ay: 18,s6
 doqquz kişi: 1,s6
 dörd dəmirçi: 19,s7
 dörd məktub: 10,s6
 dörd cümə: 13,s6
 dörd il: 2,s7
 dörd yaş: 3,s6
 duran ayaqlar: 6,s4
 düz deyil: 2,s6
 əbləhə kaş: 17,s7
 əcnəbi məmləkətlər: 3,s9-4,s9-12,s9
 əcnəbi millətlər: 17,s7
 əkinçi Qənbər: 12,s5
 ə'la qaloşlar: 11,s8
 elə bəhanələr: 21,s4
 əlli il: 7,s5
 əlli manat: 2,s6
 əlli uşaq: 20,s4
 əlli üqbə: 13,s5
 əllice manat: 3,s6
 elmi konfrans: 10,s4
 elmi söhbət: 7,s7
 əlvərişli qiymətlər: 3,s9-4,s9-5,s8-6,s8-7,s8-8,s9
 əmmaməli molla: 2,s4
 əmzikli övrətlər: 9,s9-12,s9-13,s9-15,s9-20,s9-23,s8-24,s8
 enli madepalam: 7,s9
 Ərəbi dər: 22,s5

ərizə verənlər : 1,s7
 Ermeni Sohomon: 7,s6
 əski imtiyazlar: 2,s7
 ətrafımızdakı tayfalar: 11,s7
 əvvəlinci il: 5,s10-6,s10-7,s10-8,s10-9,s11s,10-14,s4-20,s8-23,s3-24,s3
 əvvəlinci nəsihət: 1,s8
 əvvəlinci nömrə: 8,s7
 əz adəmiyyət: 4,s4
 fələk-rüf at: 1,s5
 fəqir qonşular: 5,s7
 filan bəy: 6,s5
 filan küçə: 8,s7
 filan məhəllə: 8,s7
 filan zad: 2,s5
 gavi-şövkət: 1,s5
 gələn nömrə: 23,s6
 göy muncuq: 13,s7
 gözəl imarətlər: 22,s7
 gözəl moizələr: 5,s5
 gözəl nəqşlər: 3,s9-4,s9
 gözəl qızlar: 8,s8
 gözəl rəviş: 8,s9
 gümüş kəmə: 11,s12
 gündəlik dərslər: 2,s9-4,s7-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9
 gürcü qızları: 11,s6
 hamı camaat: 3,s5
 hamısı köhnə: 5,s4
 hamilə övrətlər: 5,s8
 hansı alim: 2,s7
 haramzada İvan: 21,s4
 həmayil tufəng: 1,s5
 hər gecə: 14,s7
 hər gün: 3,s6-4,s5-7,s6
 hər il: 7,s5-10,s5
 hər məhəllə: 13,s5
 hər vaxt: 2,s7
 hər yer: 11,s8
 hər yeşik: 2,s8
 həradam: 5,s6
 hüccə demir: 20,s4
 ibtidai məktəplər: 3,s7
 igid adamlar: 16,s6
 igid oğlan: 1,s8
 iki bigünah: 15,s6
 iki cild: 15,s8
 iki cümə: 13,s6
 iki dəfə: 1,s7- 3,s6
 iki əlli baş: 12,s4
 iki gardaş: 7,s6
 iki gün: 8,s7-10,s5-11,s4
 iki həftə 1,s5
 iki hissə: 17,s6
 iki mauzer: 11,s6
 iki molla: 2,s5
 iki qumarbaz: 2,s7
 iki saat: 1,s7
 iki yaş: 3,s6
 iki yumruq: 7,s5
 ikinci il: 5,s10-6,s10-7,s10-8,s10-9,s1-10,s10-14,s4-20,s8-23,s3-24,s3
 ikinci klas: 3,s11
 ikinci məsələ: 2,s5
 ikinci müjdə: 16,s5
 ikinci nəsihət: 1,s8
 indiki ağalar: 2,s5

İranlı qardaşlarım: 19,s5
 irsi mərəz: 22,s6
 islanmış zəfəran: 12,s6
 işbu bəhr: 4,s4
 iyirmi il: 18,s8
 iyirmi qazaq: 1,s6
 kabab çini: 5,s6
 keçə papaq: 11,s12
 keçən gün: 11,s6
 keçən həftə: 11,s5
 keçən illər: 3,s6-14,s7
 kətanlı bez: 7,s9
 komisyonu kantora: 18,s9
 kor şeytan: 19,s5
 köhnə adətlərimizi: 4,s5
 köhnə işlər: 15,s5
 köhnə məsələ: 15,s5
 köhnə mətləb: 22,s6
 köhnə müəllimlər: 21,s5
 köhnə qanunlar: 6,s6
 köhnə soltan: 20,s6
 köhnə sözlər: 2,s3
 köhnə üsul : 1,s6
 lax yumurta: 24,s6
 maxsus cerraah : 1,s9
 mələk ehtişamlı 1,s5
 məl'un şeytan: 11,s5-23,s12
 rəhmətlik babam: 2,s7
 mərsiyəxan cənabları: 5,s7
 məşhur alimlər: 4,s5-9,s6
 məzlum nökr: 2,s7
 milli dil: 4,s5
 milli məktəblər: 2,s7-4,s5
 min manat: 7,s6
 minərcə manat: 2,s5
 minlərcə xədimlər: 18,s5
 mis qazan: 13,s7
 möhtərəm "Molla Nəsrəddin": 8,s4
 mö'təbər üləmələrimiz: 2,s7
 murdar əcnəbilər: 11,s5
 mühtərəm ədibimiz: 8,s5
 müqəddəs kitab: 16,s7
 müqəddəs şəriətlər: 15,s8
 Müsəlman hacı: 5,s5
 Müsəlman qardaşlar: 14,s4-16,s5
 Müsəlman teatrçılar: 3,s5
 müsün adamlar: 10,s5
 müstəhəq adamlar: 5,s7
 mütədəyyin kişilər: 13,s5
 nabaləd adam: 22,s7
 nahaq yer: 2,s5
 nalayiq işlər: 8,s5
 nalayiq söz: 8,s4
 nalayiq sözlər: 18,s5
 namə'lum şəxs: 21,s7
 naqafil güllələr: 8,s7
 nazənin füyuzat: 2,s8
 nə günlər: 7,s6
 neçə əsrar: 17,s4
 neçə odlar: 17,s4
 neçə dəfə: 3,s6
 neçə illər: 2,s7
 nəhayət dərəcə: 3,s9-4,s9
 nişastalı yaxa: 11,s12
 novruz bayramı: 11,s6
 nurani şəyx: 18,s6
 o çağ: 17,s4
 o dua: 2,s6

o gün: 1,s5
 o köhnələr: 3,s4
 o müəllim: 21,s6
 o qorxu: 20,s7
 o saat: 5,s5
 o saatda : 1,s5
 o sözlər: 14,s7
 o şəxslər: 3,s7
 o tərəf: 2,s5
 qaraca tülkü: 1,s8
 oğurlanan adam: 7,s5
 ol vaxt: 2,s4
 olmuyan iş: 3,s8
 on cümlə: 7,s6
 on dəfə: 3,s6
 on ədəd: 2,s9-4,s7-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9
 on gün: 8,s4
 on il: 8,s4
 on manat: 15,s8
 on zabit: 14,s6
 otuz tümən: 4,s5
 oynanan teatr: 13,s5
 örtülü saat: 3,s9-4,s9
 özgə müsəlmanlar: 16,s7
 özgə qəzetə: 11,s5
 özge şəhərlər: 1,s3-1,s8-10,s7
 özgə şey: 3,s5
 pasportsuz qonaqlar: 11,s8
 payalı kişilə: 16,s6
 poçta markaları: 2,s9-4,s7-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9
 qabaq saqqallar: 4,s7
 qaçan vaxt : 1,s5
 qalantereyni şeylər: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
 qara kəllə: 2,s5
 qara saqqal : 1,s6
 qədim adətlər: 14,s7
 qədim saqqal: 9,s6
 qəribə dünya: 7,s6
 qəribə əhvalat: 23,s5
 qəribə şairlər: 3,s5
 qəyr üləmamız: 3,s5
 qıl körpü: 6,s4
 qırmızı böhtan: 15,s6
 qırmızı saqqal: 1,s6
 qırx ər: 12,s4
 qırx kişi: 14,s4
 qırxıq kəllə: 6,s4
 qızıl kəmə: 13,s7
 qızıl saat: 3,s9-4,s9
 qızıl yumurta: 15,s6
 qoçaq Seyidov: 2,s7
 qrand adlılar: 1,s3
 qulaş züluf: 12,s6
 qulluqdan çıxıb gədən konsul: 11,s11
 rezin galoşlar: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
 rezinlənmiş parçalar : 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
 rezinlənmiş parçalar: 1,s9-2,s9
 Rusiyalı millətlər: 2,s7
 sair şəhərlər: 9,s8
 sarı yağ: 13,s7
 saxta dərilər (gönlər): 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
 saxta mallar: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3
 səkkiz manat: 16,s8
 səkkiz misgal : 2,s5
 səliqəli iş: 12,s8
 siyasi məclislər: 12,s6

solmuş çiçəklər: 3,s6
 son nüsxə: 2,s7
 soyuq zakuskalar: 16,s8
 Suraxanı camaatı: 8,s7
 Suşa şəhəri: 2,s5
 şiddətli mübahisə: 11,s5
 şiddətli mübahisə: 11,s6
 şiddətli protest: 10,s4-16,s7
 şiş papaq: 20,s5

 şöhrətli adamlar: 4,s6
 şüklü kitab: 17,s7
 tabii səslər:1,s3
 tarixi suallar: 19,s6
 Tatar müsəlmanlar: 9,s7
 tə'ziyə saxlatdıranlar: 3,s7
 təcrübəli yazıçı: 2,s8
 temiz küçələr: 22,s7
 tərəqqipərvər bacılar: 24,s7
 təzə məktəb: 1,s8
 təzə bank: 21,s5
 təzə dərman:12, s7
 təzə fikir: 8,s6
 təzə gələn konsul: 11,s11
 təzə il: 1, s3
 təzə il: 4,s5
 təzə il: 7,s6
 təzə məktəb: 6,s6
 təzə müsəlman: 1,s6
 təzə qanunlar: 17,s6
 təzə qərəddad: 24,s5
 təzə üsul: 4,s5
 təzə vergi: 5,s5
 təzə vüquat: 2,s3
 təzələnən gün: 13,s6

 ucuz qiymət: 21.s9
 üç arvad: 7,s5
 üç ay: 3,s6
 üç cümə: 13,s6
 üç dəfə: 1,s7,s8
 üç mərsiyəxan: 4,s5
 üç mətləb: 2,s3
 üç partiya: 4,s5
 üç yandan : 1,s6
 üçüncü il: 5,s10-6,s10-7,s10-8,s10-9,s11-10,s10-14,s4-20,s8-23,s3-24,s3
 üçüncü məsələ: 2,s5
 ülmələrin hüzüru olan yer: 2,s7
 üzüaçıq arvadlar: 17,s5
 vərən əllər: 6,s4
 veyil Kazım:12, s7
 xahiş ədənlər: 1,s9
 xain Müsəlmanlar: 1,s12
 xam xəyal: 16,s6
 Xırda əhvalatlar: 15,s8
 xoşbəxt insan: 12,s6
 xoşsövt rozəxanlar: 6,s6
 xud alim: 2,s8
 xüsusi məhfəzə: 3,s9-4,s9
 yaman dəngəsər: 12,s4
 yaman yər: 17,s5
 yanan qəlb: 1,s6
 yarım manat: 15,s1
 yaşıl buğda: 17,s5
 yavan bozbaş: 21,s11
 yaxşı adət: 16,s6
 yaxşı fürsətdir: 16,s12
 yaxşı söz: 6,s5
 yazdığı əhvalat: 5,s6
 yazılan hərflər: 8,s6

yeddi ev: 6,s5
yeddi ləvin: 12,s6
yeddi manat: 16,s8
yeddi nəfər: 6,s5
yetim İranlılar: 17,s5
yetmiş manat: 8,s5
yoxsul uşaqlar: 2,s5
yumşaq qamçı: 3,s6

yupyumuru şey: 20,s4
yuxarıdakı şeylər: 3,s9-4,s9
yün parça: 7,s9
yüz dənəsi: 9,s8
yüz il: 14,s5- 24,s5
zarif brelok: 3,s9-4,s9
zə' fəranlı su: 12,s6
zərrin liva: 1,s5

4.2.2. Üç ve Daha Fazla Kelimeden Oluşan Sıfat Tamlamaları

"Mir'ati-vətən" adlı təzə çapdan çıxmış kitab: 17,s8
"buynuz" rezinindən qayrılmış şeylər: 1,s9-2,s9
"elmi-bəşər" yolunda etdiyim kəşfiyyat: 18,s7
"Firiduni məktəbi"ndə bir məclis: 22,s6
"Molla Nəsrəddin" sohbeti olan gün: 8,s4
"Oarviyer" kimi bir namə'lum şəxs: 8,s6
"Siyasət- fərusat" ünvanlı məqalə: 20,s7
"Söhbət basəri-rəfiqəm və ya naleyi-qəribaneyi-Neyyir" açıq və şirin fars dilində yazılmış 63 səhifədən ibarət olan həmin kitab: 20,s9
"sünni və şia ittihadı tərəfdarlarına müjdə" ünvanlı məqaləsində: 18,s7
"Tavuş" a: Yazdığımız mətləblər: 7,s6
"Vəssalam" imzası ilə yazdığımız məqalə: 14,s8
10 pud hərəmi: 7,s4
100 yarım butulka: 2,s8
12-ci nömrədə yazdığımız "Veyil Kazım: 22,s7
150 cür şey: 3,s9-4,s9
18 yaşında bir cavan: 8,s5
20 ildə bir tələbə: 7,s5
21 lazım olan şey: 3,s8
25 ədəd albom: 3,s9-4,s9
25 ədəd rəngli poçta kağızı: 3,s9-4,s9
25 qəribə şəkil: 3,s8
3 dənə döşdən ötrü və 2 dənə zarif qol düymələri: 3,s9-4,s9
3 pud riya və fitnə: 7,s4
30 şxsədən ibarət üləmə məclisi: 7,s5
300000 manatlıq mal: 7,s9
40.000000 manatlıq ticarət: 3,s8-4,s85,s9-6,s9-8,s9-9,s9-10,s8-11,s812,s8
5 adama çatan mayə: 4,s7-5,s7-6,s8-7,s8-8,s9-9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8
50 adama çatan mayənin şüşəsi 4,s7-5,s7-6,s8-7,s8-8,s9-9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8
50 ədəd rəsmli (pikantı) fotoqrafiya kartoçkaları: 3,s9-4,s9
5-6 manat pul: 9,s7
63 dənə ən lazımlı əşya: 3,s9-4,s9
7,6,5,18 və 20 nömrəli dükənlər: 21,s9
8 manat: 3,s9-4,s9
8,9,10 və 11 yaşında şagirdlər: 22,s5
8-10 nömrəli evdə İrevan quberniyası Nahçıvan şəhərində: 3,s9-4,s9-5,s8-6,s8-7,s8-8,s9
9 ya 12 yaşında bir qoçu balası : 22,s5
95-cə qəpiq: 3,s9-4,s9

aciz və çarəsiz vaxtlarda söylənən bu kimi söz
və andlar: 1,s7

açılan şipyonluq məktəbi: 6,s7

açıq kişi saati: 3,s9-4,s9
açıq və şirin fars dilində yazılmış 63 səhifədən
ibarət olan həmin kitab: 17,s8

açlara yığılan pul: 2,s8

ad verilən çalğıçı və sazandalar: 1,s3-2,s3-3,s3-
-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-
12,s3-13,s3

ad verilən günlər: 7,s9

adamlardan hər biri: 2,s5

adil olan Allah: 7,s7

Afrika'nın səhralarında çəyirgə, kərtənkələ, dəvə
südü yeyən zəngibarlar: 9,s5

ağ bir eşşək: 7,s5

ağa müsibətli və güssəli

ağac və göy otdan öncə yaradılan quşlar: 19,s6
Ağdam hamamının hovuzunda əl-üzlərini
yuyanlar: 23,s5

Ağdam qəsəbəsi və ətrafında olan kəndlər: 10,s5

Ağdamın yavuqluğunda olan on altı kənd: 10,s5

ağıla gəlməyən ucuz qimət: 21,s9

ağlı, dini naqis olan arvadlar: 13,s5

Aksiya qramofon şirkəti: 18,s3-19,s3-
20,s3-21,s3-22,s3

alçaq bir şey: 2,s6

alış-veriş edən dükançılar və əllaflar: 3,s7

alimi-məşhur Qasım Bəy Əmin ərəbcə yazdığı və
ədibi-möhtərəm Zakir Əlqadiri cənabları Türk
dilinə tərcümə etdiyi həmin kitablar: 21,s8-23,s8-
24,s8

Alimi-məşhur Qasımbəy Əmin ərəbcə yazdığı və
ədibi-möhtərəm Zakir Əlqadiri cənabları Türk
dilinə tərcümə etdiyi həmin kitablar: 15,s3

alimi-məşhur Şeyx Rıza: 3,s5

Allah bəndəsi adamlar: 3,s7

Allah-taalanın iltifatı olmuyan yer: 22,s5

Allah-taalanın lütfü və mərhəməti olmuyan
yer: 22,s5

altı manat yarıma açıq saat: 3,s9-4,s9

amin deyən dillər: 6,s7

arşın yarım uzunluğunda bir yoğun muştuq:
16,s6

artıq dərəcədə gözəl cavab: 22,s5

asan və yüngül dərs: 17,s5

asanlıq göstərmək adında bir kantor: 10,s4

asilərin başçısı olan və Hazret Ademi
aldadan şeytani-məl'un: 7,s7

aşağıda yazılan mə'lumat: 16,s9-17,s9-18,s9-
-19,s9

aşkar olan iş: 18,s6

atadanqalma bir nüsxə: 9,s6

Avropa alimlərinin bacaramadıqları işlər:
12,s6

Avropa'nın etnoqrafiya dairələrində e'tinaya
layıq bir əsər: 18,s7

Avstriya kimi bir əjdaha: 8,s8

Axı bu yazıqlar: 1,s7

Axırda bir gecə: 18,s6

Axtaran müştərilərin arzuları: 3,s9-4,s9

axtaran müştərilərin arzuları: 3,s9-4,s9

axund əli təsbəhli, saqqalı hənalı, batman
çərək əmmaməli, ayağı qışda da nəleyinli,
dalında hədsiz-hesabsız müridi,
müqəddəs bir adamdır: 19,s6

Ay və Ulduzlardan əvvəl yaradılan göy
və yerlər: 19,s6

ayaq- yalın gəzən yetimlər : 2,s5

azadlığa və məşrutəli bir kraliçə: 8,s8

azbest və talkdan qayrımış mallar: 3,s10-
4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10

Azbestdən kartoni şeylər: 1,s9-2,s9

az-çox kitaplar: 13,s4
 az-çox mənfəət: 23,s8
 azdan-çoxdan bir şey: 19,s5
 Azərbaycan'ın bugünkü halətini nəzərə alan
 Rusiyadakı cəmi iranlılar: 4,s6
 azırda olan ağalar: 6,s5
 Bakı restoranlarından çıxan keyfli ərbaqlar: 12,s6
 Bakı'da təzə çıxmağa başlayan "Zənbur" adında
 məsxərə məcmuəsi: 12,s9
 Bakı'ya gələn kimi adamlar: 9,s7
 balaca olan vaxt: 2,s7
 Balaxanı məktəbinin şəriət müəllimi Hacı
 Molla Abdulla həzrətləri: 20,s6
 baqqal dükkanı olan Həsən Əmirqulu: 22,s6
 baş yarmağın götürülməsinə çalışan
 firəngiməablar: 5,s6
 başı şapkalı Ruslar: 7,s6
 bə'zi nalayiq sözlər: 11,s5
 be'zi qəlbiqara cavanlar: 3,s5
 belə bir iş: 9,s5
 belə bir nəfər: 3,s7
 belə bir qəsidə: 3,s7
 belə bir təklif: 4,s5
 beş altı gün: 6,s5
 beş girvənkə yağ: 7,s5
 beş klaslı bir qız məktəbi: 13,s5
 beş min manatca: 7,s2
 beş yüz igid: 4,s6
 beş yüz manat: 2,s5-7,s6
 beş yüz otuz səkkiz manat: 5,s5
 beş-altı bəylər: 16,s6
 beş-altı il: 4,s5
 Beş-altı Müsəlman: 1,s7
 Beş-altı yaşında uşaqlar: 19,s7
 beş-on böyük müəllim: 11,s5
 beş-on şah: 19,s5
 beynə batmıyan sözlər: 21,s6
 bığını kəsmiyən hər müsəlman: 4,s6
 biəbəd yeni türklər: 3,s4
 bir "Gülistanı-İrəm": 15,s7
 bir "İttifaqi-üləma cəmiyyəti: 3,s6
 bir 20 və 30 min manat: 1,s8
 bir avam adam: 6,s5
 bir az içki: 5,s5
 bir az qan: 2,s4
 bir az sohbət : 6,s4
 bir az yol: 2,s7
 bir balaca alçaq şələli adam: 19,s6
 bir balaca hökumət: 8,s8
 bir balaca məscid: 20,s6
 Bir balaca mücri: 1,s8
 bir balaca nəsihət: 21,s4
 bir balaca uşaq: 15,s7
 bir balaca xəncər: 3,s6
 bir baqqal dükkanı: 3,s7
 bir bəd əməl: 14,s2
 bir belə xəbərdarlıq: 14,s5
 bir belə bəla: 2,s7
 bir belə kağız: 7,s4
 bir belə şəxs: 9,s7
 bir belə yazıçı Müsəlmanlar: 3,s5
 bir beş şahı vasil: 17,s5
 bir boyun çəngəli: 3,s9-4,s9
 bir böyük dəlil: 20,s5
 bir böyük məscid: 20,s5
 bir böyük yadigar: 16,s5

bir böyük, bir əhəmmiyyətli vilayət: 10,s5
 bir cavanın barəsində yazdığınız sözlər: 1,s7
 bir cür mücahidlik: 21,s4
 bir cüt corab: 19,s7
 bir cüt qızıl sırğa 56 problu: 3,s8
 bir cüt qulaq sırğası: 3,s9-4,s9
 bir çox hərəkətlər və tağyirlər: 2,s7
 bir dənə müsəlman qəzetəsi: 7,s5
 bir dənə qara saat: 3,s8
 bir dənə saat: 3,s9-4,s9
 bir dənə zənbur: 14,s2
 Bir dəstə kitab: 21,s6
 bir dəstə ördək tükü: 3,s9-4,s9
 bir dəstə uşaq: 3,s6
 bir dövlətli erməni xanımı: 9,s6
 bir elə nişanələr: 21,s4
 bir fincan abi-kövsər: 15,s7
 bir gözəl vəzifə: 18,s7
 bir hoqqabaz oyunu: 16,s5
 bir -iki saat: 2,s6
 bir kasa qatıq: 21,s4
 bir kəlimə söz : 8,s6
 bir köhnə səbət: 16,s7
 bir manad borc: 3,s6
 bir məşhur Rus yazıçısının adı: 14,s4
 bir milyon iki yüz min Rus mühacirləri: 15,s8
 bir mö'min kişi: 3,s6
 bir möhüm məsələ:12, s7
 bir müəyyən qədərincə uşaq: 10,s5
 bir neçə adam: 8,s7
 bir neçə ay: 15,s7
 bir neçə butulka ehtiyat üçün: 16,s8
 bir neçə dənə balaca balıq: 12,s6
 bir neçə dənə yüzlük kağız: 20,s6
 bir neçə dükkancılar: 16,s5
 bir neçə ədəd: 1,s9
 bir neçə fayton adamla: 16,s6
 bir neçə gün: 1,s8
 bir neçə gün: 1,s8
 bir neçə həftə: 13,s4
 bir neçə mötəbər adam: 10,s5
 bir neçə nəfər rəislər: 3,s7
 bir neçə nəfər: 16,s6
 bir neçə qəribə xortdan: 14,s6
 bir neçə rusca oxumuş müsəlman: 16,s5
 bir neçə şəxslər: 3,s7
 bir neçə vaxt: 7,s6
 bir neçə yer: 4,s6-12,s5
 bir nəfər adam gəlib: 8,s7
 bir nəfər ağa: 22,s7
 bir nəfər arvad həkimi: 12,s6
 bir nəfər ədib: 20,s7
 Bir nəfər gimnaziya qurtaran gürcü qızı: 12,s9-14,s8-16,s9-17,s9-18,s9-19-s9
 Bir nəfər hacı: 1,s7
 bir nəfər İvan: 21,s4
 bir nəfər mərisyəxan: 6,s5
 bir nəfər Mirzə İbrahimov: 23,s5
 bir nəfər müəllim: 6,s5
 bir özgə ər: 12,s5
 bir özgə kənd: 11,s6
 bir özgə küçə: 12,s6
 bir özgə söhbət: 9,s6
 bir özgə şey:12, s7
 bir para artıq əskik sözlər: 11,s5
 bir para axmaqlar: 5,s5-14,s6
 bir para bikar adamlar: 15,s6
 bir para həmiyyətli: 16,s7
 bir para mərdimazarlar: 5,s7

- bir para nalayiq sözlər: 9,s5
bir para oxumuşlar: 3,s4
bir paslı cəhrə: 15,s4
bir paslı demir: 20,s4
bir pis iş: 11,s7-18,s5
bir pis iş: 18,s5
bir put buğda: 3,s6
bir qanlı iş: 17,s7
bir qazan soyuq su: 16,s6
bir qədər kəfənlik ağ : 1,s7
bir qərib adam: 22,s7
bir qəribə xasiyyət: 8,s6
Bir qızıl üzük: 13,s7
bir qisim adamlar : 2,s6
bir qulunc üzüyü: 13,s7
bir qutu pudra: 3,s9-4,s9
bir qutu sabun tozu: 3,s9-4,s9
bir Rus qızı: 13,s7
bir sənət məktəbi: 13,s5
bir siyasi məqalə: 8,s8
bir stəkan su: 8,s7
bir şanlı gurbangahi: 11,s4
bir təşti su: 13,s6
bir təzə adam: 21,s5

bir təzə cəmiyyət: 13,s5

bir təzə divar taqvim: 7,s7
bir təzə söz: 24,s7
bir təzə şey: 12,s6
bir təzə xəbər: 16,s6
bir təzə xəbər: 16,s6-21,s5
bir tikə çörək: 3,s5
bir tikə xilaf: 16,s7
bir udum konyak: 4,s7
bir udum su: 2,s4

bir üç- dörd min manat: 1,s8
bir üç guşə kölgə: 6,s6
bir xeyli müsaidələr: 2,s7
bir yaxşı əmmaməli molla: 19,s7
bir yaxşı məktəb: 10,s5
bir yekə papaq: 4,s7
bir yekə stol : 16,s6
bir-ik, kəlmə: 8,s4
bir-iki ay: 11,s7-19,s7
bir-iki boynuyuğun: 12,s5
bir-iki gün: 1,s8-10,s5
bir-iki imtiyaz: 2,s7
bir-iki nəfər: 9,s7
bir-iki para kağız: 17,s7
bir-iki qara, qırmızısaqqallı molla: 2,s8
biz dörd nəfər dəmirçi: 19,s7
biz oxumaq istəyən iki yüz müsəlman: 1,s11
bizdən asılmıyan səbəblər: 1,s8
bizə bir böyük dərs: 21,s5
Bizim belə gözəl adətlərimiz: 16,s6
bizim Cəfəri Gəncə ətrafındakı Qazaxlar: 16,s6
bizim gözəl Şamaxı: 7,s5
bizim mübarək müsəlmanlar: 19,s5
bizim müsəlman doktor: 1,s7
bizim patentli maşınlarımız: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3
bizim qonşumuz molla: 18,s6
boğazında qalan dükan: 9,s5
boğazından asılan adamın boğazına keçən kəndir: 20,s6
böyük alimlərdən yaşı keçmiş qraf: 14,s7
böyük bir çəşn: 19,s8
böyük bir həyəcan: 1,s6
böyük bir kitabxana: 13,s5
böyük bir mə'rəkə : 8,s5
böyük bir məclis: 11,s5

böyük bir mitinq: 16,s7
 böyük bir nüsxə: 6,s6
 böyük bir qız məktəbi açmaq fikri: 19,s7
 böyük bir qüسسə: 10,s5
 böyük bir səs: 1,s6
 böyük bir sirr: 18,s6
 böyük məsələ adı ilə yazdığı baş məqələ: 4,s5
 böyük müsəlman bayram günləri: 7,s6
 böyüklərə maxsus nəf'li kitablar: 2,s9-4,s7 -5,s8 -7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9
 bu axır vaxt: 24,s7
 bu axır vaxtlar: 11,s7
 bu axır vaxtlar: 13,s4
 bu axır vaxtlar: 18,s5
 Bu axır vaxtlar: 6,s7
 bu beş məktəb: 20,s5
 bu beş yüz manat: 2,s5
 bu biar cavanlar: 17,s4
 bu bic-bic sözləri yazan kitablar: 21,s6
 bu bir aşkar iş: 7,s6
 bu böyük cür'ətdir: 18,s7
 bu böyük söz: 7,s7
 bu cür bir divar təqvimi: 7,s7
 bu cür camaat: 8,s8
 bu cür işlər: 8,s7
 bu cür mikroblar ilə dolu olan təştin içindəki suyun adı: 13,s6
 bu cür sözlər: 7,s4
 bu cür şairlər: 3,s5
 bu cür şikayət: 6,s5
 bu cür təze məktəblər: 4,s5
 bu cür xörəklər: 14,s6
 bu cür zarafat
 bu da onun kimi bir soltan: 20,s6
 bu dəli ağlım: 7,s7
 bu dinsiz-imansız ağsaqqallar: 6,s5
 bu dörd il: 2,s7-2,s8
 bu əmmaməli yaxşı dolu duası: 19,s7
 bu gaydanı hökumət: 1,s5
 bu geniş məşrutə qanunlarının müqabili: 6,s6
 bu gözəl adət: 4,s5-16,s7
 bu gözəl elmlər: 7,s7
 bu gözəl pullar: 2,s5
 bu hərəkət dövri: 2,s7
 bu iki kəlmə: 11,s5
 bu iki nöqtə: 2,s7
 bu iki saat: 1,s7
 bu iki tiryəlxana: 1,s7
 bu kafir ruslar: 11,s7
 bu köhnə naxoşluq: 9,s5
 bu müjdəni eşidən uzunətəklər: 8,s6
 bu müqəddəs əfəndilər: 24,s6
 bu nəcə sözdür: 2,s5
 bu növ fitnə qalxızan və şahın üzünə ağ olan bir adama: 6,s7
 bu növ kitablar: 22,s6
 bu on bir arvadımdan qalan qırx doqquz arvadım: 17,s12
 bu otuz tımən: 23,s2
 bu otuz-qırx verst yol: 2,s5
 bu pis gün: 13,s7
 bu qədər bədbəxtlik: 10,s6
 bu qədər zülm : 10,s6
 bu rəhmətlik oğul: 13,s6
 bu ruhani atalar: 2,s5
 bu rusun kafirləri: 7,s7
 bu sənin tərif elədiyin oğlan: 14,s12
 bu son saat: 1,s6
 bu soyuq gün: 2,s5
 bu sözdə camaat: 17,s7

- bu sözləri buyurduğu məclis: 5,s5
 bu sözləri işidən qulaq: 4,s5
 bu sözləri mütəəssir olan ürək: 4,s5
 Bu şükufəzari-ədəbiyyat: 3,s6
 bu tamaşaya gələn adamlar: 16,s6
 bu teatrdan cəm olunan pullar: 4,s6
 bu ulu yazıçı: 4,s5
 bu utanmaz üzü qırxıq kafir: 6,s6
 bu xofü xəşiyət: 3,s4
 bu yavuş vaxtlar: 5,s10-6,s10-7,s10-8,s10-9,s10-10,s10-14,s4-20,s8-23,s3-24,s3
 bu yazılan ehvalat: 16,s7
 bu zikr olunan nəzir kağızı: 23,s6
 bundan qabaq millətlər: 11,s7
 bundan ucuz şey: 3,s9-4,s9
 bunlar çox müsəlman: 3,s7
 bunların hamısını eliyən ulama: 5,s5
 buradan çıxan saleh-qəyyum və vəsi'lər: 16,s5
 bükülü cib qayçısı: 3,s9-4,s9
 bükülü karandaş və qələm: 3,s9-4,s9
 büsbütün gül kimi insanlar: 17,s7
 bütün asarı kəmalat: 2,s8
 bütün ömürlərini həcc yolunda, mütrübbazlıqda keçirən bir hökumət: 1,s7
 camaat işlərinə baxan qadı: 9,s10
 camaat mədaxilindən bizim hissəmizə düşən pul: 3,s5
 camaat yığılan vaxt: 8,s4
 can verən balalar: 2,s4
 Car bazarında olan məscid: 2,s7
 cavanlan qumara təhrək eliyən canab müstetab xeyrəlhac Çopur Hacı İbrahim: 24,s5
 cəmi 24 dər: 20,s5
 cəmi dövlətli hacılar: 10,s7
 cəmi dünya üzündeki İranlılar: 4,s6
 cəmi müsəlman bayramları: 7,s7
 cəmi qəzetə oxuyanlar: 1,s8
 cəmi sahib-savad müsəlmanlar: 8,s4
 cəvanə və xoşsima müridlər: 15,s7
 cici bir dükançı: 8,s7
 cindar uruh ölçən: 2,s7
 Culfa'da müqim bə'zi hümmətli İranlılar: 17,s7
 cümə ehtiramın saxlıyan qardaşlar: 12,s6
 çay qədri bilənlər: 3,s8-4,s85,s9-6,s9-8,s9-9,s9-10,s8-11,s812,s8
 çayımızı içən həmişəlik müştərilər: 3,s8-4,s85,s9-6,s9-8,s9-9,s9-10,s8-11,s812,s8
 çayın aşağılarında düşən əhali: 19,s5
 Çe alim, çe fazil, çe cahil çoban: 4,s4
 çəfte suyundan-zaddan bir növ əlac: 20,s7
 çəkmə düyməleyən çəngəl: 3,s9-4,s9
 çox çətin iş: 8,s8
 çox ağıllı millət: 14,s7
 çox arif adamlardır: 1,s5
 çox arif, çox həlim və xoş adamlar: 1.s5
 çox bol la'nət: 4,s6
 çox doğru sözlü adamlar: 14,s7
 çox gərübə adam: 11,s7
 çox hoşbəxt dünya:12, s7
 çox lazımlı kağızlar və sənədlər: 10,s8
 çox mö'təbər və nüfuzlu bir adam: 22,s7
 çox möhüm məsələ:12, s7
 çox qabiliyyətli müəllimlər: 3,s7
 çox qərübə hal : 8,s6
 çox şəhərlər, kendlər: 2,s8
 çox şirin bir kənd: 20,s7
 çox tə'sirii mersiye: 4,s6
 çox tə'sirli hər növ dualar: 3,s6
 çox ucuz qimət: 7,s8
 çox yaxşı müsəlmanca bilən, amma hamışe Urusca danışan müəllim: 16,s7

çox-çox işlər: 4,s5

çoxlu boynuyoğun mərsiyəxanlar: 15,s6

çoxlu uzun təsbəhli, ağzı dualı, saqqalı hənəli, əlləri fındıqçalı mö'min kişilər: 12,s6

çoxluca köhnə qapı: 24,s6

çoxluca qırmızı, yaşıl və göy kağızlar: 7,s7

çoxluca teze plastinkalar: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3

dabbağxanada açılan qız məktəbi: 19,s7

Danaçı'da şeyxlik edən Hacı Süeyb əfəndi: 17,s7

Darvin kimi bir alim: 18,s7

dəqiqəsinə qədər düzəlmiş olan bu saat: 3,s9-4,s9

dəstə-dəstə alimlər: 2,s4

dilənçilik edən yetimlər: 2,s5

dilimizi saxlıyan milli məktəblər: 4,s5

dinli, imanlı, ədalətli, ibadətli, ağzıdualı, əli təsbəhli hacıları: 16,s5

dinsiz öz əhfad: 20,s5

doqquzca min manat: 19,s7

doxsan doqquz dəfə: 11,s5

dörd yüz altı manat: 16,s7

dörd yüzdək övrət və qız: 18,s5

dörd-beş məktəbdən qorxan sağ tərəfdəkilər: 20,s5

dört min ev: 10,s5

dört min uşaq: 10,s5

Dövlət Dumasının məşğul olduğu böyük məşğələlər: 5,s5

dövlətli hacının evi: 6,s6

dövlətli müsəlman qardaşların dilbilməz cavan oğlanları: 24,s5

dua bilən molla: 2,s6

dünya görmüş qoca: 7,s6

dünyada ən yaxşı sular: 19,s5

düz on dörd məktəb: 3,s7

Ə. Haqverdiyevin əsəri olan "Bəxtsiz bala" adlı faciəsi: 11,s9

Əbdülhəmid hərərmanasına oxşayan bir lotuxana: 18,s5

Əbdülhəmi'din hərəmxanasına oxşayan minlərcə hərəmxanalar: 18,s5

Əbdülhəmid'in təktdən düşməyi barəsində göndərdiyiniz təbriknamə: 17,s8

Ebonit və buynuzdan qayrılmış şeylər: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10

Əcnəbi fabrikalarında qayrılmış qutu içində 3 döş və 2 də qol düyməsi (zapinkası): 3,s9-4,s9

ədiblərimizdən bir nəfər: 20,s7

Əflatun -fikir Ərəstu-kirdar bir vücud: 9,s6

Əfrasiyab çölündə bir sirk: 15,s5

əhsan verilən yer: 5,s7

Eladə xoyluların təkyəsində düşən küftə davası: 9,s7

elə bir qəribə və əhəmiyyətli əhvalatdır: 2,s4

elə bir xata: 8,s5

elə mö'təbər fahişəxanalar: 18,s5

elektrik qüvvəsini kənar edən və sudan keçirən alətlər: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10

elektrikli cib fanarı: 3,s8

əli payalı kişilər: 16,s6

Əlimurad adında bir nəfər: 5,s7

elli iki rük'ət namaz: 5,s7

əlli illik yol: 13,s5

əlli min qarğadan ibarət təzə qoşun dəstələri: 10,s4

elm bir şirin şeydir: 18,s7

əlvan firəng kətani: 7,s9

əlvan müsəlman və fulyar: 7,s9

əmin və ağzı dualı vəsi' və qəyyum: 16,s5

ən aşağı iyirmi min manat: 7,s5

ən birinci din və vətənpərvərlik: 2,s4

ən böyük ibadət: 2,s4

ən böyük mükafat: 3,s9-4,s9

ən ə'la çay: 3,s8-4,s85,s9-6,s9-8,s9-9,s9-10,s8-11,s812,s8

ən əvvəl inkvizisiyon akademiyları: 5,s6

ən gizli olan bir ev: 17,s5

ən gözəl bir məşquliyət: 1,s3

ən şöhrətli təbib profəssor Riolan: 8,s6

ərəbcə bir qit'ə: 1,s6

ərəbi oxuyan şagirdlər: 22,s5

əri uzağa getmiş arvadlar: 10,s4

ərindən uzaq qalan arvadlar: 10,s4

Ermənilərin əlindən alınmış vəqflər: 2,s7

əski din starover: 2,s7

əski Türk əsərləri: 11,s5

əsl brilyantdan seçilməyən Paris brilyantları: 3,s9-4,s9

əsl ingilis poladı: 3,s9-4,s9

əsl qara poladdan, gümüş ilə örtülmüş 36 saatdan açıq və bir dəstəkdən qurulan, düz işləyən cip saati : 3,s8

əşidilməyən ucuz qitmət: 7,s9

ətrafımızda müşahidə olunan politika: 21,s5

əvvəlinci cərgəyə keçən məşədilər: 13,s5

əvvəlinci danışan maşınadır: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3

Əylis deyilən Ermani kəndi: 22,s7

Əziz adlı qaradovoy: 24,s5

Fars-Türk və Fars dilində ikitərəfli zonofonlar: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3

faytonlar dolu keyfli musurmanlar: 15,s6

fəqir və yetim uşaqlar: 2,s5

fəxri-müluki-Osman soltan: 3,s7

feyz verən mərsiyəxanlar: 10,s4

firuze daş-qaş: 1,s8

Frebel üsulu ilə qayrılan məktəp skamyaları: 20,s5

füqərə malını yeyən, müsəlmanların tərəqqilərinə mane olan imam və işanlarınmə'l'unluğu və onlara tabe olmağın haramlığı haqqında keçən il Kazan üləmasının yazdıqları fitva: 17,s5
füqərəyə göndərilən iane: 19,s7

Gəncə'də bir qız uşağı: 22,s6

Gəncəli dövlətli Hacı Həsən: 5,s5

Gəncə'nin Qazaklar kendindəki topal, gödək Molla İbrahim: 5,s7

Gəncə'yə gələn müsafirlər: 16,s8

Gileyli məhəlləsinin mollası Əhməd Əfəndi: 23,s6

gözal Paris streskop aleti: 3,s9-4,s9

gözəl bir nəzirə: 3,s7

gözel bir surət: 1,s8

gülməli bir məsxərə: 20,s4

gümüş saat 84 problu: 3,s8

gündə iki manat: 5,s8

gündəlik, həftəlik, aylıq və illik nömrələr: 2,s9-4,s7-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9

Hacı Həsən adlı bir tacir: 1,s7

Hacı Molla Ziyaəddin kimi bir fanatik şarlatan molla: 9,s7

Hacı Murad Əfəndi adında bir nəfər ruh əhli: 15,s7

Hacı Musa dəbir adında bir lotu: 15,s7

Hacı Osman Əfəndi deyən bir zövq əhli: 15,s7

Hacı Qul adında bir cavanın qarğası: 11,s7

Hacı Rəhmətullah adında bir rəmi atan ikiyaqlı zəli: 23,s7

Hacı Yunis Hacı Əbdülqəni oğlu camaata elədiyi zülm: 18,s8

hamı 30 qəpik xırda pul: 1,s8

hamı bir yer: 11,s7

hamı savad əhlinin anlıyacağı ümumi, ədəbi bir dil: 6,s8-7,s9

hamıya lazım olan şeylər: 3,s9-4,s9

hamiyi-şəriəti-Məhəmmədiyyə, xəlifeyi-islam və himayəgahi-ülum və maarif olan bir zat: 15,s5
hava ilə dolu və qeyr cür avtomobil şinləri: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10

həccə gedəngünü vəfat edən bir dövlətli: 16,s5

heç bir kitab: 5,s7

heç bir mərsiyəxan: 5,s6

heç bir nəfər: 1,s7

heç bir sirr: 4,s6

heç bir şey: 2,s6

həftədə bir dəfə çıxan Türk məcmuəsi: 1,s3
-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3
-11,s3-12,s3-13,s3-14,s3-15,s3-16,s3-17,s3-
18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3-23,s3-24,s3
həftədə üç dəfə çıxan siyasi “Vəqt” qazetəsi: 6,s8-7,s9

Həmid paşanın xəlifəsi Hacı Məhəmməd: 23,s5

hər ay iki yüz müsəlman: 7,s5

hər başı fəslə çağa: 20,s5

hər bir avam: 19,s5

hər bir cür tufəng və tapança: 2,s6

hər bir cüt: 5,s10-7,s10-9,s10-11,s10-13,s10

hər bir əhli-qələm: 8,s6

hər bir elm: 7,s6

hər bir müsəlman: 16,s5

hər bir sifarişlər: 1,s9-2,s9

hər bir şey: 2,s6

hər cür zaqraniçni şaqirdlər: 17,s6

hər du cahan: 4,s4

hər iş tutan böhtan: 2,s8

hər nüsxəsi 32 cəhifə: 6,s8-7,s9

hər qisim heyvan: 15,s7

hərəmxanalara çatılan qızlar: 18,s5

hesab olunan Registan: 11,s7

həvəsli olan müsəlman qardaşlar: 24,s5

heykeli ingilis muzeylərində olan Misri-qədim mumiyları: 5,s7

hiçbir yanda olmuyan və işidilməyən bir iş: 10,s6

hökumət tərəfindən təsdiq olunmuş magazin lövhəsi: 11,s10-12,s10-13,s10-14,s10-15,s10-16,s10-17,s10-18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-22,s10-23,s10-24,s10

hümmətmənd cavan rozəxan: 6,s7

Hüseyn övladına və Rüstəm nəslinə yaraşan igidlik: 2,s4

içində yaşadığı Bakı camaatı: 8,s6

idarəmizdə satılan kitablar: 5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9

idarəmizə göndərdiyiniz məktub: 16,s8

idarəmizə göndərdiyiniz məktub: 9,s5

idarəmizə göndərilən məqalələr: 23,s8

idareyi-ruhaniyyələrimizin, cəmiyyəti-xeyriyyələrimizin, nəşri- maariflərimizin nazaratlarındakı milli məktəblərimiz: 4,s5

iki dənə çəngi: 11,s6

iki min kəlmə: 5,s4

iki put buğda: 3,s6

iki şöbəli hökumət məktəbi: 10,s5

iki tərəfli plastinkalar: 1,s3

iki yüz manat: 19,s6

iki yüz manat: 7,s6

iki yüz yetmiş milyon baş: 2,s4

ikinci xəlifə Ömər: 7,s4

ikitiyəli ingilis poladından zaqraniçni cib bıçağı, : 3,s8

illik 4 manat: 6,s8-7,s9

imam xeyratlarındakı yağlı plovlar: 4,s6

imtahandan yaxşı çıxanlar: 1,s6

imtiyazı alınan məktəb: 16,s5

- İrəvan'ın yanında olan Ağrı dağı: 4,s5
- İsa dəbir deyən bir dərd ehli: 15,s7
- İslam aləmində çıxan ən birinci məcmuələr: 6,s8-7,s9
- İstambul'da çıxan "Siratül- müstəqim" məcmuəsi:23,s6
- İstanbul'da çıxan "Tenin": 1,s7
- iste'mal olunan ölçülər: 2,s9-4,s7-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9
- istirahətini sevən müştərilər: 4,s8-5,s9-6,s8,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8-14,s8-15,s8-16,s8-17,s8-18,s9-19,s9-20,s9-21,s9-22,s9-23,s9-24,s8
- işi təhqiç etməmiş bu tövr ağır sözlər: 9,s5
- işsiz qalan balaca uşaqlar: 3,s5
- İtaliya məmləkətində olan zəlzələ: 2,s7
- ittihadi-islama çalışan bu vücud: 5,s7
- iyirmi bir dənə: 1,s6
- iyirmi il dərs oxumuş cənablar: 13,s6
- iyirmi stəkan su: 9,s6
- iyirmi-otuz ev:12, s7
- Januyə ayının on altısından buyurduqları niqt: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3
- Kəblayı İsrəpəl Bəy'in təzə açdığı tənəlxana: 24,s6
- Keçəllər barəsində yazdığımız mülahizə: 1,s7
- kəçən mövsümlərdən qalan mallar: 7,s9
- Kərbəla'dan gələn mübarək həməşərilər: 8,s7
- Kərbəlayı Qəhrəman adında bir adam: 23,s5
- kəsb olunacaq elm: 4,s5
- keyf çəkən müsəlman cavanlar: 16,s8
- kişi ya övrət saat zənciri: 3,s9-4,s9
- kişiyə lazım olan bir şey: 6,s6
- kitabın müellifi cənab Şeyx Hacı Həsən Mollazadə Gəncəvi: 19,s6
- Kitabül-bəyan adlı təfsir: 17,s8-18,s9
- köhnə ata-baba üsulu: 1,s6
- köhnə müqəddəs adətlər: 14,s7
- Lahic kəndində Hacı Ourban Əfəndi adında bir nəfər şeyx: 15,s7
- lap maxracdan gətirən əmilər: 13,s6
- Linoleum, berrəngli, güllü və probka ilə aralanmış rezindən, pinkadan və qeyr "qol" lar: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
- mamaça tərəfindən olunan ixtira:12, s7
- Manzurkada olan qafqazlı Məşədi Oruc: 9,s7
- maşinanın yanında hazırlanmış bir neçə yeşikləqəb: 17,s5
- Mədrəsəyi-Hüseyniyə müdirinin ixtira etdiyi üsul: 17,s5
- məhəllə mollası Hacı İsmayıl əfəndi: 23,s6
- məhərrəmdə bəzədiyi at: 7,s5
- məhz Müsəlmanlara xidmət etmək üçün açdığımız kantor: 4,s7
- məişət edən adamlar: 17,s7
- Məkkə adı ile Firəngistan'a qaçan xani-vəziri-ticarəti-sabig : 1,s8
- Məkkə'dən qayıdan hacı: 10,s7
- məktəbdən çıxmış iyirmi bir mərsiyəxan: 1,s6
- məktəblərdə və mədrəsələrdə oxuyan İslam balaları: 13,s6
- məktəblərə, şəfa evlərinə, yetim evlərinə cibləmindən pul çıxarıb verən üləma: 5,s5
- mektubunuzu qəbul eliyən qəzetə: 11,s5
- məqalə sahibi oxucular: 8,s6
- mərdimazar doktor Ağayev: 1,s6
- mərhum kirmanlı Mirza Rzanın boynundakı zəncirdən uzun təsbihlər: 6,s6
- mərsiyəxan Hacı Molla Əbdüləli: 6,s4
- məscidə vəqf olunan bir bab dükanı: 2,s7
- məscidin mahallesində olan gavalı ağaç: 2,s7
- Məşədi Mirzə Haşimov adında bir zat: 6,s7
- Məşədi Yaxşı xalanın təhtisədarətində bir ev:13,s7
- məşhur "vasvası" Molla Məhəmmədbağır: 5,s7
- məşhur advokat Fyodorov: 20,s6

- köhnə məktəb üsulu: 1,s6
- məşhur qanalan Məşədi Huri nənə: 19,s8
- məşhur qədim bir şəhər: 1.s5
- Məşrutə deyilən bir elə şey: 17,s6
- məşrutə üsulu ilə idarə olunan məmləkət: 17,s6
- məxsus parçadan dizliklər: 7,s9
- millət qeydinə qalan ağalar: 2,s5
- millət vəkilləri vəz' etdiyi qanunlar: 17,s6
- milləti xoşbəxt və ya bədbəxt edən xatunlarımız:6,s6
- min altı yüz manat: 10,s5
- min iki yüz manat: 21,s7
- min söz deyən böhtan: 2,s8
- min-min dərdlər: 18,s7
- Misirdə çıxan erməni qəzeti: 6,s6
- misli olmuyan zəlzələ: 2,s4
- modni spiçka qabı: 3,s8
- Molla Kazım qızı Güllü xanım: 4,s6
- Molla Mahmud Çakərin səfər ayında elədiyi gözəlmoizələr:12, s7
- Molla Nəsrəddin'in ikinci nömrəsində yazılan misrər: 8,s4
- Molla Nəsrəddinin şairinin bir vaxt dediyi sözlər: 14,s6
- mö'min əli təsbəhli hacılarımız: 23,s5
- möhtərəm və vüqarlı bir şəxs: 2,s8
- Muradbəyli adında bir yer: 2,s5
- murdar nürəkkəb ilə yazılan kağız: 3,s5
- musullu Abdulla Mustafa: 23,s6
- mübarək 'Molla Nəsrəddin: 8,s5
- mübarək olan məcmuə: 8,s7
- müsalman qardaşların arasında bir dostluq: 20,s6
- müsavatsızlığa dəlalət edəcək ahval: 6,s6
- məşhur küçə suluyan Molla Məhəmməd Əfəndi: 22,s6
- Müsəlman içində təzə bir şey: 21,s5
- Müsəlman Nəşri-maarif cəmiyyəti mənfəətinə düzələn səyri-umumi: 23,s11
- Müsəlman quberniyalarındakı baş ruhanilər: 13,s5
- Müsəlman usağına lazım olan tərbiyə: 11,s7
- Müsəlmandan qorxan bir erməni: 15,s7
- Müsəlmanlar üçün çox əhəmiyyətli bir kitab nəşr elədi: 4,s6
- Müsəlmanlara məxsus divar: 8,s9
- mütəəssif alicənab-fəzilətli divanbəyi Hacı Əlinin əleyhində yazılmış və böhtanlar ilə məşhun və məmlüvv olunmuş bir məqaley-i nasadiqə: 8,s4
- mütəəssif alicənab-fəzilətli divanbəyi Hacı Əli: 8,s4
- müzəyyən bir boyun çengeli: 3,s9-4,s9
- nahag yerə xərc olunan bu cür: 2,s5
- nahiyə qazisi Molla Məhəmməd Seyidov: 2,s7
- nain- saf müştərilər: 3,s7
- nankorluq yaxşı sifət deyil: 2,s8
- neçə cild kitablar: 2,s4
- neçə fəsihanə, bəliğanə nitqlər: 19,s7
- neçə min baş: 2,s4
- neçə min il: 13,s5
- neçə- neçə böyük körpülər: 22,s7
- neçə neçə farikalar:12, s7
- neçə qəribə hallar: 19,s7
- neçə üç yüz milyon bir camaat: 21,s4
- neçə yüz il: 17,s6
- neçə yüz illər xidmət göstərən keşişlər: 5,s6
- neçəcüft müsəlman: 7,s5
- neçə-neçə pakizə məktəblər: 22,s7
- nəqşli əski daşlar: 11,s5
- Nərzi Qul pəhlivanın qarğası: 11,s7

- Müsəlman camaatının xoşuna gələn şeylər: 11,s5
- Novobayazit mahalındakı Hacı Mirzə Ələkbər ağa: 8,s8
- Nuhun məmləkətindən uzaqdakı milyonlarca məxluqatın günahı: 7,s7
- Nur" məktəbindən başqa qəyr təzə bina olan məktəblərd: 22,s5
- Nuxa'da bir mö'min şəxs: 9,s6
- o arvadın qabaqkı ərindən bir kitab: 4,s6
- o axmaq kişi: 12,s4
- o cür adamlar: 2,s6
- o cür töhmətli sözlər: 1,s7
- o kənddə olan iydəli piri: 21,s5
- o köhnə kitablar: 21,s6
- o mədəni sözlər: 14,s7
- o mübarək ağzım ilə üfürdüyüm təhvil suyu: 16,s8
- o qədər bir hünər: 21,s4
- o qədər gaval: 2,s7
- o qədər mal: 3,s8-4,s85,s9-6,s9-8,s9-9,s9-10,s8-11,s812,s8
- o qədər zarar: 8,s7
- o sırtık üzürxıxıq kafir: 6,s6
- oğurlanmış və itmiş şeyləri tas qurub cinlər vasitəsilə tapıb sahibinə verən qoca cindar: 20,s6
- on beş tümən: 4,s5
- on cild alanlar: 1,s9
- on doqquzuncu dəfə: 17,s6
- on dürlü fikir: 14,s6
- on iki nəfər: 11,s5
- on iki qəpiq: 5,s5
- on iki yaş: 3,s6
- on iki yaşında bir qız: 17,s6
- Nikeldən sabun qabı: 3,s9-4,s9
- on pud yağ: 7,s5
- on sajin yol: 16,s6
- on səkkiz yaş: 3,s6
- on yeddi rük'ət namaz: 5,s7
- Ordubad və Əylis bərəsində yazdığı sözlər: 21,s4
- Ordubad'da maxsusı səyyahımız Məşədi Mozalan Bəy: 16,s8
- Orenburq'da on beş gündə bir çıxan içtimai, elmi, elmi siyasi macmua: 6,s9-7,s9
- otuz altı manat: 8,s7
- otuz bir manat: 14,s8
- otuz illik ümurat: 18,s4
- otuz milyon himar: 14,s5
- oxumaqdan beynini qaraldan və bircə qəpiklik mənfəət vermİYən ana dili: 16,s7
- öhdəsinə götürdüyü işlər: 20,s6
- örtülü zənanə saatları: 3,s9-4,s9
- ötüşüb keçən işlər: 15,s5
- övladı olmuyan arvadlar: 12,s6
- övret naxoşluqları olanlar: 5,s8
- öz milli bayramlar: 11,s6
- özgə bir qəzetə: 22,s4
- patentli Pravodnik qaloşları: 5,s10-7,s10-9,s10-11,s10-13,s10
- pək yaman xofnak: 5,s4
- Peterburq'a varid olan mosuq xəbər: 3,s7
- Petrovsk kantorasından şəhadətnamə alıb çıxan dindarların biri: 16,s5
- plovlu tə'ziyə: 6,s6
- polisadan bir piyan qaradovoy: 22,s7
- pul verməyən heyvan: 2,s8

- on manat hüccət: 3,s6
- on milyon manat: 7,s5
- Qafar adında bir nöker: 2,s7
- Qafqaz Müsəlman cəmiyyəti rəisi İbrahimbəy Vəkilov: 8,s6
- Qafqaz Müsəlman gürcülərinin, Şamın ağ ərəb tayfalarının gözəl və balaca qızları: 18,s5
- Qafqaz'da bir tacir: 8,s8
- qalabəyinin yanında pasport yazan mənim dostum: 11,s6
- qanacaqlı, elmlı adamlar: 20,s6
- qanların axmağına səbəb bir zat: 15,s5
- qapaqlı cib qələmi: 3,s9-4,s9
- qapaqsız saəti-zənanə ya mərdanə: 3,s9-4,s9
- Qaragüruh məhəlləsindəki vulkan: 17,s8
- qarınları yırtılan ana-bacılar: 2,s4
- qarıbə bir əhvalat: 2,s4
- qarnıyoğun bir şey: 18,s4
- qatır nalına oxşuyan dəmir tikəsi: 24,s7
- Qazı Gilan'ın və Hacı Molla Pürat'ın barəsində yazdığımız töhmətlər: 8,s8
- qəbih və mezmum fe'llər: 8,s5
- qədim əlifbaları ilə yazılmış kitablar: 8,s6
- qəmli olan qəblər: 10,s6
- qəribə bir kəndir: 20,s6
- qəsd edən adamlardan biri: 22,s7
- qeybdən şam yanan ev: 18,s8
- qəyr yazıcılarımızın Qoqol barəsində verdikləri mə'lumat: 14,s5
- qəzetə oxumağı haram bilən bir hacı: 24,s6
- qıl gəddər fərq: 4,s6
- qırıb-qurub mətləblər: 17,s6
- qırx verst yol gedən mollalar: 2,s5
- pulsuz saat zənciri: 3,s9-4,s9
- Pürkəndi"ni dağıdıb camaatı birəhmanə qıran Namu xan: 3,s6
- qoca, yumuşaq vəkillər: 1,s7
- Qoçana çayının kanarında olan bir nəfər çayçı: 2,s7
- qol-boyun olan musurmanların haray-hurayları: 15,s6
- Quba'dakı çayçı dükənini məhərrəmqaşağı təzəcə bağliyib şəhərimizə gələn mərsiyəxan: 4,s6
- qumarda sərf olunan pullar: 24,s5
- rezindən və pinkadan qayırılmış qollar: 1,s9-2,s9
- ruhi-şərifləri cənnətə "təşrif* buyuran Hacı əfəndi: 17,s5
- Rus dilində təzə kitab: 21,s9-22,s8-23,s8-24,s9
- Rus dilini bilməyən oxucular: 14,s5
- Rus kitablarını oxuya bilməyən Müsəlmanlarımız: 17,s6
- Rus mühacirləri üçün hazırlanan yüz min desyatinlik: 15,s8
- Rusiya tərəfinə keçən cənab Mütrübül-məmalik: 17,s7
- Rusiya'dakı dostlarımdan aldığı kağızlar: 10,s7
- sakin olan yahudilər: 4,s5
- sakit murdar "malakan" kəndi: 16,s7
- Sarvanlar məhəlləsində bir hacı: 11,s7
- Səadət"də fəxrülislam olan Axund Molla Ələkbər: 5,s5
- səkkiz min xanım: 13,s4
- səkkiz yüz altmış yeddi qoçu: 11,s6
- sekkiz-doqquz cür: 22,s5
- Səmərqənd müftisi Məhəmməd Bəqa xacə: 22,s4
- səriövəhəli bir mətləb: 22,s6
- sındırmalı çənil qab: 8,s5
- student Mirhəsən Vəzirov cənabları: 17,s8
- su aparmağa gələn yazıqlar: 13,s6
- su keçirməyən paltarlar: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10

- qırx-əlli nəfər: 16,s6
- 56 problu, möhkəm, modlu qızıl üzük: 3,s8
- süd verən azarlı analar: 5,s8
- Şah Abbas məscidinin hücrələrində təzə açılan müalicəxana: 14,s8
- Şah Abbas məscidinin qapısındakı səkilər: 15,s6
- şaha verdiyimiz və verəcəyimiz borc pul: 4,s6
- Şaren dərisindən neçə gözlü pul qabı: 3,s9-4,s9
- şaxsi-bərqərəzdən, nəfsi-bərmənəfətdən törüyənsözlərdir : 18,s7
- şəhər idarəsindən verilən beş yüz manat: 19,s7
- şəhər pulu ilə açılan məktəb: 21,s2
- şəhərin kənarında olan “Xudi-divanə” piri: 6,s7
- şəhrimiz kənarında bir qumarxana: 24,s5
- şirin dil mə’nalı dəlillər: 15,s3
- şirin dil və mə’nalı dəlillər: 21,s8-23,s8-24,s8
- Şirni Məclisi’ndə aldıkları kendlər: 2,s5
- Şümr şəbehini gətirən cənab: 4,s6
- tə’ziyəyə təklif olunan mərsiyəxanlar: 8,s4
- Təbriz’in axır hallarına maxsus gözəl rəngli xəritə: 2,s9
- təəccüb ediləcək bir şey: 17,s8
- tək bir məxluq: 7,s7
- tək fəqir, bir milçəyə əziyyət vermiyən adam: 11,s6
- təlxıs olunmuş məqalə:12, s7
- təmaşa edən böyükklər: 24,s5
- təngə və cana gelmiş camaat: 6,s7
- tərbiyəyi-əxlaqa dair məqələlər: 8,s9
- təşti dolduran haman: 13,s6
- təzə açdığım şipyon mehmanxana: 17,s6
- təzə açdığımız məktəblər: 20,s5
- təzə açdıqları banqa: 17,s5
- sultan barəsində yazılan sözlər: 15,s5
- sultanın dörd yüz odalıqları: 18,s5
- təzə açılan müəllicəxana: 9,s9-12,s9-13,s9-15,s9-20,s9-23,s8-24,s8
- təzə bir alver: 24,s6
- təzə bir məsələ: 8,s6
- təzə bir qradanaçalnik: 11,s6
- təzə bir sədəmə: 11,s7
- təzə bir söz: 8,s6
- təzə əmələ gelmiş çəngilər: 11,s6
- təzə ixtira etdiyi sənədlər: 17,s7
- təzə tikiləcək bir ev: 18,s8
- təzə üçlük yaşıl kağızlar: 17,s5
- təzə-təzə məmləkətlər: 14,s7
- Tiflis'də çıxan “Kafkazskaya Armiya”: 16,s9-17,s9-18,s9-19,s9
- Tiflis'də üç yüz min manatlıq bir teatr: 17,s5
- Tiflisə təşrif gətirən cavanlar: 15,s8
- tikənli bir səhra: 5,s4
- Türkiyə'dən Avropa'ya qaçan İzzət Paşa: 2,s8
- Türküstan ehtiyacatm təftişə gələn cənab: 23,s7
- ucuz satılan günlər: 7,s9
- uçitellər deyən dərslər: 3,s7
- uşağı olmuyan övrətlər: 3,s6-12, s7
- uşkolada oxuyan uşaqlar: 13,s6
- uzun-uzun felyetonlar: 22,s4
- üç- beş cavan: 17,s6
- üç böyük “nal”: 15,s8
- üç çapağının üçü də 84 problu gümüşdən olan bir saat: 3,s9-4,s9
- üç ibtidai məktəb: 5,s5
- üç məxsusi şö'bə: 11,s10-12,s10-13,s10-14,s10-15,s10-16,s10-17,s10-18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-22,s10-23,s10-24,s10

təzə açılan dəllal mağazini: 17,s6
təzə açılan Kafe London: 16,s8

üç qat qızıl su: 3,s9-4,s9
üç qisim adam: 2,s6
üç sünni uşaq: 16,s5-18,s7
üç yüz əlli min manat: 2,s8
üç yüz manat: 4,s7-5,s7-7,s6
üç yüz milyon müsəlman: 21,s5
üç yüz milyon nifrət: 21,s5
üç zorba ostrom: 7,s6
üç-dört il: 4,s5
ürəklər parçalayan Azərbaycan matəmgahı: 2,s4
üzü qırxıq kafir: 6,s6
vaxtlarını qumar və çaxır məclislərində keçirən müsəlman “intelligentləri: 2,s4
vəqf olunan dükanlar: 9,s5
vərəq poçta kağızı: 3,s9-4,s9
vərəqrizi-xəzan olan gülbünlər: 3,s6
vərəsətül- ənbıya”ya maxsus minbərlər: 4,s6
Vladiqafqaz'a təzə varid olan bir cavan: 21,s5
Vladiqafqaz'da bir adam: 20,s7
Xahiş edən zəvati-giram: 2,s6
xalis poladdan ya tintəli cib bıçağı: 3,s9-4,s9
xalqın arasına dağılan xəbər: 16,s7
xədim kimi bir şey: 18,s5
xəlvət gəzən iranlı məşədilər: 6,s4
xeyli mö'min və müqəddəs bir vücud: 4,s5
xırda-mırda yazıçılar: 8,s6
xüsusən Gəncəli Şeyx Hacı Hasan Mollazadə: 7,s7
yağlı boya ilə yapılmış kart postal: 3,s9-4,s9
yalan-palan sözlər: 20,s6
yamaq kimi bir şey: 17,s6

üç nəfər adam: 9,s5
üç qalm qab: 3,s8

yaxşı mütəvəccəh olan qulluqçular, həkimlər: 5,s8
yaxşı və doğru mə'lumat: 20,s7
yazmalı bir mətləb: 10,s5
yəddi manat pul: 20,s7
yeddi qəpiklik marka: 2,s3
yekə parça qənd: 3,s6
yeni açdığım Darülfəsad məktəbi: 24,s7
yerdə qalan otuz il: 5,s7
yerə-göyə sığışmıyan zülmələr: 18,s5
yeri belində saxlıyan qızıl öküz: 18,s8
yərli olan tatar müsəlmanlar: 9,s7
yetim və bikəs qız uşaqları: 11,s7
yetmiş iki bıçiq taifə: 14,s6
yetmiş iki manat: 14,s8
Yığılıb açılan Amerika cib qayçısı: 3,s9-4,s9
yol ilə gedən yer: 21,s4
yol süpürən Mahmud: 12,s5
yuxarda söylədiyim nişanələr: 24,s6
yuxarı başdan bir kürsü: 20,s5
yuxarıda yazılan yarmarka: 21,s9
yuxuda bir nəfər: 18,s6
yuxudan gözlerini açan qırmızısaqqalların hümməti: 8,s6
yüz dənə “Din və Məişət”in təkfir peçəti: 7,s4
yüz manatlıq şey: 1,s7
yüz min dəfə eşidilmiş sözlər: 5,s5
yüz min qız: 12,s5
yüz minlərcə pul: 17,s6
yüz qırx dörd cür: 14,s5
yüzə yaxın qurban: 15,s8

yanmıçıq və qəyr yarımçıq oxumuş cavanlar: 6,s5

yarım manatlıq bilət: 13,s5

yarım milyonluq vəqflər: 17,s5

Zəkiyyə rolunu oynuyan qız: 13,s6

zəmanədən bixəbər pək çox cahil mollalar da var: 1,s7

zəngəzurlu Mahmud Hacı Abdulla oğlu həyətdə oynuyan yeddi yaşında Həsən adında bir uşağ: 22,s6

yüzlərcə ayət və hədislər: 20,s12

zağraniçni dəridən pul qabı, 7 xanəli: 3,s8

zarif mürəkkəb qabı: 3,s9-4,s9

zərif, zağraniçni papiros qabı: 3,s8

zığ və fəsad olmayan bir müsliim: 6,s6

ziyarətində gedən hacılar: 17,s5

4.2.3. Arapça ve Farsça Sifat Tamlamaları

mədrəseyi-təzə: 17,s4

Alimi-bimisl: 5,s7

alimi-dindar: 1,s4

Alimi-məşhur: 3,s5-15,s3-21,s8-23,s8-24,s8

Allah-taala: 2,s6-16,s5-19,s6-24,s6

atfi-ünan: 1,s5

bazari-cövhər: 4,s4

bir alimi-nadan: 2,s8

bir tovsəni-badpa: 1,s6

Buxarayı-şərif: 17,s5

cəhaləti- xərab: 12,s6

Cəmiyyəti- xeyriyyə: 3,s5

cəmiyyəti-xeyriyyə: 4,s5-12,s10

dərgahi-ilahi: 6,s7

əcəli-məəlləq: 4,s7

ədibi-möhtərəm: 15,s3

ədibi-möhtərəm: 21,s8-23,s8-24,s8

ehsan-zad : 4,s6

əmsəleyi-müxtəlifə: 22,s5

əncüməni-xəyriyyə: 3,s6

ərşi-əla: 24,s6

fazili-məşhur: 5,s7

gətari-fişəng: 1,s5

haciyi-məzkur: 24,s6

kəməli-ədəblə: 1,s8

kəməli-əhtiram : 1,s5

lafzəni-hiyələgər: 4,s4

maarif-i-milliyə: 4,s5

Məclisi-milli: 19,s4

məclisi-viranə: 19,s4

mədrəsəyi-cədid: 10,s6

Məhərrəmül-həram: 5,s7

məhzəni-əsrar: 1,s4

mərđi-meydan: 1,s6

Misri-qədim: 5,s7

müdiri-möhtərəm: 24,s6

müştəqi-qəflət: 2,s8

natiqi-kovdan: 2,s8

nəsihəti-pədərranə: 4,s7

niyyəti-xas: 1,s6

qəzəbi-ilahi: 2,s7

quli-biyaban: 22,s5

Qur'ani-şərif: 22,s5

rəhnümayi-aləm: 2,s8

sərsəri-zimistan: 3,s6

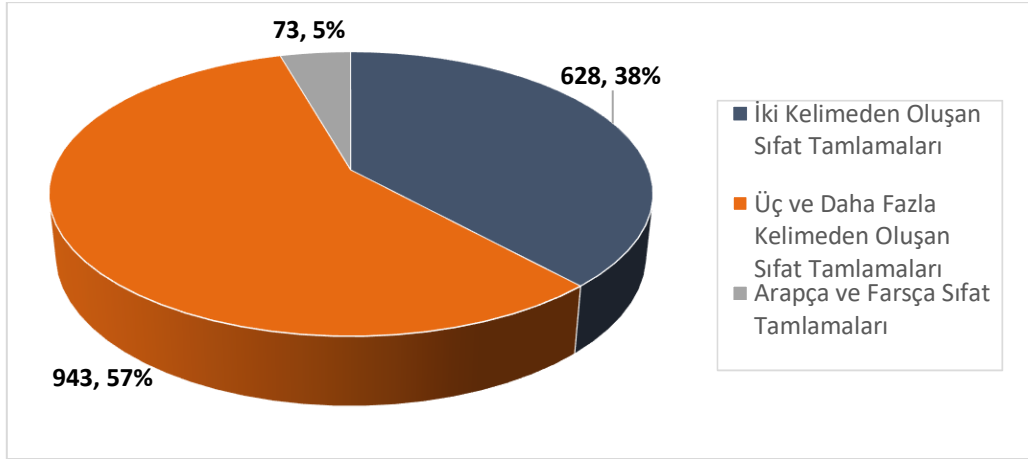
səyri-umumi: 23,s11

sirri-nihani: 17,s5

şami-qəriban: 6,s4

hədisi-mö'təbər:21,s7
idareyi-keyfiyyə: 5,s6
ismi-şərif: 5,s7
şöhrəti-kamilə: 7,s6
şükufəzari-ədəbiyyat: 3,s6
tələbkərdəyi-ab: 4,s4
tə'minatı-qəviyyə: 3,s7
tərcümani-ülviyyət: 2,s8
tutiyi-xoşgüftar: 23,s6
üsuli-cədidə: 1,s6-9,s5-17,s7
üsuli-cədidçilər: 2,s8
üsuli-cədidə: 3,s4-6,s5
vəreqrizi-xəzan:3,s6
şəriəti-qərra: 8,s5
şeytani-məl'un: 19,s6
şiri-gərran: 11,s4
Vətənxahi-irfani-noməsləkan: 4,s4
xaneyi-müsəlləs : 7,s6
xidməti-şərif: 22,s6
xirqeyi-pəşmin: 1,s4
Xudayi-taala: 2,s7-10,s6
Xudi-divanə: 6,s7
yədi-beyza: 9,s6
yəminü-yəsar: 1,s6
zəvati-giram: 2,s6

Şekil 4.2. Molla Nasreddin Dergisindeki Sıfat Tamlamalarının Oranı

Çalışmamızda toplamda 1644 adet sıfat tamlaması tespit edilmiştir. MN’ de üç ve daha fazla kelimeden oluşan sıfat tamlamalarının çokluğu dikkat çekmektedir. Dergideki yabancı tamlamaların azlığı Türkçe’nin gücünü ortaya koymaktadır. Sıfat tamlamalarının sayıları ve yüzdeler oranları yukarıdaki grafikte verilmiştir.

4.3. Edat Grubu

4.3.1. “kimi” (gibi, kadar) ile Kurulan Edat Grupları

"Birjoviye Vedemosti" qəzeti kimi: 10,s7	Axund Molla Ələkbər canablarının moizəsi kimi: 5,s5
"Din və məişət" kimi "fəlnamə"lər: 3,s5	ıldırım kimi: 6,s4
"əlfəqiri- fexri" kəlməsin fişanələrinə yazıb qoyan kimi: 8,s7	beş illik müddətinə kimi: 18,s9-19,s9-20,s9-21,s9
"Oarviyer" kimi: 8,s6	beş yüz manata kimi : 2,s5
"Tercüman" qəzetəsinin dediyi kimi: 8, s5	bə'zi yazıçılar kimi: 13,s5
aciz və çarəsiz vaxtlarda söylənən kimi: 1,s7	bir balaca alçaq şələli adam kimi: 19,s6
ağızdan çıxan kimi: 13,s6	bir təbii söz eşidən kimi: 21,s7
ağızına kimi: 6,s7	bir təzə adam yetişən kimi: 21,s5
aha, molla pulları cibinə qoyan kimi : 6,s4	biz müsəlmanlar kimi: 12,s6
arı səbəti kimi: 15,s6	biz müsəlmanların gürcü camaatını dost tutmağı gün kimi: 3,s5
arvad cəmiyyəti bir yerdə baş verən kimi: 2,s8	bizim şəflərimizin qılsnıları kimi: 12,s7
Avrupalılar və Dağıstan müsəlmanları kimi: 14,s7	bizim şirkət kimi: 3,s8-4,s85,s9-6,s9-8,s9-9,s9-10,s8-11,s812,s8

Avstriya kimi: 8,s8
 axşam çırağı yanandan səhərə kimi: 18,s5
 axşam olan kimi: 23,s5
 bu sözü eşidən kimi: 16,s6
 bu sözü işitən kimi: 20,s7
 bu zamana kimi: 12,s6
 bunlar kimi: 22,s6
 bunu eşidən kimi: 21,s4
 bunun kimi: 3,s5
 bülbül kimi: 19,s7
 canlarına daraşan kimi: 22,s6
 cəhl və nifaq kimi: 13,s6
 cin bismillah adı eşidən kimi
 çibin şirinə toplaşan kimi: 15,s6
 dağ kimi: 17,s7
 darğa kimi: 17,s7
 Darvin kimi: 18,s7
 digərləri kimi
 Döyənlərin əllərindən qurtaran kimi: 16,s7
 əhali qurd-quzu kimi: 10,s6
 elə kəlisanın zəngi çalınan kimi 1,s5
 eşşəyin başına tökülən kimi : 21,s5
 fürsət düşən kimi: 18,s5
 gəncəvilər də İranlılar kimi: 1,s7
 gül kimi: 17,s7
 Hacı Həsən kimi: 1,s7
 Hacı Molla Ziyaəddin kimi: 9,s7
 haman bəy kimi: 6,s5
 həmişə kalisanın zəngini eşidən kimi 1,s5
 həqiqi zəlilə kimi: 15,s7
 hər iş kamil olduğu kimi: 17,s7
 incə olsa şişə kimi: 12,s5
 indiyə kimi: 8,s7
 istənilən kimi: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3
 boğulan çöpdən yapışan kimi: 18,s6
 bu da onun kimi: 14,s2
 bu Mirzə Fərəc Pişnamazzadə kimi: 5,s5
 başdan-ayağa kimi: 2,s5
 mən kimi: 17,s7
 mən ölüm deyən kimi: 7,s6
 məşlişə qədən kimi: 24,s6
 Mirzə Fətəli kimi: 8,s6
 Molla Abasqulu kimi: 2,s8
 Molla Əlinin qazanı kimi: 22,s6
 mö'cüz kimi: 22,s5
 Musa kimi: 22,s5
 müqəddəs kitab kimi: 16,s7
 müsəlman məhəlləsinə gələn kimi: 21,s5
 namazda səcdəyə varan kimi: 14,s7
 ney kimi: 6,s7
 Nuxaya qədəm qoyan kimi: 4,s5
 orucluq qurtarana kimi: 10,s6
 Ostroumov kimi: 22,s4
 otuz-qırx yaşına kimi: 12,s7
 pəhlivan kimi: 6,s5
 pulları müştərisindən alan kimi: 9,s8
 pulu alan kimi: 8,s7
 qarışqa kimi: 23,s5
 qiyamətə kimin: 18,s8
 Qoçaq Seyidov bizim nökrə Qafar kimi:
 2,s7
 qoyun kimi: 18,s5
 qoyun sürüsü kimi: 5,s5
 quşa oxşamıyan kimi: 21,s7
 sabahdan-axşama kimi: 15,s6
 Səddigül-əmini kimi: 3,s5
 səkkiz sinninə kimi: 11,s7
 sel kimi: 19,s7
 Səmərqənd şəhəri kimi: 1,s8

kişilərimizi piyanlıqdan saxlıya bilmədiyi kimi: 17,s8	sənin kimi: 14,s7
Koroğlu üçə kimi: 23,s6	söylənən bu kimi: 1,s7
Lenkeran kimi: 24,s6	su kimi: 17,s7
sübh kimi: 15,s7	vilayətə kimi: 1,s8
sübhə kimi: 24,s5	xatunlar ev əşyası kimi: 6,s6
Şahtaxtinski kimi: 8,s6	xəlvət gəzən iranlı məşədiləri kimi: 6,s4
tələb olunan kimi: 15,s3-16,s3-17,s3-18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-22,s10	Xorasan kimi: 18,s7
ticarət nişanəmiz də həmişəlik kimi: 3,s8-4,s8-5,s9-6,s9-8,s9-9,s9-10,s8-11,s812,s8	yamaq kimi: 17,s6
tikilib qurtarana kimi: 13,s5	Müsəlmanlar kimi: 18,s11
uşaq oyunu kimi: 23,s6	yola çıxan kimi: 8,s7
uşaqlar kimi: 17,s7	zornan alan kimi: 23,s6
uzaqdan görünən kimi: 22,s4	

4.3.2. “ilə” “-lA” ile Kurulan Edat Grupları

"bir fənd"lə: 8,s6	adbaad şahidlər ilə: 9,s5
"Cırcırma" imzası ilə: 9,s7	ağ yazı ilə: 15,s6
"ehli-qübur" ziyarəti bəhanəsi ilə: 18,s7	ağaların fitvası ilə: 22,s7
"lar" ilə: 11,s5	ağzı ilə: 14,s11
"lər" ilə: 11,s5	Allah'ın əmri ilə: 10,s10
"M.K" imzası ilə: 9,s7	Allah'ın iznilə: 19,s7
"Molla Nəsrəddin" vasitəsi ilə: 4,s5	amma Molla Safi və Muqminov cenahlarınınmə'yi ilə: 7,s7
"O taylı" imzası ilə: 13,s7	anası ilə: 22,s5
"Bir dərdli" imzası ilə: 20,s7	ara ilə: 17,s7
"fahişə" adı ilə: 13,s4	arvad-uşağı ilə: 9,s8
"Hacı İbrahim Xəlil" imzası ilə: 20,s5	asanlıq ilə: 19,s5
"Molla Nasrəddin" vasitəsi ilə: 15,s8-16,s5	atadanqalma bir nüsxə ilə: 9,s6
"Tərəqqi"nin 22-ci nömrəsini oxuyanlar ilə: 6,s4	Axı bu yazıqlar da tiryək satmaq ilə dolanırlar: 1,s7
"Vəssalam" imzası ilə: 14,s8	ax-vay ilə: 18,s7
25 ədəd albom üçün yağlı boya ilə: 3,s9-4,s9	ayrı bir niyyət ilə: 15,s6
60 qəpik qiymətlə: 2,s9	az pul ilə: 10,s4
64 nömrə ilə: 17,s8	balta ilə: 4,s5

a ar ilə: 3,s8
 a ıq gümüş saat ilə: 3,s9-4,s9
 adam ilə: 14,s7

 bəliğanə moiz ləri ilə: 9,s5
 beş hoqqa (tiryək çubuğu) ilə, bir girvənkə tiry ktutmaq ilə: 1,s7
 bə'zi yerdə əda v  q ba v  şal v  əmmamə ilə: 9,s6
 biçarə k  nd ilerin göz yaşları ilə: 3,s7
 biçarə k nd ilerin göz yaşları ilə: 3,s7
 bijlikl : 7,s7
 bir boyun  ang li ilə: 3,s9-4,s9
 bir dənə cavan mütrüb ilə: 15,s5
 bir dil ilə: 1,s8
 bir işarə ilə: 8,s6
 bir kəlimə söz ilə: 8,s6
 bir neçə fayton adamlar: 16,s7
 bir neçə yoldaşları ilə: 10,s4
 bir nəfər qomşumuz ilə: 3,s6
 Bir para ədib v  müharrirlərimizin vaxtı ilə: 19,s6
 bir t şti su ilə: 13,s6
 bir t vrl : 1,s8
 bir yaxşı sövt və bir dilr ba nəva ilə: 17,s8
 bir zənn ilə: 8, s5
 bir-biri ilə: 2,s7
 birdən iki  li ilə: 6,s4
 biri-biri ilə: 21,s5
 biyanbanları dolduram qan ilə 1,s5
 biz ilə
 biz Qafqalılar ilə: 4,s5

 biz ucuz qiymətlə: 11,s5

 boranda qırx verst yol gedən mollalar ilə: 2,s5
 böhtanlar ilə: 8,s4-10,s7
 b y k m 'r k  v  qısqırıq ilə: 8,s8
 b y k məsələ adı ilə: 4,s5

 barışıq ilə: 10,s5
 baş yarmaq s vabı ilə: 5,s5
 başı ilə: 14,s11

 bu fərxəndə iqbal ilə 1,s5
 bu gedişl : 3,s7
 bu hesabla: 7,s5
 bu iki kəlmə ilə: 11,s5
 bu kitab ilə: 17,s2
 bu n hvl : 6,s4
 bu nişan  ilə: 4,s6
 bu növ ilə: 7,s9
 bu qədər ahil : 14,s4
 bu qərar ilə: 7,s6
 bu q st ilə: 24,s5
 bu s tv tl : 1,s6
 bu söz ilə: 9,s6-18,s7
 bu ş klil  : 3,s4
 bu ş vk tl , s tv tl , iclal ilə 1,s5
 bu üləma müsəlmanların pulu ilə: 5,s5
 bu v sit  ilə: 18,s5
 bu yazı-pozuların varlığı ilə: 14,s5
 bunu demək ilə: 18,s7
 bununla: 11,s5-12,s5
 bununla: 2,s5
 camaat darülfünunu xərci ilə: 23,s8
 camaat ilə: 3,s6
 can ilə: 11,s5
 canvanları ilə: 14,s7
 Cənab Nurməhəmməd  f ndinin bəlağətli nitqi ilə: 12,s5
 cinler vasitəsilə: 20,s6
 c mla ixlas ilə: 1,s6
  ok m v v f qiyy tl : 5,s5
 Çox bol la'n t ilə: 4,s6

böyük qan tökməklə: 5,s7
 bu ad ilə
 bu e'lan ilə: 10,s8
 bu əzm ilə 1,s5
 dəfəat ilə : 11,s5
 dərman ilə: 12,s5
 dəsməlləri ilə: 2,s5
 dili, qələmi, fikri və xidməti ilə camaat üçün
 çalışanlar : 2,s7
 dili, qələmi, fikri və xidməti ilə: 2,s7
 diqqət ilə: 3,s9-4,s9-20,s5
 div adımı ilə: 11,s5
 divanələr ilə: 7,s5
 doğruluq ilə: 8,s4
 dörd ayaq ilə: 13,s5
 dua ilə: 23,s5
 dua yazmaq ilə: 6,s7
 e'tibarilə: 6,s6
 əgər qəst ilə: 21,s4
 elektrik vasitəsilə: 3,s9-4,s9
 əli ilə: 13,s4
 əlinlə: 14,s7
 elm və fənn ilə: 20,s5
 elm yolu ilə: 9,s9-12,s9-13,s9-15,s9-20,s9-23,s8
 -24,s8
 ərabi-elmin nəzərinə çəkmək ilə: 18,s7
 əsl brilyantdan seçilməyən Paris brilyantları ilə
 müzəyyən bir boyun çengeli ilə: 3,s9-4,s9
 falaqqanı və ağacı məktəblərdən götürmək ilə:
 16,s6
 farfor ilə: 1,s8
 farfor ilə: 1,s8-5,s8-8,s9-9,s9
 fayton ilə: 14,s8
 fayton ilə: 8,s7
 fədaləri öldürəm xan ilə 1,s5
 fraksiyamız vasitəsilə: 4,s5
 çox ədəblə: 4,s6
 çox ədəblə: 4,s6
 çox ixlas ilə: 15,s7
 çox zəhmətlə: 2,s7
 gazinin köməkliyi ilə: 16,s5
 getirmək ilə: 3,s5
 gözəl nəqşlər ilə: 3,s9-4,s9
 gözəl vəch ilə: 22,s5
 gözləgilən: 13,s5
 gözüm ilə: 6,s6
 Gözümüz ilə : 1,s7
 güc-bəla ilə: 17,s8
 güllə ilə: 3,s6
 gümüş ilə: 3,s8
 hava ilə: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-
 12,s10
 hər biri şüşəsi ilə: 2,s8 -4,s8--5,s9-6,s9
 hər gün məktəb gedib Ruslar ilə: 21,s5
 hər növ ilə: 8, s5
 hərəkəti-müstəbidanəsi ilə: 3,s6
 hərəmxana ilə: 18,s5
 hiylə ilə: 13,s7
 hiyleyi-atəşlə: 7,s6
 hökumətin izni ilə: 16,s5
 huş və guş ilə: 5,s7
 ianə şamı ilə: 2,s5
 iki satir ilə: 19,s5
 iməcə ilə: 15,s7
 imza ilə: 11,s5
 imzası ilə: 8,s4
 indiki fənn, indiki Duma ilə: 10,s7
 insaf gözü ilə: 11,s5
 kafirlərlə: 6,s7

Frebel üsulu ilə: 20,s5
 fürsət ilə: 3,s6

 kasıb-kusub Müsəlman ilə: 23,7
 kemali ədəblə: 1,s8
 kəməli-təntənə ilə: 17,s7
 keyf çəkən müsəlman cavanları ilə: 16,s8
 kitab sahibləri ilə: 8,s6
 Komissiya ilə: 18,s9-19,s9-20,s9-21,s9
 küçə ilə: 12,s6-22,s7
 küfr ilə: 8, s5
 marka ilə: 3,s8
 Maşrutə üsulu ilə: 17,s6
 məhərət ilə: 4,s6
 Məkkə adı ilə: 1,s8
 mələikələr ilə: 15,s6,s7
 mənzur ilə: 24,s6
 Molla Nəsrəddin vasitəsilə: 9,s7
 möhlət ilə: 2,s6-4,s7-5,s8-6,s8-11,s10-12,s10-13,s10-14,s10-15,s10-16,s10-17,s10-18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-22,s10-23,s10-24,s10
 murdar nürekkəb ilə : 3,s5

 musurmanlar ilə: 15,s6
 Mücahidlər ilə cidalim mənim: 1,s6
 Müəllim Said və Akif Əfəndilərin hümmətilə: 17,s5
 mürid və cavan övrətlər ilə : 17,s7
 naloj ilə: 2,s9-3,s8-3,s9-4,s7-5,s8-7,s10-8,s9-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9
 nam ilə: 22,s7
 naxoşluqların mikrobları ilə: 13,s6
 nə cür və nə qayda ilə: 8,s8

 kamal ilə: 7,s5
 kankan qazması ilə: 7,s4

 o mübarək ağızım ilə: 16,s8
 od ilə: 23,s2
 oğlu ilə: 24,s7
 on səkkiz yaşında bir dostumla: 3,s6
 on ilə: 4,s6
 onlar ilə: 6,s7
 onu istibdad nümunəsi olaraq camaata göstərməklə: 17,s5
 Osmanlılar ilə: 5,s7
 oxucularımızın izni ilə: 18,s5
 öz dilləri ilə : 6,s4
 öz gözü ilə: 22,s7
 öz gözümlə: 18,s6
 öz qələmi ilə: 22,s4
 öz xərci ilə: 8,s4
 özlərinin istədikləri şəriət ilə: 15,s8

 partiya ilə: 7,s6
 poçta ilə: 8,s8-18,s8
 poçta xərci ilə: 1,s8,s9-5,s8,s10-6,s8,s10-7,s8,s10-9,s8,s10-10,s9,s10-11,s9-13,s9-14,s4-20,s8-23,s3-24,s3
 poçtaxana ilə: 8,s8
 politika aləmindən oxucularımız ilə: 8,s8
 probka ilə: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
 pul ilə: 13,s7
 Q.Ə imzası ilə: 10,s7
 qamçı ilə: 11,s5
 qara papaqlılarla: 16,s7

nə qəsd ilə: 2,s5
niyyətilə: 10,s7
niyyəti-xas ilə: 1,s6
növbə ilə: 12,s6

qırx verst yol gedən mollalar ilə: 2,s5
qızıl ilə: 1,s8-5,s8-8,s9-9,s9
qızıl və ya gümüş suyu ilə: 3,s9-4,s9
qızıl vərəq ilə: 5,s10-6,s10-7,s10-8,s10-9,s10-10,s10-14,s4-20,s8-23,s3-24,s3
qoçular ilə: 11,s6
qulağımız ilə: 1,s7
qulaş zülfünə: 12,s6

qumar oynamaqla: 5,s5
quyruqla: 5,s6
rəvayici-canbaxşayi-rəyahin ilə: 3,s6
rə'y ilə: 5,s5
Ruslar ilə: 14,s7
saqqal ilə: 9,s6
Sədigül-əmini imzası ilə: 3,s5
sədr Makedonski ilə: 3,s7
səf ilə: 12,s6
səliqəli iş görmək ilə: 12,s8
səninlə: 6,s5
siz ilə: 10,s5
skidka ilə: 17,s6

Şahın izni ilə: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3
şəhadətnamə almaq qəsdilə: 15,s8
şəhadətnamə ilə: 11,s5
şəhər pulu ilə: 21,s2
Şeyx Cavadın sözü ilə: 11,s6
şiddətlə: 7,s5
şiddətlə: 7,s5
şirin dil mə'nalı dəlillər ilə: 15,s3

qayda ilə: 12,s5
qazi canablarının təsdiqi ilə: 16,s5
qədim əlifbaları ilə: 8,s6
qəvam ilə: 14,s6
qijhaqij ilə: 18,s5
Tehran - Rəşt igtışaşı səbəbilə: 7,s5
təhsil ilə: 13,s5
təhsili-elm bəhanəsilə: 18,s8
teleqraf ilə: 23,s5
teleqrafla: 4,s6-9,s7
teləqram ilə: 12, s7
tə'lim almaq münasibətilə: 22,s5
tə'mirat mövsümü münasibəti ilə: 15,s3-16,s3-17,s3-18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-22,s10
teqvimlərilən: 7,s7
tə'sirli nitqləri ilə: 12,s5
təşəbbüs və fədakarlığı ilə: 7,s4
təşəxxüs ilə: 6,s5
təzə məktəplərimizin vücudu ilə: 22,s12
təzə üsul ilə: 13,s2-24,s7
təzlik ilə: 5,s7
ticarət ilə: 9,s6
tilsim ilə: 23,s5
tüfəng arxası ilə: 3,s6
ucuz qiymət ilə: 24,s7
uzun çuxalılarla: 16,s7
üç çapağının üçü də 84 problu gümüşdən olan bir saat ilə: 3,s9-4,s9
üç qalm qabı ilə: 3,s8
üç qat qızıl suyu ilə: 3,s9-4,s9
üləma sinifi ilə: 6,s7
ülgüc ilə: 12,s5
üsuli-cədid vəsitəsi ilə: 23,s6
üsuli-cədidə ilə: 6,s5
üzü açıq gəzməklə: 14,s1

şirindil və mə'nalı dəlillər ilə: 21,s8-23,s8-24,s8
Şücai Nizam'ın sərkərdəliyi ilə : 3,s5
tanımadığımız adamın yazdığı ilə: 7,s5
Təbriz yolu açılmaq münasibətilə: 19,s8
təcrübələri ilə: 17,s5
və'zləri ilə: 10,s4
xaxol övrətləri ilə: 12,s6
xənnas ilə: 19,s6
xərc ilə: 8,s9
yağlı boya ilə: 3,s9-4,s9
yalnız gözlə: 14,s7
yarımbutulkalar ilə: 2,s8
yazmaqla: 6,s6
üzüaçıq kişilər ilə: 18,s11
vagon ilə: 2,s8
vəch ilə: 16,s8-17,s6
vəsvəsələr ilə: 18,s7
vəzifəmi yerinə yetirmək qəsdilə: 18,s5
yəni pul ilə: 24,s8
yol ilə: 21,s4
yumruq gücü ilə: 23,s5
yüz kişidən artıq üləmanın iştirakı ilə: 10,s4
zə'fəranlı su ilə: 12,s6
zərrəbin ilə: 13,s6
zərrəbin vəsitəsi ilə: 20,s5
zor ilə: 6,s6-8,s5-11,s6-18,s5

4.3.3. “sonra” ilə Kurulan Edat Grupları

50-ci nömrədən sora: 1,s8
arizəni və məruzə söyləmədən sonra: 24,s6
bir müddət keçəndən sora: 23,s6
bir neçə gün qalandan sora: 10,s5
bir saat belə urhurdan sora: 16,s7
Bundan sora: 1,s7- 3,s5-8,s5-10,s5-11,s5-17,s7
bunlar keçəndən sora: 18,s5
bunlar kəçəndən sora: 17,s6
bunların hamısı keçəndən sora: 20,s7
daha bundan sora: 3,s7
daxi bundan sora: 20,s6
dəxi bundan sora: 19,s5
elektrik çiraqları çəkiləndən sora: 12,s7
eşşəyin başı quruyandan sonra: 21,s5
get-gəldən sora: 19,s6
Gürcüstan iğtişasından sora: 3,s5
İğtişasından sora: 1,s2
iki saatdan sora: 8,s8
imtahanlardan sora: 22,s6
imzadan sonra: 24,s8
köhnələndən sora: 21,s7
mərhum olandan sora: 10,s6
məşvərətdən sora: 24,s6
Müsəlmandan eşidilən sözlərdən sora: 22,s7
Müsəlmandan eşidilən sözlərdən sora: 22,s7
onların hamısı keçəndən sonra: 17,s8
pulu alandan sora: 21,s5
təhqiş edəndən sonra: 14,s6
tey eliyəndən sora : 13,s5
yüz ildən sonra: 7,s7
zəhmətlərdən sora: 8,s7

4.3.4. “ötrü” ile Kurulan Edat Grupları

“Nicat” cəmiyyətinə ərizə verənlər gecə kurslarına zərər vurduqlarından ötrü: 1,s7	bir belə işdən ötrü : 10,s5
ağamı qarelərə dürüst tanıtmaqdan ötrü: 3,s6	bu məsələ, həqiqət, can məsələsidir; ondan ötrü: 4,s5
axı neden ötrü: 7,s7	bu ulu yazığımız "Tərcüman" bu sözləri kimdən ötrü: 4,s5
belə işlərdən ötrü: 18,s5	bundan ötrü: 10,s5
cibişdan məsələsindən ötrü: 2,s5	Molla Mahmud Çakar bura məclislərində elədiyiyağlı mədhələrindən ötrü: 3,s6
dedi ki, kəbin kəsməkdən ötrü: 2,s5	müsəlmanların məktəblərini bağlatmağa başlamasından ötrü: 13,s5
fırmamızı şöhrətləndirməkdən ötrü: 3,s8	nədən ötrü: 8,s7
Hüseynzadə cənahları elifbamızın bilmərrə deyilmişəyinə fitva vermir, ondan ötrü: 8,s6	ondan ötrü: 13,s4-16,s5-18,s6
imam ehsanı sizdən ötrü: 5,s11	öz şen-şövkətimdən ötrü: 24,s5
İslam niyə bu günlərə qaldı? Ondan ötrü: 5,s5	sözümüzü sübuta yetirməkdən ötrü: 16,s5
bu fəqərədə da günah çoxdur ondan ötrü: 5,s5	üsuli-cədidə məktəbindən ötrü: 9,s5
millət işindən ötrü: 2,s5	

4.3.5. “üçün ” (için) ile Kurulan Edat Grupları

axır yumurtlamaq, bala çıxarmaq, onları başlamak, bir iş meydana gətirmək üçün: 14,s7	e'lan və abunə qəbul etmək üçün: 23,s8
bir belə yazıçı müsəlmanlar üçün: 3,s5	elm və fənn üçün: 18,s7
bir-iki qara, qırmızısaqqallı molla'nın xatiri üçün: 2,s8	əvvəlinci il üçün dərs kitabı: 5,s8-6,s8-7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9
bu axund üçün: 20,s7	əvvəlinci sabraniya üçün: 20,s7
bu cür camaat üçün: 8,s8	fəqir və yetim uşaqlar üçün: 2,s5
bu da əhali üçün: 10,s5	gündəlik dərsləri yazmaq üçün: 2,s9 -4,s7-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9
bu kitab məktəblərdə və evlərdə hesab ta'limi üçün:4,s7-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9	hələ bir yana pul göndərmək ya kağız göndərmək üçün: 8,s7
bu kitab məktəblərdə və evlərdə hesab tə'limi üçün: 2,s94,s7-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9	həm hökumətin bəhanəsini kəsmək həm də müəllim yetiştirmək üçün: 9,s6
bunlar üçün: 3,s9-4,s9	hər bir məktəb üçün: 24,s5
bunlar üçün: 3,s9-4,s9	Hüseynqulu məscidinin həyatını böyütmək üçün: 19,s6

burada babilər üçün iki yüz min manata yapılan imarət oğlan və qız gimnaziyaları üçündür: 11,s5
Buxaraya və Samarqanda məktəblər açmaq üçün: 11,s7

İsti otaqda yuxarı başda əyləşib yüz min dəfə eşidilmiş sözləri söyləmək camaatımız üçün: 5,s5
İşte bu gün bizlər üçün əyyami-fəyz və nicat: 2,s8
küçələrdə ayaq- yalın gəzən yetimlər üçün: 2,s5
libas üçün: 7,s9
Məhrəmə ayında bu zat üçün: 11,s6
məhz müsəlmanlara xidmət etmək üçün: 4,s7
məktəb və camaat üçün: 19,s5
mənim üçün: 18,s7
məşrutəyə hazır olmadığı üçün birinci məclisi dağıtdım: 1,s7
meyvələri alıb satmaq üçün: 18,s9-19,s9-20,s9-21,s9
millət üçün: 16,s5
mollalar üçün: 7,s5
Müsəlman cəmiyyətlərinin qapılarına vurmaq üçün: 15,s8
Müsəlmanlar dövlətli olmaq, nüfuz qazanmaq, şəhər idarəsində vəkil olmaq, məktəblərdə nazir olmaq, fəqirlərin əmanət pullarını saxlamaq üçün: 7,s5
Müsəlmanlar üçün: 4,s6
nə üçün olar kafirdir: 5,s7
nümunə üçün: 23,7
o vaxt biz onun üçün: 4,s7
on pud yağ artırmaq üçün neçə dəfə ehsan plovu yeməlidirlər: 7,s5
Ordubad'da dörd ildə bir dəfə şəhər üçün: 22,s7
övrət ya kişi üçün: 3,s8
öz canım üçün: 9,s6
öz haqlarını mühafizə etmək üçün: 13,s5

ibadət xana olduğu üçün: 18,s6

ikinci il üçün: 5,s8

Rus mühacirləri üçün: 15,s8

Ruslar üçün: 15,s8

saatin düşməməsi üçün: 3,s9-4,s9

sabun sürtmək üçün: 3,s9-4,s9

sənin üçün 1,s5

Sənin canın üçün 1,s5-9,s7

sidri-kafur üçün: 1,s7

sizin üçün: 20,s7

streskop üçün: 3,s9-4,s9

şagirdlərə gündəlik, həftəlik, aylıq və illik nömrələr qoymaq və dersləri yazmaq üçün: 2,s9-4,s7

şəriət və millət xatirəsi üçün: 23,s7

Şeyx Nizaminin günbədinin tikilməyi üçün: 5,s5

ştempei üçün: 3,s8

təbdili-hava üçün: 15,s7

tə'mir eləmək üçün: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3

Türkiyə'dən Avropa'ya qaçan İzzət Paşa Türkiyə'yə qayıtmaq üçün: 2,s8

üləma üçün: 24,s6

ülgüc üçün: 3,s9-4,s9

üsuli-cədid üçün: 23,s6

üze pudra sürtmək üçün: 3,s9-4,s9

vaxtsız zəiflik və nerv azarları üçün: 23,s8-24,s8

vira Müsəlman kişiləri üçün: 23,s8

yazmaq üçün: 10,s5

öz kisəyi-cavanmərdanəsindən şaha dua etdirmək üçün: 6,s7	yə'ni Rusca "bisavad" olmağını özü üçün: 6,s5
Posta məsrəfi Avropayı Rusiya üçün 65 və Asiyayı Rusiya üçün: 3,s9-4,s9	yol üçün: 3,s9-4,s9
Qafqaziya'nın hər nöqtəsində hər bir cür tüfəng və tapança gəzdirmək üçün: 2,s6	Zaqafqaziya, Zakaspiya və İran üçün: 3,s8-4,s8-5,s9-6,s9-8,s9-9,s9-10,s8-11,s812,s8
Qax bazarında İlisu və Qax cahilləri üçün: 21,s5	zərərsiz tütün çəkmək üçün: 3,s8
ravinduk və balkon üçün: 21,s9	

4.3.6. "qədər" (kadar) ile Kurulan Edat Grupları

20 prosentə qədər: 4,s7-5,s7-6,s8-7,s8-8,s9-9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8	iyirmiyə qədər: 15,s5
75 prosentə qədər: 7,s8	kağızlar məvİM üçün o qədər: 10,s8
beş manata qədər: 18,s9	Məhərrəmin birindən on ikisinə qədər: 3,s6
bir qədər: 1,s7-1,s8	min manata qədər: 11,s7
bu qədər: 24,s5	nə qədər: 14,s1-21,s7
dört min evə qədər: 10,s5	o qədər: 2,s7-12,s8
gecə saat ikiyə qədər: 7,s5	öz canını mühafizə etmək üçün qüvvəsindən gəldiyi qədər pulunu müzayiqə etməsin: 4,s7
indiyə qədər tanıya bilmirdi ki: 4,s6	prosentə qədər: 13,s8
indiyə qədər: 14,s7	yarım manattan üç manata qədər: 14,s8
indiye qədər: 19,s8	

4.3.7. "görə" ile Kurulan Edat Grupları

buna görə: 1,s6	Müsəlman qardaşın şeytanlığına görə: 3,s7
"Bəyənül-həqq" qəzetasının yazmağına görə: 23,s6	Müsəlmanların təvəqqəyinə görə: 23,7
bə'zi rəvayətə görə: 22,s6	Peterburqa varid olan mosuq xəbərlərə görə: 3,s7
bə'zi rəvayətə görə: 5,s7	qəsd edən adamlardan biri olduğuna görə: 22,s7
bu səbəbə görə: 5,s7	rəvayətə görə: 19,s6
el'an məhərrəmlik olduğuna görə: 7,s6	Rəvayətlərə görə: 6,s7
Hacı'nın fitvasına görə: 21,s5	təzə alınan xəbərlərə görə: 21,s7
imtahan vermədiyinə görə: 22,s6	zəmanənin təqzasına görə: 8,s4
mö'təbər rəvayətlərə görə: 15,s7	

4.3.8. "bəri" ile Kurulan Edat Grupları

biza min ildən bəri: 22,s6	neçə vaxtdan bəri: 15,s6-16,s7
----------------------------	--------------------------------

illardan bəri: 16,s7
min ildən bəri: 22,s6

onun vaxtından bəri: 15,s6
üç dörd ildən bəri: 8,s4

4.3.9. “qabaq” (önce) ile Kurulan Edat Grupları

27 il bundan qabaq: 8,s8
bir il bundan qabaq: 11,s7
bir neçə vaxt bundan qabaq: 7,s7
bu sözlərdən qabaq: 14,s5
iki hafta bundan qabaq: 8,s8

az vaxtdan qabaq: 4,s7
iki il bundan qabaq: 19,s6
neçə gün bundan qabaq: 8,s5-18,s8
on il bundan qabaq : 19,s4

4.3.10. “dolayı” ile Kurulan Edat Grupları

ora əhalisinin yoldan çıxıb Xudayi-taalanı
unutmalarından dolayı : 2,s7

4.3.11. “özgə” ile Kurulan Edat Grupları

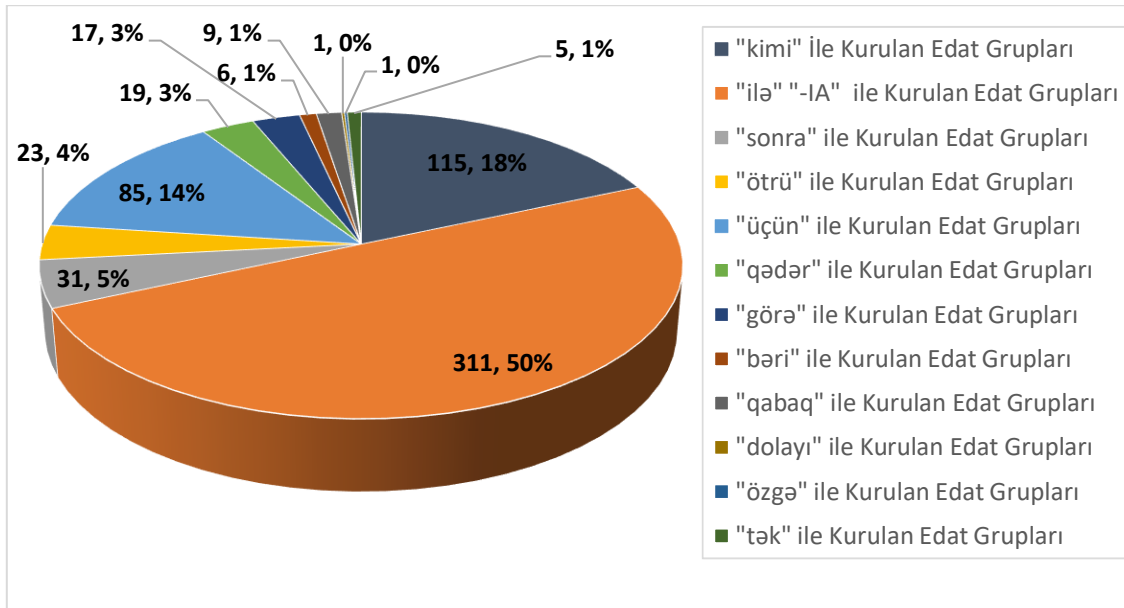
kardonun üstündə Rusiya Müsəlmanlarının halı
gözel bir surətdə təsvir olunduqdan özgə: 1,s8

4.3.12. “tək” (gibi) ile Kurulan Edat Grupları

kəndin özü şirin olan tək: 20,s7
mənim tək: 11,s6
seyl tek: 1,s5

şir tek: 1,s6
xeyl tək1,s5

Şəkil 4.3. Molla Nasreddin Dergisindeki Edat Gruplarının Oranı

Çalışmamızda toplamda 623 adet edat grubu tespit edilmiştir. “ile” edatının oranı toplamın yüzde ellisini oluşturmaktadır. Edatların sayıları ve yüzdelik oranları yukarıdaki grafikte verilmiştir.

4.4. Bağlama Grubu

4.4.1. “və” “U” “vU” ile Kurulan Bağlama Grupları

"Din və Məişət": 3,s4,s5-4,s6-7,s4	25 manata və bundan yuxarı: 2,s6-4,s7-5,s8-6,s8
"Din və Məşəqqət": 8,s5	3 dənə döşdan ötrü və 2 dənə zarif qol düymələri (zapinka): 3,s9-4,s9
"Müzaffari mektebi" çoxdan danoşların bəxəkəindən qapandı və gazi Mir İbrahim ağa cənablan da Allah'ın rəhmətinə getdi: 22,s7	3 döş və 2 də qol düyməsi (zapinkası): 3,s9-4,s9
"sabah gəl məndən kəfən istə və de ki, ölümüz ölüb": 1,s7	3 manata və artıq istəyənlərə: 4,s7-5,s7-6,s8-7,s8-8,s9-9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8
"Təhrirəl-Mərah" və "Əlmərahül-Cədidət": 15,s3	7 və 8: 3,s6
"32 il əvvəl millət məşrutəyə hazır olmadığı üçün birinci məclisi dağıtdım və ondan bu yana camaatı məşrutəyə (?) hazırladım: 1,s7	8,9,10 ve 11 yaşında şagirdlər sərf-nəhv gaydasına müvafiq fail, məf'ul, müzafileyh və sairələrin tapmaqda aciz qalmırdılar: 22,s5
"Camaat, bu xanın başına baxın" və biri də yay yaxınlaşmağına görə kanselyariyanın qabağındabir fəvvarə qayıracaq: 15,s6	Acaranın mollaları həmd olsun, bir "İttifaqi-üləma cəmiyyəti" təşkil etdilər və əvvəlinci məclisdə qərar qoydular: 3,s6

“cərgə”dən bir qadım kənara çıxsın və yazdıqlarını əvvəl bir qoyur qabağına və öz-özü ilə maslahat eliyir: 8,s6	Aciz və çarəsiz: 1,s7
“Nur” mədrəsəsinin tərəqqisinin fəxri və müdir cənahlılarına və nə qəyr bir kəsə çata bilər və Allah'ın özündən savayı heç kəsə çata bilməz və səbəbi də budur ki, işlərin hamısı mö'cüz kimi bir şeydir: 22,s5	açılmağı nazarda olan təzə ruhaniyyə mədrəsəsinin adını qoysunlar şiə məktəbxanası və orayasünni tələbələrini qəbul eləməsinlər: 16,s5
“Qəvam” sözünün çox işlənən yeri Petrovsk şəhəridir, çünki axır vaxtlarda bir nəfər axund iranlı və qafqazlı davası bişirmək fikrinə düşüb və bu məsələni salıb gazana qaynatmaq istəyir və gözləyir: 14,s6	açıq və şirin: 20,s9
“Qəzetə bir millətin ruhu və rəhbəridir: 6,s6	adətli və ibadətli: 16,s5
“Qəzetələr Osmanlı, İran haqqında və Ruslar barəsində çox şeylər yazırlar: 6,s6	adamın ürəyi odlanır və dərdi təzələnir: 6,s5
“T.R.” cənablarına və Axtıda “R.R.” cənablarına: 2,s6	Adamına baxar və yerinə baxar: 6,s5
10 manatdır və 12 manatdır: 3,s8	adını rozəxan qoyub çıxsın minbərin üstünə və biçərə müsəlmanları Allahın evindən irgəndirsin: 6,s5
13 manat və 16 manat: 3,s8	aglü vicdandır: 11,s4
14 manat və 17 manat: 3,s8	Ağac və göy ot: 19,s6
ağaçları və otları: 19,s6	Allah rast saldı qənaət hikməti burada yada düşdü və rişsəfidlər e'lan elədilər: 21,s5
Ağdam camaatına və ətraf kəndlərin əhalisinə: 10,s5	Allah'ın evinə və minbərə: 5,s5
Ağdam işlərini əgər başlayıb yazsam uzun çəkərvə xalqa başağrısı olar: 10,s5	Allah-taalanın lütfü və mərhəməti olmayan yer:22,s5
Ağdam qəsəbəsi və ətrafında olan kəndlər: 10,s5	almıyın və oxumuyun: 8,s4
Ağdamda və ətrafında : 2,s5	almıyın və oxumuyun: 8,s4
Ağdaş, Oarabağ, Yevlax və Nuxa: 4,s7	altı ayın müddətində dersi bu az sinndə balalar sekkiz-doqquz cür oxuyublar və əlavə Ərəbini də bu dərəcədə cavab verirlər: 22,s5
ağdaşlılar və nuxalılar: 23,7	biriniz bir cür oxuyacaqsınız, biriniz özgə sayaq oxuyacaqsınız, biriniz bir başqa tövr oxuyacaqsınız və axırda belə mə'lum olacaq: 14,s5
akademiyalar və “ərbab”lar: 8,s6	ana dilində fənn verilməməsi və bu halda məktəblərin maarif nəzarətinə tabə tutulması: 4,s5

- Akt günü bunun dayısı Məhəmməd Əli oğlu nam atası Hacı Əbdül nam ilə bahəm uşkola gelib bir yekə dava saldı və dedi ki, bu uşkol camaat uşkoludur: 22,s7
- alemin canavarlarını və quşlarını: 19,s6
- alış-veriş eləsin və müsəlmanların töhmətindən qurtarsın: 1,s7
- alim və əşxasi-matbuat: 11,s5
- Alimi-məşhur Qasimbəy Əmin ərəbcə yazdığı və ədibi-möhtərəm Zakir Əlqadiri cənabları Türk dilinə tərcümə etdiyi həmin kitablar: 15,s3
- alimlərimiz və şöhrətli yazıçılarımızın çoxu: 8,s6
- alimü dana: 5,s4
- Allah belə vücudu arif Şirvanlılara çox görməsin və amin deyən dillər lal olmasın: 23,7
- Allah bəndəsi mənim qabağımı kəsib bir özgə küçə nişan verdi və dedi: Ay qardaş, mənim sana yazığım gəlir, əgər istəyirsən ki, sağ və səlamət gedəsən bu küçə ilə get, bu küçə ilə getmə: 12,s6
- Allah cəmi məşrutəçiləri və qəzətə yazanlara lə'nət eləsin: 6,s11
- Asiya və Avropa: 4,s8-5,s9-6,s8,s9,s9-10,s9-11,s9-12,s9-13,s8-14,s8-15,s8-16,s8-17,s8-18,s9-19,s9-20,s9-21,s9-22,s9-23,s9-24,s8
- Aşqabada və Naibi konsül bəradər Mufaxirud-dövlə Mirseyidrza xan keçəli istəsinlər: 6,s7
- Avropa cəmiyyətlərinin üzvləri həmişə piş əz-vəqt hazır olurlar və aşura günü qələmi və kağızı ciblərinə qoyub çıxarlar uca divarın üstünə və tamaşa eliyib eşitdiklərini təfsilən yazarlar və gördüklərinin fotoqrafiyaya əkslərini götürüb apararlar: 2,s4
- Avropa millətləri həmişə öz şöhrətli alimlərinin tərcüməyi- halını yazıb kitab bağlalları və dünyaya dağıdarlar: 4,s5
- Avropa millətlərinin Əbdülhəmidin hərəmxanasına sataşmağa heç bir haqqı yoxdur və buna mənbir neçə səbəb gətirə bilərəm: 18,s5
- ana və bala: 18,s6
- Anadan olub yə'cuc-mə'cucstanda və yainki Oubada: 5,s7
- and içdilər və bir-birinə söz verdilər: 3,s7
- Araba və velosiped şinləri və hissələri: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
- arizəni və məruzə söyləyəndən sonra: 24,s6
- Arşaq və Əmircan: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3
- arvad və balalar: 12,s5
- Arvadlara tam hürriyyət və müsavət verilsə, o vaxtda kişilər arvadlara "sus, çox danışma döməyə qeyrətləri çatmayacaq və ağıl, dini naqis olan arvadlar ağıl, mütədəyyin kişilərə qarşıdurub: "bu işdə bizim aqlımız böylə kəsir" deyəcəklər və kişilərin hər əmrinə qulaq asmayacaqlar: 13,s5
- asan və yüngül dərs: 17,s5
- asilərin başçısı olan və Hazret Adem'i aldadan şeytani-məl'un: 7,s7
- axundun sözlərindən və camaatdan: 1,s6
- Ay və ulduzlardan əvvəl yaradılan göy və yerlər: 19,s6
- ayı və eşşək nağılı: 21,s6
- ayı və ulduzları: 19,s6
- Ayna, daraq və çəkmə düyməleyən çəngəl: 3,s9-4,s9

Avropa tərxiindən, Avropa məişətindən və Avropa mədəniyyətindən: 13,s4	azadlığa və məşrutəli bir kraliçə: 8,s8
Avropada Karlsbad suyu və qeyr min-min sular: 19,s5	azbest və talkdan qayrımış mallar: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
Avropada və Misirdə: 15,s5	Babi və laməzhəbənd: 10,s6
Avropalılar və Dağıstan müsəlmanları: 14,s7	bacı bir hissə və qardaş iki hissə: 17,s6
Avropayı Rusiya üçün 65 və Asiyayı Rusiya üçün 95 qəpik: 3,s9-4,s9	bağ sahibləri, icarədarları və meyvə komisiyonçuları: 18,s9 -19,s9-20,s9-21,s9
Avstriya hökuməti ilə Serbiya hökuməti dava başlasa, xanımlar çıxsınlar meydana və kişilər iləbərabər düşman ilə dava eləsinlər: 13,s4	bağlıyam və qoymuyam: 1,s7
Avstriya ilə Serbiya hökuməti: 8,s8	Bağrat və Avetik və qeyləri və qeyləri: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3
Axırda bir nəfər allah bəndəsi Məşədi Pəncəli iranlı və bundan savayı da bir özgə məcbur olublar: 6,s5	Bakı uçitəlləri Bakı uşkol üzvlərindən bir az qara və yazmaq-oxumaq öyrənsinlər: 3,s7
axırda özü də cin oldu və qeyzi tutanda az qalırdı cinləri yesin: 4,s6	Bakı, Nuxa və Tiflis müəllimlərindən: 1,s5
axırda qazi özü də çarəsiz qalib gedir bir kağız qayırır və camaatın əsl vəkillərinin əvəzinə üç nəfər adam tapıb deyir ki, Allah xatirinə, siz gəlin yalandan sudyaya deyın ki, "biz camaat tərəfindən vəkilik və dükanın gəri qayıtmağına razı deyilik": 9,s5	Bakı'da çox adam bilir və mən də bu gün öz gözümlə gördüm: 18,s6
Axund əmi, mən canımda nə qədər ki, nifrətim var və olacaq: 9,s6	Bakı'dan, Tiflis'dən və qeyrə çox şəhərlərdən: 4,s6
baqqallardan və çaqqallardan və bunların içində bir nəfər də maarif əhli görsənmir?: 2,s5	belə sözü danışanlar və yazanlar: 13,s4
barmaqların qələm və ağzının suyu mürəkkəb: 1,s8	bərayi-məhəbbət və ədavət və be-cəhəti- qürtasvə danəstəni-cayü xais: 7,s6
Baş Noraşəndə və burada: 10,s5	bərklikdə, fasonunun gözəlliyində və rahat geyilməkdə: 1,s10
baş yarsınlar və məscidi aşbazxanaya döndərsinlər və imam matəmini toy qonaqlığına oxşatsınlar: 6,s5	beş-altı manat cibxərcliyi, piti pulu, hamam və həna pulu: 22,s6
başda yazılan hərflər bir cür yazılır, ortada bir özgə cür, axırda özgə bir cür və əlahiddə yazılarda da bir (özgə) cür yazılır: 8,s6	bə'zi yerdə əda və qəba və şal və əmmamə ilə: 9,s6

başəriyyəti məhzuz və zövgyab: 3,s6	bə'zi müdərris və müəllimlər: 8,s5
başlarını Petrovsk şəhərində yarsınlar və elə də eliyiblər: 6,s5	bi para Avropa müqəllidləri və Avropa elmlərinioxuyanlar: 8,s5
bay və fəqir: 7,s2	biçarə ana və atası: 18,s6
bayram namazı və ölü namazı: 7,s6	biçarə mədrəsə və məktəb dostları xortdandan ehtiyatlı olsunlar və xortdanları tanısınlar: 14,s7
bayram və peyğəmbərsi və İmam Həsən vəfatı: 12,s6	biçarə övrət ali əsə-əsə açarı götürüb getdi, çamadanı açıb içində bir balaca yastı qutu gördü vəqayıdıb oğluna dedi: “Ağrını ana alsın, çamadanda nişan-zad yoxdur: 24,s7
bə'zi əşxas idarəmizə məqalə göndərəndə kağızın içinə marka qoyur və yazır : 23,s8	bikar müsəlman cavanları düşəcəklər bazara və dükançılara bilet teklif edəcəklər: 4,s6
bə'zi müfsid və müfəttinlər: 18,s8	bilik və zəhmət: 17,s5
bə'zi rəvayətə görə məsciddən çıxan kimi Molla Məhəmməd bağır hamama gedib paltara qüsl etmişdir və bə'zi rəvayətə görə paltarını hiyleyişər'i edib paka çıxartmışdır: 5,s7	bilirik və əgər indiyədək yazmırıq: 10,s5
bədənin hansı üzvü çox işləsə - böyüyür və qüvvət tapır: 14,s11	bilmiyə-bilmyə və eşitmiyə-eşitmiyə: 13,s4
Behişt əhiləri də bir az oturub əsniyirlər və durub gedib evlərində yatırlar: 6,s4	bilmiyiblər və eşitmiyiblər: 17,s6
Behişt və hurilər: 19,s6	bir 20 və 30 min manat: 1,s8
bir ağacın yuxansında bir heyvan uluyur və aşağı acıqlı baxa-baxa hirsindən ağacın budaqlarını gəmirtiliyir: 15,s7	bir yaxşı sövt və bir dilruba nəva: 17,s8
bir dənə Kitay boşqabı və bir də bir kasa kandrabant tutublar: 11,s7	bir-birlərinə kömək etməyi təklif edir və hər halda belə iftiradan çox uzaqdır: 9,s5
bir dənə saat və 62 əşya: 3,s9-4,s9	bircə ümidim sənə və sənin müsəlmanlarımdır: 24,s1
bir -iki saat qapaz-qapaz oynuyandan sora və “dərdmənd” baqqallarnan zarafat eliyəndən sora gədirlər məktəbə və orada, maşallah, axşama kimi genə dərsə məşğul olurlar: 2,s6	biri nə Rusca və nə də müsəlmanca bilməz: 3,s7
bir məmləkətin millət vəkilləri bir yerə cəm olub təzə qanunlar icad eliyirlər və millət də bərçluölür o qanunlardan qədəm kənara qoymasın: 17,s6	birisi əncümənin üzvlərini söyəndə ağa rəncidə olur və deyir ki, günah üzvlərdə deyil, hürriyyətin binasını qoyandadır: 2,s7
bir molla və bir cindar: 18,s6	biserü pa: 5,s4

- bir molla və bir hacı: 19,s4
- bir müderris və bir imam: 6,s6
- bir neçə mötəbər adam vəfat eləmişdi və camaatı böyük bir qüssəyə salmışdı: 10,s5
- bir neçə qoca qarı, qız və gəlin: 13,s7
- bir nəfər adam gəlib və deyib: 8,s7
- bir nəfər Məşədi Həsən əlində bir kasa qatıq yol ilə gedən yerdə bir nəfər İvan buna naqafil toxuna və məşədinin qabı alından düşə və qatığı tökülə yerə: 21,s4
- bir on beş ildən sora Gəncədə qızların toxumu kəsilə və oğlanlara övrət tapılmıya:12, s7
- bir para ədib və müharrirlərimizin vaxtı: 19,s6
- bir qədər kəfənlik ağ kəsib verir alıcıya və deyir ki, “əyləş”: 1,s7
- bir qit'ə yer məscidə vəqf və bir qədər əmlak bir varisinə: 23,s6
- bir surəti və yüzdən ibarət olub: 8,s7
- bir təzə divar taqvimini yazsınlar və sə'y eləsinlər: 7,s7
- bizim Qafqaz'da və bilxassa Tiflis şəhərində: 8,s5
- boğaz, burun və qulaq həkimi: 9,s9-12,s9-13,s9-15,s9-20,s9-23,s8-24,s8
- böyük mə'rəkə və qışqırıq ilə: 8,s8
- böyük və zinətli teatrları: 14,s7
- biz axirətdən savayı heç bir şey axtarmırıq və onlara hər halda manə ola bilmənik və nə qədər yuxarı da atılsaq, öz boyumuzdan yuxarı atıla bilmənik: 20,s6
- biz bu sözlərə əhəmiyyət verməz idik və bu barədə danışmaz idik: 7,s4
- biz bu suallara cavab verəbilmədik və qonağımız çıxıb getdi: 2,s5
- biz də belə bilirik və belə də olmalıdır: 6,s6
- biz də bunu yaxşı başa düşüb gimnaziyadan çıxdıq və şəhrimiz kənarında bir qumarxana açdıq: 24,s5
- biz də həmişə bu sözləri yazmışıq və həmişə isbata yetirmişik: 5,s5
- biz ucuz qiymətlə hər yana getməyə və can ilə qulluq etməyə: 11,s5
- biz yarımçıq dərstdən qaçanlar İrəva'nın ən dövlətli şəxslərinin oğlanlarıyıq və əgər Allah qoysa, bu dövlət bizə də çatar: 24,s5
- bizə tezliknən gecə kursları açılınsın və hamı xərcləri boynumuza çəkirik: 1,s11
- bizim analarımız uşaqlarına heç zad öyrətmir və heç bir tərbiyə verə bilmirlər və hər məclisdə də eşidirik ki, müsəlman arvadları uşaqlarına tərbiyə vermir: 18,s6
- bizim bu xaraba Kazanda çox işlər baş verir və bu bir aşkar işdir: 7,s6
- bizim müsəlmanlar bu mətləbi çoxdan başa düşüblər və necə ki mənim səliqəmdi: 8,s7
- bu cənab ə'lə şairdi və dua yazandır və həm ələfşünaslıqda bu cənabın yədi-beyzası var və eləfiyyatın hamısını Şamaxı torpağından tabıb: 9,s6
- bu cənab niqlərini Türk dilində söylüyür və Yaponiyalılara da mollaının nitqinin mazmununu bilmək lazım deyil: 23,s6
- Bu cənabda da ə'la taş qurub cinləri cəm eliyib və özünə də mal yatağında dana surətində cin gəlib: 9,s6
- bu cənabın da elmi-tibb və duanəvislikdə çox yədi var idi: 4,s6

böyüklənib və başlarına əmmamə qoyub: 15,s7

böyüyü Seyid Məhəmməd və kiçiyi
Mirmürtəzadır: 7,s6

bu ad ilə tərcümeyi-Our'ani- şərifin əvvəlinci
cildi (15 cüz) 492 səhifədə çap olub, talib
olanlara göndərilir və bundan sonra 16 sahifa çap
olduqca göndəriləcəkdir: 1,s9

bu axund və əfəndi və şeyx və müftilərin
canına:22,s4

Bu beş məktəbin üçünü iranlılar və ikisini
qafqazlılar açıb və bundan savayı hələ eşidirik ki,
bə'zi şəhərlərdə genə təzə məktəb sohbəti var:
20,s5

bu beş məktəbin üçünü iranlılar və ikisini
qafqazlılar açıb: 20,s5

bu bir mö'cüzədir və mə'lum şeydir: 22,s5

bu cəmiyyətlərin üzvləri çox, çox, çox artıq
çalışırlar və çox-çox işlər görürlər: 4,s5

bu cənab da Şamaxı'da bir dul arvad alıb və o
arvadın qabaqkı ərindən bir kitab qalıb, on ilə bu
da duayazan olub və öz sənətini tərk eliyib: 4,s6

bu malların içində bir neçə partiya kətan və
manufaktura malı: 21,s9

Bu mə'lumat ondan ötrü lazımdır ki, əvvəla,
şikəstlərə ianə olsun və ikinci onların uşaqları
Tiflisin yanında açılan yetimxanaya
götürülsünlər: 16,s9-17,s9-18,s9-19,s9

bu məsələ Avropa ülmasını çoxdan maşğul
eləmişdi və neçə dəfələr ilə Avropadan və
Rusiyadan səyyahlar dəstələri galib Səmərqənd
meşələrini gəzib çaqqal tapmış və gediblər: 15,s7

bu cənabın özünün də Kazan'da mağazinləri
var və buna görə istəmir: 7,s6

bu gələnlər bazar və bazar ertəsi: 13,s7

bu gözəl pullar xərc olub gedir və mollalar da
cibişdən məsələsindən ötrü ağızlarını ianə şamı
ilə möhürlüyüblər: 2,s5

bu halda idareyi-ruhaniyyə Dumadakı
fraksiyamız vasitəsilə dövlət Dumasına və
matbuat vasitəsilə camaata müraciət edib indidən
çarəsinə baxmaq lazımdır: 4,s5

bu il buraya Ərdəbil'dən üç mərsiyəxan gəlib və
camaat da üç partiya olub: 4,s5

bu il Naxçıvan camaatı himmət edib
məhərrəmlikdə verilən ehsan pullarını cəm edib
məktəbləriartırdılar və yerdə qalan pulun çoxunu
Buxaraya və Samarqanda məktəblər açmaq üçün
bərat elədilər və qalan pullara da: 11,s7

bu işə mənim təəccübüm bir az da artdı və
kəlisənin həyatında duran Ruslar da təəccüblə
tamaşa edirdilər: 18,s6
Bu kitab məktəblərdə və evlərdə hesab tə'limi
üçün tərtib olunub 761 məsələsini, 237
tə'limatı- rəqəmiyyəyi və Rusiyada iste'mal
olunan ölçüləri və ölçülərə dair tə'limləri
havidir: 2,s9 -4,s7-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-
17,s9-19,s8-22,s8-24,s9

Bu kitabları almaq istəyən müəllimlərə və
kitabçılara: 2,s9-4,s7-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-
14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9

bu sözlər arabca yazılıb və camaat
qanmıyacaq:19,s5

bu sözləri yazıb sizə təklif edirik və
məcmuəmizin on birinci nömrəsi çıxanadək sizə
məhlət veririk: 9,s5

bu sözü eşidən kimi çilənlərin rəngi ağarıb
dodaqlarının qanı qaçır. Və bərk qorxurlar və
qorxudan naxoşluyub hələ düzəlməyiblər: 20,s7

- bu moizə insanın ruhunu gûya quş qanadları üstünə alıb cümlə avam insaniyyəti seyr etdirir idivə insan seyr etdikcə qalbi rıqqatlanıb, ruhu ucalıb özündə bir ülvyyə, bir əzəmət hiss etməyə məcbur edir idi: 5,s5
- bu növ fitnə qalxızan və şahın üzünə ağ olan bir adama: 6,s7
- bu oyunun kamil və ə'lası: 17,s7
- bu qədər bədbəxtlik, bu qədər zülm və fəsad: 10,s6
- bu qədər dövlətə çata bilməzdilər və bu qədər hiylə yollarını öyrənə bilməzdilər və bu qədər hörmət qazana bilməzdilər: 10,s6
- bu qışda və boranda: 2,s5
- bu qisim kitablara çox mailsən və hərgah yerini bilmək istiyirsən: 22,s6
- bu ruhül-qüdsleri və onların mö'cüzəni nitqlərini: 19,s7
- bu saatin adı KAVALER"dir və təknil mexanizmi var: 3,s9-4,s9
- bu səs şəhərə dağılan kimi xalq həyəcana gəlir və bir paraları istəmir inansın: 15,s7
- bu söz məhz iftira və açıq bir yalandır və təkrar ərz edirəm ki, bu sözlər şəxsi-bərqərəzdən, nəfsi-bərmənfəətdən törüyən sözlərdir: 18,s7
- bunu eşidən kimi "millətpərəstlərimiz" o saat çıxırlar bir uca damın üstünə və əllərini qulaqlarına qoyub bar-bar bağırırlar: 21,s4
- bunun elminin intəhəsi yoxdur və sənətinin sayıyoxdur: 2,s6
- buranın bəy və mollaları: 17,s5
- buranın seyidləri və mollaları: 22,s7
- Buxaray'a və Samarqand'a: 11,s7
- bu sudan vəba zəhəri heç əskik olmur və həmin azarın mə'dəni Qanq çayı hesab olunur: 19,s5
- bu şəhərin çox arif, çox həlim və xoş adamları: 1,s5
- bu utanmaz üzü qırxıq kafir üzü qırxıqlığından və gramofon satmağından utanmıyıb: 6,s6
- bu üç ilin müddətində dediyim sözlərin hamısını təsdiq eliyir və mən indi genə deyirəm ki, asanlıq ilə düzəlməyəcəkdir: 19,s5
- budur mətbuatın şəraiti və məktubunuzu qəbul eliyən qəzetə: 11,s5
- bugünlərdə Ağdamda Kərbəlayı Qəhrəman adında bir adam yox olur və hökumət nə qədər sə'y eliyir: 23,s5
- buğda və arpa: 10,s6
- bundan sonra mən bu minbərə çıxmayacağam və sizə və'z etməyəcəyəm" və bir neçə özgə andlar da içdi: 6,s5
- bundan sora daha müsəlman arvadlarının bərəsində heç bir söz deyə bilmərəm və indiyənə kimi nə qədər danışışam, hamısından da tövbə eliyirəm: 18,s6
- buñlardan ötrü bizə çox razılıqlar gəlib və əlahiddə qiymətləri 2 manat yarımardır: 10,s5
- buñların hər biri özlüyündə bir balaca məsciddir və daxi bundan sora bir tikə də ürəklərini sıxmasınlar: 20,s6
- cəmi tərəqqi və hürriyyət tərəfdərləri: 8,s4
- cəmiyyətin dəftərlərini yazsın və qeyr yazı-pozusunu əmələ getirsin: 6,s5
- Cenab Salamov, Abdullayev, Hacı Molla Qeni, Veysov və qeyrə: 13,s5
- cənazə və yağlı plov: 12,s5
- Cənnətin və Cəhənnəmin də açarları: 12,s7

büxlü həsəd: 2,s8	cərrah və həkim: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
cahillər durmasınlar və pullarını aparıb həmin banklara qoysunlar: 21,s5	cərrah və təbabət: 1,s9-2,s9
cahillərə müjdə olsun və Naxçıvanlılara ibrət olsun: 21,s5	cərrahlıq və övrət azarları: 9,s9-12,s9-13,s9-15,s9-20,s9-23,s8-24,s8
canü dildən : 1,s6-4,s6	cəvanə və xoşsima müridlər: 15,s7
cədvəlləri və bə'zi digər mə'lumatı: 2,s9 -4,s7-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9	Civan Türklər və məşrutə: 4,s12
cəhl və nifaq: 13,s6	Culfa, İrəvan, Bakı və qeyrə şəhərlər: 17,s5
cəmi dünbək və balaban çalanlar: 1,s5	Culfa'da İran tacirləri və Araza tökülən İran məzlumları: 18,s11
cəmi görülən və görülməyən şeylər: 19,s6	cümə günləri və böyük müsəlman bayram günləri: 7,s6
cəmi müsəlmanlar “xadim” kimi bir şey olublar və “murdar” Avropalılar bizim halımıza ağılyanda, biz də onların üstünə gülürük: 18,s5	Cümə günü həməən şaxs gəlib kəfən istəyir və çünki kəfən istəyəni rədd etmək olmaz: 1,s7
cəmi tərəqqi və hürriyyət tərəfdarlarını: 4,s6	çaharşənbə və bazardan savayı: 9,s9-12,s9-13,s9-15,s9-20,s9-23,s8-24,s8
Çaral bəyləri nə imişlər və kimlər imislər: 20,s7	çox-çox və çox: 8,s5
çayçıxana, qumarxana, qiybət-xana və tiryəlxanaların ədədi: 11,s7	çoxluca köhnə qapı, akoşka və taxtalar yığmışam və ucuz qiymətə satıram: 24,s6
çayımız çox rəngli və ətirlidir və bir dəfə imtihan üçün çayımızı içən həmişəlik müştərilər olur: 3,s8	çoxluca köhnə qapı, akoşka və taxtalar: 24,s6
Çərkəs, Gürcü, Arnaud, Boşnak, Laz, Zibək, Kürd, Arab, Suriyalı, Ləzgi, Tatar, Türkmən, Yezidi, Çəngənə... və qeyrə klublarının sayı yox: 14,s6	çoxluca qırmızı, yaşıl və göy kağızlar: 7,s7
çığırırınız və çığırırız: 6,s6	çoxluca təzə plastinkalar çıxacaq və onların içində Cabbarın, Məşədi Məhəmmədin, Məcid Behbudovun, Məşədi Qafar iranlının, Hilalın, Bağratin, Aslanın və bu cür mö'təbər çalib-oxuyanların muğamatı calınacaq: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3
çıxın bir uca yerə, bir ustul üstünə və üzünüzü camaata tutup deyin: 10,s5	çoxu küçə və sokaklar: 14,s7
Çinovnik Abulbəy, Əlibəy və Valibəy, filan bəy:13,s6	dadü fəryadı: 2,s5

çox da ehtiyat eləsinlər və məktəblərimizin övzainə baxıb görsünlər: 20,s5	Dağıstan'ın bir naxırından çatını qırıb galibdir Car'a və hər axşam namazdan sonra cavan övrətləri yığıb və lampanı keçirib başlayır donbalaq aşmaq təriqatini işlətməyə: 15,s7
çox gözəl və çox yaxşı: 3,s7	dağıstanlı fəzilətli Əlqədari cənabları və bunun kimi qəyr üləmamız: 3,s5
çox lazımlı kağızlar və sənədlər: 10,s8	daha deməsinlər sənin yerin beşinci cərgədədir. Və bir təzə xəbər də budur: 16,s6
çox mə'nalı və əhəmmiyyətli: 14,s8	Darülfünuna əlahiddə kağız yazıb göndərdim və başların çanağını bir-bir tə'rif eləmişəm: 2,s6
çox mö'təbər və nüfuzlu bir adam: 22,s7	Darvin kitabının dördüncü fəslində və 127-ci sahifəsində: 18,s7
çox möhkəmlidə, yaxşılıqda və fasonunun zərifliyində: 5,s10-7,s10-9,s10-11,s10-13,s10	davada yaralananlardan, şikəst və xəstə olanlardan, zəhmət çəkməyə imkanı olmayanlardan və davada tələf olan və fəvt olanların əyal və uşaqlarından: 16,s9-17,s9-18,s9-19,s9
çox qəribə işlər və qəribə adamlar: 19,s5	deməginən haman gün klubda müsəlman teatrı var imiş və bu teatrdan cəm olunan pulları Şeyx Nizaminin nişangahına sərf eliyecəkmişlər: 4,s6
çox şahidlər və sübutlar: 11,s5	dərc və daxil
çox və çoxdan da çox: 20,s5	dərdü qəm: 13,s6
dərdü qəmi-millət: 19,s4	dünyada əvvəlinci danışan maşınadır və həmişə əvvəlinci olacaq: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3
dəxi qəzetələrə kağız-zad yazmıyasınız və müəllicəyə məşğul olasınız: 9,s7	Dünyanın keçəcəyinə və mədəniyyətin tarixinə: 22,s7
dili, qələmi, fikri və xidməti: 2,s7	dünyavü aləm: 19,s5
Din və Məişət məcmuəsi: 12,s5	düyyüm gərm və xoşkdir şiyafi əbyəzdir əmrəzi-çəşm və süzənəkdə iste'mal olunur və mürşidül-ə'ləmdir: 7,s6
dişləri doldurur qızıl ilə, farfor ilə və qeyr: 1,s8-5,s8-8,s9-9,s9	E'lan və abunə: 23,s8
doğrudur və bunu inkar eləmək olmaz: 18,s5	Əbdülhəmid'in altmış rə's arvadı var idi və bu arvadlarından savayı üç yüz qızdan ibarət olan haramxanası: 18,s5
dörd- beş ildə Our'an oxumağı bəcəridilər və bir qədər də nəcasətdən, təharətdən, qüslədən, cünbülkədən, heyz və nifasdan öyrənərdilər: 21,s6	Əbdülhəmidin mə'murtan fürsət düşən kimi xəlvətcə oradan-buradan şikar edib zor ilə aparıb qatıblar hərəmxanaya və burada genə bir elə pis iş yoxdur: 18,s5
dörd mersiyexan və altı dərviş: 22,s5	Əbdülhəmid'in mə'lum və müsəlləm kəmalati-siyasiyyə və durbin nəzəri: 17,s5

dörd yüz ildən artıq Osmanlı vilayəti hesab olunurdu və ildə bir dəfə Osmanlı soltanları, paşaları və yeniçərləri göndərüb serhlərin bir az başlarını tapdalıyandan sora gözəl qızlardan zaddan yığıb aparıb bir qədərini soltanların hərəmxanasına qatıb, bir qədərini özləri saxlıybməşğuliyət elərdilər: 8,s8	Əbdülhəmid'in meyidini alıb "mumiya" yapsınlar və onu istibdad nümunəsi olaraq camaata göstərməklə milyonlar qazansınlar: 17,s5
dörd yüzə dək övrət və qız: 18,s5	Ebonit və buynuzdan: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
dört min evin dörd min uşağı düşür küçələrin canına və qəmiş minib qoşunkeşlik eliyirlər: 10,s5	Əbunəsr Şeybani de və Məşədi Sijimqulu da: 3,s5
dövlətli sünni və şiələr: 13,s5	Ədlü ədalət: 19,s4
Dsadaxlı və Axtala istansiyasının arası: 10,s8	əgər bizim təklifimizi qəbul eləsəniz və şərtimiziyerinə yetirsəniz: 10,s5
Dumaya və İstanbul'da məclisi-məb'usana: 23,s7	əgər indi birisi açıb qəzetə kitabını varaqılacaq və Sultan barəsində yazılan sözləri oxuya: 15,s5
dünən bir söz məndan soruşdular və mən cavab tapa bilməyib məttəl qaldım: 20,s6	əgər qəbul eləməzsəniz o və'də davamız genə öz yerindədir və bunu da biləsiniz: 10,s5
Dünya və aləm: 18,s5	əğniyamız millət qəydinə qalmırlar və məktəblər açmırlar və heç kəs deməsin ki, Tağıyevlər qız məktəbləri açıblar, Nağıyevlər darülmüəllimin açıblar və qeyr əğniyamız qeyr bir şey açıblar: 5,s5
əhli-qeyb və ürək düyünü: 23,7	elmü sənət: 3,s4
əhsən və afərin: 3,s6	əlvan müsəlman və fulyar: 7,s9
əhvalatın aslını və həqiqətini:7,s4	əmin və ağzı dualı vəsi' və qəyyum: 16,s5
Əlbəttə, bu sözlər səhihdir və əlbəttə, bir belə yazıçı müsəlmanlar üçün qənimətdir: 3,s5	əmsəleyi-müxtəlifədə və qəyr qaydalarda: 22,s5
elə bir qəribə və əhəmiyyətli əhvalatdır: 2,s4	ən böyük ibadət, ən birinci din və vətənpərvərlik: 2,s5
elə bir zəkavət və şüur: 19,s7	ərbablar və akademiylar: 8,s6
Elektrik qüvvəsini kənar edən və sudan keçirən alətlər: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10	Əreblinski və Tiflis cavanları: 11,s9
Elektrik və buxar hikməti: 18,s7	əri uzağa getmiş arvadlara az pul ilə nikah oxur

	və onlara hər cür asanlıq göstərir: 10,s4
əlifbamızı və bə'zi köhnə adətlərimizi: 14,s7	Ermənilər və Ruslar: 14,s8
əlifbanı akademiya dəyişməz və əsərlərini Abdülhamid xan saniyə "təqdimi-naçizi-übudiyətəkarənə" edən Şəmsəddin Sami kimi "ərbabi bulunan zəvat" deyisməz: 8,s6	əsl qara poladdan, gümüş ilə örtülmüş 36 saatdan və bir dəstəkdən qurulan, düz işləyən: 3,s8
əlifbanın çətinliyi tərəqqiyə mane ola bilməz və buna da Yaponiyalıların mədəniyyətin "övcü-balasına" çıxmaqlarını dəlil getirir: 8,s6	əsrü zaman: 14,s5
əllərini yuva-yuva və murdar əcnəbi müəllimlərini söylə-söylə: 21,s5	etraf və əknafa: 16,s5
əlli il sonra o uyəzdlərdə neçə min şeyx əmələ gələcək və hər şeyx camaatdan beşcə qoyun nəzir alsın, camaatın neçə min qoyunu əksiləcək: 7,s5	evimin şeylərini və qızıl gümüşümü: 13,s7
əlli və yüz: 8,s6	əvvəl çayçı dükənlərində çay içib, sora girirlər baqqal dükənlərinə və qatıq çörək yeyib doyandan sora düşürlər bazarın canına: 2,s6
əlm bir şirin şeydir və bəni- növ'i-bəşərin rahat yaşamağı elmin tərəqqisinə bağlıdır: 18,s7	əvvəla, buranın qəbiristanına "əhli-qəbur" ziyarəti bahənəsi ilə gedib ölümlərin başlarının çanağından xəlvətə bir neçəsini tapıb qoydum qutuya və keçən həftə poçta ilə göndərdim İngiltərənin Oksford darülfünununa: 18,s7
əlm və fənn: 2,s4-18,s7-20,s5	əvvəla, qazi cənabı camaata xəbər verib ki, hər kəs "Fürudini məktəbi"nin həndəvərinə düşsə hökumət onun dədəsini yandıracaq və ikinci də budur ki, məşhur danosçu zərgər oğlu hökumətə danos verib: 12,s6
əlmə və fənnə xidmət eləmək	əvvəlinci ili 6 manat, ikinci və üçüncü ili 7 manat: 23,s3
əlmələri və fənləri: 13,s6	əyyami-fəyz və nicat: 2,s8
əlmsizlik yox və puç olsun: 12,s6	Əzon cümle mərsiyəxan Molla Əbdüləli Şirvanlıların başlarını min manata qədər qırxdı və qırxıb qurtarandan sora ülgücünü də götürüb birbaş təşrif apardı Məşhədə: 11,s7
əlmü ədəb: 1,s4	falaqqanı və ağacı: 16,s6
Fars-Türk və Fars dilində ikitərəfli zənofonlar:18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3	gəlib teatra tamaşa etməyi və cəmiyyəti-xeyriyyəyə az-çox mənfəət verməyi: 11,s9
fəşü nəhan: 15,s4	gəlib-gedənin əhvalından xəbərdar olsun və divanbəyinin dolamaqlığını onlara desin: 5,s7

Fatma və Zöhrə: 15,s4	Gəncə hacıları əgər Məkkəyə gətməsəydilər, qohum-qardaşlarının on min manatlıq mülkünə sahib ola bilməzdilər və natariusda şərtnamə qayıranda bijlik eliyib mülk sahibinin adını şərtnamədən çıxarda bilməzdilər: 10,s6
faytona və cavanlara: 8,s8	Gəncə mehmanxanaları keyf çəkən müsəlman cavanları ilə dolu olur və düşməyə yer olmur: 16,s8
fəqir və yetim uşaqlar üçün: 2,s5	Gəncə meydanının ayağında alış-veriş edən dükançılar və əllaflar: 3,s7
fəth və nüsrət: 6,s7	Gəncəli dövlətli Hacı Həsən söz veribdir ki, üç ibtidai məktəb açsın və xərcini həm öz öhdəsinə götürübdür: 5,s5
fitnə-fəsad, hiylə, şeytənət, büğz, ədavət və danos dərsləri: 24,s7	genə camaatımız bunlara bir qəpik də vermiyib və İrəvanda, Bakıda, Şamaxıda, Naxçıvanda, Təbriz və Tehranda üləmamız nə qadar ki imarət tikdirib kəndlər qazanıblar: 5,s5
fikri amal: 14,s5	genə köhnə ata-baba üsuluna qayıdılsın və bu il məktəbdən çıxmış iyirmi bir mərsiyaxan məhərrəm ayında bir neçə gün mərsiyə oxusunlar: 1,s6
filan millətin filan və filan alimləri: 4,s5	gərək razı ola və yaqin eliyə: 17,s6
filankəs və filankəs: 24,s6	göndərdiyim dörd başın ikisi övrət və ikisi kişi başı: 18,s7
fırqə və məsləkdən artıq taifəbazlıq: 14,s6	görərik ki, bir mərsiyaxan müəllim libasında durub qabaqda mərsiyə oxuyur və balaca uşaqlar da zərrəbin vəsitəsi ilə yekəlib oxşuyurlar mö'min atalarına və belə şirin-şirin göz yası tökürlər: 20,s5
Firudini və Müzəffəri: 6,s4	götürək Nuxa cavanlarını ki, biri-biri ilə müsəlmanca danışanda müsəlman sözlərinə qanaat eliyib aralığa Rus sözləri çatırlar və yaxşı da eliyirlər: 21,s5
füqərə malını yeyən, müsəlmanların tərəqqilərinə mane olan imam və işanların məl'unluğu və onlara tabe olmağın haramlığı haqqında keçən il Kazan üləmasının yazdıqları fitva: 17,s5	göyləri və yerləri: 19,s6
füqərəyə pul yığılanda gərək pulları ağa özü paylıya və razı olmaz ki o pullardan füqərəyə heç olmasa bir hissə yetişməsin: 2,s7	gözəl imarətlər, temiz küçələr, neçə- neçə böyük körpülər, neçə-neçə pakizə məktəblər, qiraətxanalar və maarifə dair hər bir qisim tikili və dəstgahlar: 22,s7

- gecə və gündüz: 1,s5-3,s7-3,s7-15,s5-16,s5-22,s7-24,s6
gedirəm yatam, dincələm və genə qayıdam: 11,6
geldim Ordubad'a və iki gün qaldım: 10,s5
- gələcəkdə dilimizi saxlıyan milli məktəblərimiz olacaq və dilimizi kəsmək vücudumuzu balta ilə kəsməkdir: 4,s5
- habelə çiçək döyülür və emzikli övrətlərə də baxılır: 9,s9-12,s9-13,s9-15,s9-20,s9-23,s8-24,s8
- Hacı Əfəndinin açdığı üsuli-cədidə mədrəsə və məktəbləri: 17,s5
- Hacı Mirzə Həsəndən və məşrutənin sarıqlı düşmənləri: 17,s6
- hacı və axundların evləri: 2,s8
- haciyi-məzkurun ədəkləri çox uzundur, qurşağı yoğun, başmağı dikdaban, saqqalı, dimaqları həmişə rəngi-hənəli, camaat namazı qılan, əlində təsbəhi-səddanə, ağız dualı: 24,s6
- haman mal möhkəmdir, sesləri aydın çıxardır, mezanizmi əsi amerikanskidir, qurulmağı uzundur və qeyrə: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3
Haman öküz ə'zasının hansı tərəfinə hərəkət versə, o vaxt zəlzələ olar və bir qeyr rəvayətə görə allah-taala bir mələk yaradıb və yerin damarları haman mələkin elindedir: 2,s7
- Hamıya mə'lumdur ki, bu axır vaxtlarda Qafqaz müsəlmanları gözlərini açıb başlayıblar hey bir ucdan məktəb binası qoymağa və indiyədək üç ilin müddətində bütün Qafqazda dörd və bir rəvayətə görə beş yerdə məktəb açılıbdır: 20,s5
- Hamisini və hər bir yeri qədəm-qədəm öpüb dolandılar: 18,s6
Hansı bədzat isə orada bunlara deyir ki, axşam burada teatr oynuyacaqlar və bunlar sizin üçün teatr bileti hazır ediblər: 20,s7
- gözəl və yaraşlıqlı: 14,s12
gözümüz ilə görməsək və qulağımız ilə eşitməsək: 1,s7
güftü şənid: 6,s7
- Gürcüstan iğtişaşından sora Gürcü camaatı artıq zümlərə düşər oldu, bir çoxu vətəmindən baş götürüb qaçdı, yərlər əkilmədi, alış-veriş kəsildi və axırda camaat çörəyə möhtac oldu: 3,s5
- hansı darülfünunda və nə kitablar ilə təhsil eliyiblər: 19,s5
- hansı qəzetə müsəlman avamlarını mahiranə ovlamaq və müsəlman camaatının xoşuna gələn şeyləri yazmaq fəndini daha artıq bilir: 11,s5
- hansı qumarbazın üstündə olsa uduzmas və hansı advokat yanında saxlasa həmişə sudlarda öhdəsinə götürdüyü işlər onun mənfəətinə kəsilər imiş: 20,s6
- haqq və sədaqət: 7,s4
- haram və kafir: 15,s8
- Hava ilə dolu və qeyr cür avtomobil şinləri: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10
- Hazırda olan ağaların hamısı rusca yarımçıq oxumuş və bir parası dolu oxumuş cavanlar və qeyr cavanlar idi: 6,s5
- heç günahım yoxdur və heç təqsirin sahibi deyiləm: 10,s5
- hələ bir az daha uzadılsın və oğurlanan adamdan pul az alınsın: 7,s5
- həmi dərğalıq eliyir və həmi cadubazlıq eliyir: 4,s6

Həmin kantoradan şəhadətnamə alıb qəyyumluğa çıxanların biri də 1322 tarixdə həccə gedən günü vəfat edən bir dövlətliyə qəyyum olub və mərhumun altı yaşında qızını çığırda-çığırda gazinin köməkliliyi ilə öz gərdaşı oğluna nikah etdirib: 16,s5	hər cür məktəbə və maarifə dair kitablar: 16,s8-18,s9-19,s9-20,s9-22,s9-23,s9-24,s9
həmşəri və saldat: 9,s5	hər gün görürsən ki, cavan uşaqları başlarına yığıb, onlara dərs oxuyurlar və bəyan edirlər: 7,s6
həqiqət, bu xəbəri eşidib inanmadım və necə də inanmaq olar: 14,s6	hər gün və hər saat: 10,s5-21,s5
hər bir qramofonumuzun və qramofon hissələrinin: 1.s3	hər il Rusiyadan Türkünə, Qırğız və Kazak yerlərinə bir milyon Rus xaxolu hicrət etdirilir və hər il Türkləri Ruslaşdırmağa on milyon manat xərc edilir: 7,s5
hər bir üluma vaqif ediblər və indi Göyçay bazarında mərsiyə oxuyur: 7,s6	hər kəs cibinə on manat qoyub qabaqca galib müsəlmanların başının sahibini ziyarət etməsə ona şəhadətnamə verilməyəcək və nə qədər elm oxumuş olsa imtahandan çıxmıyacaq: 15,s8
hər bir yerdə və hər bir ittifaqda: 14,s8	hər kəs paket içində bizə pu göndərsə və pulu poçtxanada paketin içindən çıxartmış olsalar idarəmiz cavabdeh deyil: 1,s5
hər birini bir mollaının qabağına qoydular və hər birinin əlinə də paket verdilər: 2,s5	hər kəsin biri-birindən haqq-hesabı ola, lazım görmürəm ki, konsulxanaya, polisaya və suda şikayət etsin: 19,s5
hər birinin yarım xan arşını, hənalı saqqalları və Hindistan uzun təhtül-hənəlikləri: 6,s6	hər kim ki hələ cavandır (molodoydur) və saqqalı çıxmıyıbdır: 4,s7
Hər cür Asiya və Avropa libaslarını tikməyi qəbul edirik və ucuz qiymətə alıb səliqəli iş görmək ilə həmişə müştəriləri razı yola salırıq: 19,s8-20,s9	hər kim ondan bir azca xəmir küpəsinə töksə bərəkətli olar və pul kisəsinə səpsə kisəsi heç boşalmaz və qırmızısaqqal əmilər də bircə burasını fikir etmərlər: 13,s6
hər cür Asiya və Avropa xörəkləri: 11,s8	hər kim onu dörd parça kağıza yazdırıb hər birini, məsələn, bağçanın bir guşəsində basdırsa ona bircə dənə də olsa dolu düşməz və özü də pul-zad istəmir: 19,s7
hər cür Avropa və Asiya libaslarını dikməyi qəbul edirik və ucuz qiymətə alıb səliqəli iş görmək ilə həmişə müştəriləri yol salırıq: 12,s8	hər nüsxəsi 32 səhifə və bə'zən daha da artıq: 6,s8-7,s9
hər qisim meyvə və yemişləri: 18,s9-19,s9-20,s9-21,s9	insanlıq və müsəlmanlıq: 5,s5
hər qisim rezin şeyləri və "buynuz" rezinindən qayrılmış şeylər: 1,s9-2,s9	İnşallah müsəlman gözlərini açıb və yuxudan oyanıb: 12,s2
hər Ramazanda və Məhərrəmdə: 6,s5	Hüseyn övladına və Rüstəm nəslinə yaraşan igidlik: 2,s5

hər ruz və ləyalında: 2,s8	İki-üç il (əvvəl) Qafqazda neçə müsəlman qiraətxanası açılmışdı və indi bu saat neçəsi qalır: 2,s7
hər yerdə və hər şəhərdə: 9,s5	İran'ın və Qafqaz'ın böyük müsəlman şəhərləri: 2,s4
hərəkətlər və tağyirlər : 2,s7	İrəvan gimnazistlərinin çoxusu böyük bir mitinq qurdular və bu fəsilləri oradaca qərar qoydular: 16,s7
hərzəvi hədyan: 20,s5	İttifaq və ittihad: 16,s7
hesabü kitab: 19,s4	ibadat və Allahı çağırmaq: 20,s5
Heyran və matəm: 15,s4	idarə və kantor: 2,s3
hiçbir yanda olmuyan və işidilmiyən bir iş: 10,s6	iki balaca buynuzu və nazik bir dənə quyruğu varmış: 19,s6
Hindistanda Qanq çayı bizim Kür çayından çox böyükdür və həmişə yağışın altındadır: 19,s5	iki dalaşanı aralaşdırın və gecələr camaatın malını gözləsin: 24,s5
hiylələrinə iki nəfərdən qeyri aldanan olmadı və məktəbdə yarı sünni və yarı şiə uşaqları dər oxuyurlar: 18,s7	iki ildə rəbbi-yəsiri və üç ayda əbcədi və sora yavaş-yavaş Qur'an oxumağa başlayıb: 21,s6
hökumətin izni ilə və qazi canablarının təsdiqi ilə: 16,s5	iki məşədiyə və bir məşədi kandidatına: 16,s7
hökumətin hər yerdə müsəlman məktəblərini bağlamaq istəməyinə qarşı şiddətli protest etdilər və qərər qoydular: 10,s4	İlisu və Qax cahilləri
huş və guş: 5,s7	indi bu bəd əməldən əl çəkib Gürcü qızlarından təzə əmələ gelmiş çəngilər gətirirlər və yaxşı da pullar yığılır: 11,s6
hürriyyət məzhəbinə və tə'lim-tərbiyəyə: 6,s6	inna lillah və inna ileyhi raciun: 23,s5
hürriyyət və müsavat: 13,s5	insan dəli-divanə olsun və bunların xamısı keçəndən sora adamın ruhu şad olur: 10,s6
İran konsullarının hümmətindən tiryək və mərixanalardakıların sanı artdı: 2,s8	izzü i'tibar: 14,s5
İran tacirləri və Qafqaz xanları: 17,s5	Jurnalımızın təzə və köhna nömrələri və kitabları: 6,s7-7,s8-9,s8-24,s9
iranlı və Qafqazlı davası: 14,s6	kafir və mürtəd: 11,s6

İrəvan gimnazistlərinin illərdən bəri oxumaqdan beynini qaraldan və birçə qəpiklik mənfəət verməyən ana dilini: 16,s7	kafir və mürtəddir: 11,s7
İrəvan gimnaziyasının dördüncü və beşinci klasi: 24,s5	Kamil Paşa, Əhrar Firqəsi və ittihadı-Məhəmmədi Cəmiyyəti: 15,s12
İrəvandan Tiflise və Şirvandan Oarabağa: 8,s8	Kataloqlar və siyahılar: 1,s3
İrzü namus: 23,s4	Kauçukdan və qızıldan diş: 1,s8-5,s8-8,s9-9,s9
islamü iman	Kazan, Orenburg, Tomsk, Troisk, Samara, Ufa və qeyrə: 13,s5
istədilər ki, müsəlman qəzətləri arvad məsələsindən heç danışmasınlar və arvad cəmiyyəti bir yerdə baş verən kimi vurub dağıtsınlar: 2,s8	kəhildiyə-kəhildiyə otuz altı manat çirkli dəsmalın içindən çıxarıb qoyurlar stolun üstünə və bir stəkan soyuq su içəndən sora və Yezidə lə'nət oxuyandan sora deyirlər ki, "bu pulu iki həftə bundan qabaq sizin Nuxa vəkiliyə verib bəradərani-Hüseynovlara ki, sizə yetişsin: 8,s8
isti küllər və atəş: 17,s8	kelisə bayramları yetişsin və müsəlman uşaqlarını ötürüb, özləri də gəzib rahat olsunlar: 1.s5
işə təhqiq etməmiş bu tövr ağır sözləri möhtərəm bir vücudun adına bağlamağı biz mümkün bilmədik və məsələni mühəmməl qoyub İrəvan camaatından cavab gözlədik: 9,s5	kəm və kütah: 6,s7
işin başında qubernator və onun xanımıdır: 23,7	kəndlilər qarışqa kimi tökülüb işliyirlər və axşam olan kimi gedib Həmid paşanın xəlifəsi Hacı Məhəmmədin əlin öpüb aç-susuz qoyub gedirlər: 23,s5
it və pişik nağılı: 21,s6	kəndlilərə və işçilərə: 2,s7
ittihad və ittifaqa: 9,s5	Kərbəlayı Həmid gecə saat ikidə yuxusunda dondurma gördü və ayılıb istedi: 19,s7
ittihad və ittifaqa: 9,s5	Kərbəlayı Qəhrəman Ağdam hamamında hovuzun kənarında oturub əl-üzünü yuyurmuş və birdən hovuzun içinə bərk tükürəndə özünü saxlaya bilməyib düşüb hovuzun içinə: 23,s5
iyirmiyə qədər şəhərin millət və mə'rifətpərəstləri : 12,s6	Kərbəlayılar vağzaldan düşdülər və yola çıxan kimi camaat başladı gülləbazlığı: 8,s7
Kərimov, Hüseynov və şərikanı: 8,s9	küçələr doludur fayton ilə və keyfli müsəlmanlarfaytonlara minib bayram saxlıyrlar: 14,s8
keşiş və mersiyəxan: 10,s7	küçələrdə salam yerinə "izdrasti" eşidəcəksən. Və papaq yerinə "şapka" görəcəksən: 7,s7

kətan, fulyar, muslin, satist və oksford: 21,s9	Lâkin o sözləri yazı-yazı biz istəməmişdik inanaq və maarif dostlarından təhqiq və təsdiq istəmişdik və sora 9-cu nömrədə xəbər verdik: 11,s5
kim satıb, kima satıb, nəqd satıb, nişyə satıb, neçəyə satıb və pulları hardadı:12, s7	lap dilicanı doldurublar və camaat bunları görəndə qoyub qaçdılar: 2,s5
kimlərin bağçasına qondun və kimlərlə söhbətədin: 14,s7	Leopold Stolkind və şerikasının dərman karxanasından: 23,s8-24,s8
kinü qərəz: 2,s8	Leylək və İbrahim Quşu: 14,s7
kisyə, batist, satin və qeyr cür yay parçaları: 21,s9	leylü nəhar: 7,s5-14,s5
kişi başları böyük və övrət başları xırdadır: 18,s7	linoleum olan yerdə dəxi parket, polların renglenməyi, nəqşi, fərşi, qalı-qalça, kənarə, müşənbe və qeyr şey: 15,s3-16,s3-17,s3-18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-22,s10
kişi başlarının çənəsi bir az qırmızı kimidir və bu da hənənin tə'sirindədir: 18,s7	maarif və mərsiyəxan- pərvər : 1,s6
Kitabi-təşrihəl-fəraiz, Risaleyi-zübdətül-əhkam, Ümdətül-akham, Əcəm dili, Uşaq bağçası,Nəsihətül-ətfal, Tarcümeyi- töhfeyi-nəsvihə və Tafsirül- Our'an: 16,s8-18,s9-19,s9-20,s9-22,s9-23,s9-24,s9	maşhun və məmlüvv: 8,s4
klubda qumar oynayanlar sübhə kimi qumardanayrılabilirlər və hec kəs görmüüb: 24,s5	mat və məttəl: 4,s6
Köçərli cənablarının açıq və mə'nalı məqalələrindən, Üzeyir cənablarının şirin tərcümələrindən və qəyr yazıcılarımızın Qoqol barəsində verdikləri mə'lumatdan:14,s5	Mazandaran şəkərinin səhl olmağını da bilir və bu cənabda əcinnəbaşının tükündən də var və gələn arvadlara göstərir: 4,s6
köhnə adətlərimizi və dibsiz cəhalətimizi: 4,s5	mə'rifətli və həmiyyətli dirlər
köhnə məktəb üsulunun yaxşılığını və mənfəətini: 1,s6	məclis sahiblərinə və qeyrlərə: 2,s5
küçə və bacada: 10,s6	Məclisdə olan həzəratdan Hacı Molla ağa Rəsulzadə, Hacı Molla Ruhulla axund, Molla ağa, Mir Əbdüləli, Əli Əkber xan, Hacı Seyid Musa, konsül Mübəssərül-Mülk, Hüseyin Kamal, Mir Ələsgər, Mir Əliəkbər, Amir Hadi, Hacı Rizvan, Məhəmmədəli, Həllac, Hacı Əbdülxaliq, yüz nəfərdən ziyadə tüccar və ə'yanlardan hazır idilər: 22,s5
məhərrəmi məxsusi və biqərəz: 8,s4	Mən Yaponiya'da hər məclisdə hər gün nitqlər söylüyürəm və Yaponiya üləməsinə mənim nitqlərim elə tə'sir bağışlayır: 23,s6

- Məhz Lakedrə və kampaniyasının mə'dən və meyvə suları: 16,s8-18,s9-19,s9
- məktəb və camaat: 19,s5
- məktəb və qiraətxanalar: 6,s4
- məktəbə və mədrəsəyə: 14,s7
- Mektebimizin bir şöbəsi Öttarlar küçəsindədir və o birisi Toyuqçu küçəsində açılmışdır: 24,s7
- məktəbin sədri Xanlarbəy Ağayev və bundan savayı: 12,s6
- məktəblərdə oxunan hər cür dərs və qiraət kitabları və böyüklərə məxsus nəf'li kitablar: 2,s9-4,s7 -5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9-19,s8-22,s8-24,s9
- məktəblərdə və mədrəsələrdə oxuyan İslam balaları: 13,s6
- məktəblərdə və mədrəsələrdə: 13,s6
- məktəblərə və mədrəsəmizə: 14,s6
- məktəblərə və yetim uşaqlara: 10,s5
- məktub və teleqraf adresi: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3-14,s3-15,s3-16,s3-17,s3-18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3-23,s3-24,s3
- mən bilmirəm nədir bunun səbəbi. Və bilmək də çox çətindir: 6,s5
- Mən də və bir-iki nəfər müsəlmanlardan da: 18,s6
- mən ömrümdə belə şeylərə pul verməmişəm və bundan sora da verməyəcəyəm: 19,s6
- mən qələmi qoyaram yerə və sözümlü qurtararam: 17,s6
- meymun və çeşmək nağılı: 21,s6
- Mənim sözümə baxan olmadı və genə qəzetələrdə oxuyurdum ki, müsəlmanlara lazımdır gecə-gündüz ittihad yolunda çalışıb, biri-birilərinə arxa olmaq və nifaqı aradan götürmək: 16,s5
- mərdü mərdanə : 1,s6
- mərsiyə və qəside səsi: 22,s5
- mərsiyəxan çıxır minbərə və müsəlmanları behiştə göndərəndən sora başlayır qabaqca özünə pul yığmağa: 6,s4
- mərsiyəxanın saatını, abasını və üç manat pulunu: 4,s5
- mərsiyəxanlarımızın ağızından və qələmindən nalayiq sözlərin törəməyi: 16,s8
- məscidi və məscid dükanlarını: 11,a7
- məscidin yanında bir nəfər müsəlman evini iki yüz manata ucuz qiymətə danışdıq və adama əllimanat yığıb məscidimizin ruhanisi bir axunda verdik: 19,s6
- məsələn, firni, nişasta, halva, qayqanağ,süt aşı və qeyrə: 14,s6
- Məşədi Cəlil sağ olsun ki, millət və maarif yolunda çalışır və bundan artıq bir kəsi tə'rif etməyə məcmuəmizdə yer yoxdur: 18,s8
- Məşədi Miryusif, Hacı Şeyx Həsən, Dırlıqçı Möhsünlə, Kablayı Osman, Qoçəli, Eynulla və kərpickəsən: 12,s5
- Məşədi Qərib məscidində yüz altı manat cəm olub və Mirəbdülsəməd ağa məscidində yüz manat cəm olub: 11,s6
- məşrutəpərəstlərin və qəzət yazanların barələri: 8,s4
- mətləbi açmaq və işə bir tövr sülh vermək:20,s5
- mexanizmi əcnəbi məmləkətlərdə qaynıb və dəqiqəbədəqiqə düz işləməyinə zaminik: 3,s9-4,s9
- mexanizmi sadə, möhkəm, çox yaşayan, zahiri gözəl və hamıdan vacib: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3
- mollalar qəndi qabaqlarında və paketi görəndə əvvəlcə bir gərnəşdilər: 2,s5

məzkuru cənnətə haçarçı tə'yin edəcəklərmiş və digəri Qımır kəndində Hacı Murad Əfəndi adında bir nəfər ruh əhli çox ixlas ilə ibadət edib şeyx "Barsisa"-nın məqamına daxil olmağa bir arşın yol qalıb: 15,s7	mollalar və tələbələr: 22,s7
millət və firqə ayrılıqları: 10,s7	mollanın şəkli və adı
Mirzə Fətəli kimi və Şahtaxtinski kimi: 8,s6	möhkəmlikdə, asanlıqda və göyçəklikdə:15,s3-16,s3-17,s3-18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-22,s10
Mirzə Fətəli və Qospodin Şahtaxtinski: 8,s6	möhtəram Fateh Kərimi, Zakir Əlqadiri və Əhməd Əlishaqi cənabları: 15,s7
misyonerliyə və öz qəzetəsi vəsitəsi ilə öz murdar fikrini Türkünstan vilayətinin ikiayaqlı heyvanlarına: 22,s4	möhtərəm cin və qəmişət: 3,s5
Moizədən sora durublar üsuli-cədidə məktəbindən ötrü pul yığmağa və cənab Hacı Molla Qəni ağanın fərmayışı də belə olub: 9,s5	möhtərəm və vüqarlı: 2,s8
Molla Abasəlinin ağıl və fərasətinə: 18,s6	mövzuatı hər bir avam təşxis edə bilməz və onunçün də avamdır: 19,s5
molla Mə'sumlar və Mirmurtazalar: 19,s5	Musa peyğəmbər yaşının bir aylığında anası ilə başladı danışmağa və ərəb hərflərini elə bir məxrəc ilə əda edirdi: 22,s5
Molla Nəsrəddin'in əvvəlinci və üçüncü ilinin cildlənmiş kitabları və boş cildləri satılmaqdadır:14,s 8	Müctəhid Molla Mə'suma və müridləri: 11,s5
Molla Səfi və Muqminovdurlar: 7,s6	müctəhidlərin və şeyxülislamın gözlərinin qabağı: 18,s5
Molla Səfini və Muqminov: 7,s7	Müdir və baş mühərrir: 1,s9-2,s9-4,s7-5,s7-7,s7-8,s8-9,s8-10,s7-11,s7-12,s7-13,s7-14,s8-14,s8-15,s8-16,s8-17,s8-18,s8-19,s8-20,s7-21,s7,22,s8-23,s7-24,s8
molla və seyidsiz: 22,s7	Müəllim Said və Akif Əfəndilərin hümməti: 17,s5
Molla və Yaponiya xanımı: 14,s1	müəllim və müdir: 10,s6
mollalar da camaatın atası, böyüyü və ağasıdır: 15,s6	müəllimə məvacib verməkdə israf eləməsinlər və hər kəs yarı məvacibə qulluq eləmək istəsə, onu da'vət edib köhnəni çıxardıb qovsunlar: 21,s6
mürid və cavan övrətlər: 17,s7	müfti və şeyxülislam: 1,s5
müsalmanların ruhani məktəbləri xaçparast bayramlarını saxlasın və ta'til eləsinlər: 1,s5	nə bu cavanlar oleydi və nə bu millət oleydi: 3,s4
müəllimliyinə və rəhbərliyinə: 6,s6	nə cür və nə qayda ilə: 8,s8

- müsəlman dükənləri və mağazinləri: 7,s6
- Müsəlman intiligenti və hanımı: 4,s11
- müsəlman və Ruslar7,s2
- müsəlmanın alimləri və professorları: 7,s6
- Müşirül-bikar və furişi-millət: 21,s5
- mütəəssif alicənab-fazilətli divanbəyi Hacı Əlinin əleyhində yazılmış və böhtanlar ilə məşhurluq və məmlüvv olunmuş bir məqaləyi-nasadiqə: 8,s4
- Müzəxrəfatın üstündə heç vaxt “müzəxrəfat” yazılmır və çox vaxt axırda üzə çıxır: 11,s5
- naçalniklər Rus olacaqdır və halonki Buxara hökuməti Rus gimnaziyalarına yüz minlərcə pul ianə edə-edə üç- beş cavanı Rus məktəblərinə təhsil üçün göndərməyi lazım bilmədi: 17,s6
- nahaq yerə bir baabru olan şəxsi biabır edək və şəxsi-möhtərəm Mollaya dəxi məzahim olaq: 11,s5
- namaz və dəstəmaz: 20,s5
- Narzan və Yessentuki: 2,s8-4,s8--5,s9-6,s9
- Naxçıvan, Bakı və Quba: 1,s6
- Naxçıvan'a və İrəvan'a: 10,s5
- Naxçıvan'a, Şuşa'ya və bütün Qafqaz kəndlərinə və balaca şəhərlərə: 14,s5
- neçə milyon osmanlı əhalisinin və neçə min Nuxa və Şamaxı camaatının xəlifəsi: 20,s6
- nəşri-maarif və Xeyriyyə cəmiyyətləri: 4,s5
- neyü kislər: 1,s5
- nikir-minkir gələcək ölənin yanına və deyəcək: "Yaz": 1,s8
- Niparidze və kompanyası: 16,s8-18,s9-19,s9
- nə Fars dilində və nə Türk dilində: 17,s6
- nə gecə və nə gündüz rahatlığı: 20,s7
- nə gündə, həftədə, ayda çıxan qazət və nə jurnal: 3,s4
- nə konsulda və nə de qeyrilərində: 24,s5
- nə mətbəə, nə mühərrir və nə təbəət oleydi: 3,s4
- nə murdar qonşularımız bizdən qorxar, nə pak hacılarımız bizdən küsər və burada heç dava-mə'rəkə lazım deyil: 20,s5
- nə nəfxi-"Sur"i , Çahangir və nə Melikülmütəkellim: 3,s4
- nə növ vətən və millət dərdi: 24,6
- nə olar ki, hamıya mə'lum olan düşmənlərimizi bir saatlığa qoyaq kənara və bir az da öz ətrafımıza baxıb görək öz içimizdə nələr var: 21,s4
- nə oradayam nə Culfadayam, nə Naxçıvanda və İrəvanda: 10,s5
- nə vaxt və haradan: 8,s8
- nə yerdəyəm nə göydə və heç zəhmət çəkməsinlər, tapa bilməzlər: 10,s5
- neçə dəfə “hacı”, neçə dəfə “kərbəlayı” və neçə dəfə “məşədi” olmalıdırlar: 7,s5
- Neçə il bundan irəli Maku darülfünunu əvvəlinci dərəcədə qızıl medal ilə tamam edib və Şahtaxtı kəndində sakin olan Mirza Ağa vəfat edib: 24,s7
- od yandırmaq və üstündən tullanmaq: 11,s6
- odur ki, şeytan da bu səkilərin palçığına tüpürüb və səkilərə bir cür qəribə xasiyyət verib: 15,s6
- oğlan və qız: 11,s5
- oğlunu və şagirdini: 8,s8
- oğurlanmış və itmiş şeylər: 20,s6

nizam və üsuli-cədidə ilə: 7,s5	oktyabristlərin qanunu Dumada tasdiq olunacaq və idareyi-ruhaniyyələrimizin, cəmiyyəti-xeyriyyələrimizin, nəşri- maariflərimizin nazaratlarındakı milli məktəblərimiz hökumət idarəsinə keçəcək: 4,s5
Nuh peyğəmbər görüb suya buraxaydı və canımızı o məl'undan qurtaraydı: 7,s7	onda biz sözü müzi geri götürərək və cəmi dövlətli hacılardan təvəqqə edirik: 10,s7
Nurəddin Əfəndinin müridlərinin çomaqlarına və haman cenabın maarif bərəsində çəkdiyi zəhmətlərə və söyladiyi nitqlərə: 2,s6	onlardan hər biri bir təşti su ilə doldurub qabağına qoyub hey dua oxuyub onun içinə üfürürdü və su aparmağa gələn yazıqlar da belə güman edirdilər: 13,s6
Nuxa məclislərində, bazarda və dükanda: 9,s6	onların dərđ və ehtiyacları: 7,s5
nüfuz və servetleri: 2,s8	onların qabiliyyəti alçaq bir şeydə və bir sənətdədir: 2,s6
o birini tulladıq və Molla Əsgərə sataşmağı lazım bilmədik: 21,s7	Oocayev ilə aranızda olan hesab xüsusi işlərinizdir və camaat üçün əhəmiyyəti yoxdur: 20,s7
o əcnəbilərin birinin yolu əgər düşə bizim vilayətə və şeyxlərimizin övrətbazlığından baxəbər ola - gedib dünyaya xəbər verəcək: 21,s5	orada iyirmi dəfə teatr getirsin və hər dəfəsinə səkkiz yüz manat təklif eliyir: 21,s6
o gecə xoruzlar qəsdnən banlamadılar və müsəlmanlar qalaya girib kafirlərin hamısını qırdılar: 4,s5	Ordubad bir dənə pak və müpeddas şəhərdir: 22,s7
o məntərli daşdan birini aparıb bi-növrə altına qoydursun və özü də bu adrəsə rücu'ələsin: 18,s8	Ordubad və Əylis: 21,s4
o molla duanı və ayələri oxuyub suyun içinə doldurur: 13,s6	Ordubad'da dörd ildə bir dəfə şəhər üçün qlava seçirlər və qlavalıq məşqində olanlar hər bir işlərini ötürüb başlarlar molla və seyidlərə qulluq eləməyə: 22,s7
o suda heç bərəkət yoxdur və suyun xasiyyətlərindən biri də budur ki, məktəblərdə və mədrəsələrdə oxuyan İslam balaları ondan bir azca içsə zəhinləri çoxalar və oxumadıqları elmləri və fənləri də o suyun bərəkətindən bilərlər: 13,s6	Osmanlı Məclisinin reisi Əhmed Rıza, Prins Sebahəddin, Osmanlı hürriyyət qəhrəmanlarından Niyazi və Ənvər bəylərin şəkilləri: 1,s8
o suyu paylayan molla'nın xəmir küpəsinin heç bərəkəti olmur və pul kisəsi həmişə boş olur: 13,s6	otuz bir manat altı şahıdır və ikinci: 14,s8
oxucularımızın izni ilə və millətpərəstlik vəzifəmiyerinə yetirmək qəsdı ilə: 18,s5	pul və mülk: 10,s5
oxumadıqları elmləri və fənləri: 13,s6	pulları müştərisindən alan kimi qayıdıb gəlir evinə və xəlvətcə evində arvad-uşağı ilə vidalaşub bir arabaya faytona minib gəlib Yevlax stansiyasından maşın biletini alıb gedir Batuma və neçə gündə orada nəmənə hamamına, filana gedir Məkkəyə: 9,s8

- oxuyurlar və oxuyacaqlar: 8,s4
- ölülərimiz vəsi' və qəyyumsuz qalmasımlar və yurdları kor olmasın və mallarını zorba-zorlular yeyib-dağıtmasımlar və mövqəfatlar ara yerdə puç olmasın: 16,s5
- örtükler ve paltolar: 1,s9-2,s9
- övladı olmuyan arvadlara müəlicə edir və həməzamin durur: 12,s6
- övrət naxoşluqları olanlar və süd verən azarlı analar: 5,s8
- övrətlərini və qızlarını: 8,s5
- özbəylik və nəcabətini: 17,s5
- paketlər açılacaqdır və hər kəsin pulu artıq olsa, qazilik qulluğu ona veriləcək: 20,s6
- palazlarını və qəyri şeylərini
- Parapetdə Varonsovski və Vrangelski küçələrinin küncü: 6,s7-7,s8
- Parijin observatoriyasında təhkik olunub və saatsazlıq elmində dəxi bir qüsür qoymuyub: 3,s9-4,s9
- paşaları və yeniçərləri: 8,s8
- pəncşənbə günü dünya həmin tövr mövcud idi və qüsuru yoxdu: 19,s6
- pirajkilər və qurabiyələr: 16,s8-18,s9-19,s9
- Pirü cavan: 15,s4
- pis və qəliz: 15,s7
- Qırğız və Kazak Türkləri təməmən məhv olunarlar və bu uğurda neçə milyon camaat pulu xərc edilmiş olar: 7,s5
- Qafqazda və Rusiyada: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3-14,s3-15,s3-16,s3-17,s3-18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3-23,s3-24,s3
- qalan övrətləri və qızları: 18,s5
- qaliçələr, kənarələr (dorojkalar), portərlər və pərdələr: 21,s9
- qalmışam labüd, laəlac və bu barədə camaatı da qınamaq yoxdur: 2,s6
- qanın hərəkətinin qanununu və hikməti: 8,s6
- Qazı Gilanın və Hacı Molla Püratın barəsində yazdığınız töhmətlər: 8,s8
- qəbih və mezmum: 8,s5
- qəbl əz vəqtdən qabaq saqqallarını uzatsınlar və üzlərini qırxdırmasımlar və hamama çox gedib özlərini gözəlləndirməsimlər: 4,s7
- qədim Farsların "mixi" yazılarının, Hindilərin "divanağari" əlifbasının, Yaponların "kataqana" əlifbasının, Ermənilərin, Yehudilərin, Rusların "Kiril" əlifbasının və bütün Avropa əlifbalarının içi: 8,s6
- qələm və mürəkkəb: 1,s8
- qəmələri və çomaqları alıb atasın dəryaya və Pataqonya vəhşilərini qoyun sürüsü kimi qaşovluyub aparıb qatasan: 5,s5
- qət'ən və yəqinən: 19,s4
- qəyyum və vəsi': 16,s5
- qəzət və kitab: 5,s5
- qəzetə alanların və oxuyanların hamısı : 11,s7
- qəzetələr və məclislər: 16,s5
- riya və fitnə: 7,s4
- Rossiya Transport və Straxovoy cəmiyyətinin kantasında: 2,s8-4,s8--5,s9-6,s9

qırğız və kazak: 7,s5	rozaxandır və tabibdir və rammaldır və duayazandır: 7,s6
qız və oğlan uşaqları: 12,s8	Rus mətbuatına və rus millətinə: 14,s5
qızı ərə vermək duasını bundan başqa Molla Hüseynqulu da yazır və bə'zi rəvayətə görə bunun duaları dəxi də mücərrəbdir: 22,s6	Rus və Amerika: 1,s9-2,s9
qızının əlindən tutub kəlisinin divarından özü də öpdü və qızına da öpdürdü: 18,s6	Rus və əcnəbi sərgiləri: 15,s3-16,s3-17,s3-18,s10-19,s10-20,s10-21,s10-22,s10
qiymətləri birdir və danişiqcizdir: 1,s3	Rus və ingilis səfirləri: 7,s5
qlavaliq ixtiyarı mollalarda və seyidlərdədir: 22,s7	Rus, Erməni və kasıb-kusub müsəlmanlar: 23,7
qoçubaşlarına, mərsiyəxanlara və qəssablara: 8,s6	Rusiya'da hüriyyət davası başlandı və bu davanın, əlbəttə, biz müsəlmanlara da az-çox təsiri oldu: 6,s4
qollarını və qıçlarını:16,s3	Rusiyada idareyi-keyfiyyə və müstəbidə hökm ediyor: 5,s6
qövmələri və maxluqatı: 7,s7	rüəsa və tüccar: 23,7
Qur'an ayəsini məcmuəmizə yazmağı və bu barədə danişmağı: 16,s8	rüşvətdən və rüşvətə müşabeh şeylərdən xali və bəid: 8,s5
rahat olsunlar və bikaçılıqdan bir kitab açıb başlayıblar oxumağa: 15,s7	saat və 62 əşya: 3,s9-4,s9
rahat və fəraqat: 10,s5	saat və ülgüc: 3,s9-4,s9
ravinduk və balkon üçün parusina: 21,s9	sabah "prazdnik"dir və uşaqlara xəbər versinlər:1,s5
Raviyani-əxbar və naqilani-asar: 23,s6	Sadıqov, İsmayılov və Ciqayev Cabbarın canı: 24,s6
rezin oyuncaqları (iqruşka) və qalantereyni şeylər: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10	sağ və səlamət
rezindən, pinkadan və qeyr "qol"lar: 3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10	sancı və diş ağrısı: 19,s6
rezinlənmiş parçalar və su keçirməyən paltarlar:3,s10-4,s10-6,s10-8,s10-10,s10-12,s10	saqqal və biğ: 9,s6
Sattarxan'ın adını çəksə, onu ta'rifləsə və ona kömək çıxsa: 1,s7	sifəti-sübutiyyə və sülbiyyə, müqəddimat, müqarinat və sair fərayiz: 22,s5

saxta mallardan ehtiyatlı olsunlar və bizim şirkətin malını alanda fabrika nişanəmizə diqqət etsinlər: 18,s3-19,s3-20,s3-21,s3-22,s3	siflis, deri və süzənək: 9,s9-12,s9-13,s9-15,s9-20,s9-23,s8-24,s8
sazanda və oynamaq məclisi: 1,s3-2,s3-3,s3-4,s3-5,s3-6,s3-7,s3-8,s3-9,s3-10,s3-11,s3-12,s3-13,s3	sima və saqqal: 14,s5
səbəbini soruşdum və dedilər ki, Ordubadda qlava seçəcəklər: 10,s5	Siz Türksünüz və bu Türk kitablarından alın oxuyun: 21,s6
səhrayı və dəryayı: 19,s6	Sizə inanarıq və çap elərik: 24,s7
səmərəsiz və nişanəsiz: 10,s5	sizi tanımırıq və kağızı çap eləmədik: 5,s6
Səmərqənd meşələrində çaqqal da tapıldı və əhvalatı bu qərar ilə yazır: 15,s7	sol tərəfdəkilər də müştəbeh olublar və yəqinimdir: 20,s5
Səmərqənd meşəsinə daxil olub bir şey tapa bilməyiblər və yorulub bir ağacın dibində oturublar: 15,s7	söz və andlar: 1,s7
Səmərqənd'in qədim iranlıları və özü: 6,s6	söz və şematət: 5,s6
sən də qorxarsan və papağını mədrəsəyə, məktəblərə atsalar, gedib götürməzsən: 14,s7	strajnik arvadlarından savayı axund cənabları daxi özga xristiyan arvadı görmüyüb vəhala görmədiyi qalsın kənarında: 13,s4
sən o yolu gülüstan yolu bilirdin və bunu da yəqin eləmişdin: 24,s4	su sohbəti çox əhəmiyyətli və danışılmalı mətləbdir: 19,s5
sənin üçün canımı tələf edərdəm və hər nə qulluğun olsa hazırım: 1,s5	suları və dəryaları və çayları və böyük nəhrləri: 19,s6
Səttarxan'ın fəth və nüsrət etməsini və həmi şahın qılıncının keskin olması sayəsində rəiyyətin başından kəm və kütah olmamasını: 6,s7	Sultan Əbdülhəmid sani Osmanlı məmləkətinin və buməmləkətdə yaşayan cəmi millətlərin düşmənidir və Osmanlı taxtına dırmaşib qalxandanındiyədək bu otuz altı ilin ərzində gecə və gündüz fikri o yerdə olub ki, məmləkəti məhv eləsin: 15,s5
Seyid Məhəmməd baqqaldır və kömür satandır:7,s6	Sultan Əbdülhəmid Xan sani Əfəndimiz həzrətləri hamiyi-şəriəti-Məhəmmədiyyə, xəlifeyi-islam və himayəgahi-ülum və maarif olan bir zətdir: 15,s5
seyid və molla: 22,s7	sultanın bu hərəkətinə e'tiraz edib mane olardıvə saniyən, burada bir kəsə bir zülm də yoxdur: 18,s5
seyidlərdən, ocuğlulardan və şeyxlərdən: 24,s6	sup, kabab, qaymaq və qəyrə: 24,s5

suyun üstü açıqdır və nəcis olsa da yağış təmizləyir: 19,s5

suzan və atəşlən: 7,s6

sünni və şia: 16,s5

şagirdlərə gündəlik, həftəlik, aylıq və illik nömrələr qoymaq və dersləri yazmaq üçün: 2,s9 -4,s7-5,s8-7,s10-9,s8-13,s9-14,s9-17,s9 -19,s8-22,s8-24,s9

şaha verdiyimiz və verəcəyimiz borc: 4,s6

şahidsiz və sübutsuz: 5,s7

Şamaxı və Quba: 7,s5

Şamaxıda mirmehdilər, həmçinin Gəncə'də yuristlərimiz başladılar mərsiyəxanlara mürid olmağa və mərsiyəxanlar da müsəlmanların belinə palan qoyub minəndən sora öz dilləri ilə dedilər: 6,s4

şanü vəhşiyyət: 1,s8

şəfəqli və tutqun: 3,s9-4,s9

şəhər onlar ilə qərar tuturdu və bəlkə sütun hesab olunurdular: 6,s7

şəhər pulu ilə açılan məktəbdə uşaq oxutmaq haramdır və bu fəndən məhəllə uşaqlarını məktəbdən kənar əliyə: 21,s2

şəhər rəislərimizin və idarə üzvlərinin və cəmi şəhər rəisfədlərinin birneçəsinin ömrü: 10,s6

şəhərə mütrüb dəstəsi gələndə onlara baş çəkər və şəhərdən razı yola salır: 2,s7

şəhərə və şəhərdə olan müştərisindən 5-6 manat pul alır: 9,s7

Şəhərlər və kəndlər: 6,s4

Şəki axundları və camaatı: 4,s6
təfsilini "Siracəl-qülob" sahibi ələyhür- rahmə bəyan edib və həmçinin Molla Fatullah cənabları da "vəlqələm" ayəsinin təfsirində

şəkk və şübhə:12, s7

şəkkiyyət və səhviyyət: 20,s5

şəriət və millət xatirəsi üçün: 23,s7

şəriəti-qərrayə və nizami-padşahiyyə: 8,s5

Şeyx və Vəzir və Mübdəyi-tərəqqi: 5,s8-6,s8 -7,s8-9,s8-10,s9-11,s9-13,s9

şeyxlərdən və mollalardan artıq qalan qəpiklər:24,s6

şirindil və mə'nalı dəlillər ilə: 21,s8-23,s8-24,s8

Şuşa şəhərinin lap zorba mollalarının bu soyuqda sitildiyə-sitildiyəbu otuz-qırx verst yolu gəlməkdən manzurları nə imiş və halonki bildir neçə nəfər zəhmət çəkib Suşa şəhərində fəqir və yetim uşaqlar üçün bir məktəb bina etmişdilər və küçələrdə bəkar gəzib dilənçilik edən yetimləri orada oxudurdular: 2,s5

Şuşada bir yaxşı əmmaməli molla vardır. Və fəqərəyə göndərilən ianə şamlarını da anbarda çoxmöhkəm saxlıyır: 19,s7

şüglü şüar: 14,s5

şvetsar, xazyayka və hər cür Asiya və Avropa xöreləri və içgiləri: 17,s6

tainki onlar böyüyəndə sizin tayalarınıza od vurmasınlar və bağlarınızı qoparmasınlar və atlarımızın və öküzlərinizin quyruqlarını kəsməsinlər: 2,s5

tam hürriyyət və müsavat: 13,s5

tapıb görəne şeyx hezretləri behiştəndə göndərilmə sidri-kafiri və'də edir və bu tilsimi yazıb verəcək: 3,s5

tarix müfəssələn və keçən ənbiaların əhvalatı: 22,s5

tarix və hesab və coğrafi və fizik və şimi, Farsi, Ərəbi, Rusi, Fransə məşq və diktə, müdiri, nazimimüəllimi, fərraşi: 10,s6

Tarixi-Mö'cəmdan, Hafiz və "Bustan"dan və Tərəssüldən: 21,s6

təzə ilin bizlərcə ən əhəmiyyətli iş və məsələsidir: 4,s5

zıkr edir: 2,s7

təgvimə möhtac olmasınlar və bizi da artıq xərcə salmasınlar: 1,s5

təhqiq və tasdiq: 11,s5

Tehranda Şeyx Fəzlullahdan və Istanbulda "İttihadi-Məhəmmədi": 17,s6

Təhrirül-mərah və Əlmərahül-cədidət: 21,s8-23,s8-24,s8

tək və cümə günləri: 9,s9-12,s9-13,s9-15,s9-20,s9-23,s8-24,s8

tək və tənha: 8,s5

təlxis olunmuş məqalə və onunla bərabər göndərdiyiniz məqalə:12, s7

təmizlik və səliqə: 16,s8-18,s9-19,s9

təmkinü vüqar: 14,s5

tənbələ və kahilə: 14,s4

tərbiyə və dərs: 12,s8

tərəqqi və təməddün: 9,s5

tərəqqi və hüriyyətpərvərlərin: 8,s4

tərəqqi və təməddünə: 9,s5

tərəqqipərvərlərə və hüriyyətpərvərlərə: 8,s4

təşəbbüs və fədakarlıq: 7,s4

təşxis və tə'yin: 19,s4

tez cibindən təzə soltanın şəklini çıxarıb tutdu qabağıma və bir az hirsələndi və başladı: 20,s6

Uzaq yerlərdən ağaya dua yazdırmaq və qəyr bir işləri düşən əşxas bu aşağıdakı

təzə vüquati elm və fənn tərəfindən öyrənsin və sora camiiyəyə ərz eləsin: 2,s4

ticarət və ekonomi xəbərləri: 7,s6-24,s6

Tiflis qazisi suda verilməyi cəhətinə onun yeri boşalıb və bu yerə qoyulmaq üçün adam axtarılır: 20,s6

Tiflis, Tehran, Buxara, Xivə və Kaşğarda: 10,s7

Tiflisdə Quttenberq kitabxanasında və Aleksandropolda "Şirak" mətbəəsində: 21,s9-22,s8-23,s8-24,s9

Tiflisdə və qeyr şəhərlərdə: 8,s6

tiryak və tiryak çəkənləri: 1,s7

topü tufəng: 1,s6

toyda bəy hamamdan gələndə və birisi uzaq səfərdən gələndə: 8,s7

Tualsan və qrostual: 7,s9

tuluğun içinə və gedib çıxıb çayxanaların birinə: 23,s5

tufəng və tapança: 2,s6

Türk və Türk dili: 21,s6

Türküstan vilayətindən başlanıb və mən o saat yəqin elədim: 22,s4

ucuz almasınlar və alandan sora bir də dəbbə eliyib aldıkları qiymətdən kəsməsinlər: 3,s7

uçitellər müsəlmanca bisavaddırlar və bəlkə Rusca da: 3,s7

Uşaq gedib iki saat gəlmir və o gelince Hacı Həsənin dükanı iki saat açıq qalır və bu iki saatda hacı müştərilərə yüz manatlıq şey satır: 1,s7

uşkolda əvvəlinci nadinc və bədxasiyyət və dərsə meyi etmiyəən hesab olunur: 22,s6

vəfat edənlərin çoxu müsinn adamlar idi və özləri də çox dövlət sahibləri idi: 10,s5

adresə rücu etsin: 3,s6

uzun çuxalılarla və qara papaqlılarla: 16,s7

uzun saç və öz milli əlbəsələrilə: 14,s7

uzun saqqalı və ağ əmmaməsi: 23,s6

üləməmiz yoxdur və indi hər nə ki görürük,
bunlar mahz oyun- oyuncaqdır: 5,s5

ülum və maarifin məhv olmağına və indi də
İslambul'da qanların axmağına: 15,s5

Ümumilyəhyayi-şəriə fihriyyə, üsuli-hökmiyyə,
coğrafiyal, hesabıyyə tarixiyyə, tibbiyvə və
dünyanın hamı elmlərini: 23,s1

üsuliddin, fürüiddin müfəssələn, tövhid,
nübüvvət, ədalət, imamət və on fürüiddin
müfəssələn: 22,s5

üz dəsmalları va prostinlər: 21,s9

Varansovski və Vrangelski küçələrinin
küncündə: 9,s9

vaxtlarını qumar və çaxır məclislərində keçirən
müsəlman "intelligentləri: 2,s4

və bir də bu tamaşaya gələn adamlara bir parça
qırmızı kağız verirdilər, üstü də yazılı və
deyirdilər ki, burada hər kəsin yeri yazılıb:
16,s6

və bir də burasını da biləsən ki, mollalar haman
şirni məclisində aldıkları qəndləri Ağdam
bazarında dükan-dükan gəzdirib satdılar: 2,s5

və bir də şəhərimizə yaxşı xoşsifət boynuyğun
dərvişlər də təşrif qətiriblər: 15,s5

və bu ticarətin mənfəətinə ağa keçən illərdə
Məkkəyə də gedib hacı oldu: 3,s6

və getsin xəfi şəhrə casuslar: 1,s6

və yarımbutulkalar ilə: 2,s8

vəhşi və heyvan: 14,s5

Vısotski və kampaniyasının çay şirkəti: 3,s8

xahiş edənlər bir ərizə yazıb qoysunlar paket
içinə və ərizəyə marka əvəzinə bir neçə dənə
yüzlük kağızı yapışdırsınlar: 20,s6

xali və bəid: 8,s7

xanımların, Qafqaz müsəlmanlarının və
İranlıların cəmiyyəti-xeyriyyələrinin
mənfəəti: 11,s9

xanları, Mollaları, şeyx və işanları: 21,s6

xəlvət gəzən iranlı məşədiləri kimi, minbərdən
züvüldüyüb düşür yerə və məsciddən çıxıb
gedir: 6,s4

xərçsiz və zəhmətsiz: 8,s7

xeyli mö'min və müqəddəs bir vücuddur: 4,s5

xırda əhvalatlardan yazsanız, uzun məqalə
yazmağınızdan xoş düşər və az-az çap edərək:
15,s8

Xorasan'dan qayıdandan sora gəlmişdim
İrəvan'a və idarəyə bir məktub göndərüb
istədim qalam İrəvanda və burada olan
işlərdən qahdan bir yazam: 10,s5

xotü xəşiyət: 3,s4

Xuda və nida: 5,s4

Xudavəndi-ələm hər bir işə nazir və bəsirdir:
11,s5

Xülasə, Allah axund ağanı Buzovna kəndinə
çox görməsin və Mirəbdülsəməd ağanın
məscidinin xalqını dinə gətirsin: 11,s6

Xülasə, pərvərdigari-ələm ölənlərin ruhunu
şadvə qalanların "Pirqəmiş məhəlləsini abad
eləsin: 10,s5

vəfat edən Məlikməhəmməd Babayevə qəyyum olub və mərhumun tərəfindən imtiyazı alınan məktəbi tə'mir eliyib: 16,s5	xüsusən məşrutəpərəstləri və hamı qəzətə yazanları: 4,s6
xüsusən məşrutəpərəstləri və hamı qəzətə yazanları: 8,s4	yazıçılarımız yazıblar "Qoqol" və elə xə yal eliyiblər: 14,s5
ya'ni bu gaydanı hökumət goymuyub və goymazdı da: 1,s5	Yazıq və biçarə: 5,s6
yağış yağmıyanda ağa özü yağış yağdırır və qeyrə və qeyrə: 3,s6	ya'ni ağı başında olmuyub və yerdə qalan otuz ilin yarısı gecə olub: 5,s7
yalan və böhtan: 5,s6	Yə'ni atadan, babadan, cəddi-abadan bu mərəz bizə min ildən bəri irsnən yetişib və nə qədər dünya var: 22,s6
yanmçiq və qəyr yarımçiq: 6,s5	Yə'ni haqq və sədaqət: 11,s5
yapışrılar yaxasından və soruşurlar: 21,s6	Yedigarov və Nəzərov: 3,s9-4,s9-5,s8-6,s8-7,s8-8,s9
Yaponiya camaatı mö'min adamlardır və müsəlmançılığa da çox maldirlər: 23,s6	yerin altında və göyün üstündə: 10,s6
Yaponiya məktəblərində Avropa tarixi çox müxtəsər oxunur və hatta Avropa'nın indiki halından müəllimlər çox az ma'lumat verirlər: 20,s7	Yetim və bikəs qız uşaqlarına kömək etməyə və hər xərcini çəkib, müsəlman uşağına lazım olan tərbiyə verməyə hazırım: 11,s7
Yaponiyalılar bu saat bu fikirdədirlər ki, qədim əlifbalı ilə yazılmış kitablarını cırıb yandırsınlar və "latin" hürufatını işlətməyə başlasınlar: 12,s5	yığılıblar başı şapkalı ruslar ki adlarını "professor" qoyublar və başlıyblar ki, filan belə getdi, filan belə geldi: 7,s6
arvadları üzuaçıq gəzir və məktəbləri, teatrları çoxdur və çalışqan, mə'rifətli və həmiyyətlihdirlərvə elm-mə'rifətcə Avropalılara çatmışlar: 12,s5	yolda soyug onlara əsər eləməsin və gəndləri satanda da birinin gəndi o biri mollaınkından səkkiz misgal əskik gəlmişdi: 2,s5
yarım girvəngə qand və iki misqal çaydır: 19,s5	Yoldaşımın anası dönmüşdü bir hacdan gələnə, çünki rəfiqim özü gedib otağında gizlənmiş idi və arvadlar anasının yanına gəlib ona gözəydinlik eliyirdilər: 24,s7
yaxşı köbək duası, məhəbbət duası və bağlı adamları açmaq duası: 19,s6	Yox, yox, möhtərəm bir vücuda sataşmağın heç mə'nası yoxdur və insafdan kənar bir işdir: 22,s4
Yaxşı mülküm, dövlətim, sarıkürklər arasında, seyid fabrikalarında və molla firmalarında hörmətim var: 11,s7	yoxsa müsəlman hacı və məşədilarinin və kəndillərinin ciblərindən bir qəpik də çıxmıyb: 5,s5
yaxşı və doğru ma'lumat: 20,s7	yoxsu uşaqları oxudasınız və onlara tərbiyə verəsiniz: 2,s5

Yaxşılığı səbəbindən bizim şirkətin çayı nəhayət dərəcədə çox işlənir və bizim şirkət kimiheç kəs o qədər mal satmır: 3,s8	yun parçalar və ipək: 21,s9
yay fəslində ev sahibi bağa gedəndə evi boşaldıb məscidə təslim etsin və iki yüz manatı da axunddan alsın: 19,s6	yuxarı başdan bir kürsü qoydular və axund gəlib eyləşdi və başladı: 20,s5
yay yorğanları, stol örtükləri və mələfələr: 21,s9	yüz il bundan qabaq Rusiyada bir şəxs anadan olub və rus mə'murlarının barəsində bir elə komediya yazıb: 14,s5
yazdıqlarınıza inanmırıq və bu cəhətdən çap eləmiyəcəyik: 2,s6	Yüz min camaat içdiyi suyu yaxşılığını və pisliyini tabib avazına molladan və həcıdan soruşur: 19,s5
yüzlərcə ayət və hədislər: 20,s12	zığ və fəsad: 6,s6
Zaqafqaziya, Zakaspiya və İran üçün: 3,s8	zirü zəbər: 23,s5
Zəbirov və Əhmədov cənabları: 17,s5	Zülm, zorbazorluq və mərdimazarlıq : 14,s8
zəhmət və xidmət: 2,s8	

4.4.2. “ile” Bağlacı ile Kurulan Bağlama Grupları

acıq ilə cəmi: 7,s7	Hacı Molla Qani əfəndi ilə onun bacanağı Əfəndi Dibir: 24,s6
at ilə övrət: 14,s4	İranlılar konsül təvəssütü ilə qubernatora asi oldular: 1,s6
Avstriya hökuməti ilə Serbiya hökuməti: 13,s4	istibdad ilə ədalət : 2,s5
ayran ilə qaymaq: 17,s7	köhnə üsul ilə üsuli-cədid: 1,s6
bacı ilə qardaş: 17,s6	Mərhum Cahangirxanla Məlikülmütəkəlliminin şəkilləri : 1,s8
badeyi-qəflət ilə yeksər məst: 5,s3	məscid ilə məktəb 7,s2
barkaznan körpü arasında: 12,s6	Miyanə, İran'ın Azərbaycan ilə Tehran arasında vaqə məşhur qədim bir şəhəridir: 1.s5
beş hoqqa (tiryək çubuğu) ilə, bir girvənkə: 1,s7	Müsəlman ayları ilə Rus çisioları və müsəlman, Rus bayramları: 9,s5
Bunun masarifi Buxara hökuməti ilə sart müsəlmanlarının kisəsindən çıxacaqdır: 1,s7	müsəlmanların bir tərəfdən özlərinin çalışmaqılığı ilə, bir tərəfdən də xüdəvəndi-aləmin lütfü sayəsində o qədər qabağa geldilər: 6,s4
cahil ilə müeid: 5,s3	Okuma ilə söhbət: 14,s7
çaxır satmaq ilə qramafon satmaq: 6,s6	Ordubadın ixtiyarı seyid Mürtəza ilə Ağ Seyidinoğlu: 22,s7

duanı oxuyub suya üfurməklə duanı suyun içinə doldurmaq: 13,s6	Özgə övrətlər ilə bir yerdə qalanlar: 5,s8
əvvəlinci şəxsin tərəqqipərvər olduğu ilə ikinci şəxsin mazi-pərəst olduğu: 6,s7	qətlə, e'damə: 14,s6
qiylə qal: 14,s4	Yaponiya ilə Sibirin arasındır: 13,s4
Qocayev ilə aranızda olan hesab: 20,s7	yüz "barəkallah" ilə min "əhsən və afərin:3,s6
Səbzəvar ilə Miyamey: 23,s5	zəhr ilə aş: 14,s5
şiə ilə sünni: 5,s7	"Bürhani-tereqqi" ilə "Mizan" gəzetələrinə abunə dəftəri: 7,s8
Şura" macmuası ilə həftədə üç dəfə çıxan siyasi "Vəqt" qəzetəsinin bir yerdə abunə qiymətləri: 6,s8-7,s9	"Bürhani-tereqqi" ilə "Mizan" gəzetələri: 7,s8

4.4.3. "amma" İle Kurulan Bağlama Grupları

"ay müsəlman qardaşlar, bu edibin barəsində mən sizə çox söz yazı bilərəm, amma..." Amma bircə şeyməni aciz eliyir: 14,s5	ahvalatdan xəbərdar deyil. Amma axırda mə'lum olur: 22,s7
"Qavam" sözünün özgə mə'naları da var, amma hamıdan çox Petrovsk şəhərində işlənən mə'nada istə'mal olunur: 14,s6	akademiyalar və "ərbab"lar bir az güləcəklər, amma belə işlər tarixdə görsənən bir haldır: 8,s6
"Qəzetələr" Osmanlı, İran haqqında və Ruslar barəsində çox şeylər yazırlar. Amma bizim öz əhvalımızdan, xüsusən milləti xoşbəxt və ya bədbəxt edən xatunlarımız barəsində bir şey yazmırlar. 6,s6	Allah Kərbəlayı Qəhrəmana rəhmət eləsin və qohum-aqrabasna sabır versin, "inna lillah və inna ileyhi raciun". Amma Ağdam camaatına da bu keyfiyyət gərək dərs olsun: 23,s5
"Şiə odur ki, gündə on yeddi rük'ət namaz qıla. Amma sünni odur ki, gündə elli iki rük'ət namazqıla": 5,s7	amma az qalmışdılar məni tutub öldürsünlər: 3,s6
Abru varmı ya yoxmu bu bir özgə məsələdir, amma söz burasındadır ki, aya, nə səbəbə onlar öz gözlərində qılı görmüyüb bizim gözümüzdə tiri görürlər: 18,s5	amma bir qisim adamlar var ki, onların qabiliyyəti hər bir şeyə çatır: 2,s6
Afrika'nın səhralarında çəyirgə, kərtənkələ, dəvə südü yeyən zəngibarlar "ittihad" kəlməsinə başa düşüb bu köhnə naxoşluğu özlərindən tərək elədilər. Amma Şirvanın fisincan, mürği-turş yeyən mütəşəhhislərindən tərək olmadı: 9,s5	amma bu zalim Orenburq tatarlarının içindən qəribə şairlər törüyüb:3,s5
Ağalar, mən Rusca bilirəm amma müsəlmanca "panimat" eləmirəm: 6,s5	amma bunları zarafat hesab edirik: 2,s8

Ağdam işlərini əgər başlayıb yazsam uzun çəkər və xalqa başağrısı olar. Amma hamısından yaxşısı budur: 10,s5

Ağdaşda nə qədər məktəb ki yox idi yazıq dükancılar məəttəl qalmışdılar. Amma indi Allah'a şükür yaxşıdır: 2,s6

amma genə sizin 14-cü nömrənizdəki yazılarınıza nə mə'na verək: 6,s6

Amma haman qəzetənin o biri nömrəsində oxuyacaq ki, Osmanlı məmləkətinin parçalanmağına, ülum və maarifin məhv olmağına və indi də İslambulda qanların axmağına səbəb bir zat olubdur: 15,s5

amma indi ki hər gün İrəvandan Tiflisə gedən var: 8,s7

amma mənim fikrimə bir belə şey gəlirdi ki, doğrudur: 16,s5

amma nə bijdilər: 4,s6

amma oxucularımızdan xahiş edirəm: 6,s5

amma şeytan şad ola bilmədi: 3,s7

amma, Molla əmi, genə şükür bu kafir Ruslara: 7,s6

arabir dua da yazar, amma Mirmürtəza libas cəhətinə riyakarlardandır: 7,s6

avamlar da təşxis edə bilərlər, amma mən ona heylsilənirəm ki, bu sözlər arabca yazılıb və camaat qanmıyacaq: 19,s5

amma burada bir mətləb var ki: 2,s4

amma dünyada hər bir şey ola bilər: 3,s5

Bakı'da böyük izdihamnan Bibiheybətə müşərrəf olduq. Amma elə şuluq idi ki, bir nəfər paraxoddan suya düşdü

bədənim başdan- ayağa indi də ağrıyır. Amma orasını söylüyəm ki, biz də onların iki qoyunlarını oğurladıq: 16,s7

belə ki biz hər il məhərrəmlikdə baş yararlıq. Amma müşarileyh o qədər elədi ki, bu gözəl adeti bizim içimizdən götürdü: 4,s5

bəlkə bu dəfə tapmıyıb geri qayıdırlar, amma ikinci dəfə gəlib tapırlar: 8,s8

bəndənin rə'yinə görə novruz bayramı baharın əvvəlinə düşməkdə yaxşı bayramdır. Amma bunu anlıya bilmirəm ki, novruzun qabağındakı çaharşənbə gecəsində od yandırılıb övrət-uşaqlar üstündən o tərəfə-bu tərəfə tullanmağının mə'nası nədir: 11,s6

bir adam bu sözü elə oxuya, necə ki şairin adıdır. Amma bilirəm ki, biriniz bir cür oxuyacaqsınız, biriniz özgə sayaq oxuyacaqsınız, biriniz bir başqa tövr oxuyacaqsınız və axırda belə mə'lum olacaq: 14,s5

bir Allah bəndəsinə bir Allah bəndəsinin nikahlı övrəti çox şirin görünür və ona görə də gedib onu götürüb qaçır: 20,s7

Bir çayın başı azarlı vilayətlərdən axıb gələndə çayın aşağılarında düşən əhaliyə o suyu içməyi həkimlər qadağan eliyirlər. Amma dünyada elə sular da var ki, insanı ölümdən qurtarır: 19,s5

bir kişilə görüşəcəkləri vaxt bizlərdə namazda səcdəyə varan kimi, onlar da yerə yatıb səcdə edirlər, sonra durub danışırlar, amma danışılanda gözlərilə heç baxmırlar: 14,s7

Bir mektubunuzu çap elədik, amma o birini tulladıq və Molla Əsgərə sataşmağı lazım bilmədik: 21,s7

axırda bazara düşüb bir-iki manat Allah bəndələrindən bərc eliyib çıxıb getdilər. Amma kişilər necə ki lazımdır, “alim” oldular: 23,s6

Aya, Kür suyunu içmək olarmı, ya yox? Hərçənd bu istifadədən məqsəd behişt açarını piş əz-vəqt ələ gətirməkdir, amma genə su məsələsinin heç olmasa diriliyə də dəxli var: 19,s4

Aya, nə eliyək, cəhənnəmə-gora, bir özgə adam ki görmür" Amma bu kafirlər içində vallah, yaşamağı deyil. Adam az qalır yerə girsin: 11,s7

Bağ Ruslar və kasıb-kusub müsəlman ilə dolu, amma intelligent, rüəsa və tüccar qismindən bir fərd dəxi yox idi: 23,s7

Bakı'da “Kəmə'tiqad”a: Şe'rlər yaxşıdır, amma bizə əl verən deyil: 5,s6

bir yanda məktəb-zad söhbəti yoxdur, amma mö'minlərin duasının bərəkətindən yaxşı ötürülər: 22,s7

biz axund cənablarının fərmayişini başdan-axıradək təsdiq edirik. Amma bircə şey bizə qərübə gelir: 5,s5

biz də hər bir Avropa elminə yaxşı deyə-deyə məşrutəyə yaxşı deyib istiyirik ki, biz də buna sahib olaq Amma bunu yadımızdan çıxardırıq ki, məşrutə yamaq götürən zəhrimar deyil: 17,s6

biz dedik ki, indi beli, köhnə soltan yendirdilər, hərçənd yaxşı soltan idi, amma nə eybi var yendirdilər: 20,s6

biz Ruslar ilə dava etmək istəməzdik, amma onlar bizim üstümüzə hücum etdilər: 14,s7

bizə mümkündür bu şəkildən çıxmaq. Amma bu cür təzə xəbəri verən qörək unutmuya: 8,s6

bizim bu barədə bəhtimiz yoxdur, amma təəccüb buradadır: 10,s7

bir nəfər çox yaxşı müsəlmanca bilən, amma hamışe urusca danışan müəllim tə'yin olundu: 16,s7

bir özgəsini qoyarlar onun yerinə, bu da onun kimi bir soltan olar. Amma sən Allah, buna bax, bu daüzünü qırxdırır: 20,s6

bir para adamlar bu xəyaldadırlar ki, gūya şəhər Dumamız, yə'ni təzə qlaslarımız heç bir iş görmürlər. Amma, Molla əmi, vallah, billah, Molla Mahmud Çakərin səfər ayında elədiyi gözəl moizələrə and olsun, onlar lap yalan deyirlər: 12,s7

bir para cavanlarımız əlifbamızı və bə'zi köhnə adətlərimizi dəyişdirmək istəyirlər, amma, inşallah, dedikləri olmaz: 14,s7

bir para ədib və müharrirlərimizin vaxtı ilə mədh elədikləri “Zübdətüt-təvarix” kitabını hərdənbir biz də oxuyub feyz alırıq. Amma, heyf ki, bə'zi yerlərini başa düşə bilmirik: 19,s6

bu axır vaxtlarda xristiyan xanımlarını bizim qəzetələrdə “fahişə” adı ilə adlandıran çox olub. Amma biz diqqət eləsək, görəcəyik ki, belə sözü danışanlar və yazanlar həmişə o kəslər olublar ki, Avropa tərxiindən, Avropa məişətindən və Avropa mədəniyyətindən əsla bixəbərdirlər: 13,s4

bu axund üçün yeddi manat pul ki ibarət olsun iki alagöz üçlükdən vəəbir qaragöz ağ manatdan, dindən-imandan da şirindir: 20,s7

bu barədə ay çox çığır-bağır saldı ki, ay haray, ay dad, hara məni yerimdən tərpedib çəkib apararsınız? Amma müsəlman astronomları dedilər: “Kəs sesini”: 7,s7

bu biçarələr də cümə günü dükanları bağlınıb, amma dükandakı şeyləri çıxartdılar bayıra: 3,s7

bu cür bir divar təqvimi çapdan çıxıb satılmağa başladı. Amma heç o biri təqvimlərilən düz gəlmirdi: 7,s7

bu ixtira çox yaxşı ixtiradır, amma bir qorxusu var: 12,s7

bu münafıqlərdən eləsi olacaq ki, cəhənnəmdə neçə min il qalandan sora birdən yadına düşəcək, “ya mənən ya mənən” deyib haman saat bağışlanacaq. Amma eləsi de olacaq ki, “ya Allah” demək ona qadağan olacaq: 13,s5

bizim Molla Abasəlinin ağıl və fərasətinə, indi düz doqquz ay tamam olubdur, amma öküz halasağdır: 18,s6

bizim mollanın bu işdən xəbəri var, amma imangedən yerdi, dürüst bilməsəm yazı bilmərəm: 12,s7

bizim yerdə qurban olduqlarım pirlər, şeyxlər çoxdur, amma hamısına nəzir olunublar, yaxşı olmuyublar: 20,s7

bu andın günahımı var savabımı var bilmirəm, amma onu bilirəm ki, mən indi başa düşürəm: 6,s5

bu yavuş vaxtlarda Lənkərandan Qroznı şəhərinə bir şeyx gəlib. Amma ağzımda şeyx deyirəm ha, özü də gündə bir arvad siğə eliyir: 18,s6

Buna bizim heç sözüümüz yoxdur, amma müəllimlərə biz bir belə teklif eləmək istəyirik: 1,s5

Buna çox şahidlər və sübutlar gətirə bilərdik, amma yeri deyil: 11,s5

Bunlar keçər, amma hələ var qorxum əcəldən: 18,s4

bunların əllisinin evi yaxın olur, gedir evdə çörək yeməyə, amma yüz əllisi doluşur bazara: 2,s6

camaat mənə borçlu idi otuz tımən versin, amma indi on beş tımən verir": 4,s5

camaat, siz iranlılar indi bu yerdə isti otaqda çay, təam qabağınızda ləzzətlə məşğulsunuz. Amma sizin qardaşlarınız. bacılarınız Ələkbər xanın qorxusundan Ərəş çayının içində vəqə dar bir cəzirəyə doluşub qalmaqdadırlar: 17,s7 çayçıxana, qumarxana, qiybət-xana və tiryəkxanaların ədədi məktəblərin ədədindən artıq olmuşdu. Amma bu il Naxçıvan camaatı himmət edib məhərrəmlikdə verilən ehsan pullarını cəm edib məktəbləri artırdılar: 11,s7

demək istəyirdim ki, qələm sahihlərimiz hər nə yazırlar yazsınlar, çox sağ olsunlar, amma bunu gərək yaddan çıxartmasınlar: 14,s5

Bu özü də bir hünərdir. Çünki insan öz bildiyi şeylərdən həmişə danışa bilər, amma hünər budur ki, elə mətləbdən danışasan ki, heç onu yuxunda da görməmişən: 13,s4

bu suallara cavab yazıb göndərsin idarəmizə. Amma paketin üstünə marka yapışdırmasın ki, kağız tez gəlib çatsın: 2,s8

bu xəbəri mən bir neçə dəfə eşitmişəm və indi genə eşidirəm və eşidəndə də elə adamlardan eşidirəm: 22,s6

bu xəyir bina rücu' olundu millət xadimlərindən birinə və camaat da xoşhəlləklə dəriləri verdilər o cənaba. Amma Molla əmi bir çox qəribə iş oldu: 9,s6

doğrudur, məşədilər pulları göndərəcək idilər Təbriz'ə, amma qorxublar ki, yolda istidan pullar qoxub puça çıxalar: 16,s7

doğrudur, Qafqazda çox qəribə hal var, amma tək bir Tiflis deyil: 8,s6

doğrudur, qızı ərə vermək duasını bundan başqa Molla Hüseynqulu da yazır və bə'zi rəvayətə görə bunun duaları dəxi də mücərrəbdir. Amma bundan Molla Məhəmməd əfəndinin kitabları haqqında mə'lumat sormağ caiz deyil: 22,s6

doğrudur, qızları tutub aparanda bunlar əvvəl bir çığır- bağır salırdılar, amma axırda xos- bəxt olurdular: 18,s5

dörd min il gəldi keçdi, amma deyəsən ki, dünən idi: 23,s5

Dünyada pulunun qədrini bilən çoxdur. Amma hər ne qədər pulunun qədrini artıq bilsə, genə də kor şeytan onu ömründə beş-on dəfə tovluyub: 19,s5

dünyada sən çox qəribə işlər və qəribə adamlar görübsən. Amma qəribədən də qəribə iş görmüş də olsan çox az görübsən: 19,s5

dünyaya gələli elli ildir, amma on beş yaşındadır çünki iyirmi yaşınadək baliğ olmuyub: 5,s7

əgər ərzimə e'tina eləməzsəniz ixtiyar sizindir, amma "növbət" məsələsini yadımdan çıxarmayın: 10,s5

- di yaz, qoy başqa camaat da bu qəribədən də qəribəni bilsinlər. Amma mən belə qanıram ki, bunun hamısı Şəki pirlərinin tə'sirindəndir: 19,s6
- doğrudur, biz bir neçə nəfər İrəvan gimnaziyasının dördüncü və beşinci klasından yanmıçığ çıxdıq. Amma çıxmağımızın səbəbi var: 24,s5
- əgər sizi yaxşı tanısaydıq bu yolda bir az danışardıq, amma çünki tanımırıq bu bir neçə sözə iktifa eləyin: 17,s8
- Əli'nin adını qoyublar rüşvət alan. Amma and içə bilərəm: 5,s6
- əməl olunur, amma siz də hərdənbir yazınız Baş Nəraşəndə "T.R." cənablarına və Axtıda "R.R." cənablarına: 2,s6
- etdim qəsəm, amma özümü səhvədə sandım: 18,s5
- Əvropalılar bizim köhnə elmimizi alıb mədəniyyətə vasil olublar, amma biz dala qalmışıq: 20,s12
- əvvəla, buranın qəbiristanına "əhli-qübur" ziyarəti bahənəsi ilə gedib ölümlərin başlarının çanağından xəlvətə bir neçəsini tapıb qoydum qutuya və keçən həftə poçta ilə göndərdim İngiltərənin Oksford darülfünununa. Amma qorxumdan pasılkanın üstündə yazdım "Ordubad qaxı" ki, hökumət manə olmasın: 18,s7
- əvvəllər uşağı bir il oxudardılar, yazıb-oxumaq bilməz idi. Amma indi iki-üç ayın içində basavad olur: 23,s6
- Ey mənim əzizim və dinayrı bacım: 22,s6
- Fahişəxana barəsində yazdığınıza inanırıq, amma o sözləri çap edə bilmənik: 13,s7.
- Genə bunlar hamısı ötüşüb keçən işlərdir. Amma bircə şey ötüşüb keçməyəcək: 15,s5
- əgər mövzuatın təşxisini ülamamız camaatın öz ixtiyarına qoymaq istəsəydilər, yuxarıdakı istiftanın cavabını iki satır ilə qurtarıb deyərdilər ki, bu bizim işimiz deyil. Amma, xeyr, genə noxtanı əldən ötürmək istəmiyiblər: 19,s5
- əgər örtülü saat istəsəniz, qiymətləri 7 manat yarımardır amma açıq gümüş saat ilə 13 manat yarımardır: 3,s9-4,s9
- Görürsen ki, bir məclisə (hamama, yasa, ya da toya) yığılanda başlayırlar ki filankəsin oğlu oxuyub «nişan» alıb, amma heç biri başa düşə bilmir ki, «nişan» necə şeydir: 24,7
- haman günü bolğar milləti islamı qəbul edib və bu gün o biri təqvimlərlən düşürdü çaharşənbəyə: 7,s7
- hə, bax, bunların müqabilində əgər "Sovet siyezda" beş çat olmasa adam deyiləm. Amma insaf deyil ki, huşyarları qoyub divanələr ilə vaxt keçirsin: 7,s5
- heç günahım yoxdur və heç təqsirin sahibi deyiləm, amma genə gizlənməyi məsləhət görürəm: 10,s5
- həmişə bu əfəndi qalacaq, amma əfəndi birdən yox olur: 10,s5
- hər gün və hər saat bir belə işdən ötrü xoşdur. Amma çağıranda bəyləri də çağırın : 21,s5
- Hər nə istəyirsiniz oxuda bilərsiniz. Məsələn "Caməyi- Abbas", "Tarixi- Müqəddəs", amma fənn oxutmağa ixtiyarınız yoxdur: 12,s1
- hər şey əslinə qayıdar. Amma oğurladığının yanında puçuç az: 2,s8
- hərçənd mal məscid malı idi, amma məscida bir qəpik də verməzdilər: 15,s6
- hərçənd məqalədə Məhəmməd Bəqa xacənin adı yoxdur, amma vallah, bu bijliklər keçməz: 22,s4

gərək müsəlman dükənləri və mağazınları cümə günləri və böyük müsəlman bayram günləri bağlansınlar. Amma buna qılsını Oizzətullin razı olmamışdı: 7,6

Gərək olmuyaydı, amma görünür qadar elə imişki, olubdur: 7,s7

hər kəs inanmır, getsin boyaqçı Rzanın yanına, amma bir az...: 12,s7

hər kəs nə xahiş eləsə, eliyə bilər, hər kəs nə danışsa, nə yazsa, yaza bilər, danışa bilər; amma sözüm burasındadır ki, bu xəbəri eşitcək mənim yadıma bir şey düşdü: 13,s4

Həzrət İsa'nın beşikdə danışmağına biz təəccüb edirik. Amma gel gör ki, bizim üsuli-cədidələr az vaxt içində necə isalar yetişdirir: 19,s7

Hindistan'da Qanq çayı bizim Kür çayından çox böyükdür və həmişə yağışın altındadır. Amma bu sudan vəba zəhəri heç əskik olmur və həmin azarın mə'dəni Qanq çayı hesab olunur: 19,s5

idarəməzə göndərdiyiniz məktubu oxuduq, amma heç təəccüb etmədik: 16,s8

idarəməzə Hacı Yunis'in fotoqrafiyası bir Allah bəndəsi tərəfindən göndərilib, amma haman fotoqrafiya bir az naqisdir: 21,s5

inanırıq amma hələ qalsın: 18,s8

İndi biz gedib axunddan pulumuzu geri almaq istiyirik, axund pulumuzu özümüzə də vermiyir. Amma axund əli təsbehli, saqqalı hənalı, batman çərək əmmaməli, ayağı qışda da nəleyinli, dalında hədsiz-hesabsız müridi, müqəddəs bir adamdır: 19,s6

İndiyədək molla mə'sumlar və mirmurtazalar ancaq ruslar ilə ələlə vermək məsələlərindən yana istifta edirdilər, amma su söhbəti çox əhəmiyyətli və danışılmalı mətləbdir: 19,s5

hərçənd üç milyon müsəlmanın yarısı üləmadır, amma bu üləma müsəlmanların pulu ilə təhsil eləmiyib; bunların təhsil xərcləri Amerika'da Kaliforniya'nın qızıl mə'dənlərindən gəlir: 5,s5

hərçənd yerə-göyə sığışmayan zülmələr camaata eliyiblər, amma eliyiblərsə də müsəlman camaatına eliyiblər: 18,s5

istər xəlifə olsun, istər çoban olsun. Amma genə bu bir çirkin iş deyil: 18,s5

İstəyirdim bu barədə bir neçə: 9,s6

istəyirdim buna oxşar bir söhbət başlayam, amma öz-özümə dedim ki, ay Molla Nəsrəddin, sən dəlisən, nəsen: 8,s8

istidə xan zərbə düşüb iş görəndə tuman-köynəyini çıxartmasın... Amma, Molla əmi, bircə şeydən qorxuram, gəncəliyə vəfasız olalar, bu əhdlərinə vəfa eləmiyələr: 15,s6

İş çoxdur, yazmalı söz həddən artıqdır, amma bunların hamısı növbətnəndir: 10,s5

İvan Həsən'in qatığını vurub yerə tökəndə üç yüz milyon müsəlman tərəfindən İvana üç yüz milyon nifrətteleqramı işləyir, amma Ordubad'da seyid Mürtəza və Ağ Seyid'in oğlu poçt yoluna adamlar düzüb qəzetə oxuyanları asdırıb-kəsdirəndə biz dinmirik: 21,s5

kəndin özü şirin olan tək camaatı da şirindir. Amma Şəkərli'nin yavuqluğunda olan Qaraməryəm kəndinin mollası Molla Abdulla, Molla Əbdülhüseyn oğlu bunların ikisindən də şirindir: 20,s7

mədrəsə və məktəb sevənləri xortdan yeyə, çünki məktəblərin paklığı cəhətinə div-şəyatın məktəblərdən qaçır. Amma dürüst təhqiq edəndən sonra mən özüm də çox qorxdum: 14,s6

Məhərrəmlərin hamısını sayıbsınız, amma Erməni toyçuları yadınızdan çıxıb: 7,s6

İranlıların məktəblərinə müəllimlər təyin olunanda müəllimlər hər bir yerin öz əncüməni tərəfindən təsdiqolunurdular. Amma bu qayda pes nəticə bağışladı: 24,s5	məktəbin hər bir yaxşılığı qalsın kənarında, ammaalış-verişə çox mənfəəti var: 2,s6
irəvan müsəlmanları hər bir yerdə və hər bir ittifaqda qonşularına zülm eliyirlər, amma genə inana bilmirdik: 14,s8	məktublarımız çox mə'nalı və əhəmiyyətlidir. Amma çox heyf ki, İran işlərinə qarışmağa bizə hələlik ixtiyar verilmir: 14,s8
İstədim ki, mən genə də qorxmuyam, amma gördüm ki hamı qorxur: 24,s5	məktubunuzu verdik çapa, amma o qədər uzundu ki. qorxuram, çap olunub qurtarmıya: 8,s8
Mən hala indiyə kimi kəndirdən kərəmət eşitməmişdim, amma indi eşitdim: 20,s6	Möhtərəm ədibimiz ingilislərin imlasının adını qoyur "əcib", amma bizim imlaya həç olmasa "bir az ecib" də demək istəmir: 8,s6
mən qələmi qoyaram yerə və sözümü qurtararam. Amma əgər "ha" deyən olsa, o və'də bir papiros yandırır söhbətdə bir az davam edərəm: 17,s6	Müsəlmənlərin böhtançı olmağına mən indiyə kimi heç inanmaz idim. Amma bu günlərdə bizim Gəncə müsəlmanları, o da müsəlmanların lap zübdələri iki bigünah Allah bəndəsinə elə qırmızı böhtan sandılar ki, adamın lap ağılı çası: 15,s6
mən qramofon satıram, amma burası var ki, mən "üzü qırxıq" deyiləm: 9,s6	necə ki içində yaşadığı Bakı camaatı. Amma Bakı camaatı bunu bilmir: 8,s6
mən Rusca yaxşı bilirəm, amma müsəlmanca "neznayu", yə'ni bilmirəm: 6,s5	neçə dəfə məni bıçaqlıyblar yadımdan çıxıb amma harama baxıram, yara yeridir: 3,s6
mərhumlar öz fəvzlərini səmərəsiz və nişanəsiz qoymadılar, amma camaata onların sağlığı dəxi də lazım idi: 10,s5	o ki erməni qlasnları idi, əbədən razı olmurdular amma müsəlmanların papağı da razı idi: 12,s7
məsələn, üzüm suyu nə qədər ki bişmiyib, suyuq olur, amma elə ki bir qədər qayınıyır başlayır bərkiməyə: 14,s6	o və də sənin haqqın var idi. Amma indi gəlib çıxdın qəmişliyə: 24,s4
Məsələn, vağzalda bir fahişəxana açıblar, ammaçox qiylü-qala səbəb oldu:12, s7	ol qadar nadan, tərbiyəsiz, şol qədər pozuqluq və zina: 6,s6
məşhədə nə üçün getmişdi, onu özü bilir. Amma Məşəddən qayıdanda rus bajgirində biçarənin şeylərini bu kafir ruslar axtarıb bir dənə Kitay boşqabı və bir də bir kasa kandrabant tutublar: 11,s7	onların düşmənçiliyi hələ ki ehtimal olunan bir şeydir. Amma o əcnəbilərin birinin yolu ağər düşə bizim vilayətə və şeyxlərimizin övrətbazlığından baxəbər ola - gedib dünyaya xəbər verəcək: 21,s5
məxluqu iki milyondan bir az artıqdır, amma di gel ki, başladılar məktəblər açmağa, darülfünunlar açmağa, axırda da işi o yerə yetirdilər ki, indi istiyirlər Avstriya kimi bir əjdaha ilə kəllə-kəlləyə vursunlar: 8,s8	Ordubad'dan sora dəstənin xəyalı Danabaş kəndinə təşrif gətirməkdir. Amma buranın teatrı Ordubadın teatrından da mükəmməldir: 21,s7

Milli məktəblərdə təhsilin mütləq Rus dilində olacağına dair bir zakon bilmirik. Amma deyək ki, milli dildə təhsil qadağan olsun: 4,s5

öz canım salamatdır, amma işlərim yaxşı deyil: 1,s5

Molla əmi, qulaq ver sənə bir təzə xəbər söylüyüm. Amma çox eşitməli xəbərdir: 16,s6

Qafqaz'a çoxlu boynuyuğun mərsiyəxanlar gəlir. Doğrudur, amma bu qələndərlərin şəhərimizə gəlməyindən şəhərimiz çox rəvnəqlənib: 15,s6

Molla Nəsrəddin niyə həmişə öz millətinin qüsurlarını yazır, amma Ermənilərin, Fırənglərin, İngilislərin əskikliklərini heç yazmır: 2,s8

qaraz, hələ sözüüm çoxdur, amma qorxuram: 2,s7

qəfildən dərilər aralıqdan yox oldu, göyə uçdu, yerə getdi, cin apardı heç yeri də mə'lum olmadı. Amma bu il qurban dərilərimizi vermədik: 9,s6

vaqəən belədir. Amma çox heyf: 22,s5

qərəz, bu işləri bilmək olmaz. Amma burası var ki biz çox xoşbəxt millətlik: 8,s7

vay-vay, ar olsun bizə, hala durub baxırıq, hala bu binamusluğu qəbul eliyirik. Amma mən deyirəm ki, belə "millətpərəstliyin" istiotu bir az çoxdur: 21,s4

qəribə də olsa artıq bir qəribə deyildir. Amma qəribədən də qəribəsi odur ki, ömrünün əvvəlindən axırına kimi bir dəfə nə şeytan sana yaxın dura bilsin və nə də camaat utandırıb qızartsın: 19,s5

viziti bir girvənkə yarım qənddir. Amma gərək nəqd olsun, niyə qəbul etmir: 24,s7

qoy yatıb yorğunumu alım. Amma anası əl çəkmirdi: 24,s7

Vladiqafqaz məscidinə elektrik çiraqları çəkildəndən sora köhnə lampalar neçə ay bundan irəli lazım olmuyub satılıb; amma kim satıb, kima satıb, nəqd satıb, niyə satıb, neçəyə satıb və pulları hardadı: 12,s7 xəyalım Daşkənd, Orenburq. Moskvada hərəsində düşüb bir neçə gün qalmağ idi, amma vilayətə kimi heç dalıma da baxmadım: 1,s8

qurbqan dəriləri yığılıb satılısın və pulları verilsin məclisin nəf'inə: 9,s6

Xorasan'dan qayıdandan sora gəlmişdim İrəvana və idarəyə bir məktub göndərib istədim qalam İrəvanda və burada olan işlərdən qahdan bir yazam. Amma bir az qaldım, gördüm ki burada yazmalı bir mətləb yoxdur: 10,s5

siz hey İran məşrutəçilərinə lə'nət oxursunuz. Amma bizim elmi, mədəniyyətli şəhərimizin məşrutəçilərini görsəniz, onlara rəhmət oxursunuz: 14,s6

xoruzlar banlıyanda qaladan qaçsınlar. Amma o gecə xoruzlar qəsdən banlamadıla: 4,s5

sizin hünərinizin bərəkətindən dəxi bundan sora Gəncədə bir qız uşağı dünyaya gəlməyəcək. Amma məgər lazım deyil gələcəyi də bir az fikir eləmək: 22,s6

söz danışam, amma doğrusu yadımdan çıxdı və ha fikirləşirəm: 9,s6

yaxşı fürsətdir, çünki su bulanmıyınca bu zəhrimar balıqları tutmacı olmur. Amma qismət olsa, nə yəməli balıqlardı: 16,s12

söz yox axund əlini bir tərəfə uzadacaq, amma ağər gərək biz yaxşı mülahizə eləsək, baxıb görəcəyik ki, o göstərdiyi tərəf ya Danabaş kəndidir, yainki Yaponiya ilə Sibirin arasındır:

yazdığınız xəbərlər çap olunmalıdır, amma heyf ki, sizi tanımırıq: 16,s8

13,s4

söz yox, hərə baş götürüb gedib bir özgə yerdən özünə qız tapacaq, amma mən ondan qorxuram ki, sizin dərmanınızdan özgə şəhərlilər də xəbərdar olalar: 22,s6

Türküstan ehtiyacatın təftişə gələn canab nitqində dedi ki, dini nə ehtiyacımız varsa, buyurun. Amma indidən deyirəm dünya ehtiyacı barəsində mənə üz vurmuyun: 23,s7

üləmə gərək camaatın tahsili qəydinə çalsın. Amma bu batil bir fikirdir: 5,s5

yazdıqlarınıza inanmırıq və bu cəhətdən çap eləmiyəcəyik. Amma and içsəniz inanarıq: 2,s6

yazıq fağır urus elə xəyal eliyib ki, müsəlman elmi-ilahi müəllimləri belə qarardada boyun əyib dəxi aciz qalacaqlar. Amma xeyr, bu xəyal xam xəyaldır: 16,s6

zarafat kənarda qalsın, amma “Din və məişət” jurnalı da doğrudan qənimətdir: 3,s5

4.4.4. “və ya” “ya... və ya...” ile Kurulan Bağlama Grupları

Ağdam məscidinə və ya qəyr bir yerə: 10,s5

bu il imtahanı yaxşı versin və ya heç bir zad oxumamış hamı elmlərə və fənlərə dara olsun: 13,s6

Molla Abbasqulu axund bir kağız yazar, qırx nəfər tüllab və ya müqəddəslərə möhürləyər: 24,s6

Novruzun bayram olub və ya olmadığı: 11,s6

ataları və ya qardaşları: 16,s7

pul və ya poçta markası: 3,s9-4,s9

qapaqlı cib qələmi və ya qələm-taraş: 3,s9-4,s9

qızıl və ya gümüş suyu: 3,s9-4,s9

sən şərab, araq və ya nə zəhrimar içirsən evində iç: 15,s6

Söhbət basəri-rəfiqim və ya naləyi-qəribaneyi-Heyyir: 17,s8

Ya adam gəlsin mənə güləşsin və ya beş manat verib ötün: 16,s6

ya adam gəlsin mənə güləşsin və ya beş manat verib ötün: 16,s6

Ya bu xəbər yalandır və ya soltanın öz nitqində dediyi “32 il əvvəl millət məşrutəyə hazır olmadığı üçün birinci məclisi dağıtdım və ondan bu yana camaatı məşrutəyə (?) hazırladım, indi hazır görüb məclisi genə açdım” sözləri yalan olmalıdır: 1,s7

yalınayağ və ya ağaç başmaq: 14,s7

zənanə və ya mərdanə: 3,s9

zənciri-zənanə və ya mərdanə: 3,s9-4,s9

4.4.5. “nə... nə” , “nə...nə də...” ile Kurulan Bağlama Grupları

nə dəccallar, mehdilə r zühur edir; nə “vulkanlar”, “bə yanülhəqlər”, “hüquqi-ümumiyyətlər”: 14,s6

nə möhtəşəm, gör nə qüdsi təcəliyyatı: 2,s8

nə acıdır, nə şordur, nə turşdur, nə qoxusu var, nə lildir: 19,s5

nə dərs olaydı, nə məktəb, nə elmü sənət oleydi: 3,s4

nə dünyada sizə faydası var, nə də ki, axirətdə: 2,s5

nə əhlimizdə ayrılıq əlaməti görüneydi, nə bir para oxumuşlarda bu zəkavət oleydi: 3,s4

nə alırıq, nə də oxuruq: 23,s5

nə başımda bir şey var nə cibimdə: 24,s1

nə bilim nə zəhrimar: 6,s5

nə bir adam görüb və nə eşidib: 5,s7

nə bir nəfər müsəlman hakimi, nə bir nəfər müsəlman oxumuşu: 21,s5
nə hiss oleydi cavanlarda əmri-millətə qarşı, nə bu cavanlar oleydi və nə bu millət oleydi: 3,s4

nə hiyləyə, nə “fəndə”nə təzvirə: 17,s4

nə konsulda və nə de qeyrilərində: 24,s5

nə mədrəsə, nə müəllim, nə bu üsuli-cədidə: 3,s4

nə mətbəə, nə mühərrir və nə təbaət oleydi: 3,s4

nə moizəyə, həm nə də təqrirə inanmaz: 17,s4

nə murdar qonşularımız bizdən qorxar, nə pak hacılarımız izdən küsə: 20,s5

nə müəllim və nə dər: 12,s6

nə nəfxi-”Sur”i , Çahangir və nə Melikülmütəkellim, nə bə'zi kişvəri-İranda bu ləacət oleydi: 3,s4

nə nurun var, nə narın var: 14,s5

nə oradayam nə Culfadayam, nə Naxçıvanda: 10,s5

nə qəbahətlərin anlıyırlar, nə xalqın şanü vəhşiyyətin mulahizə edirlər: 1,s8

nə Rus prazdniki idi, nə də müsəlman bayramı: 4,s6

nə fars dilində və nə türk dilində: 17,s6

nə gecə və nə gündüz rahatlığı: 20,s7

nə güllə səsi eşidilir, nə də qan selləri görünür: 16,s7

nə güllə və nə da xəncər batar: 4,s7

nə gündə, həftədə, ayda çıxan qazət və nə jurnal: 3,s4

nə Rusca və nə də Müsəlmanca: 3,s7

nə səndəli, nə qarandaş, nə lövhü miz, nə təbaşir: 3,s4

nə siz bizdən xahiş eləmişdiniz, nə sizin şikayətinizə görə hökumət bizi buna macbur eləmişdi: 11,s5

nə sünni, nə qızılbaşdılar: 16,s4

nə Şərq oleydi, nə əqsayi-Şərq, həm nə Japon, nə onların hünəri xəlqə dərzi-ibrət oleydi: 3,s4

nə şeytan sana yaxın dura bilsin və nə də camaat utandırıb qızartsın: 19,s5

nə Türkiyə'də bu qanuni-əsasi nəşr oluneydi, nə biabəd yeni Türklərdə bunca cür'ət oleydi: 3,s4

nə ucu var, nə bucağı: 13,s6

nə vaxt təvəllüd edib və nə vaxt vəfat edəcək, mə'lum deyil: 5,s7

nə xortlıyaydı bu şəklilə Molla Nəsrəddin, ey kaş, nə kalba səbzahılarda bu xofü xəşiyət oleydi: 3,s4

nə yazmağa ehtiyac var və nə danışmağa ehtiyac var: 20,s6

nə yerdəyəm nə göydə: 10,s5

4.4.6. “lakin” “fəqət” ile Kurulan Bağlama Grupları

Allah-taala insanı bir cür yaradıb, lakin məl'un şeytan xalqı aldadıb hərəni bir yola çəkir: 23,s12

Axund Əliqulu bu zəlzələyə səbəb ora əhalisinin yoldan çıxıb Xudayı-taalanı unutmalarından dolayı bər qəzəbi-ilahiyə giriftar olduqlarını bəyan etdi. Lâkin şeyx cənabları buyurdular ki Xudayı-taala yeddinci yerin altında bir öküz xəlq edib ki, yer haman öküzün buynuzlarında qarar tutur: 2,s7

Deyirlər, boynuyoğun buradan keçib Avropaya qaçdı, lakin yalandır: 10,s4

Duma işləri bir az düzələ, lakin...: 10,s4

Əvət “Səhrayı-İran, doğrudan, bir odlu meydandır”, Fəgət, ol odlu meydanda duran bir şiri-gərrandır: 11,s4

Füqəraya gəldikdə, bunlar da sırf cahil, sırf vahşi. Lâkin bu füqəradə da günah çoxdur: 5,s5

Gedip gördük ki, biçərə üç gündür vəfat edəli; lakin orada yerli olan tatar müsəlmanlar buna yaxın durmuşlar: 9,s7

Hər biri ölən də məktəblərə və yetim uşaqlara çoxluca pul və mülk vəqf eləyiblər. Lakin bu da əhali üçün təskinül-qəlb ola biləməz: 10,s5

Hər nə yazırsınız, hamısına inanıra, lakin müəllimin haqqında o ağırlığında töhmətli sözləri çap edə bilmədik: 24,s7

Hərçənd ayrı millətlərin sirkinde at oynar, keçı oynar, meymun" oynar, lakin nə eləmək, bizimkində də gərək adam oynasın: 15,s5

Bəndə ömrümdə çox moizələr, çox xütbələr eşitmişəm, lakin tasua günü “Səadət”də fəxrülislam olan Axund Molla Ələkbər canablarının moizəsi kimi bir moizə hala eşitməmişəm: 5,s5

Dəxi bu bərədə artıq danışmağa məcmuəmizdə yer yoxdur. Lâkin ümidvarıq ki, yoldaşımız Nə'manzadənin bu xüsusda dəxi təfsilli cavabını oxucularımız “Tərəqqi”da oxuyalar: 8,s6

Kərbəlayı Həmid gecə saat ikidə yuxusunda dondurma gördü və ayılıb istədi. Lâkin rədd cavabı alınca Ulduzca olmadığını qanıb dərdindən yuxusu qaçdı: 19,s7

Lâkin bilmirik ki, bu ulu yazıcımız “Tərcüman” bu sözləri kimdən ötrü deyir?: 4,s5

mövqəfatlar ara yerda puç olmasın. Lâkin Dağıstan'da Petrovsk şəhərindən savayı bu mətləbi heç bir yanda indiyədək mülahizə eləmiyiblər: 16,s5

namərd və vicdansız bir müsəlman ağızdan bir söz eşidib idarəmizə yazmaq ilə dilimizi lal eliyib. Lâkin izin versəniz, dəxi bu iki kəlmə ilə sözüümüzü qurtarıq: 11,s5

O on iki imzanın müqabində bizlər üç on iki imza göstərməyə qadir idik və lakin alim və əşxasi- matbuat dərd-səri olmadıq: 11,s5

Qaragüruh məhəlləsindəki vulkan birdən-birə açılıb ətrafa isti küllər və atəş yağdırmağa başladı. Lâkin atəşin ən şiddətli sonradan genə öz məhəlləsindəki Qaragüruh camaatının başına tökülüb: 17,s8

Qafqazın bir çox şəhərlərindən teleqram aldıq. Lakin çap etmək istəmirik: 10,s4

qulaq verənlərin qulaqları taqqıldıyacaq. Lâkin Molla Əbdürrəşidin ahvalatı özgədir: 23,s6

Hərçənd bu hərifin bilmərrə savadı yoxdur,
lâkin sən istədiyən kitablardan iki-üçünü
çantasına doldurub seyidlər biçin vaxtı
çöllülərin canlarına daraşan kimi daraşıb
Gəncə arvadlarının canına, köhnə peşəsini
bilmərrə atıb kənara, dua yazmağa, tasa
baxmağa, rəmi atmağa qurşanıb: 22,s6

Səmərçənd meşələrində hər qisim heyvan var,
lâkin bu heyvanların içində axır vaxtlarda
çaqqal görsən mirdi: 15,s7

Hərçənd sizi bir növ tanıyırdıq, lakin işi təhqiq
etməmiş bu tövr ağır sözləri möhtərəm bir
vücudun adına bağlamağı biz mümkün
bimədik: 9,s5

sizin haqqınızda bə'zi nalayiq sözləri
yazmışdıq. Lâkin o sözləri yaza-yaza biz
istəməmişdik inanaq və maarif dostlarından
təhqiq və tasdiq istəmişdik və sora 9-cu
nömrədə xəbər verdik: 11,s5

Hökumat müəlman inqilabçıları indiye
qədər tanıya bilmirdi ki, tutsun. Lâkin bu həftə
“Din və maişət” məcmuəsi xəbər verir
ki, bığını kəsmiyən hər müsəlman
inqilabçıdır: 4,s6

Və lâkin Şeyx Ələkbər ağa İrəvənda o
dərəcədə hörmət qazanıb ki: 7,s4

4.4.7. “həm... həm...”, “həm... də...”, “həmçinin” ile Kurulan Bağlama Grupları

həm Allah, həm də həzrət Hüseyin razı qalsın:
2,s5

həmçinin bu il oxuyan mərsiyəxan da hər gün
tərəqqipərvərlərə və Gəncə'dəki təzə
məktəblərə rəvnəq verənlərə dua edirdi: 8,s4

həm babi, həm şeyxi, həm dəhrin, həm cəbri,
həm də laməzhəb deyib təktir etməyə: 6,s6

həmi gecə çalışmaq, həmi gündüz çalışmaq:
16,s5

həm bayramdır həm ərbein: 13,s7

həmi Rusca oxumuş olsun, həmi də
Müsəlmanca savadlı olsun: 6,s6

həm camaata, həm mərsiyəxana: 8,s4

həmi uşaqlan başdan çıxardır və həmi
böyükkləri: 21,s6

həm hökumətin bəhanəsini kəsmək həm də
müəllim yetişdirmək: 10,s4

Şamaxı'da mirmehdilər, həmçinin Gəncədə
yuristlərimiz başladılar: 6,s4

həm ikisini birdən ələ gətirənlər, həm də yan
qiymətə alarlar: 17,s5

təfsilini “Siracəl-qülub” sahibi ələyhür- rahmə
bəyan edib və həmçinin Molla Fatullah
cənabları da “vələqələm” ayəsinin təfsirində
zikir edir: 2,s7

həm Ozan məhəlləsində və həm də cənab
Ədilxan Ziyadxanovun evində çox tə'sirli
mersiyə oxuyur: 4,s6

həmi cindarlıq eləsin, həmi duanevis olsun,
həm də həkim olsun: 5,s7

Həm qiraətxanaya pul gəlir, həm xanımın
xətri xoş, həm də cavanlarımız savab sahibi
olub keyfləri kök olur: 15,s6

həm təhəvvül eliyək, həm də tə'ziyə
saxlıyaq: 12,s6

həm vaizdir, həm həkim, həm əttar, həm
mərsiyəxan, həm apdik, həm imam, həm də
hər zad: 6,s6

4.4.8. “ya...ya...”, “ya...və ya...” ile Kurulan Bağlama Grupları

ya açılacaq ya açılmıyacaq: 12,s7	ya gərək quldur olsun, ya gərək Gəncənin Qazaklar kendindəki topal, gödək Molla İbrahim kimi həmi cındarlıq eləsin
ya adam boğmağa və ya siyasi müttəhimləri qamçı ilə döyməyə: 11,s5	ya mənan ya mənan: 13,s5
ya Badkubə'yə, ya cəhənnəmə: 15,s7	ya möhür satardılar, ya maktubçuluq edərdilər, ya duanəvislik edərdilər: 15,s6
ya əfrad arasında şəxs e'tibarilə və ya tayfalar arasında irq e'tibarilə: 6,s6	

4.4.9. “bəlkə” ile Kurulan Bağlama Grupları

amma bərəks, bəlkə hacının fahiş əməmindən xoşnuddular: 24,s6	bəlkə bilməməklərinə hələ fəxr eliyirlər: 6,s5
bəlkə Darvin Qafqaz tayfalarının üçüncü sinfini tərif edəndə Ordubad maxluqatını üçüncü sinifdən xəric edib özgə bir fəsil də yazacaqmış: 18,s7	müdiri-möhtərəm cənablarından təvəqqə edirəm, bu əhvalatı bəməvcibi-jumal millətpərəstlərə yetirərsiz, bəlkə onlar da dırnaqlara həna qoymağm əsrarını öyrənələr: 24,s6
bəlkə oxunan duanın hər hərfi ağızdan çıxan kimi havaya qarışib gedir: 13,s6	o heyvan çaqqal deyil imiş, bəlkə Səmərqənd müftisi Məhəmməd Bəqa xaca imiş: 15,s7
birdən açığı tutub, bazar başında bunun hərəkətlərinə gündə tamaşa eden böyüklerin də, bəlkə də konsülün özünün də baş-gözünü vurub dağıdar: 24,s5	ömrümdə 100 adam öldürmüşəm, bəlkə ağam günahımı bağışlaya: 24,s12
bu özü də bir cür elmdir, hələ nəinki elmdir, bəlkə Allah vergisidir: 13,s4	axund Rusça yazılıb, belkə özgə şeydir: 3,s5
doğrudan da, yer nəyə lazımdır, belkə birdən qaçaqaç düşdü: 7,s7	Təzə məktəblərimizin vücudu ilə inşaallah, bəlkə biz də gözümüzü açıb tərəqqi edək: 22,s12
genə İranda nicat yolu bəlkə bu dərvişlərdən açıla: 16,s7	Yoxsa bunlar zarafatdır? Bəlkə bunların hamısını üləməmiz bilir: 20,s6
genə İranlılara nicat yolu bəlkə Gədəbəy mə'dənində olan İranlılar tərəfindən açıla: 16,s7	cavanlar Davidovski mahalloye düşüb qaradovoylardan müsəlmanca “Molla Nesreddin” idaresini soruşurlar. Belke bu defa tapmıyib geri qayıdırlar: 8,s8
hələ çetindir, hələ tezdır. Bəlkə bir vaxt elm və fənnin bərəkətindən bu işlər düzələ: 19,s5	Karsda “Sadıq”a: Gena şükür etmək lazımdır. Belke Ordubad- dan xəberin ola: 8,s8

her bir müsəlman özünə qayyum və vəsi' tə'yin etmək istəsə, həmin kantoraya rücu' eləsin ki, bəlkə adalətli və ibadətli şəxslərin sə'y və talaşı sayəsində heçbir müsəlmanın səğirlərinin hüququ mərdüməzarın ixtiyarına keçməsin: 16,s5

indi əlac qalib siz cənablara, bəlkə bir elə dua bilən molla yeri biləsiniz: 2,s6

Mən yazıram "Qoqol". Bəlkə Allah rast sala: 14,s5

Məsləhət budur ki, gedəsiniz yaylağa, bəlkə o vaxt şairlik təb'iniz gələ: 23,s7

birdən açığı tutub, bazar başında bunun hərəkətlərinə gündə tamaşa edən böyüklərin də, bəlkə də konsülün özünün də baş-gözünü vurub dağıdar: 24,s5

Xəyal elədim ki bir şəhərdə düşdüm, bəlkə orada da bir paket itələdilər biləyimizə: 1,s8

qəyr yazıcılarımızın Qoqol barəsində verdikləri mə'lumatdan oxucularımız həmin yazıçını bir növ tanıdılar və bəlkə yaxşı tanıdılar: 14,s5

4.4.10. "...mI...mI" ile Kurulan Bağlama Grupları

məsləksizlikdən mi tədbirdə qüsurdan mı: 2,s7

bu andın günahı mı var savabı mı var bilmirəm: 5,s6

4.4.11. "...dE...dE" ile Kurulan Bağlama Grupları

Əbunəsr Şeybani də və Məşədi Sijimqulu də deyirlər ki: 3,s5

feyz verən mərsiyəxanlarımız da seyidlərimiz də: 10,s4

bir kəlmə söz ilə də, bir işarə ilə də istəmir: 8,s6

Mars ulduzunda canlı şeylər də var, insan da var: 10,s7

başına qara salıb cənnəti də görür və cənnətdəki ölümləri də görür: 9,s7

Parij'dən də və qəyr mö'təbər şəhərlərdən də sifariş gəlməkdədir: 16,s8

əmmaməsi də var, əlmi də var, mürafəsi də var: 14,s7

quş da qaçar, tülkü də: 10,s4

ər oxurmuş da, yazarmış da: 17,s7

tə'ziyəmiz də toy-bayramdı, ziyarətimiz də toy-bayramdı, özümüz də toy-bayramıq: 8,s7

4.4.12. "biri...biri", "biri...biri də" ile Kurulan Bağlama Grupları

biri İttihadi- İraniyan, biri İttifaqi-Azarbaycan, biri İqbalı-Salyan, biri İstiqbali-Lənkəran, biri xali-canan, biri də bali-Əmirhacıyan: 20,s6

biri müəllimdir, incinardır. biri dərvişdir, biri, məsələn, Molla Mirabutalıb kimi rəmi atmaqdan savayı dəxi özge bir iş bacarmaz: 2,s6

biri mağazin sahibi adını yaza bilməz, birisi Rusca heç bilmez dükançı, biri nə Rusca və nə də Müsəlmanca bilməz: 3,s7

biri övrət, biri də ,uşaqdı: 8,s7

4.4.13. “yainki” (yahut, veyə) ile Kurulan Bağlama Gruları

qızıl üzük 56 problu, möhkəm, modlu, yainki zərif, zağraniçni papiros qabı: 3,s8	Kitabın adı “Təhrirəl-mərat, yainki xanımları əsarətdən qurtarmaq” imiş: 15,s7
Danabaş kəndidir, yainki Yaponiya ilə Sibirin arasındır: 13,s4	Molla Əbdürrəşid bu nitqləri ingilis dilində söylüyür, yainki yapon dilində: 23,s6
"Bürhani-tərəqqi" yaxud "Mizan": 7,s8	Şair Heyyir cenablanna, yainki “Molla Nəsrəddin” idarəsənə: 17,s8
bu il giləsim yainki üzümün ilidir: 22,s7	şüşə içində 25 qəribə şəkil, yainki elektrikli cib fanarı, yainki bir cüt qızıl sırğa 56 problu ki əlahiddə qiyməti manat yarımındır: 3,s8
camaat içə bilsin, yainki yox: 19,s4	Yainki öküz ə'zasına hərəkət verib və yaxud mələk yerin damarını çəkib: 2,s7
Darvin Qafqaz tayfalarının üçüncü sinfini tərif edəndə Ordubad maxluqatını üçüncü sinifdən xəric edib özgə bir fəsil də yazacaqmış, yainki yazıb, mənim nəzərimə çatmayıb, çünki Vasilyevin tərcüməsində yoxdur: 18,s7	zağraniçni cib bıçağı, ikitiyəli ingilis poladmdan, yainki qayçı: 3,s8
	hər kəs bu kağızlardan xəbəri var, yainki bir yanda tapıbsa Allah rızası üçün gətirsin: 10,s8

4.4.14. “nəinki” (sadece) ile Kurulan Bağlama Gruları

nəinki uçitellər müsəlmanca bisavaddırlar və bəlkə Rusca da: 3,s7	Sarılıq piri həmd olsun, elə tə'sir göstərir ki, ziyarətinə gedən hacıların nəinki gözlərini, hətta beyinlərini də sapsarı eliyir: 17,s5
haman ağalar müsəlmanca bilməməklərindən nəinki utanırlar bəlkə bilməməklərinə hələ fəxr eliyirlər: 6,s5	bundan sora bacı ilə qardaş görək ata malından bərabər irs aparsınlar, nəinki bacı bir hissə və qardaş iki hissə: 17,s6
na qədər olsa o adlardan nalə eliyib nəinki poştnan, əgər mümkün olsa teləqram ilə göndərsiniz Bakıya: 12,s7	Cəlil bu işləri zarafat bəbətindən edirmiş, nəinki qəsdən: 22,s7
bu özü də bir cür elmdir, hələ nəinki elmdir: 13,s4	Yaponiyadan yazdığı məktubları müsəlmanlar oxuyur, nəinki qeyr bir millət: 23,s6

4.4.15. “ancaq” ile Kurulan Bağlama Gruları

gəlməz əlimdən hər əməl ancaq baxan bican mənim: 2,s8	hərəsinin bir baqqal dükkanı var, gecə və gündüz alış-veriş edirlər. Ancaq bu biçarələri müştərilər qoymurlar cümə günü alış-veriş etməsinlər: 3,s7
axırda görüblər ki, elə bir xata yoxdur, ancaq yazıq oğlan gurşağına kimi düşüb batıb pəlçığa, yə'ni şəhərin mö'təbər küçəsində: 8,s5	İndiyədək Molla Mə'sumlar və Mirmurtazalar ancaq Ruslar ilə ələlə vermək məsələlərindən yana istifta edirdilər: 19,s5
bəndə neçə vaxtdır Badkubaədəyəm. Ancaq heç bir şey, bir əhval məcmuəyə göndərə bilmirdim: 11,s6	Leyk bu ancaq haman gördüyümüz qayədir: 24,s4

bu cür analar gənə ancaq Bakıdan çıxar: 18,s6	məktəbdə oxuyan sünni uşaqların atalarını tovluyurlar ki, uşaqlarınızı çıxardın. Ancaq hiylələrinə iki nəfərdən qeyri aldanan olmadı və məktəbdə yarı sünni və yarı şiə uşaqları dərs oxuyurlar: 18,s7
Çinovnik Abulbəy, Glibəy və Valibəy, filan bəy adi bircə damcı da içməmişdilər; ancaq başları gedib-gəlir və sallanır idi: 13,s6	Mənim ərim Mahmud ağa məni boşuyubdur, filankəslərin yanında, ancaq məni azad etməyir: 24,s6
hala bunlardan savayı çox zadlar eliyirlər, ancaq gələn həftə yazaram: 11,s6	məqsudum bular deyil. Ancaq çox təəccüb eliyirəm ki, Afrika'nın səhralarında çəyirgə, kərtənkələ, dəvə südü yeyən zəngibarlar "ittihad" kəlməsinə başa düşüb bu köhnə naxoşluğu özlərindən tərək elədilər: 9,s5
hər kim onu dörd parça kağıza yazdırıb hər birini, məsələn, bağcanın bir guşəsində basdırsa ona bircə dənə də olsa dolu düşməz və özü dəpül-zad istəmir ancaq duanı bu şərt ilə yazıb verir ki, hər vaxt mövqəfat hesabı xuda- nəkərdə doqquzca min manat dolaşığa düşsə, dua yazdıranlar yığışib hesabı düzəldib gəzətlərə göndərsinlər: 19,s7	Məşədi Qərib məscidində yüz altı manat cam olub və Mirəbdülsəməd ağa məscidində yüz manat cam olub. Ancaq bu yüz manatı axund cənabları qəbul etmiyiblər: 11,s6
müfti cənabları da görür ki, bu nəzir kağızı qazinin saxta bostanından üzülmüş bir yemişdir, ancaq... çox kaldr: 23,s6	saç qoymuyun. Ancaq bir medala vətəni və milləti satsanız da yarar: 24,s6
Müsəlman qardaşlar, vallah mən sizi çox sevirəm, ancaq mənim düşmənçiliyim Dumadaki oxumuş cavan vəkillərinizlədir: 20,s1	sünni və şiəliyi aralıqdan götürüb ancaq müsəlman olmaq lazımdır: 16,s5
qiymət yuxarı da olsa, eyib eləməz, ancaq tavaqqam budur ki, tez göndərsiniz: 12,s7	yer üzündəki cəmi məxluqatı həlak etdi, ancaq gəmidəkilər xilas oldu: 7,s7

4.4.16. “gah...gah...” ile Kurulan Bağlama Grupları

Gah Allahın evini dükan qayırır və gah da qəssabı, baqqalı: 13,s6	Gah fədai, gəhi lap müstəbid: 21,s6
Gah məktəbü, gah mədrəseyi-tazə açarlar: 17,s4	Gah axır qanı, gəhi müncamid, gahi də bihuş bütün köhnələr: 21,s6
Gah yazır, gah oxuyur: 19,s5	Gah verir filməsəl, gah neçün vermiyor: 24,s4
Gah müqəllid, gah olur müctəhid: 21,s6	

4.4.17. “hərçənd” (ya da, veyə) ile Kurlan Bağlama Grupları

Kür suyunu içmək olarmı, ya yox? Hərçənd bu istiftadan məqsəd behişt açarını piş əz-vəqt ələ gətirməkdir: 19,s5	Hərçənd məxluqu iki milyondan bir az artıqdır: 8,s8
---	---

bizim bu bangın çilenlərinə bir əlac elə. Hərçənd bizim yerdəqurban olduqlarım pirlər, şeyxlər çoxdur: 20,s7	Hərçənd sizi bir növ tanıyırdıq: 9,s5
bunu Allah'dan savayı heç kəs bilmir. Hərçənd deyirlər ki bizim molla'nın bu işdən xəbəri var: 12,s7	Hərçənd üç milyon müsəlmanın yarısı üləmadır: 5,s5
Hərçənd ayrı millətlərin sirkinde at oynar, keçi oynar, meymun" oynar, lakin nə eləmək, bizimkində də gərək adam oynasın: 15,s5	hərçənd yerə-göyə sığışmayan zülmələr camaata eliyiblər: 18,s5
Hərçənd heç günahım yoxdur və heç təqsirin sahibi deyiləm: 10,s5	Hərçənd məqalədə Məhəmməd Bəqa xacənin adı yoxdur: 22,s4
hərçənd hey eşidirik ki: 2,s8	işlər yaxşıdır, yaman deyil. Hərçənd bir yanda məktəb-zad söhbəti yoxdur: 22,s7
Hərçənd mal məscid malı idi, amma məscida bir qəpik də verməzdilər: 15,s6	köhnə soltanı yendirdilər, hərçənd yaxşı soltan idi: 20,s6
məcmuəmizin bir səhifəsini Hacının qəmətli və şücaətli şəklə zینətləndirərdik Hərçənd idarəmizə Hacı Yunis'in fotoqrafiyası bir Allah bəndəsi tərəfindən göndərilib: 21,s5	o da ola məşhur küçə suluyan Molla Məhəmməd əfəndi. Hərçənd bu herifin bilmərrə savadı yoxdur: 22,s6
Milletimizin bu neçə zəhmət və xidmətini danmaq təcrübəli yazıçımıza yaraşmasa gərək. Hərçənd həy eşidirik ki, Molla Nəsrəddin niyə həmişə öz millətinin qüsurlu yazır, amma Ermenilərin, Firangların, İngilislərin əskikliklərini heç yazmır, deyirlər: 2,s8	Ostroumov kimi bir misyonerin qəzetasında uzunuzun felyetonlar yazır. Hərçənd maqalada Mahammad Baqa xacənin adı yoxdur: 22,s4

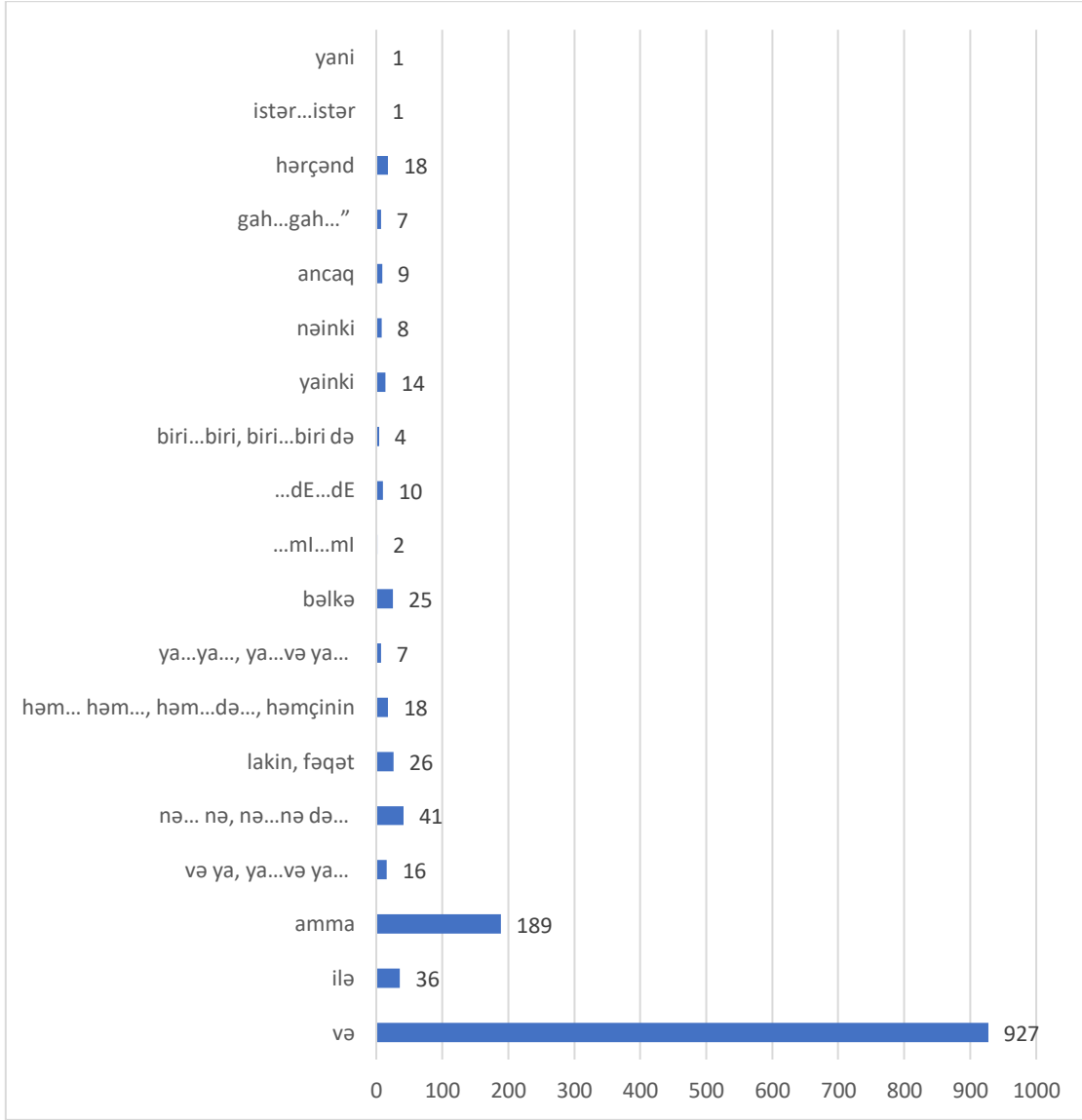
4.4.18. “istər...istər” ile Kurulan Bağlama Grupları

istər xəlifə olsun, istər çoban olsun: 18,s5

4.4.19. “yani” ile Kurulan Bağlama Grupları

Həman əşyalar bir saat ilə bərabər bir manat artıqdır, ya'ni
9 manat 95 qəpikdir: 3,s9

Şekil 4.4. Molla Nasreddin Dergisindeki Bağlama Gruplarının Oranları

Molla Nasreddin Dergisinde on dokuz fərqli bağlama edatı ile toplamda 1359 adet bağlama grubu kurulmuşdur. Bağlama qruplarının yüzdelik oranları və sayıları yuxarıdakı grafikte verilmişdir.

4.5. Tekrar Grubu

4.5.1. Unsurları Aynı Olan Tekrar Grupları

bar-bar: 21,s4

baxa-baxa: 11,s7-15,s7-16,s6

bic-bic: 21,s6

bilmiyə-bilmiyə: 13,s4

çox-çox: 4,s5-10,s5-11,s7-14,s7

dalana-dalana: 17,s6

bir bir: 2,s6

böylə böylə: 3,s4

buluya buluya : 1,s6

çığırdada-çığırdada: 16,s5

pəh pəh pəh: 3,s5-15,s6

pis-pis: 20,s5

dəstə dəstə: 2,s3	qapaz qapaz: 2,s6
deyə-deyə: 17,s6	qədəm-qədəm: 18,s6
dirim dirim : 1,s8	qır-qır: 17,s7
döyə-döyə: 6,s4,s5	qışqıra qışqıra : 2,s4
döyüb-döyüb: 12,s4	sitildiyə-sitildiyə: 2,s5
dükən dükən: 2,s5	söyə-söyə: 21,s5
dürtmələyə-dürtmələyə: 14,s6	sürüyə-sürüyə: 3,s7
edə-edə: 17,s6-21,s4	süzdürə-süzdürə:12,s6
əhsən əhsən : 1,s6	şirin-şirin: 20,s5
əsə-əsə: 24,s7	tamam-tamam: 14,s7
eşitmiyə-eşitmiyə: 13,s4	tək-tək: 14,s7
görə görə: 3,s5	təzə-təzə: 14,s7
hərzə-hərzə: 17,s7-20,s6	tez-tez: 9,s7-12,s6
hop hop: 3,s5	utana-utana:24,s5
içə-içə: 19,s5	utanmaz-utanmaz: 21,s7
kəhildiyə-kəhildiyə: 8,s8	uzun-uzun: 6,s6-15,s5-22,s4
mırtıldıya-mırtıldıya: 22,s6	vay-vay: 21,s4
min-min: 18,s7	verə-verə:10,s5
neçə-neçə: 22,s7	yavaş-yavaş: 2,s7-20,s5-21,s5,s6-22,s7-23,s5
ola-ola: 10,s7-15,s3-18,s5-21,s4	yaza-yaza: 11,s5
olsa-olsa: 14,s7	yaza-yaza: 12,s6
otura- otura: 8,s6	yaza-yaza: 8,s8
oxuya-oxuya: 8,s8	yırğalana-yırğalana: 1,s6
öpə-öpə: 18,s6	yuva-yuva: 21,s5

4.5.2. Unsurları Yakın Anlamlı Olan Kelime Grupları

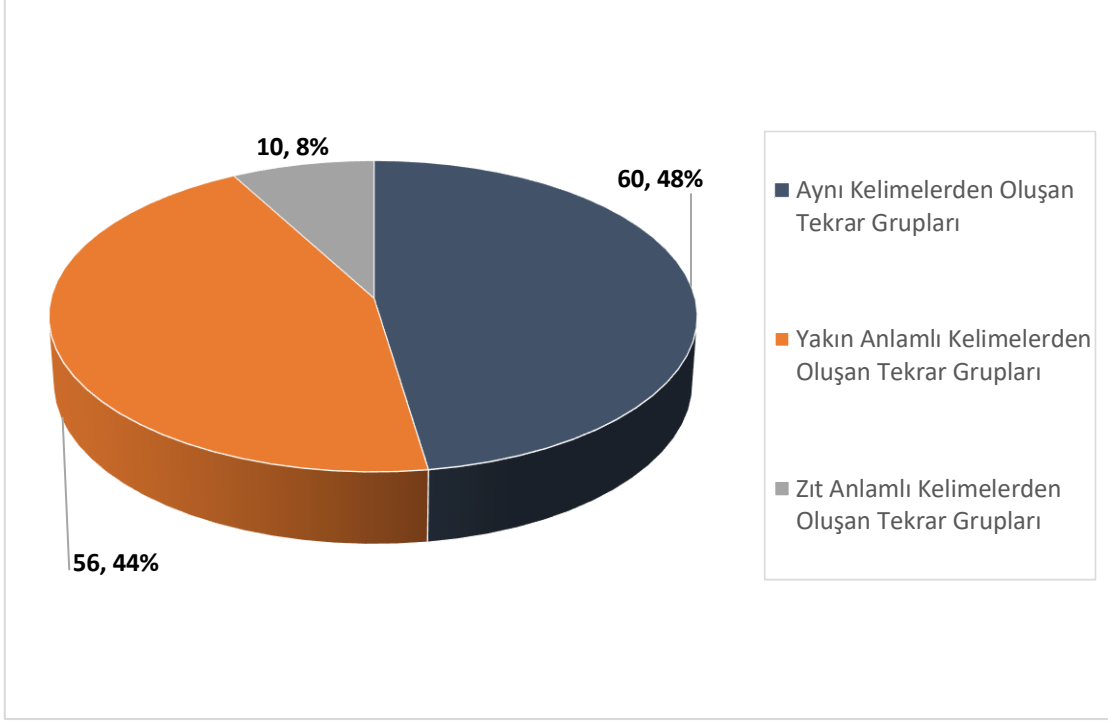
ac-susuz: 3,s6-23,s5	ax-vay: 18,s7
ağzım- burnum: 3,s7	baqqallardan çaqqallardan : 2,s4
arvad-uşaqı: 9,s8	başımı-gözünü: 24,s5
ata-baba: 14,s4-14,s7	baş-yaxa: 17,s7
atam-anam: 3,s7	birdən-birə: 8,s6-12,s7
bir-iki: 7,s7-14,s4	kor-peşman: 24,s7
bit-birəli: 14,s4	otur-dur: 14,s4

boş-bikar: 7,s7	otuz-qırx:12,s7
çığır- bağır: 18,s5	oxumaq-yazmaq: 21,s6
çığır-bağır: 3,s5-6,s6-7,s7-15,s7	övrət-uşaq: 15,s7
çul-çuxa: 17,s7	qab-qacaq: 12,s4-14,s4
Dava-dərman: 1,s8	qalı-qalça: 15,s3
dəli-divanə: 10,s6-22,s7	qazet-mazet: 3,s4
dil-ağız: 23,s5	qədr-qiymət: 19,s7
dilsiz-ağılsız: 19,s5	qırıb-qurub: 17,s6
dindən-imandan: 20,s7	qiyam-qiyamə: 5,s5
dinsiz-imansız: 6,s5	qol-boyun: 13,s6-15,s6
əlsiz-ayaqsız: 21,s5	qövm-qardaş: 15,s5
əl-üzünü: 23,s5	şahsey-vaxsey. 9,s5
əmin-amanlıq: 10,s6	Şapka-mapka: 4,s7
ev-eşik: 14,s4	şəkk-şübhə: 19,s4
gözəl-göyçək: 15,s6	tələm tələsik : 1,s8
güc-bəla: 17,s8	toy-bayram: 8,s7
haray-huray: 15,s6-s7	tuman-köynək: 15,s6
hay-huy: 11,s6	xırda-mırda: 8,s6
hədsiz-hesabsız: 19,s6	yalan-palan: 20,s6
hökür bükür: 1,s6	zorba-zorlu: 16,s5
kasıb-kusub: 23,s7	zövk-səfa: 17,s7

4.5.3. Unsurları Zıt Anlamlı Olan Tekrar Grupları

alış-veriş: 1,s7-2,s6-3,s5	dost-düşmənlik: 11,s5
alt-üst: 20,s4	gecə-gündüz: 10,s6-16,s5-21,s7-24,s5
az-çox: 1,s6-3,s5-6,s4-13,s4	get-gəl: 14,s4-19,s6
azdan-çoxdan: 19,s5-22,s7	o yan bu yan
baş-ayaq: 20,s4-23,s5	var-yox: 13,s7

Şəkil 4.5. Molla Nasreddin Dergisindeki Tekrar Gruplarının Oranı

Çalışmamızda toplamda 126 adet tekrar grubu tespit edilmiştir. En fazla sayı aynı kelimelerden oluşan tekrar grubuna aittir. Tekrar gruplarının sayıları ve yüzdeleri yukarıdaki grafikte verilmiştir.

4.6. Unvan Grubu

- Abdülhəmid Xan: 3,s7-8,s6
Ağa Mirməhəmmədkəri Ağa: 5,s6
Akif Əfəndi: 17,s5
Balağibatdax xala: 13,s7
Cabbar emi: 5,s6
Cahanbanu xala: 12,s7
Cələləddin Paşa: 18,s6
Çərkəs Məhəmməd Paşa: 18,s5
Dağıstanlı Murad Bəy: 17,s5
Dingiliş Xanım: 13,s7
Əhməd Bəy: 17,s5
Əhməd Əfəndi: 23,s6
Əli Əkber Xan: 22,s5
Ənvər Bəy: 1,s8
Fartdax xala: 13,s7
Fatma xala: 20,s7
Güllü Hanım: 4,s6
Hacı Əfəndi: 17,s5
Hacı İsmayıl Əfəndi: 23,s6
Hacı Mahmud Əfəndi: 10,s6
Hacı Molla Abdulla Həzrətləri: 20,s6
Hacı Molla Qəni Ağa: 9,s5
Hacı Molla Ruhulla Axund: 22,s5
Hacı Murad Əfəndi: 15,s7
Hacı Mustafa Əfəndi: 15,s7
Hacı Osman Əfəndi: 15,s7
Hacı Qurban Əfəndi: 15,s7
Hacı Şeyx Ələkbər Ağa: 9,s5
Hacı Şuəyb Əfəndi: 17,s7
Huri nənə: 19,s8
Huseyinqulu Ağa: 1,s8-2,s6
İmam Nurməhəmməd Əfəndi: 7,s5
İsa Aleyhissəlam: 4,s6
İsmayıl Bəy: 10,s7
İzzət Molla: 10,s4
İzzət Paşa: 2,s8
Kamil Paşalar: 18,s5
Kəblayı İsrəpil Bəy: 24,s6
Məhəmmədəli Şah: 17,s5
Məşədi Mozalan Bəy: 16,s8
Məşədi Yaxşı xala: 13,s7
Mir Fəttah Ağa: 23,s7
Mir İbrahim Ağa: 22,s7
Mirəbdülhüseyn Ağa: 13,s5
Mirəbdülsəməd Ağa: 11,s6
Mirsəyyisrə Xan: 6,s7
Mirzə Ələkbər Ağa: 4,s5
Molla Ağa: 22,s5
Molla Əbdülxalıq Əfəndi: 11,s7
Molla Məhəmməd Əfəndi: 22,s6
Molla Ruqiyyə bacı: 4,s5
Musa Peyğəmbər: 22,s5
Naib Qulu Xan: 19,s8
Nəmu Xan: 3,s6
Niyazi Bəy: 1,s8
Nuh Peyğəmbər: 7,s7
Nur Əfəndi: 24,s8
Nurəddin Əfəndi: 1,s8-2,s6
Nurməhəmməd Əfəndi: 19,s7
Qubalı Molla Hacı baba: 2,s8
Said Əfəndi: 17,s5
Seyid Cavad Ağa: 2,s6
Səyid Cavad Əfəndi: 1,s8
Şamaxılı Şəyh Həmid Paşa: 2,s8
Şəyh Həmid Paşa: 23,s5
Tağıyeva Xanım: 8,s6
Xatun bacı: 13,s7
Zəynəb xala: 5,s5-12,s4

4.7. Birleşik İsim Grubu

Abbas Ağa Qayıbov: 6,s8	Əlibey Hüseynzadə: 8,s5
Abdulla Mustafa: 23,s6	Əyyub Ələkbərov: 6,s7
Abdullah Cövdət: 8,s6	Faiq Ne'manzadə: 6,s8
Adilxan Ziyadxanov: 8,s4	Hacı Abdulla: 20,s6
Ağ Seyid: 21,s5	Hacı Əbdül: 22,s7
Amir Hadi: 8,s8	Hacı Əbdülxaliq: 22,s5
Asari Əhmədbəy Cavanşir: 11,s9	Hacı Ələkbər: 5,s5
Axund Araszadə: 6,s8	Hacı Ələsgər Hacı Nəcəf: 8,s8
Axund Damla Həmzə: 4,s6	Hacı Ələsgər Məhəmmədzadə: 2,s9
Axund Əbuturab: 6,s8	Hacı Əli: 7,s4
Axund Əliqulu: 2,s7	Hacı Həsən: 1,s7
Axund Molla Əbdullətif: 11,s6	Hacı Həsən: 8,s5
Axund Molla Ələkbər: 5,s5	Hacı İbrahimov: 23,s7
Axund Molla Məhəmməd: 5,s5	Hacı İsmayıl: 20,s7
Axund Nurə: 5,s6	Hacı Mahmud: 10,s6
Axund Yusif Talıbzadə: 6,s8	Hacı Məcid: 11,s6
Bala Səyid: 7,s5	Hacı Məhəmməd Şərif: 17,s8
Cəlali Hacı Əfəndi	Hacı Mirağa: 3,s6
Cəlil Məhəmmədquluzadə: 1,s9	Hacı Mirəcəfər: 3,s6
Cənab Dadaşov: 13,s5	Hacı Mirələkbər Təbrizi
Cənab Salamov: 13,s5	Hacı Mirzə Həsən: 17,s6
Cənab Şəmsi Əsədulayev	Hacı Molla Abdulla: 20,s7
Çinovnik Abulbəy: 13,s6	Hacı Molla ağa Rəsulzadə: 22,s5
Çopur Hacı İbrahim: 24,s5	Hacı Molla Atakişi: 15,s6
Ə. Haqverdiyev: 11,s9	Hacı Molla Barad: 6,s6
Əbdürrəşid İbrahimov: 16,s7	Hacı Molla Ədüləli: 6,s4
Əbubəkr Razi: 5,s7	Hacı Molla Ələsgər: 1,s7
Əbunəsr Şeybani: 3,s4	Hacı Molla Hüseyn: 14,s8
Ədilxan Ziyadxanov: 5,s6	Hacı Molla Mahmud: 14,s8
Ədilxən Ziyad: 8,s4	Hacı Molla Pürat: 8,s8
Əhməd Əlişhaqi	Hacı Molla Qasım: 6,s6
Əhməd Rza: 1,s8	Hacı Molla Qəni: 24,s6

Hacı Molla Ziyaəddin: 9,s8
 Hacı Möhsün: 15,s5
 Hacı Musa: 15,s7
 Hacı Mustafa: 16,s7
 Hacı Qul: 15,s6
 Hacı Rizvan: 22,s5
 Hacı Seyid Musa: 22,s5
 Hacı Şeyh Ələkbər: 9,s5
 Hacı Talıb: 9,s6
 Hacı Vəli: 13,s7
 Hacı Yunis Hacı Əbdülqəni: 21,s5
 Hafiz Mustafa: 6,s6
 Həmid Yusifbəyova: 2,s9
 Həsən Calalov: 11,s10
 Həsən Əmirqulu: 22,s6
 Həzrət Adəm: 11,s6
 Həzrət Hüseyin: 2,s5
 Hüseyin Kamal: 22,s5
 Hüseyin Kurdd: 16,s7
 İbrahimbəy Vəkilov: 8,s6
 İsmayıl Hacı Məhəmməd oğlu Hacıyev: 21,s5
 İsmayıl Mahmudzadə: 4,s8
 Kablayı Rıza: 12,s4
 Kazım bəy Mirzoyev: 22, s7
 Kazım Məhəmməd: 17,s8
 Kərim Əbdülqədirov: 22,s6
 Kreditnaya Obşestvan: 1,s9
 M. Emin Sabir: 3,s4
 Məcid Behbudov: 18,s3
 Məhəmməd Bəqa: 22,s4
 Məhəmməd Əli: 22,s5
 Məhəmməd Hadi Əbdüssəlimgadə: 8,s9
 Məhəmməd Hüseyin: 22,s6
 Məhəmməd Mirzə Süləyman: 4,s6
 Məhəmmədrəhim Hacı Yunusov: 18,s8
 Məşədi Əyyub Ələkbərov: 24,s9
 Məşədi Haqverdi: 5,s6
 Məşədi Həsən: 21,s4
 Məşədi Həsənqulu Ələsgər : 22,s5
 Məşədi Kərim: 19,s6
 Məşədi Məhəmməd: 22,,s2
 Məşədi Miryusif: 5,s7
 Məşədi Mirzə Haşimov: 6,s7
 Məşədi Oruc: 9,s7
 Məşədi Qafar İranlı: 1,s3
 Məşədi Qasım: 23,s5
 Məşədi Qərib: 11,s6
 Məşədi Sijimqulu: 10,s6
 Mırtış Nərgiz: 13,s7
 Mir Ələsgər: 22,s5
 Mir Əliəkbər: 22,s5
 Mir Mürtəza: 2,s8
 Mirzə Abbas Mollazadə: 14,s9
 Mirzə Abdullah Talıbzadə: 6,s8
 Mirzə Dəməşalığ: 12,s7
 Mirzə Fərəc Pişnamazzadə: 4,s5
 Mirzə Fətəli: 8,s6
 Mirzə Həsən: 6,s7
 Mirzə İsmayıl: 9,s6
 Mirzə İbrahimov: 23,s5
 Mirzə Mülkümxan: 6,s8
 Mirzə Rıza: 8,s6
 Mirzə Sadıq Axund Pişnamazzadə: 5,s5
 Mirzə Vahab: 12,s7
 Mirzəli Mirsadiqov: 1,s3
 Molla Abasəli: 18,s6
 Molla Abbasəli: 18,s6
 Molla Abbasqulu: 24,s5

Molla Abdulla: 20,s6
 Molla Cəlil: 15,s6
 Molla Curu: 7,s6
 Molla Əbdüləli: 6,s4
 Molla Əbdülhüseyn: 20,s7
 Molla Əbdülxalıq: 11,s7
 Molla Əbdürrəşid: 23,s6
 Molla Əhməd : 5,s8
 Molla Əhməd Cənnətzadə: 2,s6
 Molla Fəthullah: 2,s7
 Molla Ğuru: 7,s6
 Molla Həsən: 5,s8
 Molla Hüseyinqulu: 22,s6
 Molla Kazım: 2,s7
 Molla Kərim: 4,s6
 Molla Mahmud Çakər: 12,s7
 Molla Məhəmməd Həsən: 8,s9
 Molla Məhəmməd Seyidov: 2,s7
 Molla Məhəmmədəmin: 2,s8
 Molla Mə'sum: 1,s7
 Molla Mirabutalib: 2,s6
 Molla Nəsrəddin: 7,s8
 Molla Qəvan: 12,s5
 Molla Səfi: 7,s7
 Molla Yusuf: 4,s5
 Muxtar Axund: 10,s4
 Mücəhid Şəyx Fəzlullah: 3,s5
 Nazimi Əbunəsr Şeybani: 6,s7
 Pirins Mirza Mülkümxan: 24,s10
 Prins Səbahəddin: 1,s8
 Qasımbəy Əmin: 24,s9
 Qazi Gilan: 8,s8
 Qoçaq Seyidov: 2,s7
 Qurd Məhəmməd: 4,s6
 R.Z. Krinskaya: 5,s8
 Rəşidbəy Əfəndizadə: 9,s8
 Səid Ordubadi: 23,s9
 Seyyid Mürtəza: 21,s5
 Şah Abbas: 15,s6
 Şair Həyyir: 17,s8
 Şair Neyyir: 20,s9
 Şəmsəddin Sami: 8,s6
 Şəyh Cavad: 11,s6
 Şəyh Cəfər Şüştəri
 Şəyh Fəzlullah: 6,s6
 Şəyh Hacı Həsən Mollazadə: 7,s7
 Şəyh Hacı Məhəmməd: 9,s7
 Şəyh Ne'mətullah: 2,s7
 Şəyh Nizami: 19,s6
 Şeyx Əli Hacı Həsənəli: 5,s7
 Usta Zeynal: 6,s8
 Vartan Vay: 15,s8
 Xacə Kor Əli: 6,s6
 Xanlarbəy Ağayov: 12,s6
 Xəlilov Məhəmmədqulu Şuşalı: 1,s3
 Zakir Əlqadiri: 16,s3

4.8. Ünlem Grubu

a balam! : 1,s11
 a kişi: 14,s2
 afərin qoçaq: 13,s5
 ah, bir halıma yanan yoxdur: 5,s4
 Ax! Eylədilər işləri düşvar cavanlar: 17,s4
 Ax, Vilhelm, Vilhelm: 22,s11

ay alan: 23,s4
ay aman: 8,s5
ay arvad: 14,s4
ay başın batsın: 8,s5
ay başına dönüm: 7,s6
ay camaat: 24,s6
ay canım: 2,s5
ay dad: 7,s7
ay dilsiz-ağılsız: 19,s5
ay haray: 7,s7
ay kişi: 20,s6
ay köhnələr: 16,s4
ay Molla dayı: 21,s5
ay Molla əmi: 2,s5
ay Molla Nəsrəddin əmi: 21,s6
ay müsəlman qardaşlar:14,s5
ay müştəri: 3,s7
ay qardaş: 20,s6
ay qoca Fartdax: 14,s4
ay yaşdılar: 16,s4
ay yazıq İranlılar: 19,s4
barakallah ağaya!: 5,s6
bəs bu nə sözdür ki: 5,s5
bəs camaat niyə başa düşmürlər ki: 2,s5
bəs demə ki: 2,s6

dədəm vay!: 1,s6
ey adil Allah: 15,s4
ey Davud: 10,s7
ey firqeyi-noməsləkan: 2,s8
ey fütəra: 6,s7
ey kaş: 3,s4
ey mənim din qardaşlarım: 5,s6
ey müsəlman qardaşlar: 14,s5
ey vətən övladı: 19,s4
ey vükəla: 19,s4
ey, apar, apar: 14,s2
eyvah, şəkililərin çırağı: 17,s5
haray basdım ax, vay, aman qaçmayın!: 1,s6
Lailahe illallah! : 1,s8
ey Qeyrətin kanları! 1,s5
Nəyləyim, ey vay: 16,s4
Ox! Ox!.. Batdı ox Dövlətin eyninə: 1,s6
rəhm eylə eyvah: 15,s4
Va...h! Bu imiş dersi-üsuli-cedid: 20,s4
vay, bir dərdimə qalan yoxdur: 5,s4
vay, zalım oğlu: 7,s7
ya rəbbül-aləmin: 6,s11
yaşa, ey möhtərəm “Din və məişət: 3,s5
yaşasın balaca qızımız: 2,s6
yaşasın Niyazi, yaşasın Ənvər!: 1,s7

4.9. Sayı Grubu

altı min: 13,s5
beş min: 7,s3
beş yüz: 7,s6
bir milyon iki yüz min: 15,s8
bir milyon: 7,s5
doxsan doqquz: 11,s5
dörd min: 23,s5

dörd yüz altı: 16,s7
dörd yüz: 8,s8
elli iki: 5,s7
iki min: 5,s4
iki yüz min: 5,s5
iki yüz yetmiş milyon: 2,s4
iki yüz: 7,s5

iyirmi beş: 23,s5	otuz min: 13,s5
iyirmi bir: 1,s6	sekkiz min: 13,s4
iyirmi min: 7,s5	üç yüz əlli min: 2,s8
on beş min: 7,s2	üç yüz milyon: 21,s4
on beş: 4,s5	üç yüz min: 17,s5
on beş: 6,s8	üç yüz: 7,s6
on dörd: 3,s7	üç-dört min: 1,s8
on iki: 17,s6	yirmi-otuz min: 1,a8
on milyon: 7,s5	yüz əlli min: 2,s7
on milyon: 7,s5	yüz əlli: 7,s6
on yeddi: 5,s7	yüz min: 19,s5
oniki: 5,s5	yüz qırx dörd: 14,s5
otuz milyon: 14,s5	

4.10. Birleşik Fiil Grubu

4.10.1. Bir Həreket Bildiren Birleşik Füllər

4.10.1.1. Etmək Fiili ile Kurulan Birleşik Füllər

arzu etmək: 6,s6	əlhəzər etmək: 20,s4
atəş etmək: 1,s6	fəth etmək : 1,s7
azad etmək: 3,s6	fıkr etmək: 1,s6
bəhs etmək: 14,s6	gilay etmək: 4,s5
bərpa etmək: 3,s6	hazır etmək: 13,s6-20,s7
bəyan etmək: 2,s7-6,s7	həlak etmək: 7,s7
büxl etmək: 20,s5	hesab etmək: 2,s5
cəm etmək: 11,s5	hökm etmək: 2,s7
cəng etmək : 1,s5	hörmət etmək: 14,s7
çap etmək: 10,s6-15,s8	hücum etmək: 1,s6
də'vət etmək: 10,s4	icad etmək: 16,s4
dıqqət etmək: 3,s8-4,s8-5,s9-6,s9-8,s9-9,s9-10,s8-11,s8-12,s8-18,s3	imdad etmək: 16,s4
duanəvislik etmək: 15,s6	inkar etmək: 1,s4

əfv etmək: 2,s7
əhd etmək: 10,s8
e'lan etmək: 11,s517,s5
izhar etmək: 1,s4-9,s6
kəsb etmək:3,s7-7,s6
kifayət etmək: 15,s8
kömək etmək: 1,s6
lə'nət etmək: 7,s6
mə'lum etmək : 1,s7
məcbur etmək: 5,s5
mə'na etmək: 9,s5
mənzil etmək: 2,s5
mərhəmət etmək: 1,s8
məzəmmət:etmək 7,s6-13,s6
moizə etmək: 7,s4
mollalıq etmək: 2,s7
mualicə etmək: 9,s6
mulahizə etmək: 1,s8
müdaxilə etmək: 11,s7
müzakirə etmək: 3,s7-7,s5-10,s4
müzayigə etmək: 11,s9
müzayiqə etmək: 4,s7
nağıl etmək: 3,s9-11,s6
nazil etmək: 2,s7
nikah etmək: 18,s6
niyaz etmək: 1,s6
pişvaz etmək: 1,s7
protest etmək: 16,s7
qəbul etmək: 3,s6
qəsəm etmək: 9,s4
qiley etmək: 2,s5
qulluq etmək: 16,s9-17,s9-18,s9-19,s9
qusl etmək : 5,s7
razılıq etmək: 12,s5-18,s6
rədd etmək: 19,s7
rəftar etmək: 1,s4
rəhm etmək: 2,s7
irad etmək: 16,s4
isnad etmək: 9,s5
ittifaq etmək: 23,s7
rəvayət etmək: 6,s6
rücu etmək: 2,s6-12,s8
rücu etmək: 2,s6-3,s6-4,s7
sənət etmək: 7,s6
sərf etmək: 14,s8
sə'y etmək: 3,s7
seyr etmək: 5,s5
sirayət etmək: 22,s6
soxbət etmək: 2,s6
sual etmək: 4,s7-6,s6
şad etmək: 16,s4
şikayət etmək: 2,s5-15,s8-19,s5-22,s7
şükür etmək: 2,s5
şüru etmək: 2,s7
ta'sir etmək: 1,s6
təbrik etmək: 17,s5
təəccüb etmək: 8,s6-14,s7
təfavüt etmək: 3,s9
tələb etmək: 4,s6-7,s5
təmənnə etmək: 6,s7
tə'mir etmək: 8,s6
təng etmək: 1,s5
təqdim: 1,s8
tərəqqi etmək: 11,s5
tə'rif etmək: 1,s4
təsdiq etmək: 1,s10
təsdiq etmək: 5,s7
təsdiq etmək: 7,s6
təşkil etmək: 3,s6
tevekkül etmək: 1,s5
Təvəqqə etmək
Təvəqqə etmək: 2,s6-2,s7-4,s5-15,s2-17,s6-20,s6
təvəqqə etmək: 1,s11
ümid etmək: 8,s5

və'də etmək: 3,s5
vəfat etmək: 6,s7-9,s7
xahiş etmək: 7,s5-9,s5-11,s6
xatircəm etmək: 2,s7
xərc etmək: 2,s5
xidmat etmək: 1,s6
xudahafis etmək: 1,s8

zəbt etmək: 15,s8-17,s5
zəmanət etmək: 11,s8
zəmanət etmək: 3,s9
zikir etmək: 2,s7
zövqyab etmək: 3,s7
zühur etmək: 14,s6

4.9.1.2. Olmaq Fiili ile Kurulan Birləşik Füllər

adət olmaq: 3,s4
akt olmaq: 1,s6
alimi-dindar olmaq: 1,s4
Allah'ın iltifatı ol: 1,s5
and olmaq: 1,s8-12,s6-12,s7
arxayın olmaq: 13,s7
asi olmaq: 1,s6
aşkar olmaq: 4,s5
ayıb olmaq: 3,s5
ayrı olmaq: 13,s5
baki olmaq: 12,s5
başəğrısı olmaq: 2,s7
bedgüman olmaq : 1,s7
bərqərar olmaq: 10,s6
biabır olmaq: 22,s7
buğ olmaq: 19,s5
cəm olmaq: 13,s5
cür'ət olmaq: 3,s4
çarə olmaq: 18,s6
danışıq olmaq: 2,s7
dar olmaq: 1,s4
daxil olmaq: 8,s6
dərs olmaq: 23,s5
dərsi-ibrət olmaq: 3,s4

dilazar olmaq: 1,s4
duanevis olmaq: 5,s7
düçar olmaq: 3,s5
ehtiyac olmaq: 19,s5
ehtiyatlı olmaq: 1,s3 4,s5-18,s3
ərz olmaq: 18,s5
əyan olmaq: 1,s6
faidəbəxş olmaq: 18,s4
faidəmənd olmaq: 20,s6
fəna olmaq: 5,s4
fəramuş olmaq: 13,s5
giribandəst olmaq: 5,s3
hacət olmaq: 3,s4
hacı olmaq: 3,s6
hamilə olmaq: 3,s6
hazır olmaq: 5,s10-6,s10-7,s10-8,s10-9,s10-10,s10-14,s4-20,s8-23,s3-24,s3
həkim olmaq: 5,s7
həlak olmaq: 7,s7
ibrət olmaq: 21,s5
imam olmaq: 1,s4
kabab olmaq: 12,s6
kasıb olmaq: 10,s7
kaş olmaq: 4,s4
kunfəyəkun olmaq: 18,s4

lal olmaq: 6,s7
 ləcacət olmaq: 3,s4
 ləğv: 9,s5
 lə'nət olmaq: 3,s4
 mə'lum olmaq: 11,s5
 mədhuş olmaq: 21,s6
 məhrum olmaq: 1,s6
 məhzəni-əsrar olmaq: 1,s4
 mə'lum olmaq: 2,s4,s6-9,s7
 Məsləhət olmaq : 1,s7
 məşğul olmaq: 2,s6-15,s2
 məzahim olmaq: 11,s5
 millət olmaq: 3,s4
 möhtac olmaq: 1,s5-3,s5-12,s7
 mö'min, dindar olmaq: 1,s4
 mübahisə olmaq: 11,s5
 müjdə olmaq: 21,s5
 mümkün olmaq: 18,s7
 müşərrəf olmaq: 12,s6
 müzaffər olmaq : 1,s7
 nadan olmaq: 1,s8
 nail olmaq: 2,s7-2,s8
 naxələf olmaq: 4,s6
 oyun olmaq: 18,s4
 peşkəş olmaq: 16,s5
 piyan olmaq: 13,s6
 puç olmaq: 12,s6
 qabiliyyət olmaq: 3,s4
 qadağan olmaq: 13,s5
 qaibolmaq: 3,s5
 qərqi-xun olmaq: 9,s4
 qəyrət olmaq: 3,s4-15,s4
 qurban olmaq: 12,s4
 qürun olmaq: 18,s5
 rəğbət olmaq: 3,s4
 rəhnümün olmaq: 9,s4
 rəncidə olmaq: 2,s7
 rəvac: 4,s4
 revan olmaq : 1,s5
 sahib olmaq: 4,s7
 səbəb olmaq: 1,s6-12,s7
 səg olmaq: 1,s4
 sənətkar olmaq: 1,s4
 sərkar olmaq: 17,s4
 sərnigun olmaq: 9,s4
 siyəhpuş olmaq: 21,s6
 sükun olmaq: 18,s5
 şad olmaq: 10,s6
 şikəst olmaq: 16,s7
 tamam olmaq: 3,s6-15,s8
 tələf olmaq: 7,s7
 təng olmaq: 1,s6
 tərək olmaq: 1,s4
 tö'mə olmaq: 14,s7
 tul olmaq: 7,s6
 xarab olmaq: 10,s6-16,s7
 xəbər olmaq: 2,s7
 xəbərdar olmaq: 22,s6
 xəşiyət olmaq: 3,s4
 xeyir olmaq: 10,s6
 xilas olmaq: 7,s7
 xoşnud olmaq : 1,s6
 yaxşı olmaq: 1,s5-3,s7-5,s6
 yəqin olmaq: 12,s6
 zamino olmaq: 3,s8
 zəhmət olmaq: 13,s7
 zəkavət olmaq: 3,s4

4.10.1.2. Eylmək/ Elmək Fiili ile Kurulan Birleşik Fiiller

abad elmək: 10,s5	fəxr elmək: 14,s4
aciz elmək: 14,s5	fot elmək : 1,s8
adət elmək: 1,s7-21,s4	giriftar elmək: 1,s4
alış-veriş elmək : 1,s7	güman elmək: 1,s6-5,s5-18,s6
and içmmək: 6,s5	hesab elmək: 3,s6
arz elmək: 8,s7	hifz elmək: 10,s6
aşiq elmək: 20,s7	hökm eylemək 1,s5
bakot elmək: 2,s8	icad elmək: 5,s7-17,s6
bayram elmək: 14,s8	iktifa elmək: 17,s8
bənd elmək: 8,s7	insaf elmək: 16,s6
bidad elmək: 10,s6	isbat elmək: 4,s5
cadubazlıq elmək: 4,s6	israf elmək: 21,s6
cındarlıq elmək: 5,s7	kifayət elmək: 15,s8-16,s5
cındarlıq elmək: 5,s7	lal elmək: 11,s5
çap elmək: 1,s5,s8-2,s6-8,s6	lə'nət elmək: 6,s11
darğalıq elmək: 4,s6	maslahat elmək:8,s6
dava elmək: 3,s6-19,s7	məzəmmət elmək:1,s4-21,s5
daxil eylmək: 17,s4	məşğuliyət elmək: 8,s8
dəfn elmək: 9,s7	molla elmək: 13,s1
dilşad elmək: 17,s7	mülahizə elmək: 16,s5
dinsiz eylmək: 20,s5	müştaqi-qəflət eylmək: 2,s8
diqqət elmək: 1,s3-17,s6	nahaq elmək: 5,s6
dürüst elmək: 1,s7	narazı elmək: 1,s7
ehsan elmək: 9,s6	nəşr elmək: 4,s6
ehtiyatlı elmək: 1,s3	nikah elmək: 10,s10
əks eylmək: 18,s4	niyyət elmək: 13,s7
əlac elmək: 5,s7	pak elmək: 14,s4
əmsak elmək: 14,s4	panimat elmək: 6,s5
ərz elmək: 2,s4	pərişan elmək: 17,s8
əsər eylmək: 18,s4	pişnihad elmək: 21,s5
e'tina elmək: 10,s5	qadağan elmək: 19,s5
faş eylmək: 17,s4	qərqi-cəhalət eylmək: 2,s8
fərmayiş elmək:7,s6	qət elmək:3,s9

rahmat eləmək: 2,s7	tə'lim eləmək: 20,s4
rədd eləmək: 3,s6-9,s7-14,s6-20,s6	tərəqqi eləmək: 2,s4-14,s1
rücu' eləmək: 18,s8	tərk eləmək: 4,s6
rüsvay eləmək: 5,s5-9,s6	təsdik eləmək: 15,s5-17,s6
sə'y eləmək: 23,s5	təşəbbüs eləmək: 10,s4
səbir eləmək : 1,s8	təvəqqə eləmək: 9,s5
səfər eləmək: 4,s7	ticarət eləmək: 3,s8-4,s85,s9-6,s9-8,s9-9,s9-10,s8-11,s812,s8
sərf eləmək : 2,s5-4,s6-15,s8	tulani eləmək: 10,s6
siğə eləmək: 14,s4	vəfa eləmək: 15,s6
sual eləmək:7,s4	xahiş eləmək: 13,s4
sülh eyləmək: 18,s5	xarab eləmək: 15,s8
şərəfraz eləmək: 24,s5	xəbərdarlıq eləmək: 14,s5
şikayət eləmək: 3,s6-6,s5	xəlq eləmək: 2,s6-19,s6
şulukluq eləmək: 15,s6	xərc eləmək : 3,s6
şükür eləmək: 18,s7	xəyal eləmək : 1,s8-2,s5
ta'til eləmək: 1,s5	xeyir-dua eləmək: 22,s5
tamah eləmək: 18,s5	yəqin eləmək: 2,s5
tar eləmək: 17,s4	yəqin eləmək: 22,s4
təəccüb eləmək:8,s6-10,s5	zəbt eləmək: 4,s6-14,s8
təhqiq eləmək: 8,s8	zirü zəbər eləmək: 23,s5
təkfir eləmək: 23,s5	zülm eləmək: 14,s8
təklif eləmək: 21,s6	

4.10.1.3. Kılmaq Fiili ile Kurulan Birleşik Fiiler

insaf qılmaq: 7,s5	rədd qılmaq: 13,s5
kəsb qılmaq: 1,s4	rəhm qılmaq: 1,s8
namaz qılmaq: 13,s1	

4.10.1.4. Digər Yardımcı Fiiller ile Kurulan Birleşik Fiiller

aciz qalmaq: 16,s6	dost tutmaq: 3,s6
and içmək: 11,s7	əl çəkmək: 1,s8
and vermək: 16,s7	ərizə vermək: 3,s7-17,s8
baş vermək: 6,s5	feyz almaq: 19,s6
baş düşmək: 7,s6	hamilə qalmaq: 5,s5
borçlu bilmək: 8,s6	heyran qoymaq: 17,s5
iman gətirmək: 7,s7	qəvama qəlmək: 14,s6

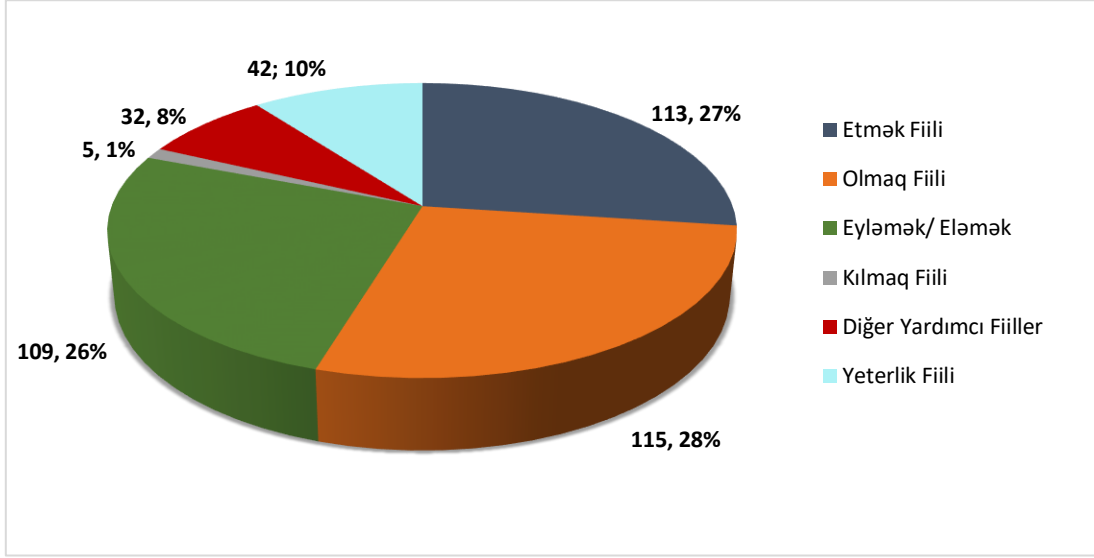
keç qalmaq: 1,s5	rast salmaq: 8,s5
kifayətsiz qoymaq : 1,s7	razı qalmaq: 2,s5
lazım bilmək: 16,s8	söz vermək : 1,s7
lə'nət oxumaq: 16,s4	teleqraf vurmaq:4,s6
məəttəl qalmaq: 2,s6-2,s7-20,s6	tərtib vermək: 15,s5
nəzərə almaq: 18,s7	təşrif gətirmək: 8,s4
qanimət bilmək: 1,s6	vəlvələ salmaq: 15,s8
od vurmaq: 2,s5	zəhmət çəkmək: 19,s8
qarar qoymaq: 1,s6	zerer çəkmək : 1,s7

4.10.2. Bir Hareketi Tasvir Eden Birleşik Fiiller

4.10.2.1. Yeterlik Anlamlı Birleşik Fiiller

alabilmək: 10,s5	göndərəbilmək: 11,s6
anlıyabilmək: 11,s6	içəbilmək: 1,s8-4,s7-8,s6-19,s4
asabilmək: 20,s7	inanabilmək: -22,s5
atabilmək: 5,s7	kəşfədebilmək: 8,s6
bəcərəbilmək: 5,s6	olabilmək: 1,s7-2,s6-3,s7-7,s7- 8,s6-10,s6-15, s6-20, s6
çap edəbilmək: 11,s7-13,s7-24,s7	oturabilmək: 13,s6
çatabilmək: 8,s8-10,s6-14,s1	oxudabilmək: 12,s1
çəkəbilmək: 19,s2	oxuyabilmək: 14,s5
çıxabilmək: 10,s6	qanabilmək: 2,s6
çıxardabilmək: 10,s6	qazanabilmək: 10,s6
çıxardabilmək: 3,s8	qoyabilmək: 10,s7
danişabilmək: 13,s4	qurtarabilmək: 4,s6
daxil eliyəbilmək: 18,s7	sahiblənəbilmək: 22,s5
dərs verəbilmək: 12,s8	sığışdırabilmək: 7,s7
deyəbilmək: 18,s6	taniyabilmək: 4,s6
düşəbilmək: 19,s6	tapabilmək: 8,s8-9,s6-15,s7-18,s7-23,s5
düzəldəbilmək: 17,s8	tapılabilmək: 21,s5
edəbilmək: 1,s5-4,s5,s6-10,s4-19,s4,s5	tutabilmək: 17,s6-22,s7
eləyəbilmək: 13,s4	verəbilmək: 2,s4-17,s6-18,s6
feyz alabilmək: 19,s7	yazabilmək: 1,s8-13,s4
gətirəbilmək: 11,s5	yetiştirəbilmək: 19,s7

Şekil 4.6. Molla Nasreddin Dergisinde Kullanılan Yardımcı Fiillerin Oranı

Araştırmamızda yardımcı fiillerle kurulmuş dört yüz on yedi birleşik fiil tespit edilmiştir. Birleşik fiillerin sayılar ve yüzdelik oranları yukarıdaki grafikte verilmiştir.

SONUÇ

Söz varlığı, bir dile ait olan kelimelerin tamamı olarak tanımlanır. Kelime hazinesi, sözcük dağarcığı, sözcük hazinesi ve vokabüler olarak da adlandırılan söz varlığı, aslında daha geniş bir kapsama sahiptir. Dil arařtırmalarında söz varlığı “*temel söz varlığı*”, “*yabancı söz varlığı*”, “*deyimler ve atasözleri*”, “*iliřki sözleri*”, “*kalıplařmış sözler*”, “*terimler*” ve “*çeviri sözcükler*” olmak üzere alt başlıklar altında incelenir.

Bu tez çalışmasında, Azerbaycan edebiyatının ilk mizah dergisi olan ve bir akım oluřturan Molla Nasreddin’in 1909 yılına ait 24 sayısı, söz varlığı açısından incelenmiştir.

Çalışma dört bölümden oluşmaktadır. “Birinci bölüm” söz varlığı ve kelime grupları hakkında bilgi vermektedir. “İkinci bölüm” kavram alanları bakımından kelime tasnifini içermektedir. Bölümde 42 başlık altında toplamda 3170 kelime tespit edilmiştir. Tasnifte en fazla kelime barındıran başlıkları řu şekilde sıralayabiliriz: Birinci sırada 510 kelime ile *kiři adları*, ikinci sırada 476 kelime ile *insanların ve varlıklarının durumunu niteleyen kelimeler*, üçüncü sırada 406 *manevi hayat ve insana ait duygu ve davranıřlar*, dördüncü sırada ise *dini ifade ve anlam içeren kelimeler* yer almaktadır. Bu bölümde mesleki terimler ayrı olarak ele alınmıştır. Dergide 211 mesleki terim tespit edilmiştir. İlk sırada Edebiyat alanında 54 kelime ve ikinci sırada hukuk alanında 34 kelime yer almaktadır. Saęlık 33, müzik ve görsel sanatlar 33, matematik 13, uzay ve gök bilimleri 12, fizik, kimya ve biyoloji 23, mantık ve ruh bilimi 4, tarih 5 olarak tespit edilmiştir. İkinci bölümde dergide tespit edilen 6 atasözü, 48 deyim, 16 dua, 6 beddua, 6 yemin ve 7 yalvarma sözü bulunmaktadır. Bu bölümde ayrıca en sık kullanılan 100 isim ve 100 fiil yer almaktadır.

Çalışmamızın ‘Üçüncü bölümü’ ise yabancı söz varlığına ayrılmıştır. Toplamda alıntı kelime sayısı 1801’dir. *Almanca* kelimelerin *Rusça* üzerinden alıntılanmıştır. En fazla alıntı 1037 kelime ile *Arapça* ve 405 kelime ile *Farsçadan* yapılmıştır. Dięer dillerden yapılan alıntı kelimelerin sayısı ise şöyledir: *Arapça-Farsça* alıntılar 70, *Farsça-Arapça* alıntılar 46, *Rusça* alıntılar 97, *Fransızca* alıntılar 61, *İngilizce* alıntılar 12, *Almanca* alıntılar 12, *İtalyanca* alıntılar 7, *Hollandaca* alıntılar 1, *Soędakça* alıntılar 1’dir.

‘Dördüncü bölümde’ dergide de kelime grupları incelenmiştir. Toplamda 6782 adet kelime grubu tespit edilmiştir. Kelime gruplarında isim tamlamaları 2272 adet ile en fazla kullanılan kelime grubu olmuştur. Sıfat tamlamaları grubu 1644 adet ile ikinci sıradadır. Diğer kelime grupları: Tekrar grubu 126, edat grubu 623, bağlama grubu 1359, unvan grubu 68, birleşik isim grubu 188, ünlem grubu 56, sayı grubu 39, birleşik fiil grubu 417 olarak tespit edilmiştir.

Molla Nasreddin dergisi kendine has üslubu, ele aldığı konular, ince hiciv anlayışı, kendine ait atasözleri, bilmeceler, şiirler, maniler ve lügati ile mizah unsuru olmuştur. Tek gayesi Azerbaycan sahasında millî bilinci oluşturmak, sosyal, siyasi ve dini sorunlara çözüm aramak olan dergi, aynı zamanda da İslam coğrafyasında devam eden gelen çarpıklıklara dikkat çekmeye çalışmıştır. Molla Nasreddin Azerbaycan edebiyatında ve basınında derin etkiler bırakmıştır.

Söz varlığı ile ilgili bu çalışmada, dergiden taranarak elde edilen söz varlığı hakkında şu sonuçlar çıkarılabilir:

Kavram alanlarında kişi isimlerinden sonra en çok kullanılan kelimeler, insan ve varlıkları niteleyen kelimelerdir. Bu da bir mizah ve hiciv dergisi olan Molla Nasreddin’in tasvir, betimleme ve benzetme gücünü ortaya koymaktadır. Derginin ele aldığı konulardan biri de molla ve din adamlarının yanlış din anlayışı ve dini suistimal ederek halkı cahil bırakmasıdır. Dergide tazyikli bir şekilde eleştirilmiş ve yerilmiş olan bu durum, derginin söz varlığına da yansımıştır. Dolayısıyla dini ifade ve anlam içeren *molla*, *hudahafiz*, *müsəlman*, *cin*, *hacı*, *günah*, *haram*, *nəvrüz*, *camə* gibi kelimeler dergide çok fazla yer alır ve tekrar edilir. Sosyal hayat açısından da oldukça zengin olan dergide *nikah*, *düğün*, *toy*, *yoldaş*, *eyd (bayram)*, *qonşu*; aile ve akrabalık bildiren *ağa*, *ata*, *baba*, *bibi (hala)*, *gelin*, *emmioğlu*, *uşaq*, *enişde*; dil ve ırk isimleri olan *Türk*, *Bulgar*, *Hindî*, *Urus*, *Yohidi*, *İngilis*, *Farsça*; meslek adları *çalgıcı*, *mamaca (ebe)*, *doktor*, *dərzi*, *hanbalçı*, *çöpçü* gibi kelimelerin çokluğu dikkat çekmektedir. Ayrıca dergide fazla sayıda geçen *bit*, *bire (pire)*, *ilan (yılan)* *aslan*, *məymun* gibi hayvan isimleri hiciv ve mizah aracı olarak kullanılmıştır. Dergi, bir mizah dergisi olmasına rağmen dünyadan ve yakın coğrafyadan bihaber değildir. Dergide geçen ülke, bölge şehir isimlerinin çokluğu bunun kanıtıdır. Ülke olarak *Osmanlı*, *Amerika*, *Misir*, *Yaponiya (Japonya)*, *Finlandiya*, *Fas* gibi 20 Ülke, *Asya*, *Amerika*, *Mançurya*

gibi 18 kıta ve bölge; *İstanbul, Moskva, Batum, Londra, Paris, Kaliforniya, Berlin, Kars, Lissabon, Ağrı* gibi 90 şehir ismi geçmektedir.

Dergide en fazla yabancı söz varlığı *Arapça* ve *Farsçaya* aittir. Bu durum Azerbaycan ile bu dilleri konuşan ülkelerin yakın bir coğrafyada olması ve yüzyıllardır süre gelen aynı inanç sistemi, İslamiyet ile açıklanabilir. Burada asıl dikkat çeken husus Osmanlı üzerinden Azerbaycan'a da ulaşan batılılaşma, muhasır medeniyetler seviyesine ulaşma arzusu ile *Fransızcadan* alıntılanan kelimelerdir. *Arapça, Farsça* ve yakın temasta olunan *Rusçadan* sonra 61 ile en fazla kelime *Fransızcaya* aittir. Fransa ve Azerbaycan arasındaki coğrafik konum ve derginin halkın anlayacağı sade bir dil ile yazma fikri düşünüldüğünde, ortaya çıkan bu sonuç dikkat çekicidir.

Kelime gruplarına baktığımızda ise isim ve sıfat tamlamaları 3436 ile en fazla kullanılan gruptur. Tamlamalar içinde *Arapça* ve *Farsça* tamlamaların sayısı sadece 296'dır. İsim ve sıfat tamlamalarının oranı ise %85 *Türkçe*, %15 *Arapça* ve *Farsça* tamlamalar olarak saptanmıştır. Bu durum Molla Nasreddin dergisinin halkın anlamayacağı yabancı tamlamalardan kaçındığının ve *Türkçe* kurulan tamlamalar kullandığının, yani derginin ilk sayısında belirttikleri gibi halk dilini düstur edindiklerinin bir göstergesidir. Bağlama grupları, edat grubu, ünlem grubu, unvan grubu, sayı grubu, birleşik isim ve birleşik fiil grubunun sayısı da küçük hacimli bir dergi için azımsanmayacak kadar çoktur.

Türk dünyasında ortak edebî dil tartışmalarının olduğu, Azerbaycan'da konuşulan Türkçenin söz varlığının ve gramerinin edebî dil açısından yetersiz görüldüğü bir dönemde Molla Nasreddin, sade ve akıcı bir dil kullanarak bir ekol haline gelmiştir.

Molla Nasreddin dergisi üzerine daha önce içerdiği konular ve basın hayatındaki yeri üzerine çalışmalar yapılmış fakat söz varlığı üzerine bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu tez çalışması böyle bir eksikliği gidermek amacıyla yapılmıştır.

KAYNAKÇA

- ABDULLAYEV, B. / ƏSGƏRLİ, M. / ZƏRİNƏZADƏ, H. (2005). *Klassik Azərbaycan ədəbiyyatında işlənən ərəb və fars sözləri lüğəti*, Şərq-Qərb. Bakı
- ADIGÜZEL, S. (2007). *Tiflis Edebî Muhitinde Molla Nasreddin Dergisi ve Dergide Tartışılan Konular*, Bilig, Bahar / sayı 41.
- AKSAN, D. (1999). *Türkçenin Gücü*, Bilgi Yayınevi.
- AKSAN, D. (2003). *Her Yönüyle Dil*, Ankara: TDK Yayınları.
- AKSAN, D. (2002). *Anadilimizin Söz Denizinde*, Ankara: Bilgi Yayınevi.
- AKSAN, D. (2018). *Türkçenin Sözcüğü*, Ankara, Bilgi Yayınevi.
- AKSOY, Ö. A. (2013). *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*, İstanbul: İnkılâp Kitapevi.
- AKSOY, Ö. A. (1988). *Atasözleri ve Deyimler*, Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten,-1962, TDK Yay.:217, Ankara, 1988.
- ALTAYLI, S. (1994). *Azerbaycan Türkçesi Sözlüğü*, II. Cilt, MEB Basımevi, İstanbul.
- ALIŞIK, G. S. *Azerbaycan Türkçesi*, Marmara Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi / Türkiye
- ASKER, A. (2015). *Azerbaycan'da Milli Kimlik İnşasında Sosyo-Ekonomik Etkenler ve Millet Olgusunun Fikri Temelleri (19. Yüzyılın Sonu - 20. Yüzyılın Başı)*. *Yeni Türkiye*, 53, 516-535.
- AŞIRLI, A. (2009). *Azərbaycan mətbuatı tarixi, 1875-1920*, “Elm və Təhsil” Nəşriyatı, Bakı
- AKPINAR Yavuz (1994), *Azeri Edebiyatı Araştırmaları*, Dergâh Yayınları, İstanbul,
- Atalar Sözləri* (2013), Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Folklor İnstitutu, Bakı.
- Azərbaycan dilinin izahlı lüğəti*. (2006). Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Dörd Cild, Şərq-Qərb, Bakı
- Azərbaycan Dilinin Orfoqrafiya Lüğəti*. (2004). Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Lider Nəşriyyat, Bakı.
- BANGUOĞLU, T. (2007). *Türkçenin Grameri*, TDK Yayınları, Ankara.

- BANGUOĞLU, T. (1957). *Türk Grameri İçin Monografiler: II - Türkçede Benzerlik Sifatları*. Türk Dili Araştırmaları Yıllığı- Belleten, 5, 13-27.
- BURAN, A. / Alkaya Ercan. (2009). *Çağdaş Türk Lehçeleri*, Akçay Yay. Ankara.
- DURMUŞ, M. (2008). *Azerbaycan Sahası Türk Edebiyatında İlk Süreli Yayın Faaliyetleri ve "Molla Nesreddin Dergisi"*, Turkish Studies.
- ERGİN, M. (2013). *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayınları, İstanbul.
- GÖKDAYI, H. (2008). *Türkçede Kalıp Sözler*. Bilig , (44) , 89-110 .
- HABİBBEYLİ, İ. (2016).). "Molla Nəsrəddin" ədəbi məktəbi və molla nəsrəddinçilik, *Azərbaycan qəzeti*, Aprel -c1 İl www.science.gov.az
- HACIEMİNOĞLU, N. (1974). *Türk Dilinde Edatlar*, MEB Basımevi, İstanbul.
- HATİBOĞLU, V. (1964). *Kelime Grupları ve Kuralları*, Türk Dili Araştırmaları Yıllığı- Belleten, 11, 203-244.
- HÜSEYNZADE, R. L. Oğlu. (2015). *Molla Nasreddin" Dergisi Hakkında Birkaç Söz ve Eğitim Meselleri*, www.aqra.az, Ağustos.
- KARAHAN, L. (2014). *Türkçede Söz Dizimi*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- KERİMOĞLU, C. (2017). *Genel Dilbilimine Giriş*, Pegem Akademi, Ankara.
- ABDULAYEV, B./ƏSGƏRLİ, M. / ZƏRİNƏZADƏ, H. (2004). *Klassik Azərbaycan ədəbiyyatında işlənən ərəb və fars sözləri lüğəti*, İki Cilddə, Şərq-Qərb, Bakı.
- KOÇ, E. (2018). *Çarlık Dönemi Azerbaycan Matbuatı Üzerine Bir İnceleme*, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, Sayı. 60, s.181-196.
- KORKMAZ, Z. (1962). *uçun~üçün~için vb. Çekim Edatlarının Yapısı Üzerine*. Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten 9, 31-35.
- QULİYEVA, A. / Soltanov, Məmmədxan (2019). *Atalar Sözü və Məsəllər*, Bakı
- QULİYEV, Ə. / Əliyeva Nuray. (2017). *Naxçıvan dialekt və şivələrinin lüğəti*, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Naxçıvan Bölməsi İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat İnstitutu, Naxçıvan.
- MƏHƏMMƏD qızı ABDULLAYEVA, T. (2014). *Azərbaycan ədəbi fikrində qərbçilik meylləri (XX əsrin əvvəlləri)*, Bakı.

- Molla Nəsrəddin* (2002), Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Nizami Adına Ədəbiyyat İnstitutu, On Cilddə (1906-1931). II. Cild (1908-1909), Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı, Bakı.
- Molla Nəsrəddin* (2005), Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Nizami Adına Ədəbiyyat İnstitutu, On Cilddə (1906-1931). III. Cild (1909-1910), Çinar-Çap Nəşriyyatı, Bakı.
- ORUCOVA, A. (2014). *Celil Memmedguluzade'nin Eserlerinde Osmanlı Tarihi, Dili ve Edebiyatı*, A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, 261-272 [TAED] 52, ERZURUM.
- ORUÇ, Ş. (2016). *Türkçede Ana Dil ve Ana Dili*. Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature, 2 (1), 311-322. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/pub/littera/issue/19389/205883>
- PARLATIR, İ. (2011). *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Yargı Yayınevi, Ankara
- ÖZKAN, M. / Sevinçli, Veysi. (2013). *Türkiye Türkçesi Söz Dizimi*, İstanbul.
- SAĞLAM, M. (2001). *Atasözleri ve Deyimlerde İmgelem*, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, Cilt:18, Sayı: 1, s. 45-51.
- SAĞLAM, M. (2007). *Türkçedeki Terim Sorunsalı*, Türkbilig, (14), 168-176. <https://dergipark.org.tr/pub/turkbilig/issue/52796/697142>
- SARIAHMETOĞLU, N. (2002), "Azerbaycan'da Eğitim ve Basın", Türkler, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, S. 19.
- SWIETOCHOWSKI, T. (Çev. Saadettin GÖMEÇ). (1991). *1920 Öncesinde Rus Azerbaycan'ında Milli Kimliğin Yükselişi ve Edebi Dil Politikası*, Ethnic and Racial Studies, 14/1 London.
- Türkçe Sözlük* (2011). Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- UYGUR, E. (2007). *Füyûzat ve Molla Nasreddin Dergilerinde Edebî Dil Tartışmaları*, Modern Türklük Araştırmaları Dergisi, Cilt 4. Sayı 4. Aralık
- UYGUR, E. (2006). *Molla Nasreddin Dergisi'nde Felyetonlar*, Modern Türklük Araştırmaları Dergisi, Cilt 3. Sayı 3. Eylül

- YILDIRIM, İ. M. (2015). *Molla Nasreddin Dergisi ve Türkiye*, Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 4/2. s. 658-666, TÜRKİYE
- YILMAZ, H. (2012). *Mirza Ali Ekber Sâbir, The Azerbaijani Poet Mirza Ali Ekber Sabir*, Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi / Journal of Turkish World Studies, XII/1. s.361-386.
- KIRAN, Z. (2001). *Dilbilime Giriş*, Ankara, Seçkin.

TEZLER

- BAYRAKDAR, S. (2008). *Yapısalcılığa Saussure ile Dilsel İletişim Arasında Eleştirel Bir Yaklaşım*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- BELEN, Mine (2016 Temmuz), Remzi Oğuz Arık'ın Eserlerinin Söz Varlığı ve Kelime Gruplar, Sakarya üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- KABIRI, Hajar (2012), Molla Nasreddin ve Füyuzat Dergilerinde Milli Kimlik Düşüncesi, Hacettepe Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- KOLİKPINAR Elif (2016), Azerbaycan Edebiyatında İlk Mizah Dergisi Molla Nasreddin Üzerine Bir İnceleme, Atatürk Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- ÖZTÜRK, Şükran (2019 Mart), Sabahattin Ali'nin Romanlarında Söz Varlığı, Gazi Üniversitesi.
- SEKMAN, Ayşegül (2020), Orhan Veli Kanık'ın Öykülerinin Söz Varlığı Açısından İncelenmesi, İstanbul Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- YILDIRAN, Maksut (2020 Ocak) H. Nihal Atsız'ın Sözlüğü ve Söz Varlığı, Sakarya Üniversitesi, Doktora Tezi.

Elektronik Kaynakça

URL 1. <https://www.turkcenindirilisi.com/> 25.06.2020

URL 2. <https://rusca-azerice.cevirsozluk.com/> 27.06.2020

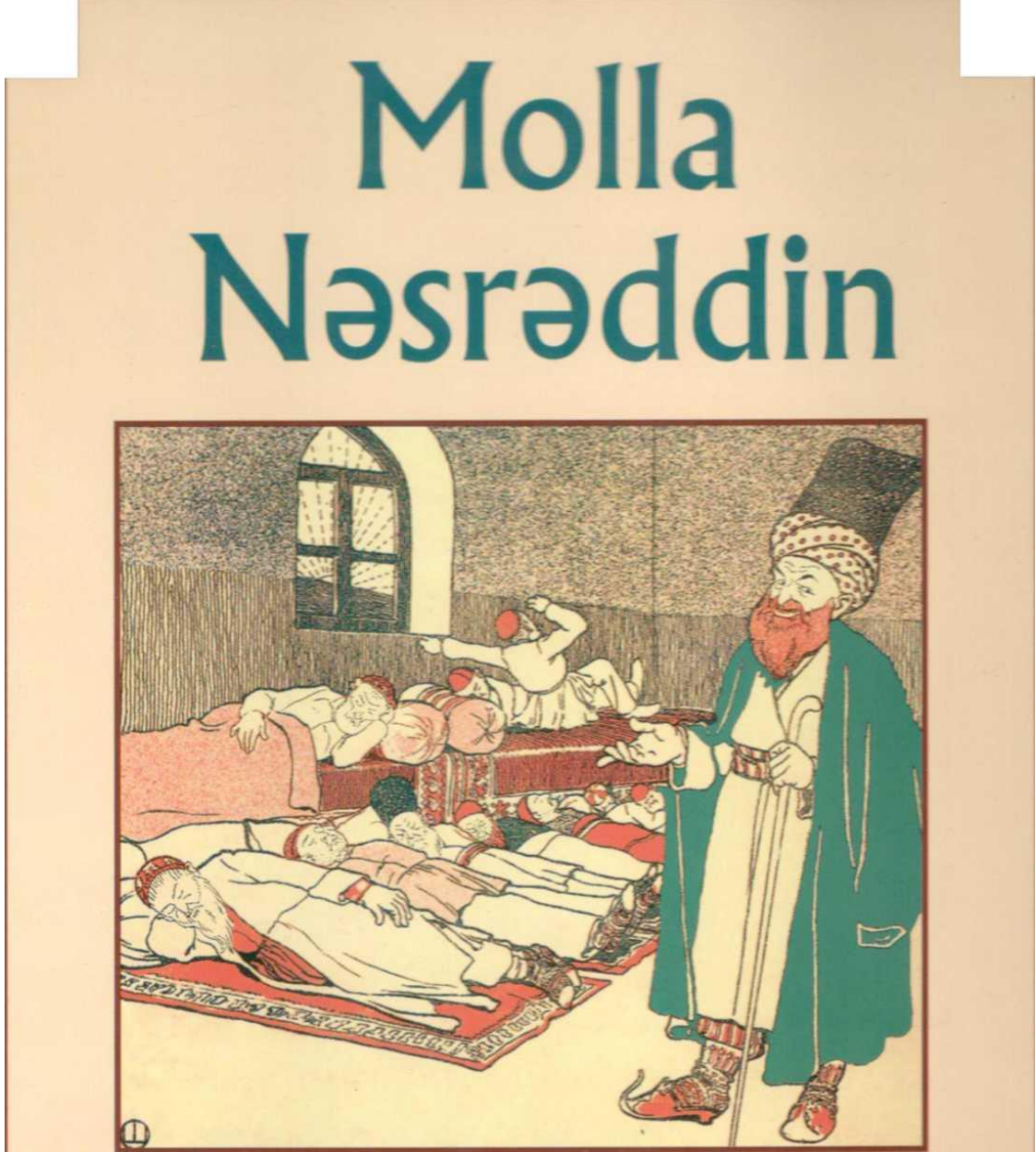
Molla Nasreddin. (4 Ocak 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (11 Ocak 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (18 Ocak 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (25 Ocak 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (1 Şubat 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (18 Şubat 1909). Tiflis
Molla Nasreddin (15 Şubat 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (22 Şubat 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (1 Mart 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (8 Mart 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (15 Mart 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (22 Mart 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (29 Mart 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (5 Nisan 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (12 Nisan 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (19 Nisan 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (26 Nisan 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (3 Mayıs 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (10 Mayıs 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (17 Mayıs 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (24 Mayıs 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (31 Mayıs 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (7 Haziran 1909). Tiflis
Molla Nasreddin. (14 Haziran 1909). Tiflis

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1. Molla Nasreddin Dergisindeki Kavram Alanlarının Oranı.....	69
Şekil 2.2. Molla Nasreddin Dergisindeki Terimlerin Oranı.....	73
Şekil 3.1. Molla Nasreddin Dergisinde Yabancı Kelimelerinin Oranı.....	97
Şekil 4.1. Molla Nasreddin Dergisindeki İsim Tamlamalarının Oranı.....	134
Şekil 4.2. Molla Nasreddin Dergisindeki Sıfat Tamlamalarının Oranı.....	162
Şekil 4.3. Molla Nasreddin Dergisindeki Edat Gruplarının Oranı.....	173
Şekil 4.4. Molla Nasreddin Dergisindeki Bağlama Gruplarının Oranı.....	221
Şekil 4.5. Molla Nasreddin Dergisindeki Terkar Gruplarının Oranı.....	224
Şekil 4.6. Molla Nasreddin Dergisindeki Birleşik Fiil Gruplarının Oranı.....	237

EKLER

EK-1: Molla Nasreddin'in 7 Nisan 1906'daki ilk sayısının kapak resmi. Genelde kapak olarak bu resim kullanılmıştır.

MN Kapak resmi, uyuyan Müslümanları uyandırmaya çalışır.

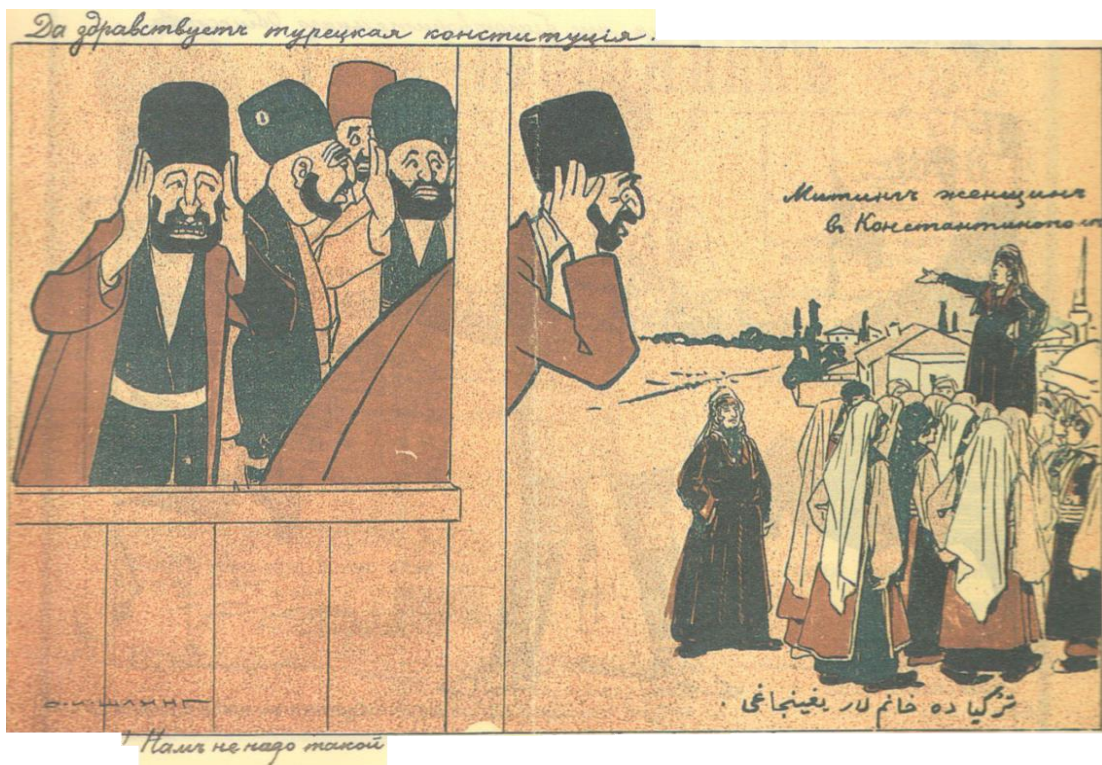
EK-2: MN, 1909, Sayı:11, s.3

“Yox, yox, haramdır ona qulaq asmaq: oradan cin səsi gelir. (Ağdaşda)”

Gramofon üzerine çizilmiş bir resim.

“Yaşasın məşruta”

“Bay, bay! Bu imiş məşruta? Yox, yox, bizə lazım deyil”

Meşrutiyetin ilanı üzerine çizilmiş bir resim.

EK-4: MN, 1909, Sayı: 14, s.12

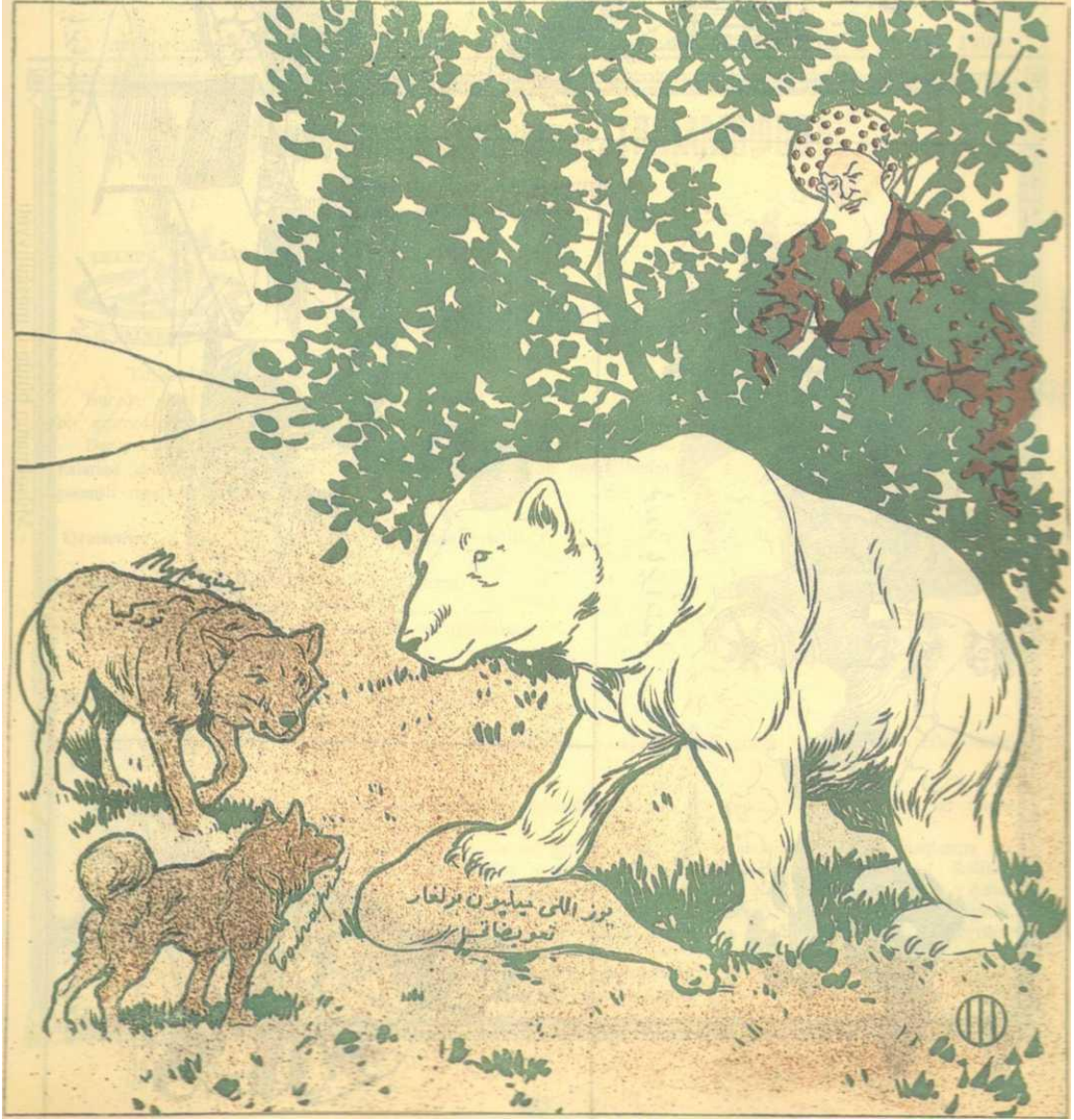
“Qızım, xalan sənə qurban, səni bir oğlana vermişəm ki, onun kimi gözəl və yaraşlıqlı həç bu kənddə yoxdu”

“Xala, vallah, bu senin teklif elədiyin oğlan deyil, öldürsən də mən ona getməyəm”

Kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmesi üzerine çizilmiş bir karikatür.

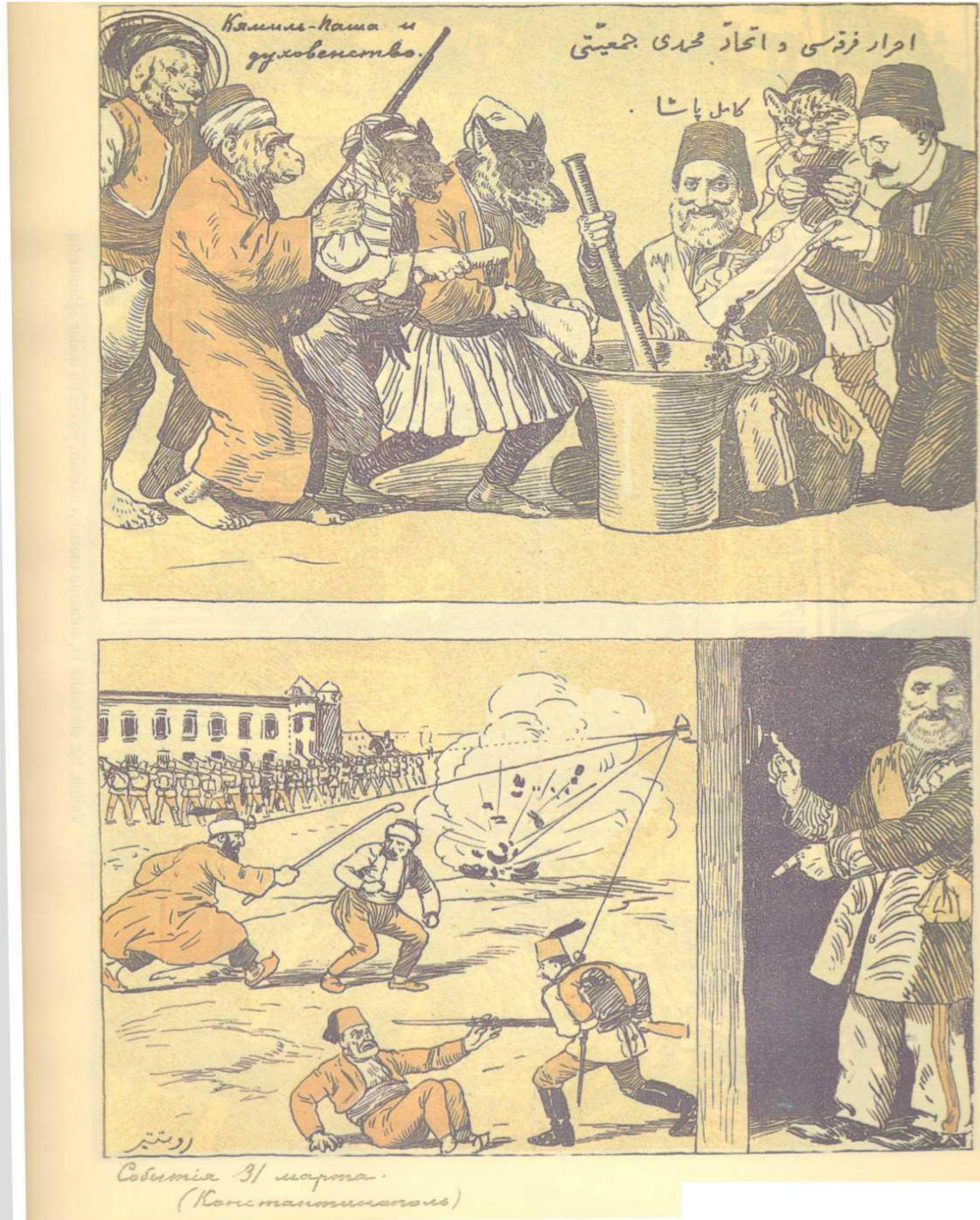
EK-5: MN, 1909, Sayı:5, s.1

“Balkan meselesi”

Balkan meselesini tasvir eden bir resim.

“Kamil Paşa, Əhrar firqəsi və ittihadı- Məhəmmədi cəmiyyəti”

“İstanbul’da 31 Mart faciəsi”

Osmanlı memleketinde yaşanan olayları tasvir eden bir resim.

ÖZGEÇMİŞ

Banu DEMİREL, 1980 yılında Ankara'da dünyaya geldi. 2010 yılında Karabük Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü kazandı ve 2015 yılında bölümünden mezun oldu. 2015-2016 eğitim-öğretim güz döneminde Karabük Üniversitesi TÖMER'de (Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi) okutman olarak çalıştı. 2017 yılında Karabük Üniversitesi'nde Yeni Türk Dili alanında yüksek lisansa başladı.